

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Lvdovici De Ponte, Societatis Iesv, Meditationvm De Praecipvis Fidei Nostrae Mysteriis

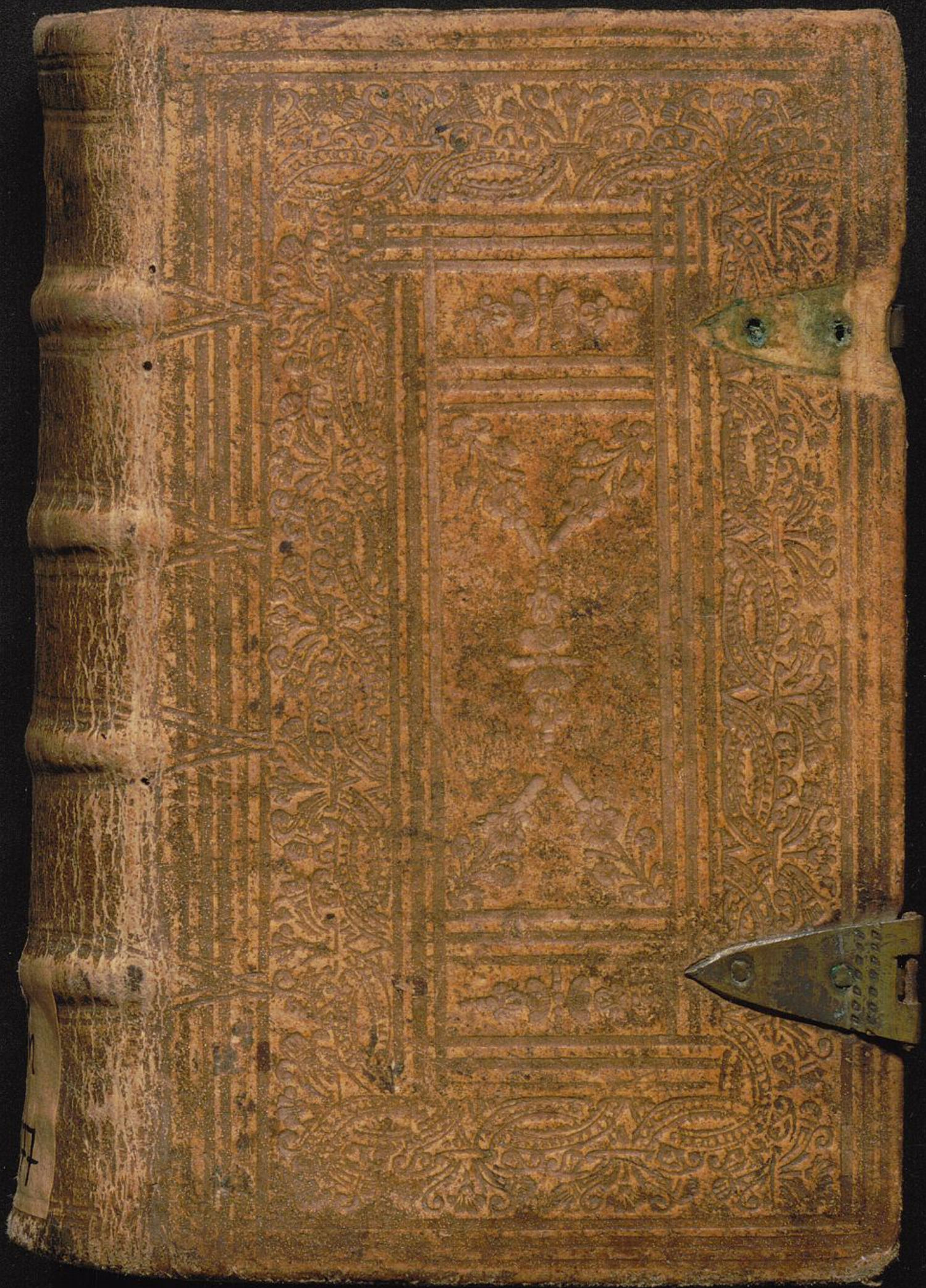
Vitae Ac Passionis D. N. Iesv Christi; B.V. Mariae, & aliquorum Sanctorum

Qvae Mysteria Complectitur Incarnationis & Infantiae Iesv Christi Domini
Nostri, vsque ad eius Baptismum

Puente, Luis de la

Coloniae, 1613

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54647](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54647)

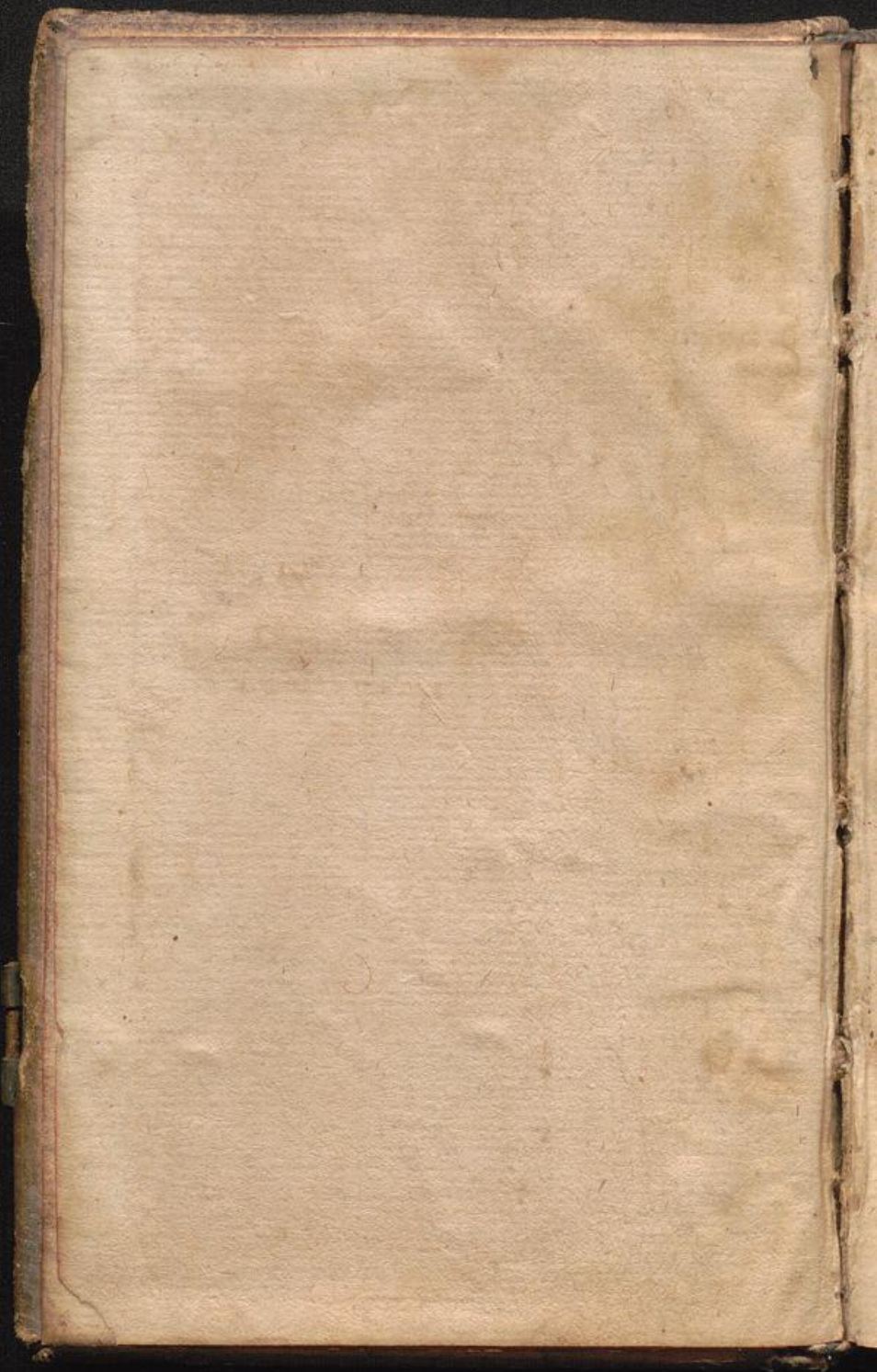
L 11. 34

Th. 3177.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P.
LVDOVICI
DE PONTE
SOCIETATIS
IESV,

MEDITATIONVM

PARS SECVNDA,

QVAE MYSTERIA COM-
plectitur Incarnationis & Infantiae
IESV CHRISTI Domini No-
stri, vsque ad eius Ba-
ptismum.

HIS INSERVNTVR MEDITATIO-
nes de vita B. Virginis Domina Nostra, vsq^{ue}
ad idem tempus.

INTERPRETE

R. P. MELCHIORE TREVINNIO,
eiusdem Societatis Presbytero.

COLONIAE,

Sumptibus Ioannis Kinckij sub Monocerote.

ANNO M. DC. XIII.

E
ONTE
P.

I N D E X
MEDITATIONVM
SECVNDÆ PAR-
TIS.

- I**NTRODVCTIO de perfecta Christi Imitatione.
pag. 3.
- Meditatio seu fundamentum huius partis, de infinita
cœlestis Regis excellentia; & omnium ad eius seque-
lam vocatione. pag. 8.
- Med. 1. De Sanctissimæ Trinitatis decreto, vt secunda
eius Persona homo fieret pro humano Genere repa-
rando. 19
- Med. 2. De infinita Dei charitate, quæ in Mysterio In-
carnationis elucet. 29
- Med. 3. De illo Dei decreto, vt ex muliere nasceretur:
ac de B. Virginis Mariæ in Dei matrem electione. 36
- Med. 4. De B. Virginis, vsque ad tempus Incarnati-
onis, educatione. 43
- Med. 5. De tempore, quod elegit Deus ad executionem
Incarnationis. 65
- Med. 6. De Aununciatione per Angelum Gabrielem
facta. 74
- Med. 7. De modo ipsius Annunciationis. 88
- Med. 8. De vltimo B. Virginis ad Angelum responso. 97
- Med. 9. De ipsa Incarnationis executione. 108
- Med. 10. De Animæ Christi excellentijs. 116
- Med. 11. De profectioe Incarnati verbi in domũ Za-
chariæ, ad S. Ioannis sanctificationem. 127
- Med. 12. De ijs, quæ in Visitatione illa euenerunt, ac
de Cantico Magnificat. 133
- Med. 13. De S. Ioannis Baptistæ Natiuitate. 155
- Med. 14. De S. Iosephi hesitatione circa B. Virginis di-
missionem. 162

Med. 15.

I N D E X.

Med. 15. De Expectatione partus B. Virginis, & preparatione ad Christi Natale.	173
Med. 16. De B. Virginis in Bethlehem profectio.	180
Med. 17. De Christi Domini Natiuitate in specu Bethlehem.	187
Med. 18. De Angelorum in Christi Natiuitate tripudio, & facta pastoribus annuntiatione.	189
Med. 19. De pastorum ad Bethlehem accessu, &c.	205
Med. 20. De Christi Circumcisione.	210
Med. 21. De Nominis I E S V impositione.	217
Med. 22. De exitu Magorum ex Oriente, vt natum Infantem adorarent.	227
Med. 23. De Magorum exitu ex Hierusalem, & ingressu in specum Bethlehem.	238
Med. 24. De B. Virginis Purificatione, & Presentatione pueri I E S V in templum.	248
Med. 25. De ijs, quae in Presentatione cum Simeone, & Anna acciderunt.	256
Med. 26. In qua modum quidam orandi traditur, applicatis internis animae sensibus ad Mysteria quae sumus meditati.	266
Modus item alter traditur eosdem sensus applicandi cum variarum virtutum actibus.	275
Med. 27. De fuga in Aegyptum.	277
Med. 28. De Infantum Innocentum trucidatione, & Christi reditu ex Aegypto.	291
Med. 29. De Christi in templo inter Doctores mansione.	296
Med. 30. Quid B. Virgo fecerit, cum filium suum non inuenisset.	302
Med. 31. De vita Christi Domini vsque ad trigesimum aetatis suae annum.	316

FINIS INDICIS.

E
O N T E
F.

M
R.
itatione.
infinita
sequen-
pag. 8.
secunda
re repa-
19
rio In-
29
ceretur:
one. 36
arnatio-
48
utionem
65
brielem
74
88
onso. 97
108
116
in 24
127
unt, ac
133
155
inis di-
162
ed. 85.

M
DE P
B

INTRODVCTIO
DE PERFECTA
CHRISTI IMITATIONE,
QVI HARVM MEDI-
tationum scopus
est.

EDITATIONES, qua
ad ILLVMINATIVAM,
quam vocant, viam perti-
nent, de quibus in secun-
da hac Parte agere aggre-
dimur: versantur circa vita

CHRISTI Domini Nostri mysteria,
ab Incarnatione vsque ad Mortem eius in Cru-
ce. Quae (vt Paragr. 4. Introductionis prima
Partis dictum est) in tres partes distribuun-
tur. Quaedam enim circa Christi ipsius Incarna-
tionem, & Infantiam; alia circa Praedicationem,
& Infantiam; alia deniq; circa Passionem & Mortem eius
versantur: quam sequitur vita eius Glorifi-
cata: quae quidem iam spectat ad VIAM
VNITIVAM; quamuis ab ea non multum ab-
sint etiam Passionis mysteria, in quibus, (vt suo
loco videre licebit) Christus Dominus singu-
larem sui amoris excellētiam demonstravit. Quae
omnia mysteria ita distinxit diuina sapiētia, vt

II. Part. Medit.

A

grata

E
ONTE
F.

a Cant. 2. 4.

grata quadam varietate spirituale adferant
nutrimentum animabus, ad perfectionem ten-
dentibus: quas supremus hic a Rex in generosis
morum vinorum cellam introducit; & ex eis-
dem mysterijs, quasi ex vasis quibusdam celesti-
bus, feruentissimi amoris, aliorumq; accensorum
affectuum potum educit, ac propinat; quo illas
exhilarat, sustentat, & inebriat; eo in ipso mo-
do charitatem ordinans, quo actus ipse suos ex-
ercuit. Ad quos inuitans, exhortatur dicens:

b Cant. 5. 1.

Veni in hortum meum, foror mea sponfa: mes-
sui myrrham meam cum aromatibus meis: co-
medi fauum cum melle meo; bibi vinum meum
cum lacte meo: comedite amici, & bibite, &
inebriamini charissimi. Quasi nobis diceret: per
Incarnationem meam veni in hortum Ecclesia:
statimq; ac ingressus sum mundum, messui myr-
rham multarum amaritudinum & calamita-
tum, quas ab infantia mea pertuli, cum aroma-
tibus odoriferarum virtutum. Pradicavi Do-
ctrinam meam, tanto reuera sensu, atque si mellis
fauum e disseminarem. Amori mei vino ad id sum ine-
briatus, ut nudatus in cruce expirauerim; per
inde delectatus calicem Passionis haurire, atque
qui vinum dulcedine lactis temperatum ebibat.
Quapropter amici & dilecti mei, animarum ve-
strarum hortum & vos preparate: teneor enim
desiderio in eis tria his similia perficiendi.

Primum: metite myrrham & variarum aro-
mata virtutum, qua passionibus vestras coercant,
& vos à peccatorum corruptione praeseruent: in
quo meam imitabimini puritatem. Mox fauum

meum

meum cum melle suo, hoc est, excellentē, quam tradidi, doctrinam, per ceram faui, expressam ruminantes comedite: Sed ea non sola seorsimq̄ comedenda erit; sed simul cum virtutum heroicarum, quas in se continet, quasq̄ melle illo dulciter nutriēte significavi, imitatione coniuncta. Sic demūm bibite, & inebriamini vino perfecti amoris mei; diuinatum, quas vobis propinabo, consolationum lacte permixto. quo hausto, facile affectibus omnium rerum terrenarum renuntiabitis, vsque ad ipsam, si opus fuerit, in cruce nuditatem; quō me perfectiūs imitemini, ac diligatis, sicut a me dilecti estis.

HAE C itaque tria praecipua sunt charitatis bene ordinata in tribus quasi gradibus INCHOATAE, PROFICIENTIS, & PERFECTAE exercitamenta. eademq̄, eo ordine, quo sunt posita, fines sunt praecipui, ad quos Meditationes de INFANTIA, PRAEDICATIONE & PASSIONE CHRISTI diriguntur. De quibus tres, quae proximē sequuntur, Partes ex instituto tractabunt. Quarum haec secunda, quae est de INFANTIA, hoc alijs praestat, quōd nos ad teneriorem incitet amorē suavioremq̄, imitationem. Sicut enim ipse, factus pro nobis infans, accommodatum & proprium infantium (vt Isaias ait) cibum sumpsit. c. Lac & mel, ita eius Infantiae mysteria meditantibus, Tyronibus praecipuē abundantius solet diuinatum consolationum lac & mel communicare, quō facilius eos à terrenis ablaetet; excitetq̄ ad heroicam virtutum suarum imitationem.

E
ONTE
E.

AD hos fines consequendos, hisce Meditationibus conandum est ipsum IESVM Christum Dominum nostrum, Deum & hominem verum certam, propriam, integram, & perfectam cognitione cognoscere; qua eò pertingat, vt ad infinitam personam illius dignitatem, inestimabiles diuitias, & gratia ipsius thesauros penetret, digno eorum precio & aestimatione facta.

Ioan. 17. 3. IN hac siquidem cognitione, ipsemet dixit, vitam æternam esse, quando ex ea tanquam ex femine, proueniunt media, quibus illa obtinetur; eiusq; afflatu, e in meditatione exardescit ignis CHARITATIS, qui nos inflamat: ex quo fortitudo cordis exoritur, ad eius vitam ad eò perfectè imitandam vt (Gregor. Nysseno teste) Christianus, alter Christus possit appellari, in humilitate, patientia, & reliquis virtutibus, eodem modo, quo valde sapientem quempiam, alterum Salomonem appellare solemus.

P. N. Ignatius 1. Exercit. 2. & 3. hebdomada. RATIO in horum mysteriorum Meditationibus versandi, quò voti compotes euadamus, erit oculos in quatuor circumstantias attentè perpendendas conijcere. PRIMA est, Personarum, quæ in mysterio sunt, excellentia, & interioribus earum affectus. SECUNDA, earundem verba, finisque & modus ea proferendi. TERTIA, earundem opera, actiones, & virtutes in eis elucentes. QUARTA, ea quæ eadem patiuntur, cum alijs circumstantijs Finis, & occasionum, quæ adierunt. Ex his autem singulis fructus aliquis nobis ipsis erit legendus: vt nos ad imitationem eorum, quæ imitari licet, reli-

quosque

quosq; affectus & colloquia, quæ in initio 1. Partis dicta sunt, excitemus.

AT QVE hac omnia circa singula meditationum puncta sunt factitanda, seruata histeria serie, vt in ipso progressu licebit obseruare. Et quoniam personarum, quæ in multis mysteriis (huius præcipuè secunda partis) locum habent, valdè insignis est beatissima Virgo Domina nostra, conandum est in his meditationibus cognitionem eius, amorem, & heroicarū virtutum imitationem haurire. quò ab imitatione matris, gradum ad filij imitationem faciamus: siquidem potiori illa iure, quàm Apostolus, dicere posse videtur, f. Imitatores mei estote, sicut & ego Christi.

f. 1. Cor. II. I.

Quò verò melius ad desideratum finem, debitamq; eius estimationem nos disponamus, multum conferet, tanquam cæterarum fundamentum, proxima Vocationis ad Christi imitationem meditatio: qua nobis eum ob oculos proponemus, instar excellentis cuiusdam Regis, à Deo electi, militem aduersus hostes suos conscribere volentis, subditosq; suos ad sese quendum inuitantis: Victoria ac spoliis cõsortium omnibus, quotquot ipsum ad pugnam fuerint comitati, pollicentis.

P. N. Ignatius initio
2. hebdo.

MEDITATIO SEV FVNDAMEN-
TVM HVIVS PARTIS.

DE INFINITA COELE-
stis regis IESV Christi Domini nostri
Excellencia, & hominum ad se-
quendum inuitatio-
ne.

PVNCTVM I.

P R I M V M C O N S I D E R A, Chri-
stum Dominum esse Regem ex-
cellentissimum, ad homines re-
gendos & gubernandos ab æter-
no Patre electum: qui vniuersim omnes iuber,
illi tanquam Regi proprio legitimo que Do-
mino obedire. iuxta illud Davidis: *a Ego an-
tem constitutus sum Rex ab eo, super Sion mon-
tem sanctum eius: predicans preceptum eius.*
C I R C A quam verissimam sententiam, per-
pendenda primùm est infinita Patris æterni
charitas, in hoc Rege deligendo. Volens enim
aliquē dare; optimum, quem dare elegit: qui
tūm verus esset homo & nostræ consors natu-
ræ: quò suo nobis præiret exēplo, &, quasi vi-
cem nostrā dolens, indulgētius tractaret: tūm
verus Deus, ipsius vnigena: quò & auxilio &
remedio nobis esse posset. *Nisi enim (ait S. Leo
Papa) verus Deus esset, nō adferret nobis reme-
dium:*

a Psal. 2. 6.

Sevm. 1. de
Natuit.

dium: & nisi esset verus homo, non praberet exemplum.

HINC ergo Regis huius excellentiam considerare incipiam, in quo simul sunt omnes perfectissimi Regis qualitates, ut b *Propheta* testantur. Præcipuè tamen hæc perpendam: infinitam eius SAPIENTIAM: qua necessitates omnes & miseram nostram conditionem agnoscit; & OMNIPOTENTIAM, qua potest eam subleuare; MISERICORDIAM, qua nobis ob eam compatitur; BONITATEM, qua remedium ei adferre vult; PROVIDENTIAM, qua sollicitè nostris commodis prospicere studet; MANSVETUDINEM, & AFFABILITATEM, qua erga nos, ut fratres suos, se gerit. LIBERALITATEM & MAGNIFICENTIAM, qua suas nobis diuitias & quicquid habet, etiam proprium corpus & sanguinem impertit. IUSTITIAM & PRUDENTIAM in gubernatione, qua nos magna integritate & rectitudine dirigit. Eius deniq; AETERNITATEM & in cœlesti suo imperio FIRMITATEM, quæ nunquam sit finem habitura.

QVÒ verò in his omnibus solidior eadem, terrenos Reges cum hoc cœlesti conferam. Illi enim tributa & vectigalia subditis imponunt; ac seuerè exigunt: hic ab illis omnibus liberat, eorumq; debita, pro eis amanter exsoluit. Illi suos redigunt ad paupertatem, quò ipsi abundant: hic se d *ipsum facit pauperem*, quò paupertate sua ditiores suos

A 4 reddat.

II.

b Psal. 44. 3
vsque ad 10
Hiere. 23. 5.

III.

c Isaiæ 10. 1.

d 2. Cor. 8. 9.

reddat. Sæpè illi a recta gubernatione defle-
ctunt, ignorantia, passione, malitia; hic semper
rectè gubernat, quia infinitè sapiens, iustus,
bonus est. Grauiissimas illi subditis leges im-
ponunt; quas ipsi non seruant: hic tum e *sua-*
uissimas statuit, tum easdem ipse custodiens,
exemplo suo alios ad eas implendas animat.
Illi denique ad tempus tantum sunt Reges, vt
qui aliorum hominum more & ipsi intereant;
eorum autem imperia sive *aurea* sint, sive
argentea, area, ferrea, tandem *comminuuntur*:
quia basim *testaceam* habent: hic verò æternus
est Rex, cuius *Regnum* nunquam *finietur*, quia
in Deo fundatum est.

cMatt. 11. 30

fDan. 2. 35.

Ex tribus hisce considerationibus variij
laudis, gaudij, & grati animi affectus sunt e-
liciendi, & firma animi decreta ac propofita
concupienda, plurima tanti Regis gratia præ-
standi: & colloquia modò cum æterno Patre,
modò cum ipso Rege eius filio, modò etiam
mecum ipse instituenda: memetipsum ad
hæc exhortando. O anima mea: lauda & glo-
rifica cælestem Patrem, qui tam potentem, sa-
pientem, sanctumque tibi Regem dedit:
gaude tantam hanc felicitatem tibi conti-
gisse: vt Regem tam tui amantem haberes:
cum quo maximam possis & arctissimam in-
ire familiaritatem. Si tanti homines faciunt,
aliquo loco esse apud terrenos Reges: quan-
tò pluris meritò facies, apud talem te Regem
bono esse loco? O Rex superne, exulto gau-
dio de infinita tua excellentia: obquam hu-

milli.

millimè supplico, recipi me sub tutela tua. si enim tu me *gprotexeris, nihil mihi deerit.* g *Psal. 22. 1.*

PUNCTVM II.

CONSIDERANDVM secundò est, quem ad subditos sermonem Rex hic celestis habeat, ad patris sui *a praeceptũ* a *Psal. 2. 6.* explendum. Mea, inquit, iustissima est voluntas, bellum aduersus omnes hostes meos, *b dæ-* b *1. Ioan. 3. 8* *monem, mundum, & carnem, omniaq; vitia & peccata, mouere: ijsq; triumphatis, Patris mei Regnum intrare: qui igitur in hac expeditione me sequi statuerit, viuere eum oportet simili mecum conditione, quò simili etiam regnet, imitetur me in pugna; & certus sit, habiturum etiam se partem in victoria. Hic sermo ex eiusdem Regis verbis apud S. Ioan. colligitur: c Si* c *Ioã. 12. 26.* *quis, inquit, mihi ministrat, me sequatur: & ubi sum ego, illic minister meus erit. Quod est dicere: ei, qui se vult obsequio meo mancipare, viuendum est, vt ego viuus; & sic æterno, quo ego fruor, præmio fruatur.*

Huius euocationis suauitatem & efficacitatem, rationesque siue causas ad talem Dominum audiendum & sequendum inducentes, diligenter perpendam. PRIMVM, quòd is, qui vocat, tantæ sit Rex maiestatis, tantus benefactor, & donorum profusus: qui mille me nominibus obsequio suo deuinxerit. DEINDE, quòd proposita expeditio sit iustissima, plusque mihi, quam ipsi Domino commodi allatura, vt quæ ad hostes meos, à quibus tot

accipio iucommoda, debellandos dirigatur. TERTIÒ, quòd ipsemet Dominus, qui vocat, me ad pugnam præcedat; descenderitq; cœlo, quòd mihi esset exemplo: vt magnum quid censendum non sit, si vilis miles id præstet, quod Dux & Rex ipse præstat: cum constet Gedeoni, & Abimelecho, statim ac milites suos exhortati sunt: d *Quod me facere videritis, hoc facite: & quod fecero, sectamini.* absque mora vlla illos esse obsecutos. QVARTO, quòd certissimam polliceatur Rex iste victoriam; tantiq; momenti, post eam, præmium. QVINTO, quòd tanta sit gloria futura, tantusq; honor tum ipsi, tum Patri æterno, & omnibus eius subditis. O Rex æterne, gratias ago, quòd vocatione tam suavi ad obsequium tuum *in funiculis Adam, & in vinculis charitatis* nostrahas, tot efficacibus rationibus adhibitis. O si omnes, diuina tua luce illustrati, eas caperent: quòd ardenti charitate ad te sequendum incitarerentur.

PUNCTVM III.

TERTIÒ CONSIDERANDVM, quàm sit hominũ huius mundi, ad quorum aures hæc vocatio peruenit varia conditio. Quidam enim ad eam obsurdescunt, & honorum huius vitæ amore capti, Regem vocantem sequi contemnunt. simulq; perpendenda talium miserorum ingratitude & infidelitas, eisq; propterea compatiendum; ac dolendum, tantum eorum esse numerum.

si qui-

d Iudic. 7.

17. & 9. 49

e Osee 11. 3.

si quidem (Bernardo teste) Christiani omnes
peruenire volunt ad Christum; sed pauci ipsius
uestigia sequi: omnes præmium eorum, qui
Christum sequuntur, accipere cupiunt; sed
laborem in sequendo plurimi recusant: qui
in suæ inobedienciæ pœnam, ad dulcissi-
mam eius societatem non peruenient, sicut
qui ad coenam inuitati venire noluerunt; qui-
bus iurauit Dominus, a quod nemo virorum
illorum, qui vocati sunt, gustabit cenam meam.
Quibus & illud obiicitur: b Quia vocati, &
renuisti, ego quoque in interitu vestro ridebo.
repugnantiam vestram æterna morte mul-
tando.

Serm. 21. in
Cantic.

a Luc. 14. 24

b Prou. 1. 24

II.

SECUNDVM genus est hominum, Regem
hunc sequi, & in expeditione hac comitari
volentium; sed minus liberaliter: contenti vi-
delicet sunt, præcepta tantû seruare, diuitiis
interim, dignitatib⁹, licitib⁹, quales in matri-
monio sunt, voluptatibus reſentis: ad maiorẽ
perfectionem pusillanimes: illi similes adole-
scẽti, qui, cum Dei præcepta ab infantia custo-
diuisset, audito à Christo, verbo illo: c Si vis
perfectus esse, vade, vende qua habes, & da pau-
peribus, & habebis thesaurû in celo, & veni se-
quere me: abiit tristis, satis sibi esse existimãs se
ea præstare, quæ consueuerat. Huiusmodi, etsi
faciunt quod ad salutẽ consequendam satis est
vt tamen eorum obsequium & imitatio illi-
beralis est; ita præmium erit exiguum. Inur-
banitatis enim genus est, nolle militem (quod
in se est) Ducem suum, in quibus potest imi-
tari:

c Matt. 19.
22.

tari: si quidem Rex ipse plus pro milite ipso facit, quam iure vll'o teneatur.

III. TERTIVM genus, eorum est, qui, ad Regem hunc in omnibus & per omnia sequendum, ingenuo se animo offerunt; non modò in ijs quæ præcepti sunt etiam quæ tantùm consilij, sicut ipse Rex fecit: vitam hanc in paupertate, castitate, & obedientia ducentes; spreto divitijs; & voluptatibus matrimonij, quamvis libertatis; ac libertate propria reiectis: quo Regem suum perfectius imitètur. Hi sunt Religiosi, qui ut præ alijs ad rationem vitæ Regis sui accedunt; ita maius ab eodè præmium obtinebunt. & quidem d *in hac vita centuplum* illud; *in futura* aliud *æternū*. Ad hoc vitæ genus par erat, nos omnes offerre; non tam ob temporale, aut etiam æternū. quod illud consequitur, præmiū; quàm ob infinitam obligationem, qua obstringimur, amandi & magno huic Regi serviendi: & quoniam (ut Sapiens ait) *e gloria magna est sequi Dominū* perfectè: erit hæc eo maior, quò propius accedemus: *fatagètes, ut f perfectissimus, sicut est Pater noster cælestis;* & Rex ac Magister ille, quem nobis ad imitandum proposuit. Imò qui ad huiusmodi viuendi rationem speciali vocatione vocati non sunt, merito animi sui promptitudinè ad obsequium diuinum ostendent, cum Regio Propheta dicentes: *g Paratum cor meum Deus, paratum cor meum.* Ecce me Domine, ad præcepta tua explenda; ecce ad consilia tua sequenda, paratū. Me ipsum amore tui offero, ad te sequendū in

d Matt. 19
29.

e Eccl 2
38.

f Matt. 5.
48.

Luc. 6. 89.

g Psal. 107. 2

pau-

paupertate, castitate, etiam libertate mea abnegata; & omnibus, quæ ad me pertinent, pro gloria tua, relictis, si ad tale vitæ institutum me vocare dignaberis.

TRIPLICI huic hominum generi quartum licet adiungere eorum, qui ab eodem caelesti Rege vocantur, non solum, ut ipsi paupertate, castitate, & obedientia eum imitentur; sed etiam ut ipsius sint ad alios vocandos instrumenta; non solum cum ipso Rege aduersus proprios; sed etiam aduersus proximorum hostes pugnaturi; eosdem in salutis negotio iuuantes, & (ut Sapiens ait) *h vocantes ad ar-*

IV.

cem & ad moenia ciuitatis, hos est, ad altissimam Christianam perfectionem.

In hoc genere illi sunt Religiosi, quorum vocatio est, ad imitationem Apostolorum, non solum salutis & perfectioni propriae, sed aliorum etiam incumbere: qualis est nostræ Societatis IESV, cuius Religiosi, IESV socios se esse in hac expeditione profitentur. Et qui hac ratione vocati sunt, contentissimi ea sorte esse decet; (si eius excellentia bene expendatur) gratiasque pro ea, vocanti agere; eidemque se ipsos promptissimos offerre, ad quosuis labores, & profectiones ad fideles & infideles, vsque ad sanguinis, vbi opus erit, pro Dei gloria, & animarum salute, effusionem; illud Isaia quouis ipsorum vsurpante: *Ecce ego,*

h *Prov. 9. 3.*i *Isaie 6. 9.*

mitte me, quocunque & quomodocunque volueris; paratus enim sum ad omnia, quæ mihi iniungere dignaberis.

II. Part.

B

P R A E-

PR A E D I C T O R V M
C O N C L V S I O .

EX dictis in hac Meditatione colligere licet, quo spiritu sequentes aggressuri sumus. conandum est enim singulis, iuxta vitarationem, ad quam quisq; vocatus est, ipsum Christum Dominum, quam possit perfectissime, imitari. Si in statu est continentia, aut sacerdotij, omnes eius obligationes integrè praestando: si in coniugali, cor suum ab inordinatis affectibus rerum, quas possidet, exeundo, iuxta illud

k1. Cor. 7
29. *Apostoli: k Qui habent uxores, tanquam non habentes sint: & qui emunt tanquam non possidentes, & qui vtuntur hoc mundo, tanquam non vtantur. Sua denique bona omnia ita disponentes, ne, propter illa, Christum amittant, aut eius amorem seruitiumq; relaxent. Qui autem adhuc nulli sunt vitæ generi adstricti; cupiunt verò illud eligere, quod ad propriam salutem & perfectionem consequendam, sit illis apertissimum: scopum illum sibi profigant, vt, quid Christus in ipsis loquatur, diligenter obseruent; quò in eo perfectionis gradu illum imitentur, ad quem se ab ipso moueri sentient. ad quod multum conferent Meditationes sexta, septima, & octaua tertia Partis.*

MEDL

MEDITATIO I.

DE SANCTISSIMAE TRI-
nitatis Decreto, ut secunda diuina Per-
sona, pro reparatione humani Gene-
ris, peccato Adami sauciati
homo fieret.

IN huius & sequentium de hoc My-
sterio Meditationum vestibula, ope-
raretur fuerit, Deum Dominū no-
strum Trinum & Vnum, in Throno
infinita Maiestatis sedentem imaginari a Iride ^{a apoc. 4.3.}
(vt S. Ioannes vidit) circumdatum, infinita eius
misericordia simbolo, tribus BONITATIS, SA-
PIENTIAE, & POTENTIAE infinita colo-
ribus distincto: quibus omnia gubernat, vult,
scit, ac potest nostris miseris opem ferre: mox
homines oēs & me ipsum inter illos, ob Adami
peccatum humiliantes, spoliatos, vulneratos,
semiuuos, illi misero similes, qui, b ab Hierusa- ^{b Luc. 10.30}
lem descēdens in Iericho, incidit in latrones:
tres verò ipsas diuinas Personas illos aspiciētes,
eorum miseriae compatiētes, ac de medio repa-
rationis consultantēs, intuebor.

PIA hac representatione praemissa, prostra-
tus spiritu corā illo Throno, adorataq; ipsa Tri-
nitate sanctissima, humillimè supplicabo, diuina
sua luce me illustret, quò in illius consilij ac de-
creti profunditatem, quod ad nostrā reparatio-
nem elegit, benè intelligam, fructumq; ex eo ca-
piam. Dulcis verò ac iucundus caelestis iridis aspe-

c Hebr. 4.
16.

*Etus, animum mihi addet, c Adeundi (vt Aposto-
lus loquitur) cum fiducia ad Thronum gratiae
eius; vt misericordiam consequar, & gratiam
inueniam in auxilio opportuno, quod est tem-
pore orationis.*

PUNCTVM I.

D. Tho. 3.
p. q. 1. a 1.
q. 2. q. 4.
4. a. 1.

P R I M V M P U N C T V M, & ceterorum fun-
damentum erit, Decretum illud confide-
rare, quo Deus in aeternitate sua statuit,
humanum genus ob Adami peccatum colla-
psum, erigere; causis, quae ipsum ad tale De-
cretum induxerunt, diligentius perpensis: a-
liis quidem ex parte eius misericordiae; aliis ex
parte nostrae miseriae, & luctuosi modi, quo in-
eam deuenimus.

I.

a Hebr. 2. 16.

*Nusquam
Angelos ap-
prehendit;
sed semen
Abrahae.*

b 2. Pet. 2. 4

c Sap. 11.

P R I M V M ergo considerandum, Deum duo
creaturarum genera, ad imaginem & similitu-
dinem suam, condidisse, quae ipsi seruirent, e-
umque laudarent, a *Angelos & homines*: illos
in caelo Empyreo; hos in Paradiso terreno. Vi-
densque magnam Angelorum partem & ho-
mines peccasse, decreuit, Iustitiae suae seueri-
tatem in Angelos ostendere; quos ira suae sa-
gittis transfixos, e *caelo in infernum* repulit;
nullo eis poenitentiae loco relicto: in homines ve-
ro, etsi eadem ira & supplicio dignos, voluit
infinitas **MISERICORDIAE** suae diu-
tias ostendere; remedium statuens, quo ex mi-
seria, in quam inciderant, eriperentur; & d
lapsus sui veniam obtinerent. Nihil enim ita
Dei misericordiam exaltat, atque peccatorum
condonatio, & erga proprios hostes commi-
seratio.

d 24. & 12.
10. 20.

feratio. Nec porro decebat Misericordiam huic
 occasione, ex qua tantoperè exaltaretur, sese
 subducere. Quare verissimè dixit Apost. e Ap *c Tit. 3. 4.*
paruit benignitas & humanitas Saluatoris no-
stri Dei, non ex operibus iustitia, qua fecimus
nos; sed secundum suam misericordiam saluos
nos fecit. Cuius benignitatis causâ infinitas ei
 debent omnes homines gratias agere, atten-
 dentes quòd, cum viles omninò essent, ac di-
 gni, in quos diuina iustitia seuerissimè anim-
 aduerteret; misericordia tamen inter ipsos ac
 Deum sese interponens, eos ab ea seueritate
 protexerit: quod non fecit cum Angelis, mul-
 tò nobis nobilioribus. O æterne Deus, verè mi-
 sericordiarum Pater, qua ratione tanto bene-
 ficio poterimus respondere, quo immerenti-
 bus remedium, ad veniam peccatorum obti-
 nendam, dedisti! Laudent te pro tanta hac gra-
 tia Angeli illi, qui fidelestibi in cælo persti-
 terunt: Agnoscant illam, fructumque ex ea
 capiant homines, qui sunt in terra: & anima
 mea deficiat amore tui, multitudinem can-
 tans, & magnitudinem misericordiae tuæ, cu-
 ius intuitu omnia mea peccata mihi dimitti
 supplico, gratiamque conferri, ad illa nun-
 quam reuertendi.

EA NDEM porro considerationem opportu-
 nè mihi ipsi accommodabo, perpendens: quòd,
 etsi Deus misericordiam suam statuerit peccatori-
 bus veniam; ac re ipsa det eam illis, qui verò
 dolore & pœnitentiâ sese ipsi submitunt; re-
 belles tamen seuerâ iustitia, sicut Dæmones,

repellat ac damnet. Quare sollicitè mihi curandum est, ne misericordiæ resistam; nisi velim seueras iustitiæ manus experiri.

II.

SECUNDO loco perpendendæ sunt causæ, quæ modo aliquo diuinam misericordiam ad miseriam nostræ compassionem permouerunt. Quarum una illa fuit, quod Adamus præuacatione sua non sibi soli nocuerit, sed in posteros etiam suos illam transfuderit; quos propterea necesse erat peccatores, & æternæ mortis carcerisq; reos nasci; quam tamen præuacationem non voluntate singulorum propria, sed quam in primo parente habuisse censebantur, incurserunt. Cum verò Deus tantoperè in misericordia excelleret, non potuit eius clementia ferre, totum suum opus, ob vnius culpam, ita miserè perire; & spectabilem hunc mundum, qui hominis causam conditus erat, sine suo frustrari, peccatori, & creaturis sui inimico seruiendo. Quare tanto malo remedium adhibere decreuit. Ex quo duas confidentiæ, de diuina misericordia, causas eliciam; quas ut duo nomina siue titulos ad propriæ miseriam remedium impetrandum, possim exemplo Dauidis allegare. Altera est, quod in

f Psal. 50. 6 *peccato conceptus sum*: ex quo miseriam meam
g Psal. 137. 8 *omnes originem ducunt*: Altera quod *g opus*
sum manuum eius; quare non decet me repellere in finem, aut odisse, qui *h nihil odit eorum*
qua fecit. O Misericordissime Pater, qui misericordiam, ex qua filij tui formati sumus, per spectam habes: quæ à te quidem bona producit, sed fuit

ab

ab Adamo corrupta: compatere nobis, & repara illatam ab eo corruptionem: quod bonum à te conditum restauretur. Manus etiam meae deleuerunt, quod tuæ fabricarunt: reparent ergo tuæ gratiâ, quod meæ culpâ destruxerunt.

ALIA causa ad compassionem mouens fuit, quod homo peccauit quidē, sed tentatus & inductus à Dæmone, eius bono inuidente, & in Deum ipsum rabie quadam actio: qui hac ratione vindictâ de creatore sumere conabatur; in creatura quam ab eo diligi, & in qua eiusdem imaginē expressam esse videbat. Propterea ergo Deus compassione motus, hominis causam vt propriam accipiens, remedium illi statuit adferre; ne semper hostis de victoria gloriaretur. Ideoq; statim, post Adami lapsum, serpenti, hoc est ipsi Dæmoni denunciauit: *i Inimicitias ponam inter te & mulierem: & sementuum & semen illius: ipsa cōteret caput tuum. & vincet eum. à quo victa fuit; ac de suo triūphatore triūphabit.* Ex quo etiâ spes mihi fit, quod mihi quoq; compatietur; meamq; causam vt propriâ accipiet: siquidē eâdem nunc me Dæmon persequitur inuidiâ ac rabie, qua primū hominem. Ideoq; cum Dauide licebit dicere: *k Exurge Deus, iudica causam tuam. & iuuam k psal 37. me gratiâ tuâ, serpentis caput contere; qui, 22. quod te odio habeat, semper me persequitur.*

PUNCTVM II.

SECUNDO ipsum Sanctissimę TRINITATIS Decretū est perpendendū, quo statutit secundam Personā, hoc est *Filium*, fieri

hominem, & humanum genus Adami peccato sauciatum redimere. Expendendæ etiam sunt eius Decreti causæ, tam ex parte nostra, quæ est nostra necessitas & miseria: quàm ex parte Dei, quæ est infinita eius misericordia.

CONSIDERABO ITAQUE PRIMVM: Sanctissimã TRINITATEM in æternitate sua, plura vidisse humanæ reparationis media. Nã aut purã meraq; misericordiã peccatũ poterat condonare; aut creare nouũ hominem, qui pro cæteris satisfaceret; aut curã hanc Seraphinis committere. Sed noluit, quod facilius aut minus perfectum esset, eligere; nec alteri alicui præclarũ hoc opus committere: sed aptissimũ, quod esse posset, medium elegit: hoc est, ut spartam hanc ipse Dei filius assumeret; homoque fieret, ut hominem redimeret. Nullũ itaque aptiorem reparatorem, nullum potentius remedium, nullam copiosorem redemptionem nobis potuit adhibere; dum voluit, *ubi abundauit delictum, superabundare & gratiam.*

a Rom 5. 20.

II.

DEINDE: quòd veritas hæc appareat magis, expende, quid primus homo fecerit cõtra DEVM; quidq; Deus versus hominẽ faciat: & vtriusq; cogitationes inuentionelq; inter se inuicem confer. Adamus, n. superbè disponebat, contra Deum sese erigere, eius diuinitatem & sapientiã, rerumq; omnium imperiũ sibi usurpare: ob quod scelus, cũ dignus esset, qui à Deo humiliaretur, & odio haberetur, totaque eius natura in nihilum redigeretur: Deus tantum malum pro malo reddere noluit: sed infinitã

inã

suâ bonitate, non solum iniuriam condonare
statuit; sed in super tale remediū inuenit, quod
sibi quidem summæ abiectioni & labori esset;
homini verò honori & vtilitati. Nam b *cum di-* b Phil. 2. 6.
uinū ipsum verbum in forma Dei esset. semetip-
sum exinanuit, formam serui accipiens, in si-
mitudine hominum factum, inimici sui natu-
ram mortalem & patibilem induit, sibiq; in v-
nitate personę coniunxit, quò eum à summa, in
qua, ob culpam iacebat, miseria, erigeret; & ad
summum honorem & felicitatē, quam ipsius
gratiā habere poterat, eueheret: quandoquidē
(Augustino teste) Deus factus est homo, quò
homo fieret Deus: & virtute Dei incarnati, ho-
mines Dei fierent participatione.

Serm. 9. de
Nat.

ET tandem, inspecto hoc diuino decreto,
in admirationem rapiar & stuporem de infini-
ta Dei bonitate & misericordia: quam modò
cum Moysē extollam, dicens; c *O Dominator* c Exo. 34. 6.
Domine Deus, misericors & clemēs, patiens &
multę miserationis, ac verax, qui custodis mise-
ricordiam in millia: qui aufers iniquitatem &
scelera, atq; peccata: nullusq; apud te per se in-
nocens est; nisi tu dederis: modò Seraphinorū
instar, Dei faciem pedesq; operiam, hęc Diui-
nitatis cum Humanitate vnitionem venerans,
clamansq; d *Sanctus, Sanctus, Sanctus, Domi-* d Isai. 6. 3.
nus Deus exercitum: plena est omnis terra glo-
ria eius, ob misericordię magnitudinem. Aliàs
eidē huic Domino gratias agam pro tam glo-
rioso hoc beneficio, in hunc modum: O Deus
æternę, pro admiranda hac in meum commo-

dum inuentione, qua ut altitudinem tuam mihi communicares, vilitatem meam assumpsisti, summas gratias ago. Concede mihi, quæso, ut tuo me subiiciam obsequio: sicut te pro meo remedio demisisti: præstemque ego summum, quod tui obsequij causa possum; qui summum quod potuisti, mei causa præstitisti. O anima mea, fac Dei tui amore quidquid potes: siquidem totum id satis parum erit, si cum tuo debito illud contuleris. Disce Deum plurimi æstimare, quo te ipse æstimet. & cum ipse contempere te exaltauerit, ne quid, quod à tali dignitate degenere, admitte.

*a Leo ser. 1.
de Nauis.*

PUNCTVM III.

TERTIÒ considera, hoc INCARNATIONIS mysterio voluisse Deum, infinitam perfectionum & virtutum suarum excellentiam nobis manifestare; dum eas, magnæ vtilitatis nostræ causâ, in summa, quam habere poterant, perfectione exhibuit. Quod deprehendere licebit, de præcipuis illarum ratiocinantibus.

I. PRIMVM, infinitam suam BONITATEM manifestauit, dum maxima, quâ potuit cõmunicatione esse suum personale, naturæ humanæ coniunxit: cognationem hac ratione cum toto hominum genere contrahens.

II. CHARITATEM ostendit, dum tam arctâ vnicione hanc naturâ sibi connexuit, ut vnus idemque Deus esset & homo: quo oēs homines vnũ essent amore cù Deo: largiente ipso illis gratis ac liberaliter, q̄ plurimum ipse amabat,

ac æsti-

ac æstimabat : & a cum eo reliqua omnia.

a Rom. 8. 32.

MISERICORDIAM infinitam ostendit, admirando eam nexu, germanaq; cognatione cum iustitia connectens. Neq; enim maior esse potuit misericordia, quam quod ipsemet Deus in persona sua ad miseras nostras reparandas venerit; tristitiq; capax fieret, quod earum compassione tangeretur. Nec exactior esse IUSTITIA potuit, quam quod idem ipse Deus, homo factus, debita nostra persolveret, admissa in se mortis poena, quam nostra fuerat merita culpa; nec arctius germanitatis vinculum, quam reliquis hominibus eam solutionem misericordiam tribuere, quam Deus homo iustitia pro meritis fuisset. His excitabo confidentiam consequendi ab eo omnia, quae mihi expediunt: siquidem ea omnia, quae sua ipse meritis est iustitia, mihi applicat misericordiam.

III.

IV.

SAPIENTIAM quoq; immensam ostendit, dum talem modum & rationem inuenit, quam tum res aeternae, Deus scilicet & homo; aeternum, & temporale; patibile & impatibile coniungeretur: tum difficilis ille nodus solueretur, ut peccata nostra ita misericordiam condonarentur; ut iustitia nullum propterea detrimentum sentiret.

V.

Damasc. 3.
de Fide Orthodox. in iio.

OMNIPOTENTIAM suam in eo manifestavit: quod hominis honorandi & ditandi gratiam, summum, quod potuit, fecit. Nam in divinis omnibus operibus, nullum est eo sublimius, quo Deus factus est homo.

VI.

OSTENDIT demum SANCTITATEM suam infinitam, & virtutes reliquas, dum eas Deo

VII.

homi.

homini factu infudit: quo illarum omnium exemplar esset spectabile: & nos ipsos tali exemplo ad imitationem prouocaret. gratiam interim suam nos iuuans, ne quis se posset excusare. Si enim Deus proximos diligit; quis ab ea dilectione iure se excuset? Si Deus inimicis suis benefacit; quis noceat suis? Si Deus sese demittit; quis se exaltet? si Deus patitur & tolerat; quis sit impatiens, & ferre nolit? & si Deus obedit; cur non obediat homo?

SEPTEM ergo hae diuinae perfectiones, quae in hoc Incarnationis opere eminent, incentiuum mihi esse debent ad septies in die, & septies millies si fieri posset, Deum laudandum, amandum, eique maxima, qua possum perfectione seruiendum. Si enim, antequam Deus homo fieret, exigebat a nobis *b amore ex toto corde, ex tota anima, mente, & viribus*; quanto potiori nunc iure hunc amoris gradum, & in seruitio suo feruorem exiget? Cumque amoris probatio (Gregorio teste) *opora sit exhibitio*, necesse est, re ipsa hunc amorem ostendere: studendo excellentissimas illas perfectiones: quae in hoc opere nobis sunt manifestatae, pro viribus imitari BONITATEM, inquam, CHARITATEM, LIBERALITATEM, MISERICORDIAM & reliquas, quas imitari licet: nominatim vero illas, quas incarnatus Deus ad nostrum exemplum in mundo exercuit.

OTRINITAS beatissima, quas tibi, ob manifestatas hasce excellentias, referam gratias? quas hactenus quidem intra pectus tuum clau-

fas retinebas; nunc verò in hoc opere specta-
biles nobis fecisti. Quid offerre possum, quod
exiguum non sit, ad tantum donū? Quomodo
eius causa te diligam, & seruitio tuo dignum
aliquid faciam? Ecce me, Domine, totum diui-
no tuo obsequio dicatum, cupientem ita dili-
gere te, vt à te sentio me amatum; & virtutes
mihi ostensas imitari, & siquidem, quod plus
est, donasti: da etiam quod est minus: vt te dili-
gam propter infinitum hoc in me collatum
beneficium. Amen.

MEDITATIO II.

DE INFINITA DEI
CHARITATE, QVAE IN MY-
STERIO Incarnationis elucet, ac de ingen-
tibus bonis ex eo nobis prouenien-
tibus.

QUAMVIS diuina omnes perfe-
ctiones in Decreto Incarnatio-
nis, vt diximus, emineant, omnes
tamen excellit charitas, de qua
(reliquis in 6. partē reiectis) hac
instituetur Meditatio. cuius Thema & Argu-
mentum erit Christi sententia Nicodemo pro-
posita. a Sic Deus dilexit mundum, vt filium
suum vnigenitum daret: vt omnis qui credit in
eum non pereat; sed habeat vitam aeternā. Qui-
bus verbi tria huius mysterij potissima membra

a Ioan. 3. 16.
1. Ioan. 4. 9.

com-

ompendio complexus est Christus: Præcipuum eius fontem, ex quo charitas illa manavit; eius excellentiam; & finem effectusq; eius admirandos.

PUNCTVM I.

Sic Deus dilexit mundum.

P R I M V M omnium est perpendenda infinita eius, qui nos dilexit, & excellentissimum hoc beneficium contulit, magnitudo; cum qua si eius, qui dilectus est, cuique hoc beneficium est collatum, vilitas conferatur, erit propè infinita.

I.

O R I G O præclarissimi huius beneficij, fuit charitas Dei infinita, qui utilitatis aut beatitudinis suæ intuitu, neminè, extra seipsum, amare opus habet, quiq; sui ipsius aspectu & amore, infinitè beatus est. Nihilominus merâ suâ gratiâ voluit creaturas amare, eisq; benefacere, eo solo nomine quod ipse bonus sit; & ut in eis diuitias suæ bonitatis ostenderet, iuxta il-

b Ephef. 2. 4

Jud Apostoli: *b Deus qui diues est in misericordia, propter nimiam charitatem suam dilexit nos, quasi nobis diceret, non dilexit nos Deus, quod nostri indigeret, aut quod nos id iustitiæ meriti essemus: sed quod eius misericordia miseræ nostræ compassa sit; & charitas suffundere se voluerit, ut amaret nos.*

II.

D E I N D E pergam considerando, infinitam Dei charitatem ulterius multò progressam esse, quod **M** V N D V M talè diligere voluerit: mundi enim nomine multitudinem intellexit hominum peccatorum, qui non modò in Adamo peccasse, & originalis illius culpæ maculam

con.

contraxisse censentur; sed sponte etiã ac voluntate propria in gravissima postea actualia scelera sunt prolapsi: ob quã non solum dilectione digni nõ erant; sed odij potius rei constituti fuerunt. Non itaque solum dilexit Deus homines, antequam essent; ac proinde nec amici nec inimici; sed etiam cum inimici, rebelles, & innumeris beneficiis, quã acceperant, ingratißimi essent: quò infinitos misericordiã & charitatis suã thesauros manifestaret.

CONFERAM TERTIÒ quã Deus in cælo, cum ijs quã homines in terra faciunt: perpendens quod Deus mundum, à quo odio habetur, diligit; mundus Deum, à quo diligitur, detestetur; mundus in Deo offendendo occupatur, cum Deus in benè eidẽ faciendo versetur. Obstupescam detestandã mundi iniquitatem; & admirabor infinitam Dei charitatem. O Deus infinitã maiestatis! quomodo mundum infinitã vilitatis dignaris diligere? qui nosti, qualis ille sit: quomodo non illum potius perhorrescis? quomodo tantum scelus non mergis in profundum, aut in nihilum redigis? Benedicta sit immensa ista tua charitas, in cuius sinu amor erga ingratißimam creaturam tantum locũ habet. Ostende eam erga me Deus: vt sicut tu me; ita ego te diligam, tibiq; vt par est seruiam. Hęc tria mihi ipsi applicabo, me ipsum loco mundi collocans: qui vt ingratißimus Deum horruerim & offenderim: nec propterea, ille me diligere intermiserit,

cupiens

III.

SPONTE
P.

capiens benefaciendo mihi, in suum me perducere amorem.

PUNCTVM II.

I.
Vt filium
suum vnigenitum
daret.

DEINDE, ipsius doni à Deo mūdo oblatai magnitudo infinita perpendenda est: ipse enim est vnigenitus Patris æterni filius. Illud autem hic imprimis obseruatum dignum est: Dei amorem non in solis verbis, aut pulchris verborum lenocinijs positum esse; sed in verè ac re ipsa benefaciendo dilectis, ei verò præ alijs, què plus diligit. Hinc est, quòd ad infinitam huius amoris magnitudinem ostendendam, preciosissimum quod habuic nobis donauit, hoc est æqualis dignitatis, vnumque ac eundem Deum secum, qui est vnigenitus filius eius: volens illum hominem sicut nos fieri; a & in ipso in habitare omnem plenitudinem diuinitatis corporaliter. b & de plenitudine eius nos omnes accipere. Propterea ipse Christus Dominus noster, vt diuini amoris magnitudinem extolleret, dixit: c Sic Deus dilexit mundum, vt filium suum vnigenitum daret. quasi diceret, non potuit amplius Deus mundum diligere, qui filium suum, nec qualemcunque, sed naturalem & vnicum illi dedit. Loco vocis illius: *Dilexit*, similes alias licebit substituere. v.g. tanti Deus mundum fecit; ita honorauit, glorificauit, exaltauit, ditauit, protexit, vt filium suum vnigenitum daret: idque merà suã gratiã, cum sit nemo qui tantum possit donum promereri.

a Col. 2. 9.

b Ioan. 1. 16.

c Ioan. 3. 16.

II.

Mox perpendam, Cui donum hoc fit collatum? peruerso, inquam, ingrato & nō agnoscenti, adeoq; bestiali mundo, venientem magnum illum Dei vnigenitum ad cohabitandū, d *non cognouerit*, non æstimauerit, non, vt par d *Ioan. 1. 10.* erat, sit reueritus; nec pro accepto tanto honore & beneficio gratus esse nouerit. Quare si, quod Deus hominum gratiā præstat, dum vnigenitum suū ei dat, cum eo conferam, quod homines aduersus Deum faciunt, dum tantum beneficium non agnoscentes, ipsum offendere audent; vehementer diuinam Dei charitatem admirabor, optans, illum pro tanto beneficio serid amare, & re ipsa amorem hūc ostendere: vt, sicut Deus vnicum, quem habet, filium mihi dedit; vicissim ego vnicam, quam ab ipso accepi, animam eidem reddā; & cor ipsum, memoriam, voluntatem, mentemque meam, & sensus omnes ac facultates in amando ac seruendo tali Patri, qui talem mundo filium dedit, omninō collorem.

O PATER AETERNE, quantas possum maximas gratias tibi ago, pro infinita tua erga nos charitate, quam tibi charissimā & pretiosissimam nobis dedisti. Cupio Domine amare te, vt sentio me amari à te; ideoq; e pretiosissima, quam habeo tibi trado: accipe cor meum, in pignus ac recognitionem tanti amoris tui: vt ex hoc nunc e *non verbo & lingua* c1. *Ioan. 3.* tantum, sed *opere & veritate diligam te*, glo- 18. riamque tuam semper, absque prophani cuiuspian admixtione quæram.

PUNCTVM II.

*Ut omnis
qui credit in
eum non pe-
reat sed ha-
beat vitam
eternam.*

a Ioan. 3. 16

b Ioan. 12.

47.

I.

II.

TERTIO, considerandus est finis, ob quem Deus unigenitum suum mundo dedit; & commoda, quæ hominibus inde proveniunt. *a* ut omnis, inquit, qui credit in eum non pereat sed habeat vitam æternam. Perpende igitur, eundem filium Dei ad hoc venisse in mundum. *b* ut (quod ipsemet est testatus) saluificet mundum, perfectissima quadam saluatione, quæ in duobus consistit. PRIMVM, quod remouet omnia, quæ causa sunt, cur ille pereat & damnetur: dum peccata illi condonat; à demonis seruitute vindicat; ab æterno inferni carcere, reliquisq; miserijs culpæ annexis, atque ad eandem impellentibus eripit. SECUNDVM, quod vitam dat gratiæ, cum ceteris supernaturalibus virtutibus, eam comitantibus, ac vitam demum æternam. In quibus duobus innumera alia includuntur, de quibus in posterum dicetur. DENIQUE, ut fit è magni huius beneficii considerationi imponamus, vult Deus illud ad omnes huius mundi homines extendi, cuiuscunque illi status sint & conditionis; nemine, quod in ipso est, excluso, qui fide viuâ credit in eum velit, quorum nullus peribit, sed omnes vitam æternam consequentur. Quod si ita est, ad me quoque beneficium hoc spectare intelligam: licebitque, mihi ipsi verba illa omnia accommodare, vereque dicere: *si Deus dilexit me, ut filium suum unigenitum mihi daret; ut credens in eum fide viuâ, non pe-*

team,

ream, sed habeam vitam aeternam. O vnigenite Patris filii, quas tibi grates referam pro eo quod in mundum hunc veneris, nos à tantis malis liberaturus, & ad tanta bona deducturus? Tu nostra peccata condonas, infernū spoliās, Paradisi ostia pandis, Dæmonem vincis, de mundo triumphas, carnem nostram domas, imminētia nobis pericula auertis, tristitias solaris, opera nostra viuificas, merita promoues, perseverantiam in tua gratia largiris; ac denique tuā nos gloriā coronas. Horum nihil absque te habuissēmus; & omnia per te habemus: per quem benedictiones omnes caelestes, & misericordiae, quae terram replent, ad nos descendunt. Sit semper benedictus Pater, qui te nobis dedit: sisque tu, filii, benedictus, qui vt nobis subuenires, remedium tantum attulisti. Subueni mihi, Domine, efficaciter, *ne peream; sed aeternam per te vitam obtineam.*

Ex dictis in vtraque proxima Meditatione constat, causas & incentiua Incarnationis ad tres ordines reduci posse, inter annalorum catena instar coherentes. Vnus est ex parte perfectionum diuinarum; quò scilicet illa manifestentur: Secundus ex parte nostrarum miseriarum; vt illa reparentur: Tertius ex parte supernaturalium diuitiarum gratia & gloria; vt illa nobis communicentur. Ex quibus tribus fortissimus funiculus, est contexendus, quo nos ipsos diuino verbo colligemus, perfectoque amore connectamus: cum tot sint amoris huius

excitamenta, quot sunt perfectiones diuinibus manifestata: quot miseria nostra, à quibus nos liberauit; quot denique gratia, quas nobis est promeritus.

MEDITATIO III.

**DE DIVINO ILLO
DECRETO, QVO DEVS STATUIT,
EX FÆMINA NASCI; & DE B. VIRGINIS
IN MATREM SUAM ELECTIONE, AC SINGULARIBUS
GRATIJS EIDEM IN PUNCTO
SUA CONCEPTIONIS AD ID
COLLATIS.**

PUNCTVM I.

D. Thom. 3.
p. 9. 31. a. 4.

a Gal. 4. 4.

b Gen. 3. 51.

I.

PRIMUM considera: Deum, et postquam homo fieri decreuit, perfecti viri corpus, quale fuit Adami, accipere potuisset, non tamen ita fecisset; sed a ex muliere nasci. (vt Apostolus ait) matremque, vt ceteri homines, habere voluisse; idque in ipso mundi initio reuelasse, cum serpenti dixit: b *Serua mulieris caput eius contritutum.* Ad hoc statuendum aliquæ illum causæ induxerunt, quibus infinitam suam, in commodum nostrum, charitatem aperuit. PRIMA, quò diuina bonitas, quæ suis creaturis adeò libenter se communicat, amplius sese diffunderet, in verum

que humanæ naturæ sexum: virum quidem ad infinitam filij Dei naturalis; foeminam autem, ad matris ipsius Dei dignitatem euehendo: quæ (Sancto Thoma teste) quodam modo est etiam infinita. Quo quidem facto certum nobis pignus & arrhabonem dedit, se omnibus, nemine excepto, benefacturum. c *Nam* (vt Apostolus ait) *in Christo IESU non est Iudæus neque Græcus; non est seruus neque liber; non est Masculus neque Fœmina.* SECUNDA causa fuit, vt perditio nostra, quæ à viro & foemina originem duxit, ab alio viro & foemina reparari inciperet. à viro quidem præcipuè tanquam à capite, & vnico Mediatore nostro, Patre quæ futuri seculi; sed ab eius Matre tanquam coadiutrice in opere Redemptionis. Ad quos propterea in nostris necessitatibus recurramus eam confidentiâ, qua solemus ad patrem matremque confugere. NOMINATIM etiam voluit Christus habere matrem, vt ea peccatorum quoque Mater esset & Aduocata, vt si qui pusillanimes ad ipsum accedere timerent, vt potè non hominem solùm & nostrum Aduocatum, sed Deum simul ac iustum Iudicem; ad Matrem suam confidentius confugerent, ad quam iudicis munus non pertinet, sed tantum Aduocatæ: illa autem, vt misericordie, pietatisque mater, pro omnibus intercederet. Quo facto satis nobis ostendit Deus, quanto perè nostram salutem, eiusque consequendæ fiduciam exoptet, qui tot ac tam suauius efficacique media ad eam adinuenerit.

S. Thom. 1.

p. 9. 25. a. 6.

ad 4.

c Gal. 3. 28.

2.

3.

4. GRATIAS tibi ago Pater æterne, quod ta-
lem patrem & matrem ex nostra ipsa natura
nobis dederis, per quos gratiam tuam securè
obtinere possimus. Et tibi etiam gratias ò ver-
bum diuinum, quod matrem habere volueris,
quæ simul nostra esset; per quã accessus pateat
ad Thronum infinitæ misericordiæ tuæ, ne nos
seuera tua iustitia condemnet. VLTIMA cau-
sa fuit, quia cõplacuit Deo, vt fieret pro nobis
infans; matremq; haberet in terra, cui obtem-
peraret, & cui se aliorum hominum more sub-
iiceret: quò nobis, humilitatis, aliarumq; vir-
tutum, magis insigne præberet exemplum. *de
quo Meditacione 9. & sequentibus agetur.*

PUNCTVM II.

SECUNDO consideranda est Electio ip-
sius Virginis Dominæ nostræ in Dei Ma-
trem: atq; expendendum, quo pacto san-
ctissima Trinitas inter innumeras feminas,
quas in æternitate sua præuidit, oculos suos
in ipsam B. Virginem gratiõ coniecerit,
eandemq; ad maxima illa, quæ proximo pun-
cto posuimus, munia elegerit. vt esset in-
quam incarnati Verbi diuini mater; ac ad in-
di Redemptionem cooperatrix: mater & ad-
uocata hominum: & cui ipsemet Deus, quæ
homo erat, se subiceret & obediret. Electio
hæc (vt placet sanctis patribus) radix fuit ce-
terorum donorum & Magnalium huius Do-
minæ, quam propterea ipsa plurimi semper
fecit. grataq; pro ea fuit, benè conscia, eam
absque

Franc. Sua-
rez to. 2. in
3. p. Diff. 1.

absque vllis suis meritis collatam, ac proinde merè gratuitam, fuisse. Sicut enim ipsam elegit Deus in matrem suam, potuisset alias plurimas elegisse; talesq; illas, qualis ipsa esset, fecisse. Sed ego exultabo, quòd tam felix illi fors contigerit; & eo nomine ei congratulabor, dicens: Gaudeo Virgo SS. te ad tantam dignitatem, quanta est, eius esse matrem, cuius sis filia, euectam esse. & quoniam cum ea dignitate simul tibi datum est, peccatorum esse matrem & aduocatam; monstra te esse matrem, nobis fauendo; & intercedendo, vt digni efficiamur eius esse filij, cuius tu es mater.

PUNCTVM III.

HINC gradum faciam ad cõsiderandum, *Prædestina-*
Deum, qui in æterno suo consilio hanc *tio B. Virg.*
Virginem sanctissimã in matrem suam
elegit, simul eandem elegisse in excellentissi-
mum ipsius misericordiæ vas, in quo magnalia
gratiæ & gloriæ, quæ talis filij matrem dece-
rent, reponeretur; ac proinde maxima quæ pu-
ra creaturæ cõcedi possent, reponeretur. Quo *S. Tho 3. p.*
nomine de ea dicitur, quod sit a *Electa vt Sol. vt 1. 7. d. 10. ex*
enim Sol vnicus est, & inter astra cætera, ex- *2a. de Nat.*
cellentiæ singularis: ita virgo hæc electa est, *Gratia*
vt inter puras creaturas vnica esset ac singula- *e 36.*
rissima in donis gratiæ, cui alia nulla par esset. *a Cant. 6. 9.*
Hoc licet generatim colligere ex illo Apolt.
b Elegit nos in ipso ante mundi constitutionem, b Ephe. 1. 4.
vt essemus sancti & immaculati in conspectu
eius in charitate. Nam, in toto illo Electionis

C 4 gene

I. genere, eminentissima fuit ipsius B. Virginis Electio. PRIMVM quod electa fuerit, vt omnibus Sãctitatis gradibus, & omni genere gratiarũ ac virtutum, quæ creaturis alijs cõmunicandæ erant & maiori adhuc excellentia, ipsa emineret. Nam (vt S. Hieron. ait) gratiæ omnes, quæ diuisim alijs sanctis sunt datæ, Mariæ fuerunt simul plenissimè concessæ: eo quod ex ea nasciturus esset auctor ipse gratiarũ Christus

Tom. 4. ser.
de Assump.

e Dan 9.24
d Psal. 45.5.

IBSVS. qui cū sit c *Sanctus Sanctorũ*, sanctificare eã voluit, quæ ipsius futura erat d *tabernaculum*: vt ipsa etiã inter creaturas Sancta esset Sanctarum, & omnibus in sanctitate superior.

II.

SECUNDO, electa fuit, vt pura & absq; macula esset in omni gradu puritatis, qui possit in pura creatura esse, nulla culpæ, nec vestigi

De conceptu
Vir. c. 18.

quidem eius admixtione. Quia (S. Ansel. teste) decebat, Virginem tanta splendescere puritate, qua post Deum, nulla esset excelsior, vt quæ mater eius esset futura, qui est ipsa puritas; quiq; vt, quæ Deus est purum & ab omni peccato mundum habet Patrem, ob diuinam eius essentiam; ita, quæ homo est, matrem haberet puram & mundam ea ex speciali dono puritate, qua terrena Mater similis fieret Patri celesti.

III.

TERTIO, fuit electa, non vt quouis modo sancta esset & absque macula; sed vt talis esset in conspectu ipsius Dei: hoc est nõ in specie tantum, & ficta, sed vera; non externã tantum, sed internã etiam Sanctitate in Dei conspectu ambularet: tum in diuinitatis præsentia,

oculos

oculos mentis in eā ira coniciens vt in omnibus actionibus suis, fidelis filia, grataque esse studeret; tū in conspectu incarnati Dei, cui tanquam mater indulgens, blanda & materna officia ei exhiberet: & vtroque nomine arcē tissima charitate diligeret. quibus obsequiis innumera & præclarissima sibi merita cumulauit: ob quæ postea, in optata, cum clara visione, præsentia, cumulator sibi quā aliis gloria communicaretur. Quæ omnia ab infinita charitate, qua Trinitas sanctissima præ aliis omnibus eam dilexit, ac ad tantam gloriam prædestinauit, profluxerunt. Pater quidem ea illi præstitit, quod filij sui naturalis mater esset futura; Filius, quod ipsius propria, Spiritus sanctus, quod huius filij veri Dei & hominis conceptionem in ea esset perfecturus.

HIC finis est Electionis & Prædestinationis B. Virginis, cuius causa laudanda est ipsa Trinitas sanctissima, & gaudendum de gloria, quæ ex ea orta est ei, quam matrem agnosco. & quoniam idem Deus, infinita sua charitate, me quoque vocauit, vt in eius conspectu sanctus essem & absque macula; merito ipsam Virginem tū tanquam perfectissimam horum omnium exemplar accipiam, vt in tribus illis, quæ dixi, imitari eam studeam, tū tanquam Aduocatam, vt eadem mihi à filio suo impetret: me interim quod in me erit, iuxta S. Petri consilium, *e Sat agente bona opera certam meam vocationem & electionem facere.* c. 2. Pet. 1. 10

O VIRGO SANCTISSIMA, totamente exulto, quod sis ut sol electa, in qua nulla sit culpæ obscuritas, sed maximus gratiæ splendor; ex quo postea clarissimum gloriæ lumen, reliquos sanctos, sicut sol stellas cæteras superans, orietur. Fac mecum solis officium, illuminans tenebras meas, quod purus & splendens tanquam sidus Firmamenti reddar, in æternas lucens æternitates. O Deus æterne, cuius charitate nullis nostris meritis electi fuimus, ut in conspectu tuo mundi essemus & sancti, gratias tibi ago, quod hanc Virginem excellenti electione eligere sis dignatus, per eam supplex peto, animam meam ut purges ab omni macula, tuisque virtutibus ornes: quod semper talis in conspectu tuo vivam; & æternam tandem vitam consequar. Amen.

PUNCTUM IV.

*Conceptio
B. Virginis.*

CONSIDERANDUM nunc est: DEVM, accedente iam tempore, quo homo fieri decreuerat, ut primum ædificij huius lapidem poneret, hanc Virginem, ipsius matrem futuram, nis gratiis privilegiisque ornatam creasse, quibus par erat, filium ditissimum ac potentissimum matrem suam, quam sponte & magna elegerat charitate, ornare ac ditare. Hæc privilegia ad quatuor velut capita recabimus; perpendentes etiam non solum aliquas eorum causas; sed rationem etiam indicantes, qua earundem participes esse possimus.

I.

PRIMUM fuit privilegium, quod ab Originis

nis macula fuerit immunis, quam utpoté Ada-
 mi filia, aliàs contraxisset. Sed qui potens est,
 eam ita pręuenit, ut in ipso creationis momē-
 to, quo anima corpori iungitur, & quo aliàs
 macula illa contrahitur, sanctificauerit. Ut
 enim eodem momento, quo solem creauit, cū
 lumine eum, & absq; tenebris vllis creauit; &
 ut Angelis primisq; parentibus simul cum na-
 tura gratiam etiā dedit: sic B. huic Virgini, quo
 momento eam creauit, etiā eius animam san-
 ctificauit; & ut solem electā fecit, nullis pec-
 catis tenebris affectam. Cuius ratio, præter
 eam, quæ proximo puncto adferebatur, ea est:
 quod Christus Dominus noster, ad redimen-
 dos homines ab omni culpa, & nominatim ab
 Originali, duplici ratione uti poterat, vel post
 lapsum eos erigendo; vel præueniendo, ne la-
 berentur: quæ posterior ratio præstantior est,
 & magis Dei omnipotentiā, & Redemptoris
 misericordiā prodit. ut enim peccati maculā
 nullū maius est malū (sicut dictum est supra) *1. Part. Me*
 ita præseruatione à peccato (ne vel ad momē- *ditat. 6.*
 tū illius serui sim⁹) nulla est maior misericor-
 dia. Quare ad ipsius Redemptoris gloriā & Re-
 demptionis eius dignitatē pertinuit, ut singu-
 lari hac misericordia erga futuram matrem
 vteretur, & optima, qua posset ratione, eā re-
 dimeret: ab infamia nimirum & miseria culpæ
 Originalis eam præseruando, & hoc gratiæ
 suæ ornamento decorando; quod mater filio ef-
 fet in ea puritate similia; si vterque ma-
 culam illam euaderet: ille quidem iure
 suo,

tuo. ut qui nec potuerit quidem eam tangi; hæc
 privilegio, sine quo illam incurrisset: ille ut
 Redemptor mundi; hæc ut eius in Redemptio-
 nis opere coadiutrix. O fili Dei viui, qui ex vir-
 gine nascens, homo fieri voluisti, quò vnã tibi
 a gloriosam Ecclesiam absq; macula & ruga,
 aliãve imperfectione exhiberes, gratias tibi a-
 go, quas possum, quòd matrem tuam speciali
 gratia ab ipsa conceptione feceris, ea puritate
 gaudere, quam ceteri sancti consequuntur in
 gloria. O mater gloriosissima, vehementer
 gaudeo de ea puritate, quam in primo huius
 mundi ingressu præferre te video, splenden-
 tem gratiæ lumine, sicut filius ipse tuus iusti-
 tiæ sol ingressus est. Liberum tibi est, in primo
 hoc tuo ingressu idẽ usurpare, quòd ille vsur-
 pavit in suo: *b Incapite libri scriptum est, de me
 ut facerem voluntatem tuam: Deus meus voluit
 & legem tuam in medio cordis mei, verè enim in
 medio cordis tui impressa eius lex est, hoc est,
 gratia & charitas eius: & siquidem tali favore
 Redemptor meus te dignatus est, ut ipsum in
 Redemptionis officio iuuares, ora eum, redẽ-
 ptionem ut suam mihi excellenter applicet,
 admittam hactenus delicta condonans, & ab iis,
 in quæ labi possem, præseruans: tantò mihi
 eorum horrore incusso; ut ne ad momentum
 in eis hæreere libeat. Atque hic præcipuus est
 fructus ex hac consideratione decerpendus: ut
 c speculum illud Virginis sanctissimæ sine ma-
 cula intuens, puritatem eius, qua potero ma-
 xima imiter perfectione; memor illius, Dei ad*

a Ephes. 5. 27

b Psal. 39. 9

c Sap. 7. 26.

popu-

populum suum vocis: d *Perfectus eris & absq,* d Deu. 18. 15.
macula cum Domino Deo tuo.

SECUNDUM priuilegium fuit: *Fomitē peccati*: hoc est carnis aduersus spiritum, sensusq; aduersus rationem rebellionem illi abstulisse: quò tota illa anima cum omni sua interiori familia, id est, facultatibus omnibus, perpetua pace concordiaq; frueretur, vt quæ Principis pacis futura esset habitaculum, iuxta illud Dauidis: *Factus est in pace locus eius*. Nunquam itaque Virgo sanctissima interior es pugnas sensit, quas nos gementes sentimus: nec quicquam eius *f caro aduersus spiritum concupiscebat*; neque hic illam cum difficultate gubernabat: Non Appetitionum sensuumve lex, Rationis legi aduersabatur: neq; in huiusmodi appetitionibus coercendis, aut sibi subiiciendis, Ratio laborabat: magna potius *g vultu* *trata* inter se concordēs, æternæ *Des legi* *leis* subiiciebant. O pacis excelsa Princeps, in hæc interiori pace, qua, nulla præcedente pugna, frueris. impetra mihi, quæso, interioris meæ, quam patior, pugnae moderationem; quò aliqua saltem pacis ac felicitatis tuæ parte frui mihi liceat.

TERTIUM priuilegium fuit, singulari quodam modo fuisse in gratia confirmatam, ita vt toto vitæ suæ tempore nullum actuale peccatum admiserit, non opere solum, sed nec verbo, neque cogitatione; Deo Domino nostro singulari sua prouidentia ita illi assistente, vt omnia eius opera (iuxta Apostoli de Ecclesia dictum)

II.

D Tho 3. p.

q 27. a. 3.

Or sequent.

e Psal. 75. 3.

f Gal. 5. 17.

g Rom. 7. 23

III.

h Ephe. 5. 27 dictum) h sancta essent & immaculata, secundum tres omnino gradus puritatis: absque lethalis videlicet peccati macula; absque venialis ruga; & absque omni imperfectione: declinato non solum malo, sed etiam imperfecto quocunque, minusque bono opere; electo autem semper eo, quod ceteris melius, pulchriusque iudicabat: singulis suis actionibus excellentem & gloriosam illam imprimens puritatem, qua Triumphans in caelo gaudet Ecclesia. Hunc puritatis modum, quo mihi gradu est possibilis, obtinere contendam, sic eum à Deo postulans. O Deus aeternae, qui matris tuae in tabernaculum sanctissimi asti, & in medio eius continuè assistens non commouebaris, sed quotidie mane diluculo illam praeveniens in omnibus, quae ageret, adiuvabas: sanctifica & animam meam, assistens illi semper; gratiam tuam mane me praeveniens: quod mea opera pura sint, absque macula, aut ruga, aut re alia, quae in me tibi displiceat, Amen.

IV.

PRIVILEGIUM QUARTUM fuit, eandem ipso conceptionis momento, tanta gratiae, charitatis, ceterarumque virtutum ac donorum Spiritus sancti abundantia & plenitudine fuisse repletam, ut Angelos atque ipsos Seraphinos superaret: quod digna esset Dei mater; digna Angelicarum Hierarchiarum Regina: & tantò melior ipsis Angelis, sanctiorque effecta, quantò excellentius praeter illis, qui serui solum & administri in domo eius futuri erant,

erant, *nomen* erat acceptura, hoc est MATRIS. Ibi itaque censenda est Virgo sanctissima cursum suum incepisse, quod Angeli suum perduxerant, & absoluerant. Ideoque plures sanctitatis gradus adhuc in terra degens assecuta est, quam haberent qui in caelo ipsam habitabant: (iis exceptis, quae statim illius sunt propria) Et in ea locum habet, quod de ciuitate Dei Propheta David dixit: *I Fundamentum eius in montibus sanctis.* Eius enim vitæ initia altiora in sanctitate fuerunt, ea summitate, ad quam magni Ecclesiae sancti pertigerunt. O quanta voluptate sanctissima ipsa Trinitas perfundebatur, excellentis huius infantulae aspectu! Pater ipse aeternus talem se filiam habere delectabatur; Dei filius tanta futurae matris suae pulchritudine lætabatur: Spiritus sanctus talem se sponsam habere exultabat: Omnesque tres diuinæ personæ gratia sua eam ingressæ, summo in ea gaudio habitabant. O caeli Angeli, qui postea in *firmamentum Dei mundum ingredientem adorastis*, accedite nunc; & eam, quæ eius mater, vestra verò Regina futura est, supplices veneramini. O Angelorum Regina, iam nunc te adhuc in ventre matris latentem verbis illis saluto, quibus Gabriel Angelus te postea salutauit: *Aue gratia plena: Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus.* idque merito facio, quia in ipso, quo concepta es, momento, gratiam apud Deum supra omnes illas inuenisti. Ora DOMINA illum, vt spiritum meum mundet, refre-

Psal. 86. 1.

m Heb. 1. 6.

n Luc. 1. 28.

CONTE
E.

refrenet carnem, passiones coerceat ac moderetur; gratiaq; suâ ita repleat, vt feruore magno seruire illi incipiam, & in eo, donec obri-
neam coronam, perseuerem: Amen.

MEDITATIO IV.

DE VITA B. VIRGINIS VSQVE AD INCARNATIONEM, in qua de eius Natiuitate, Praesentatione in templum, & Desponsatione cum S. Iosepho agitur.

PUNCTVM. I.

De B. Vir-
ginis Nati-
uitate.

ONSIDERANDVM PRIMO, nouem post conceptionem elapsis mensibus natam B. Virginem fuisse in paterna domo: eiusque NATIUITATEM, (vt Ecclesia canit) gaudium vniuerso mundo annuntiasse.

I.

EXPENDAM HIC PRIMVM sanctissimæ Trinitatis gaudium, cum infantulam hanc, ad eum sibi dilectam, vidit iam in lucem editam; per quos res adeo celebres pro gloria sua, & commo-
nostro perficere statuerat. Quare fas est credere, communicasse Deum hoc die Angelis in caelo, iustis in terra, sanctisq; in Limbo Patri-
bus nouam quandam lætitiã, (quamuis eius causa non omnibus reuelata) velut prognosticum

sticum eius gaudij, quo ipso Deo in mundum veniente, afficiendi essent, cuius mater, in fantula hæc futura erat: eo modo, quo solet aurora, cum surgit, gaudium quoddam leuamenq; viuentibus adferre, quasi orituri mox solis indicium. Si enim multi in S. Ioannis Baptista natiuitatis gauisi sunt, eo quod velut Phosphorus & Præcursor esset Christi: multo sine dubio plures gaudebant eius virginis Natiuitate, quæ Christum ipsum esset progenitura, materq; eius futura. Hac consideratione excitabor ad affectus laudis & gaudij, congratulans Trinitati sanctissimæ de huius infantulæ Natali. Patri quidem æterno, quod talis ei nata sit filia; Filio eius Domino nostro quod nata ea sit, quæ ipsius sit mater futura; Spiritui sancto, quod talis sit ei exorta sponsa. O TRINITAS beatissima ter quaterque sit felix dilectæ huius tuæ Natiuitas: impertire mihi etiam, quæso, aliquid illius gaudij, quod aliis in hoc Natali comunicas: siquidem hæc virgo etiam mihi nascitur.

HINC etiam aliud magni spiritualis gaudij incentiuum eliciam. Nam vt huius virginis natiuitas, eò quod aduentus Saluatoris esset prænuntia, magnum mundo gaudium attulit; ita cum eius deuotio in aliqua anima oritur, magnam ei lætitiã adfert, eò quod certum sit pignus secuturi mox Christi, salutem ipsi allaturi, & propterea S. Anselmus dixit: Esse signum prædestinationis ad gloriam, quod aliquis valde sit B. Virgini deuotus:

II.
Deuotio B.
Virginis
Prædestin.
est signum.

De excel
lentia vir
ginis c. 4.

II. Part. Medit.

D

eam

eam enim deuotionem sequuntur prædestinationis effectus, quos ipsa Virgo suis procurat deuotis. illa enim, ut pia mater, cœlestis inspirationes, vocationem, iustificationis gratiam, tentationum victoriam, præseruationem à lapsu, meritorum augmentum, perseverantiam in gratia, ac gloriæ tandem coronam impetrat: ut in sequentibus meditationibus licebit obseruare. O virgo excellentissima, quæ Dei iussu, a *in Electis eius* ad cœlum, *mitte radices*, tam altas quæso in anima mea mitte deuotionis & imitationis tuæ, ut æternæ prædestinationis per te pignus obrineam: Amen.

PUNCTVM II.

De nomine
MARIÆ.

b Luc. 1. 27.

S. Bonauen.
in speculo
B Virg. c. 3.

c Num. 24.
17.

I.

SECUNDO considerandum: Parentes huius Virginis, reuelatione, ut piè creditur, diuina, MARIÆ ei nomen imposuisse: (sicut b Baptistæ nomen fuit etiam reuelatum) & proinde voluisse Deum eo nomine, Infantulæ huius excellentias manifestare: quæ ut multæ erant, ita hoc, præ aliis, quod variis linguis varia haberet significata, ad id fuit accommodatum: siquidem ad commune illa omnium bonum nascebatur: MARIA enim *maris Stellam*, aut *Amarum mare*; *Dominam*, aut *Exaltatam*; *Illustratam* aut *Illustrantem*, aut *populi Magistram* significat, quæ omnia in hac Virgine reperiuntur. Est enim *MARIS STELLA*, quia lux est, solacium, ac ductrix in huius mundi mari nauigantium; qui variis tentationū fluctibus & damnationis periculorum tempestatibus iactantur: huius enim

enim Virginis precibus, exemplis, & favore, quo eos prosequitur, valde illi lætificantur, & corroborantur, vt & viam rectam inueniant, & portum tandem salutis teneant. Est **MARE amarum** diuersis rationibus. *Mare* enim est ob cœlestium gratiarum immensitatem, quas habet ab eius tibi liberalitate communicatas, qui ipsam elegit in matrem. Est **AMARVM**, ob multitudinem amaritudinum, quas in filij sui passione pepercit. Consuevit enim Deus eadem mensura consolationes ac desolationes metiri, id quod apertè seruauit in hac virgine. Est **DOMINA & EXALTATA**: quia facultatum suarum, appetitionū, imaginationis, ac sensuum omnium eminenter fuit Domina: magno, vt diximus, imperio omnibus illis imperans. Angelorum etiam est Domina; quia super eos omnes eleuata. & quid mirū? si quidem modo quodam ipsius etiam Dei fuit Domina, impetrans illi, quā homo erat; qui & ipse, vt filius. *matris* *subditus* erat. Est **ILLVSTRATA** seu **ILLVSTRANS**, quia insigne à Deo sapientiae lumen accepit, non sibi tantum, sed vt alios etiam illustraret: ideoque Apostolorum ipsorum, omniumque fidelium **MAGISTRA** fuit, vt postea dicitur.

BREVIBVS his considerationib⁹ varios in anima mea affectus excitabo, gaudij, confidētię, ac deuotionis magne ad hoc **MARIAE** nomē ipsi Virgini supplicās, ea vt erga me prestet officia, quę eo nomine significātur. O Virgo sacratissima optimo iure dicere possū: *Nomē suū*

D 2 sicut

II.

S. Bonanen.
Serm 2. in
Missam est.

III.

Luc. 2. 51
IV.

Cant. 1.3.

ficat & filij tui, esse e *Oleum effusum*, quod illuminat, confortat, sanat, ac exhilarat cor. Effunde larga manu preciosum hoc oleum in me. Et, quæ *Maris es Stella*, duc me ac protege in tentationibus & periculis; quæ *Mare es gratiarum & amaritudinum*, aliquam earum mihi partem impertias: cum non minor censenda sit gratia, amaras acerbâsq; Christi pœnas tacitè sentire ac dolere; quàm iucunda alia dona de manu eius accipere. Sis & mihi Magistra, vt ignorantias meas illustrans, meq; passionum mearum dominum efficiens, per semitas perfectionis deducas; vt eius culmen sancti tui nominis inuocatione, tandem attingam, Amen.

marez. in
p. rom. 2.
p. 3.
ct. 7.

L I C E T & hic considerare: Infantulam hanc sanctissimam, statim ac rationis vsum habere capit (siue id fuerit adhuc in ventre matris speciali priuilegio, vt S. Ioan. Baptista habuit; siue circa tertium ætatis annum, antequàm in templo præsentaretur) magno seruore negotiationem donis & gratiis acceptis instituisse, mediis illis, quæ puncto 4. proponuntur.

PUNCTVM III.

præsentatio
virg. in
templo.

C O N S I D E R A N D V M T E R T I O: Virginem parvæ adhuc ætatis, (trium vt creditur annorum) Dei inspiratione fuisse à parentibus in templo præsentatam; quò diuino illic obsequio dicaretur, & cum aliis eiusdem instituti virginibus occuparetur. Circa Præsentationem in tres personas, quæ illic interuenerunt, coniiciendi sunt oculi.

PRIMA persona fuit ipsa diuina maiestas,
quæ

quæ B. hanc virginem sibi elegit; ei que huiusmodi institutionem in templo, inspiravit, paternam suam providentiam erga eam ostendens, dum ex huius mundi strepitu eam extrahens, in domum suam, templum videlicet duxit: quia ipsamet futura erat viua domus in qua Deus incarnaretur; & viuum templum, in quo habitaret. Quare magna amoris significatione, eius cordi verba illa Psalmi inspiravit: *Audi filia, & vide, & inclina aurem tuam, & domum patris tui: & concupisiet Rex decorem tuum.* Audiuit hanc vocem & inspirationem Dei B. Virgo; animaduertit, quod sibi conferebatur beneficium; inclinavit aurem suam ad obediendum, & celeriter, quod iubebatur, præstandum; oblita est omnino populi sui; paternæ domui terrenæ renuntiavit: quod cœlesti patri, qui filiam eam compellabat, gratum faceret. Adeoque recenti hac obedientia & humilitate, eius crevit pulchritudo, vt cœlorum terræque Regis erga eam amoris magna fieret accessio gauderetque, quod se in tanti Regis matrem videret electam.

COLLIGAM hinc, quanti sit Dei erga eum benevolentia, quæ efficaciter permouet, vt ex huius mundi occasionibus & periculis expeditus, patriæ ac paternæ domui renūcians, illi seruiat: quamque sit æquum, omnes huiusmodi motioni, cum eam sentiunt, obtemperare: cum non minus sit paterni erga dilectos filios amoris indicium, eos à talibus periculis eripere; quam Abrahamum ex Chaldæorū flam-

a Psal. 44.
11.

ma, & fratrem eius Loth ex incendio Sodomorum liberare.

II.

DEINDE sanctorum Ioachimi & Annæ, B. Virginis parentum, pietas est perpendenda: qui, ut iusti erant, tantum abest, ut piis filiarum votis repugnarent, ut Dei inspiratione excitati, filiam potius præuenirent, & vnicum ventris sui fructum, quem à Deo acceperant, eidem libentissimè redderent: felices se existimantes, ita filiam suam Deo placuisse, ut ad suum obsequium illam vocaret. Nec minori spiritus feruore id fecisse sancti isti censendi sunt: quàm b *Anna illa Samuelis mater*, dum filium tuum, Deo in templo seruiturum, obrulit sibi persuadens, gratissimam hanc Deo futuram oblationem. Horum sanctorum exemplo discam, magno spiritus feruore vnicam, præceterisq̃ animæ meæ dilectam Libertatem, primumq̃ eius affectum, qui est Amor, Deo offerre. ea firma resolutione, quòd aliud nolum, quam ipse velit; id verò solùm diligere, quod ipse diligit; ac porro daturum me libenter quicquid petierit.

1. Reg. 1.
8.

III.

TERTIO B. Virginis ipsius in hac sui presentatione deuotionem perpendam. Statim enim atque à parentibus audiuit, se in templum deducendâ gaudio exultâs, Davidicū illud versum: *Latata sum in his, qua dicta sunt mihi: in domū Domini ibimus.* Cum verò in templū est deducta, quindecim eius gradus magno spiritus feruore conscendere cepit: mente sibi proponens, per omnes virtutum grad^o ad cul-

men

men perfectionis conscendere velle, dauidicum illud adimplens: *d Beatus vir, cuius est auxilium abs te, ascensiones in corde suo disposuit, in valle lachrymarum, in loco quem posuit. Ibunt de virtute in virtutem: videbitur Deus Deorum in Sion.* O virilis & felix infantula, cui Deus auxilio suo fauit, *e Adiuuans te mane diluculo.* *d Psal. 83. 6.* *e Psal. 45. 6.*
 Quam solida intus in corde tuo proposita; quam aptè ascensiones in virtute disponis in loco isto, quem in tuum habitaculum elegisti! Conscende feliciter gradus istos de virtute in virtutem: patet enim tibi aditus; licetque omnipotentem Deum contemplando aspicere, in sancta ista ciuitate Sion.

IV.
 POST QUAM templum conscendisset B. Virgo, Deum prostrata adorans; seipsam præsentauit, obrulitque in obsequium perpetuum. Non enim, vt aliæ virgines, ad annum, aut decem, offerre se voluit, sed in perpetuum, ita vt, quod in se esset, toto vitæ spatio in sancto illo templo Deo deseruaret. O quantum Deus in hoc holocausto sibi complacuit; quanta iucunditate illud acceptauit! quantâ vicissim donorum gratiarumque copiam ipsi se offerenti impertiuit! Dixit illa fortè, Ecce Domine in domum tuam venio, accipe ancillam tuam in perpetuum obsequium tuum: neque enim gloriosorem reputo sortem, quam tibi seruire: cui vicissim Dominus: *f Veni in hortum meum, soror mea sponsa: ponam in thronum meum: tu futura es sol, in quo habitationem meam collocaturus sum; ex eoque* *f Cant. 5. 1.*

vt iponius è thalamo, exiturus. Orna illum virtutum floribus: propè enim est tempus, nuptias in eo meas celebrandi. Ad huius Virginis imitationem, debeo & ego meipsum Deo presentare & offerre, vt seruum perpetuum, cum certo animi decreto, nunquam ab eius seruitio recedendi.

PUNCTVM. IV.

I.

Vita Virgi-
nis in tem-
plo.

Lib. 2. de
Virgin.

a Prou. 4. 18

b Eccl. 33.

23.

CONSIDERANDA QUARTO loco est excellentissima huius virgunculæ in templo vita. PRIMVM enim vt arato, ita spiritu crescebat coram Deo & hominibus: vt (Ambrosio teste) singulos corporis gressus exercitio & augmento virtutis comitaretur; & a quasi lux splendens procederet & cresceret vsque ad perfectam diem. Quia vt Spiritus sanctus illam inspirationibus suis vgebatur; illa viribus suis omnibus cooperabatur: studens, (iuxta consilium Sapientis) *in omnibus operibus suis præcellens esse*, quatuor præcipuis excellentiis. PRIMAM vt singulis actionibus cresceret in charitate & sanctitate. SECUNDA, vt omnia eius opera essent plena: omni enim intentione & plenitudine perfectionis, quam viribus suis adhibere poterat, operabatur. TERTIAM, vt in singulis actionibus magna vteretur sapientia ac discretione, constantiaque singulari, donec ad finem perduceret. QUARTAM, vt singulis actionibus varios virtutum affectus misceret, quò simul in omnibus progressum faceret. Propter quatuor hæc excellen-

cellen-

excellencias admirati Angeli dicebant: *c Quae c Cant. 6. 9.*
est ista quae progreditur quasi aurora cõsurgens,
pulchra vt luna, electa vt Sol, terribilis vt castro-
rum acies ordinata? Quae hæc est infantula,
 quæ de virtute *in virtutem*, vt *AVRORA* cres-
 cens, absque mora aut retrocessione progredi-
 tur? *pulchra vt luna* plena, gratiarum plenu-
 dine, absq; earum decremento? *ELECTA VT*
SOL, quæ nullam in terra parem habet? & quæ
 ista est, quæ cum naturâ sit debilis virgo, est ta-
 mē in gratia firmissima, & *TERRIBILIS VT*
CASTRORVM ACIES ORDINATA? in-
 tra se habēs virtutum exercitum, inuictæ cha-
 ritatis ordine dispositum. Talia Angeli ad-
 mirationis affectu dicebant: ipseq; Deus, eius
 cernens feruorem, plurimum sibi in ea com-
 placebat: homines quoque tanta sanctitate in-
 tate tantilla conspecta, magnoperè eam sus-
 piciebant, atque ædificabantur. Sed ego eodem
 nomine admirans & gaudens, erubescam ta-
 men, cernens me valdè ab ea remotū, ob meum
 teporem in studio virtutum: optabo tamen
 emergere, & pro viribus imitari.

II.

PROXIME perpendam: eandem Infantu-
 lam, magnam diei partem expendere solitam
 ascendēdo & descēdendo mysticam illā d *Scal* d *Gen. 28.*
lam Iacob, *stantem super terram, cuius cacu-* 12.
men tangebatur calum, cui Dominus innixus erat.
 cuius gradus suprā dixim⁹, esse *LECTIONEM,*
MEDITATIONEM, ORATIONEM, &
CONTEMPLATIONEM. Diei enim partem
 vnam Lectioni Scripture sacre magna animi

fui voluptate tribuebat: Deo illius intelligentiam illustrante, ut eas intelligeret ac penetraret. Inde ad Meditationem transibat, conferens in corde suo quæ legisset, & novas inquirens veritates; quæ tum mentem illustrarent: tum cor amoris igne, ac deuotionis in Deum accenderent. Hinc alio tempore, Orationis gradum conscendebat, à Deo feruenti prece dona gratiæ petens non soli sibi, sed suis etiam socijs, toti que populo. Vltimo denique Contemplationis gradum conscendens, longiores in ea moras trahebat, animam suam cum Deo coniungens: à quo tanta suauitate & dulcedine afficiebatur, tamque extraordinaria celestia dona accipiebat, ut nemo præter ipsum Deum, qui ea largiebatur; & ipsam, quæ accipiebat, æstimare valeat. e *Manna enim illo abscendito fruebatur, cuius dulcedinem nemo scit, nisi qui accipit.* In huiusmodi pijs exercitationibus sæpius visitabatur ab Angelis, per scalam illam ascendentibus & descendentibus; eosque consolantibus, qui eam frequentant: multo verò singularius B. hanc Virginem, à cuius puritate suam superari animaduerebant. Ac propterea ascendentem eam cernentes, admirati, illud Canticorū dicebant: *f Quæ est ista, quæ ascendit per desertum sicut virgula fumi ex aromatibus myrrha & thuris, & vniuersi pulueris pigmentarij? Quæ, inquit, hæc est infantula, in huius mundi deserto, & templi solitudine habitans, quæ non ut virga, sed ut virgula in oculis suis paruula, in Dei vero*

c *Apoc. 2. 17.*

f *Cant. 3. 6.*

con-

conspectu, odoris plenissima & gratiosissima ascendit, crescitque semper myrrha mortificationis, thure orationis, & continuâ virtutum omnium exercitatione.

DESCENDENS denique hanc scalam, in operibus manuum, seruiens templo, & sociarum commodis, sese occupabat, ita tamen, vt externis actionibus semper coniungeret orationem. propter quam causam de ea dictum est. *g Odor vestimentorum tuorum, sicut odor thuris.* O excellentissima virgo, & virga ex Iesse radice orta, ad tuum ascēdens dilectum vt virgula odorifera: impetra, quaeso, mihi, vt paruus sim in humilitate, & sollicitus in orationis scala conscendenda, quam tu ascendisti; donec cum Deo coniungar: descēdam etiam ad mortificationis opera in me; pietatis verò in proximos sedulò exercenda; in virtutibus omnibus profectum faciam: & omnibus boni exempli odorem impertiam, & glorificent Deum per omnia secula. Amen.

III.

g Cant. 4. 11.

PUNCTVM V.

CONSIDERANDVM QVINTO loco *Virginitatis votum.* est: hoc ipso tempore excellentissimam *S. Thom. 3. p. q. 28. a. 4.* hanc Virginem oblationem aliam non, sed Deo gratissimam, obtulisse, perpetuam videlicet virginitatis votum, speciali ad id Spiritus sancti instinctu, singularique deuotione inductam. tantus enim eius erga Deum erat amor, vt totum cor suum ei tradendi, ipsumque solum sponsum habendi, vehemens

in ea

a 1. Cor. 7.
33.

b Can. 4.12.

c 1. Cor. 7.
34.

d Can. 2.3

in ea desiderium excitaret : Nec aliam cogitationem admitteret , quàm a *quomodo placeret Deo*; ne diuisa esset, quemadmodum se diuidit coniugata. Sciensque virginitatem voto firmatam , eâ, quæ simplici proposito seruatur, pretiosiores esse: particulari ad eam perpetuo seruandam voto se obstrinxit, meliora semper, firmiora, securiora, & quæ Deum magis glorificarent amplexa. In ea tunc impletum est, quod Sponsus de ea dixerat : *b Hortus conclusus, soror mea sponsa, hortus conclusus, fons signatus*. Bis *hortu* appellat, eo quod perfectam corpore & animo castitatem, voto perpetuo firmatam seruaret, quod ad instar seræ, maiorem ei securitatem adferret : adiunctis presertim fidelibus custodibus, humilitate, modestia, silentio, & abstinentia : quod respexit etiam, cum eam Sponsus *hortum* appellauit, significans, eius virginitatem non esse sterilem, sed multis virtutum floribus, bonorumque operum fructus fecundam : illis quidem mentem, his corpus exornantibus : *c vt esset sancta corpore & spiritu*. O quàm hic hortus celesti sponso, gratus erat ! cuius aspectu, odoreque floridarum eius virtutum mirificè recreabatur : *d dulces operum eius fructus* autem comedens; gaudensque quod nouo illo seræ genere, voto videlicet, tam solidè còclusus esset, talibusque custodibus communitus. Ideoque copiosis consolationum & celestium donorum imbribus frequenter eum irrigabat ; imò fontem, puteumque viuientium aquarum, suarum

vide-

videlicet gratiarum, in eo extruxit: quem diuina sua protectione amplius obfirmavit.

EX heroico hoc B. Virginis exemplo, vehemens excirabo in me castitatis seruandæ desiderium; ad cuius maiorem, qua potero, custodiam, meipsum, iuxta statum meum offeram: B. Virginem in meam ad id patronam & protectricem eligens, in hac ipsi ad eò grata expeditione: reperamque sæpius versum illum Ecclesiæ:

*Virgo singularis,
Inter omnes mitis,
Nos culpa solutos,
Mites fac, & castos. Amen.*

Ad eius verò imitationem, corporis & animæ meæ hortum, voti etiam serâ (si Deus id mihi inspirauerit) occludam. Quod si hac ratione claudere non licebit, adh. bebo certè custodes virtutes illas, quæ, iuxta vitæ meæ rationem, castitatem meam custodiant.

PUNCTVM VI.

CONSIDERANDVM SEXTO: Beatissimam virginē, appropinquante Incarnationis Christi tēpore, cum diuina reuelatione didicisset, nullum se propterea castitatis periculum subituram: quod sponsu acciperet, promptè diuinæ voci paruisse: a viroq; iusto, cui nomen erat Ioseph, desponsatam fuisse. Expendendæ igitur hîc sunt causæ, ob quas Deus voluerit, matrem suâ viro desponderi: eisdem enim prouidentiam, quam de suis habet, satis ostendit.

Desponsatio eius.

*a Matt. 1.15.
LUC. 1.27.
D Thea 3.
p. 9 29.*

I.

PRIMA causa fuit, quò Mysterium Incarnationis, & partus ipse B. Virginis ad certum vsque tempus celaretur. DEINDE, vt sic matris suæ honori consuleret: ne, si non sponta cõcepisset, adultera apud homines haberetur. TERTIÒ, vt haberet, qui ipsam aleret; in occurrentibus necessitatibus in seruiret; & in peregrinationibus comitaretur: & vt filius nasciturus, nutritum haberet, à quo educaretur, ac de rebus ei necessarijs prospiceretur. DENIQUE vt ipsum etiam S. Ioseph hac occasione exaltaret, quem ad matris suæ sponsi, sui que ipsius nutritij dignitatem euehebat. O Pater amâtissime, gratias tibi ago, propter curam, quam de filijs & domesticis tuis geris; illorum honori, leuamini, sustentationi benigne prospiciens: præuidens in tẽpore eorum remedij, quorum præsentia molestiam adferret: in id eos exaltandi occasiones quærens. Felicem illum, qui sub tua est protectione & adiutorio. Aspice ergò, mi Domine, creaturam tuam, & fac me tuo semper occupari obsequio, qui me semper te impendis gubernationi.

II.

PERPENDENDA deinde est fidei, & confidentiæ B. Virginis præstantia, quam in Deum collocauerat de castitatis suæ integritate, etiam si viro despõderetur: Obedientia item eius insignis, dum eam vitæ rationem, à quamaximè abhorrebat, acceptauit: voluntatem propriam resignans, seque totam Dei manibus liberaliter committens. In qua re meritò ipsam, iuxta vitæ meæ rationem, imitari conabor: cer-

tò mihi

tò mihi persuadens, propterea quòd obediam Deo, (modò me totum illi committam) nec virtutem aliquã, nec solatium, nec aliud quiduis, quod ad salutem meam optare possem, me amissurum: Quia Deus novit, ac potest Virginitatem cum Desponsatione coniungere; contemplationẽ cum occupatione; Rachelis pulchritudinem cum Liã facunditate ita, vt neutra detrimentum ferat.

PUNCTVM VII.

CONSIDERANDA septimò sunt Beatæ Virg. inflammata, Christi in mundũ Aduentus desideria, quæ quòd Incarnationis tempus appropinquabat magis, eò magis accendebãtur, id agente Spiritu S. cuius est propriũ, cum aliquid electis suis statuit elargiri, vehemens in eis desiderium eius excitare: quò tali desiderio orationeque, ad eam gratiam recipiendam, sese magis disponant. DEINDE sua ipsius a *charitas* ipsam B. Virg. *ungebat* vtrog; nobilissimo actu suo, amoris Dei & proximi; *Zelusq;* gloriæ Dei, & salutis animarum: quæ enim Deum vehementer diligebat, eundem hominem factum (quò eius Magnalia melius cognoscere, & stupenda opera cernere, ac familiarius cum versare liceret) videre desiderabat, illud Canticorum vsurpans. *b Quis mihi det te fratrem meum, su-*
gentem vbera matris meæ, vt inueniam te for-
ris. & deosculer te, & iam me nemo despiciat?
apprehendam te, & ducam in domum matris

*Desideria
Incarnationis.
I.*

*az. ser. 5. 14.
II.*

b Can. 8. 1.

mea.

ANTE

mea. Ibi me docebis & dabo tibi poculum ex vi-
no condito, & mustum malorum granatorum
meorum. O me felicem, si te hominem factum
cernerem, fugentem alicuius foeminae vbera,
& extra caelum istud spectabilem, & cum ho-
minibus in terra conuersantem inuenire: quo
pacis osculum tibi infigerem, & tu mihi. Tunc
studerem conuersari tecum, doctrinam tuam
in hoc templo audire; & ad id te inuitare, quod
tibi est maximè in votis: amorem inquam
meum, plurimosq; eius affectus, & opera cha-
ritatis.

III.

TERTIO accedebat zelus, qui eius viscera
comedebat, cum Dei offensiones adeo crebras
magnasque cerneret, & hominum tantam la-
zuram. Quare magnis gemitibus & orationi-
bus ad Deum clamans, ut tandem veniret, sub-
sidiumq; ferret, petebat; ingenti affectu, Daudi
& Isaiae petitiones iterans, quibus Ecclesia
tempore Aduentus vti consuevit. c Exirt.
Domine, potentiam tuam & veni, ut saluos fac-
cias nos. d Ostende nobis misericordiam tuam,
& Salutare tuum da nobis. e Vtinam disrumpere-
res celos, & descenderes. f Rorate cali desuper,
& nubes pluant iustum: aperiatu terra, &
germinet saluatorem.

c Psal. 79. 3.

d & 84. 8.

e Isai. 64. 1.

f & 43. 5.

IV.

AD EXTREMUM: Tantum valuit oratio
B. Virginis apud Deum, ut mundo adhuc per-
ditissimo, (ut mox videbimus) hominibusque
nihil minus, quam eam gratiam merentibus,
sola ipsa, merita sua, orationesque tot malis
meritis opponens, obtinuerit, ut Dei filius
Incar.

Incarnationem suam acceleraret, nulla habita-
ratione, quod mundus eo beneficio ad eum indi-
gnus esset. O Virgineque orationis efficacitatem!
Exulto o Domina mea, tanti te fieri apud Deum,
ut moras cum rumpere, & suum tandem Ad-
uentum accelerare cogas. Ora, quaeso te; ut ad
me visitandum festinare dignetur: & quod tali
eius conspectu dignus inueniar, ora Spiritum
diuinum, feruentia ut mihi desideria inspiret.
Amen.

MEDITATIO V.

DE TEMPORE, QUOD
Deus elegit, ad annuntiandum, &
executioni mandandum In-
carnationis Myste-
rium.

RIA tempora potuit Deus D. Tho. 3. p.
ad exequendum Incarnatio 9. 1. 4. 5.
nis Decretum eligere; Primum
in ipso mundi initio, mox sci-
licet post Ada peccatum; Se-
cundum, in medio durationis
eius: quod Habacuc a mediū a Habac. 3.

annorum appellat: Tertium ad eius finem. Sed 2.
diuina sapientia, primo illo tempore hoc myste-
rium (qua peccati tunc recens admisi remedium
erat) promisit secundo illud est executum: quod de-
inceps, ad tertium usque, copiosos ex eo proce-
dentes fructus colligeret: ordinem hunc in bo-

I I. Part. Medit.

E

NUM

num nostrum statuens, ob causas in punctu subi-
jciendis perpendendas.

PUNCTUM I.

D. Tho. 2. 2.

q. 2. a. 7.

ex illo Gen.

3.

ipsa conte-
ret caput
suum.

PERPENDINGVM ergò primum: Deum
Dominum nostrum, statim atq; Adamus
& Eva in peccatum sunt prolapsi, hoc In-
carnationis suæ Mysterium in remediũ & re-
parationem illius peccati, poenarumq; quas
propter illud commeriti fuerant, eis reuelaf-
se: quò suæ charitatis ac misericordiæ in ho-
mines magnitudinem manifestaret.

HAEC autem statim apparuit in eo, quòd
cum ipse, tanquam iudex, ab Adamo & Eva, in-
obedientiæ ratione exacturus accederet; mor-
tisque sententiam, quam sua culpâ incurri-
sent, promulgaret; simul se misericordem pa-
trem ostenderit: promittens, non solum pro
illis se hominem suscepturum; sed mortem et-
iam, quò illos à morte liberaret, subiturum.
Hac promissione volens, eos, fide tanti Salva-
toris munitos, de venia à misericordia diuina
impetranda non diffidere; sed poenitentia du-
ctos, quòd tam benignum erga se Patrem of-
fendissent, eam quærere. Cùm itaque Deus pa-
rentes nostros, & in eis eorum etiam posteros,
è paradiso terreno pelleret; simul dignatus est
eum, qui coelestes esset portas eisdem apertu-
rus, promittere: & cum poenam & maledicta
ob culpam merito inferret; auctorem coele-
stium benedictionum obtulit ex sua gratia;
cùm denique à Dæmone prostrati victiq; ia-
cerent; certos esse iubet, futurum ex illorum
post-

posteris, qui à tali tyranno eripiat, & vindicet in libertatem. O misericordiarum Pater, & totius consolationis Deus, gratias tibi ago: quòd, a *cùm iratus fueris, misericordia recordes*: & quòd cùm omnes homines propter Adamum primum, maledicti esse mereremur; Adamum secundum promiseris, per quem benediceremur. Ostende erga me Domine, hanc misericordiam, vt à maledicto (quod meis peccatis sum promeritus) ereptus, benedictionibus replear, quas filius tuus, meritis suis mihi acquisiuit. O fili Dei viui, b *Agnus ab initio mundi morti destinatus*, (ab eo enim tempore mors tua promulgata fuit, quæ ijs, qui peccauerunt vitam veram adferret) gratias tibi pro tanto beneficio ago, per illud ipsum petens, eius mihi fructum applicari: quòd à culpæ morte per te liber effectus, per te quoque gratiæ vitam obtineam. Amen.

II.

PERPENDENDA deinde est eadem infinita Dei misericordia, ex eo quod promissionem hanc, de remedio nobis adferendo, non ad multos dies, imò neque horas distulerit: nam eodem, quo Adamus peccauit, die, & errati sui illum admonuit, & adhibiturum se remedium promisit. Desiderat enim Deus vehementer, eos præcipuè, qui ob debilitatè deliquerunt, quàm citissimè ex eo statu emergere, ob ingentia, quæ ex eo illis proueniunt, mala; poenitentiaque ad Deum conuerti. Hæc omnia mihi ipsi accommodans, expendam, quoties Deus, post meum in peccatum ali-

quod lapsum, loco iustæ punitiois, Sanctis
 suis me præuenerit inspirationibus, ac veniam
 ex misericordia obtulerit. Quare plurimas
 illi debeo gratias: & merito contendam eodem
 die, quo cecidi, pœnitere ita, vt (quemadmo-
 dum Apostolus ait) *c sol non occidat super iram*
meam, aut superbiam, aut aliam quamcunque
culpam.

Ephé. 4. 26.

PUNCTVM II.

Gal. 4. 4.
*Venit pleni-
 tudo tem-
 poris.*

CONSIDERANDA SECUNDO loco
 est temporis opportunitas, quod elegit
 Deus ad decretæ Incarnationis execu-
 tionem: quò infinita eius misericordia magis
 eluceret. Ad id autem expendam ipsius mundi,
 cum ad eum subleuandum Deus venit, dispo-
 sitionem: ratiocinando per hominum, qui tunc
 in eo erāt, verba, opera, cogitata: quæ cum Dei
 cogitatis, verbis & operibus conferam. Nam

a Isai. 55. 9.

(Isaia teste) *a sicut exaltantur cæli à terris, sic*
exaltata sunt via mea à vjs vestris; & cogita-
tiones meæ à cogitationibus vestris.

I.

PRIMUM itaque, oculis in cœlum intentis,
 sanctissimamq; Trinitatem in Throno gloriæ
 suæ intuens, eius circa imminētē humani ge-
 neris reparationem, media ipsius Verbi Incar-
 natione, cogitationes decretaque expendam.

b Gen. 1. 26.

Quemadmodū enī tres diuinæ personæ ante
 Adami creationem dicebant: *b Faciamus ho-*
minem ad imaginem & similitudinem nostram.
 ita nunc: Subueniamus, inquit, homini, quem
 creauimus; nostramque in eo imaginē & simi-
 litudinem reparemus. Quam iucundē tres ipse
 diu-

diuinæ personæ consil. ū hoc instituebāt / quā
illarum quæq; libenter partes suas in rem tan-
tam conferebat / Pater filium suum mittebat
in mundum, Filius veniens humanam natu-
ram personæ diuinæ coniungebat; Spiritus S.
huic vnitioni operam suam præstabat. Gratias
tibi Trinitas sanctissima, quod tanta tua volu-
ptate de meo cogites remedio. Vtinam & ego
magna animi promptitudine ac voluptate in
ijs verser, quæ tuum concernunt obsequium.

STATIM verò, demissis in terram oculis,
ea circumspiciam, quæ tunc in mundo ita ge-
rebantur, quasi ad iniquitatum profundū per-
uenisset. Gentes enim eò vsque in sua Idolola-
tria processerant, vt seipsos tanquam Deos a-
dorari ab hominibus vellent: Iudæi hypocrisi,
auaritia, ambitione, alijsque innumerabilibus
peccatis exuberabant: Terra tota diluuiio im-
munditiarū, & obscenitatū velut submersa
iacebat: & (quod Oseas dixit) *c Maledictum, c Ose. 4. 2.*
& mendacium, & homicidium, & furtum, &
adulteriū mundauerunt, & sanguis sanguinem
tetigit. Quæ omnia Deus, cuius consp. ctum
nulla iniquitas effugere potest, *d è calo prospici-*
ciebat. Nectamen tanta iniquitatum moles,
quæ iram eius irritabat, efficere potuit, vt suū
decretum diutius differret: quin potius (vt
Habacuc dixit) *e cum iratus esset, adeò miseri-*
cordia recordatus est, vt, loco secundæ totius
mundi per Diluuiū submersionis; aut per ignē,
sicut Sodomorum, conflagrationis, misericor-
diarum inundatione totum illum operire,

II.

INTE

amorisque sui igne inflammaré voluerit; misero in eum proprio filio, qui à tantis malis ereptum, amoris igne vehementer ascenderat. O charitas infinita, cuius incendia multis fluminum innumerabiliū peccatorum aquis extinguere non potuerunt, quin apertioribus maioris amoris indicijs excrescerant: dum hoc beneficium omnium longè maximum mundo, in dies eo magis indignum se præbenti, contulisti? Gratiarum tibi, amantissime Domine, pro adeo apertis tanti amoris indicijs: per eundem tibi supplico, si ego tanquam peccator, iram tuam commeritus fuerim: ne tu, qui adeo es benignus, misericordiarum tuarum magnitudinem cohibeas.

EANDEM considerationem licebit mihi applicare, si expendam, quoties mihi id evenit, ut, cum re ipsa Deum offenderem, magnū aliquod ab eo beneficium acciperem, eò destinatum, ut plura postea maioraque conferret. Quale illud est, quod è mundi huius periculis, & rerum eius vinculis expeditus, statum Religiosum amplexus fuerim; aut simile aliud insignis donum acceperim: pro quo ingentes gratias agere teneor.

III.

HINC etiam conscendere licet, ad cogitandum, multò adhuc magis eandem divinam misericordiam elucere, in eo quod eò usque homo fieri distulerit, donec tóra iudæa ita esset ob peruersos hominum mores disposita, ut venientem ipsum non modò receptura, ut salutorem, non esset; sed tanquam seductorem, ad

mor

mortem vsq; persecutura: ex quo ipse occasio-
nem acciperet, eandē, totumq; humanum ge-
nus sua morte redimendi. O Dei sapientia in-
finita, quam es mundi sapientiæ cōtraria? quæ
de eius redemptione tunc maximè agendū iu-
dicas, cū, ad eā perficiendā, sis maiores, plura
patiendi, occasiones habitura. Quam his con-
trariæ sunt carnis meæ cogitationes, quæ quie-
tem & otium captans, cuiusuis laboris ac dif-
ficultatis in obsequio tuo, fugit occasiones,
Euanescent, quæso, hæc mearum cogitationum
ludibria, vt tuam fidelius directionem ample-
ctar, nec labores pro te vllos refugiam, qui
nullis pro me subeundis pepercisti.

PUNCTVM III.

CONSIDERANDAE etiam sunt cau-
sæ, cur Deus per tot annorū millia Ad-
uentū hunc suū distulerit: duas tamen
potissimū in cōmodum meum expendā. **PR**-
IMA fuit, quòd experientia ipsa grauissimorum
suorum scelerū discerent homines extremam,
qua tenebantur, huius Redēptoris necessitatē:
qui, q̄ tanquā medicus, nostris morbis sanādis,
è cælo veniret, eousq; venire distulit, vt, illis
quotidie crescentibus, & sese magis proidenti-
bus, ipsius medici sapientia & potentia infini-
ta magis eluceret, qui tam grauibus diuturnis-
que morbis curandis ad eò proportionatis vte-
retur antidotis. Hac inquam causā, quòd mūdi
superbia eousq; ascēdisset, vt Dei maiestatem
sibi homines vsurparēt; voluit Deus, hominis
formā accipere, & profundissima humilitate

I.

insolentissimam curare superbiam: & cum diuitiarum cupiditas, honorum ambitio, & voluptatum auiditas maximè ferueret: tunc Deus ipse paupertatem, ignominias, doloresq; amplexus est; quò inflammata illam rerum huius mudi cupiditatem, inflammato earundem rerum contemptu extingueret. O cœlestis medice: grates tibi maximas, quòd talem aduentus tui elegeris opportunitatem, ad morbos nostros tam aptis medicamentis curandos. Aspice Domine, quantoperè creuerint vulnera mea: ne, quæso te, vitrà differas medicinam: sed fac, citius experiar magnitudinem misericordiae tuæ.

II.

SECUNDA eiusdem moræ causa fuit, quòd velit Deus dona sua, magna potissimùm, magni ab ijs fieri, quibus conferuntur; perique ac orationibus & gemitibus solite quæri. Quod Patres illi, qui in Limbo detinebantur, & iusti, dum terram adhuc habitabant, toto illo tempore præstiterunt. Eadem verò huius moræ operâ, confidentiam & patientiam eorum probabat, quibus Aduentus huius facta erat re-promissio. Est enim heroica, singularisq; virtutis, confidentiam non amittere, cum, quòd promissum est, diu differtur impleri. Quapropter dicebat Habac. *si moram fecerit expecta eum, quia veniens ventet & nō tardabit.* Quasi dicere voluerit: Si iuxta cordis tui desideria moram eum facere iudicabis, confide; quia nō trahet eam vitrà prouidentiae suæ præscriptum, tuæque necessitatis exigentiam: certo enim

a Heb. 11. 13.

b Haba. 2. 3.

enim, statuo tempore, veniet; quando eius aduentus vtilior tibi & commodior erit.

HA S duas causas mihi ipsi licebit accom-
modare, si perpendam, solere Deum interdum
permittere, Electis suis diuturnas afflictiones
& ariditates: vt hac experientia intelligant,
quanteope: e indigeant ipsius visitatione, ad al-
tius iaciendum humilitatis fundamentum: vt
ipsa mora, & visitantis velut absentia, remedij
crescant desideria, in probatione fidei ac co-
fidentia: ac demum ipsum visitationis do-
num, cum venerit, magni fiat, soliciteque
custodiatur. Quare felicem me iudicans, quod
natus sim, post hoc mysterium mundo exhibi-
tum, quod gratiarum donorumque; per illud col-
latorum copiosius essem particeps; studebo vt
mea suspiria, gemitus, ac desideria in eo ver-
sarentur vt ipse Deus in cor meum per gratia
veniat; animamque totam donorum suorum
abundantia replere dignetur; vt compellatio-
nem illam c *Viri desideriorum*, qua Daniele m
Angelus compellauit, promerear; meis omni-
bus desiderijs in eius aduentum directis, qui d
desideratus gentium est cognominatus: nunquam
defatigationi ita dans locum, vt ab iis deside-
rijs vel minimum remittam, licet eius aduen-
tus diu prolongari mihi videatur: certo sciens;
nullum esse terminum, quantumuis remotum,
qui non tandem aliquando adueniat. Quod ve-
ro sollicitudo anxietasque; mea, in desiderijs ex-
citandis, maior erit: eo mora breuior appare-
bit, praemiumque erit amplius.

c Daniel. 9.
23. & 10. 11.
d Aggei 2. 8.

MEDITATIO VI.

DE GABRIELIS ARCHANGELI ad Annuntiandum B. Virgini Incarnationis Myſterium aduentu, & qua ratione eam ſalutarit, eiq; timorem depulerit.

PUNCTVM I.

ONSIDERANDVM HIC PRIMVM, quid in cœlo geſtum ſit, cū tempus peruenit à Deo conſtitutum, quò Dei filius homo fieret. Conſpiciam itaque ſanctiſſimam

Trinitatem in Throno gloria ſua; quæ, cū hoc ipſum vellet ei, quam in æterni Verbi matrem elegerat, notum facere, Legationem honorificam inſtituit, qua eius in eam dignitatem conſenſus requireretur. Cuius teriem

a Luc. 1.26. Euangelifta deſcribit his verbis: a Miſſus eſt Angelus Gabriel à Deo in ciuitatem Galilæa, cui nomen Nazareth, ad Virginem deſponſatam viro, cui nomen erat Joſeph, de domo David: & nomen Virginis Maria.

IN qua Legatione conſideranda hæc: quis illam expediat, quis exequatur, ad quam dirigatur, & quodnam eius ſit argumentum: & ex ſingulis fructus aliquis ſpiritualis erit excerptendus.

I.

QVI Legationem expedit, DEVS est omnipotēs, qui, etsi creaturis suis nō indigeat; quia tamen ipse summè bonus est, vt hominibus benefaciat, complacet sibi cum eis agere; nuntios legatosq; eis mittere nobilissimos Angelos, b *Heb. 1.14.* qui omnes (Apostolo teste) *sunt administrato- rj spiritus, in ministerium missi propter eos, qui hereditatem capient salutis: quorum assiduum est ministerium, c descendere per scalam, quam cGen. 28.12.* vidit Iacob, Dei ad homines mandata deferētes; & eandem *conscendere*, hominū vota precesque Deo offerentes. O immensæ Deus maiestatis! d *Quid est homo, quòd memor es eius? d Psal. 8.5.* aut filius hominis, quoniam visitas eum? Laudent te Angeli ipsi tui, propter amorem ad eò tenerum, quo homines prosequeris?

II.

QVI legationem executus est, fuit ANGE- LVVS ad eò inter suos excellens, vt Gabriel, hoc *S Gregor.* est Dei fortitudo nominetur: quò fortitudo *hemil. 34.* mittentis Domini; & illius, qui carnem est as- *in Euang.* sumpturus; operumq; quæ idem perfecturus; ac Ministrorum, quos ad ea mundo promulgāda adhibiturus est, significetur: Quos legatus hic refert, qui Dei *virtute* fortis erat, ac pò- *c Psal. 102.* tens implere, quæcunq; sibi iniungerentur, nō *20.* in hac modò tam honorifica occasione; sed in quacunq; alia etiam humili, vt postmodum videbimus: quia eius gloria est, exequi, quod *Meditat. 13.* vult Deus. Ad cuius imitationem contendam & ego, diuinâ gratiâ, fortitudinem induere, ad Dei voluntatem in omnibus exequendam.

EA, ad quam Legatio destinatur est pauper

III.

VIRGO,

VIRGO, in obliuione apud mundum; pauperi
fabro desponsata; in ciuitate adeo vili inha-
bitans, vt vix credi posset, *f. boni aliquid ex ea*
prodire: eadem verò sanctissima, atque purissi-
ma; ideoque apud Deum tanta, vt Regum &
Imperatorum mundi filiabus præferatur. In
oculis enim Dei nulla maior est excellentia,
quàm sanctitatis; nec in meis alia esse debet;
sed in solum magnum & æstimandum cense-
bo, quod æstimat Deus.

IV. LEGATIONIS argumentū est, CONSEN-
SVS Virginis, vt mater Dei esse velit. Est enim
Dominus hic adeò ingenuus, vt quamuis abso-
lutus sit creaturarum Dominus; earum tamen
obsequia, in rebus adeò excellentibus, nisi li-
bera sint, & spontanea, non admittat: & quam-
uis matrem esse Dei, res sit adeò excelsa & præ-
clara; quia tamen non parux difficultates ei
coniunctæ erant: non abs re erat, Virginem v-
trumque scire; vt dignitatem cum onere sciēs,
volentq; acceptaret: quò plus apud Deum ha-
beret meriti; & facilius suauisq; ad portan-
dam, onus illi redderetur. Eundem in modum
nec ad habitandum quidem per gratiam, ho-
minum corda ingredi, nec ad filiorum Dei di-
gnitatem eos vult eleuare; nisi liberè (cum li-
bertatis vsum habent) in id consentiant.

V. HENC, ad eandem legationem spirituali-
ter perpendendam, fiet transitus; quam mihi
ipsi ita accommodabo. Nam Deus quotidie in-
uisibiles Legationes, suis inspirationibus, ad
me mittit: quæ (teste S. Bonauentura) nuntij
sunt.

Tract. de 7.
lonis Spiri.
auct. c. 6.

sunt. & legati Dei inuisibiles; per quos voluntatem suam aperiens, ingressum petit in animam, & obsequia mea requirit. Quare, cum tales sensero inspirationes, par est eas, ut Dei nuntios venerari; ei que gratias agere, quod sic mihi loqui dignetur. O dulcissime Pater! qui tanto amore studioque consensum à me requiris, atque si tua potius, quam mea interesset, dona tua suscipere; inspira quod vis: quia omnibus, quæ inspirare dignaberis, paratus sum assentire.

PUNCTVM II.

CONSIDERANDVS SECUNDO loco est Angeli ad B. Virginē ingressus, modusque salutationis. Et primum quidem Angelus fabricatum ex ære corpus humanæ figuræ pulcherrimum accepit, & ad cubile, in quo B. Virgo erat, summâ modestiâ, reuerentiâ & grauitate ingressus est, eam in vultu sanctitatem præferens ut interiorē latentem facillè ostenderet. Ut hinc discamus, quales esse debeant etiam exteriori compositione viri apostolici, qui (Apostolo teste) *a Legatione pro Christo funguntur*: & similiter Religiosi, qui Angelicam vitam profitentur: quorum externa facies sanctitatem meritò referet, ut, qui illos viderint, ad eandem permoueantur.

2. Cor. 5.

20.

Ephe. 6. 20.

INGRESSVS Angelus B. Virginem salutauit verbis non vanis, sed diuinis, quæ Deus illi suggerens, quasi posuit in ore dicens: **A V E GRATIA PLENA, DOMINVS TECVM,**

BENE-

S. Ambros
& Beda in
Luca c. 1.

b Hier. 31.
22.

LIBRIBVS. Hæc salutandi formula (vt sancti dicunt) noua fuit, & à sanctissimâ Trinitate ad honorandam Virginem: eiusque sanctitatis, nouæq; dignitatis manifestandæ causa inuenta: sicut ipsum mysterium, ad quod reuelandum dirigebarur, b *nouum* erat & inauditum. Vt enim Christus nou^o homo erat, veteri Adamo contrarius; ita Virgo, quæ ipsum concepit, noua erat scemina, antiquæ Eux contraria. Hoc ergo spiritu & æstimatione dicenda ac meditanda est hæc salutatio, singulorum verborum excellenti, quam continent, significatione perpensa, gaudij gratitudinisque affectibus adhibitis, exultando animo ob tantam Virginis excellentiam: Deo etiam gratias agendo, qui eam illi tribuit; & aliquã eius partem humiliter petendo, imitatione eius, quantum nobis, licebit, propositâ.

A V E.

I.

PRIMUM, Angelus, vt gaudium suum, nuntiumque lætissimum, quod ferebat, aperiret, ipsamq; B. Virginem securam redderet, in iplo ingressu dixit: AVE, quod idem est atque saluet te Deus, pax tecum, gaude, esto securæ nuntium enim pacis & prosperitatis tibi adfero. O excellentissima Virgo, Virgo, toto cordis affectu te saluro, & AVE dico: per te siquidem nostra cœpit salus, dum eius auctorem concepisti. Tu Eux nomen commutasti, eius calamitates dissoluisti, nos misericordiis repleuisti. c Eua illa, culpæ initium dedit; Tu,

c Gene. 3. 6.

gratiæ

gratia: illa nos serpenti subiecit; Tu eius caput contriuisisti. Gaude ò Virgo beatissima ob foelicem, quæ tibi obrigit, sortem: innoua cor meum, quò nouum hoc laudum tuarum canticum, nouo quotidie spiritus feruore, tibi decantem.

II.

DEINDE expendendum, cur Angelus initio huius Salutationis, proprium ipsius Virginis nomen non expresserit? nec dixerit: *Aue Maria*; sed *Aue gratia plena*! Hoc enim fecisse videtur, vt intelligamus, noua & gloriosissima nomina Deum illi nunc imponere, vt apud Isaiam noua Messia nomina imposuit: *d Isaiæ 9. 6.*
Et vocabitur, inquit, nomen eius Admirabilis, Consiliarius, Deus, Fortis, Pater futuri seculi, Princeps pacis: quæ per excellentiam ei erant in Ecclesia tribuenda. Vt sicut Salomonem nomine sapientis, Paulum Apostoli voce nominamus; sic Virginem: *Plenam gratia, Benedictam inter mulieres* compellemus. & vt Messia nomen (eodem Isaiæ teste) est e *Emanuel*, *c Isaiæ 7. 14.*
 quod est *nobiscum Deus*: ita Virginis huius nomen, per excellentiam sit: *Dominus tecum*. O Virgo sanctissima i alij te Virgam Iesse, Portam coeli, Sedem Sapientie, alijsq; nominibus compellent: mihi nunc cum Angelo præ aliis placeat, *Gratia plenam, Dei habitaculum, Benedictam in mulieribus* appellare: ac horum nominum significata magnifica, honoris tui causa, declarare.

GRA-

GRATIA PLENA.

I.

CONSIDERANDVM HIC PRIMVM: quæ hæc sit GRATIAE PLENITUDO: expendendumq; B. Virginẽ, omnibus plenitudinis modis, gratiã plenam fuisse. Fuit enim in primis plena iustificante gratiã, charitate, fide, spe, humilitate, obedientiã, patientiã, ceterisq; virtutibus: Plena item fuit sapientiã, scientiã, pietate, timore Dei, ceterisq; Spiritus sancti donis. Memoria eius sanctis cogitationibus replebatur; Intelligentiã, insignibus Dei illustrationibus; Voluntas, feruentibus amoris, zeliq; actibus & affectibus, vehementibus gloriã Dei, Messie aduentus, Redemptionis mundi desideriis. Et totam hanc plenitudinem reipsa habebat, cum Angelus ad eam salutandam est ingressus: erat enim & tunc & ferè semper horum mysteriorum contemplationi intenta. Gratiã præterea erat plena in actionibus suis: quia eius opera erant plena, integra, solida in ea plenitudine, quam habere poterant, rectæ intentionis, feruoris, amoris, vt non illud ei obiiceret Deus, quod Episcopo illi in Apocalypsi: *f Non inuenio opera tua plena coram Deo meo.*

f. Apoc. 3. 2.

II.

EXPENDAM DEINDE huius plenitudinis eminentiam: nam etsi vasa multa precioso liquore sint plena, quod tamẽ capacius est, plus continet liquoris: ita multi quidem sancti gratia fuerunt pleni: sed hæc tamen Virgo

(S. Thoma

(S. Thoma teste) eo quod esset capacior, præ aliis plena fuit; ea plenitudine, quæ Matris Dei dignitati erat consentanea: quæ quicquid dignitas multis superat aliorum sanctorum dignitatem & officia. Ipso porrò gratiarum usu, vas illud magis quotidie dilatabatur; ampliorumque gratiarum indies capacius fiebat. O Virgo sanctissima, quis edicere sufficiat, quantum plenitudo tua aliorum sanctorum plenitudinem antecellat! illi enim, ut flumina fortè, gratiâ pleni erant: tu autem, iuxta nominis tui Erymon, plena es ut *Mare*, vehementer gaudeo, quòd te S. Gabriel GRATIA plenam per excellentiam compellauerit: certus, nullum tibi in ea plenitudine parem esse: imò se sociosque suos ad te collatos, vacuos videri posse. Grates tibi Trinitas beatissima ob tantam gratiarum plenitudinem, quam Virgini huic contulisti: ob cuius te merita supplex oro, ut eius mihi partem aliquam donare digneris, quò animæ meæ vas, etsi paruum, repleatur tamè iuxta capacitatem suam. O misericordiam mater, & immensum gratiarum Mare, siquidem *g flumina ex mari exeunt*, in quod ingressa fuerant; exeat etiam ex te gratiarum aliquod flumen, quo animæ meæ vacuitas repleatur, & opera meæ coram Deo plena sint & perfecta, Amen.

g Eccl. i. 7.

DOMINVS TECVM.

TERTIO: hoc verbo salutationem suam supra modum extulit Angelus: Dicens enim:

II. Part. Medit. F DOMI-

DOMINVS TECVM: omnes rationes, quibus Deus in puris creaturis suis esse potest, indicauit, in ipsa Virgine reperiri. *Tecum* itaq; est nō tantūm per essentiam, præsentiā, & potentiam, vt in cæteris hominibus; nec per solam gratiam, vt in iustis; sed eminenti & speciali gratia, amicitia, arctaq; familiaritate intra te est. *Tecum* est, omnes animæ tuæ facultates mirabiliter sibi coniungens: Est in memoria, eam, vt semper de ipso cogitet, adseruiens; in intelligentia est, eam, vt continuè ipsum cognoscat, illustrans; in voluntate est, eam, vt semper ipsum amet, inflammans. *Tecum* etiā est, rebus tuis omnibus speciali prouidentia & protectione assistens, inspirationibus te suis gubernās; & in omnibus, quæ agis, te dirigēs. *Tecum* est, vt in cælo suo, in templo suo, in thalamo suo, in deliciarum suarum domo; & mox etiā, vt filius tuus erit in utero tuo: Quare eminenter, plenoq; ore tibi dico: *Dominus tecū*. Sed & illud non est prætereundū, q̄ nō dixerit Angelus: *Dominus est tecū, fuit, aut erit*; sed absolutè *Dominus tecum*, quod fuisse, esse, & semper cū illa futurū significaret: atq; si distinctiūs diceret: à creatione tua fuit tecū, & nūc est, & æternū erit. h non mouebitur, nec mutationē à te faciet, aut mutatio vlla vnquā in te erit: quæ diuinæ obsequii prouidentię. O Virgo beatissima, congratulor tibi tantū bonū ipsummet Deum. eiusq; tam dulcem societate: ora, quæso, eū. vt & mecum per gratiam suam esse non dedignetur, me que

h Psal. 45. 6.

tali

tali amore possidere, ut nec ipse à me unquam,
nec ab ipso ego, in æternum auellar, Amen.

BENEDICTA TV IN MULIERIBVS.

QUARTO: hoc verbo salutationi suæ Angelus finem imposuit: BENEDICTA, inquit,
TV IN MULIERIBVS: & quia nullo Virginitatis tuæ detrimento, eris à maledicto sterilitatis immunis: & ab altero illo *i dolore parienti*, quia sine voluptate concipies. Eris in vniuersis mulieribus benedicta: quia, ut fœmina vna omnibus maledictis, quæ vniuersos homines comprehenderunt, initiũ dedit; ita tu benedictionibus omnibus cœlestibus, quæ eis cœsuperuenient, benedicto ventris tui fructu, initium dabis: per quẽ *k serpentis conterens caput*, eos à maledictis omnibus, quæ execranda eius suggestio illis adferret, eripies. Quapropter benedicta eris, interquæ mulieres omnes laudaberis; millequæ benedictionibus, ab *Angelis cœli, & ab hominib. in terra*, iustis & peccatoribus, repleberis; ad omnes enim copiosæ tuæ benedictionis fructus descendet. Et ego, indignus licet seruus tuus, te laudo, benedico atque glorifico, animo exultans, quod idem ab omnibus præstari videam. Quare supplex te oro, ut benedictionum dulcissimi filij tui capitis nostri, quas per te, tanquam per collum suum Ecclesiæ suæ corpori communicat, me participem facias. Libera me, quæso Domina, à culpa maledictis; & poenæ, cuius sum reus; quod

i Gene. 3. 16.

k Gen. 3. 15.

l Ephe. 1. 10.

benedicere seruireque possim eidem tuo filio
per seculorum secula: Amen.

PUNCTVM III.

CONSIDERANDVM TERTIO, qua
ratione B. Virgo salutationem Angeli
exceperit. *Qua cum audisset Maria, tur-*

I.

bata est in sermone eius, & cogitabat, qualis es-
set ista saluatio. Quatuor hic insignes virtutes
prodidit, quas licet imitari: Castitatem, Hu-
militatem, Prudentiam, silentium. CASTI-
TATEM in eo ostendit, quòd, conspectore-
pente viro in medio cubili suo, cum sola & si-
ne vlllo teste esset, turbata sit. Cautarum enim
Virginum (ait S. Ambrosius) est, ad cuiusvis vi-
ri aspectum, verbum que turbari: sicut viri ca-
sti est, oculos suos auertere, vt sicut ait Iob,
a ne cogitet quidem de virgine.

Lib. 2. de
Virginibus,
& in Ex-
hortat. ad
Virg.

a Iob. 31. 1.

II.

SED raram illam suam animi DEMISSIO-
NEM magis patefecit, quòd, cum, Angelo in-
grediente, collecta ipsa in cubiculo esset in al-
tissima Magnitudinum Dei, & Messæ, ac Ma-
tris eius futuræ contemplatione defixa: de lei-
psa tamen quàm vilissimè senserit: Cum verò
contrà Angelus in salutatione sua, ad eò ma-
gnifica de ipsa proferret, *turbata est*, non tam
ob conspectum Angelum, quàm, quòd tot lau-
dum honorumque, quos ab eo audiebat, fun-
damentum in se non deprehenderet.

III.

PRUDENTIAM ostendit in eo, quòd tantà
salutatione, nec sine examine; nec priùs, quàm eius
finem scopumque cognosceret, admittendà exi-
stimarit. Idèd non temerè aut præcipitaret

respon-

responsum aliquod dedit, donec Angelus in sermone progredieretur: sed ad sibi charū vfi-
 tarumq; confugit SILBANIUM, externo hu-
 milis verecūdaq; suæ turbationis indicio, po-
 tius quàm verbo, tunc respondendum rata. O
 VIRGO purissima, quàm opportunè illud spō-
 si tui nunc tibi accommodatur: *b Pulchra sunt*
gena tua sicut turturū, avis castæ ac verecundæ:
 in quibus tuæ castitatis pulchritudo, humi-
 lisque sapientiæ splendor elucet. Hæ Virginis
 virtutes & ornamenta apparebunt etiam magis,
 si eandem cum Eva illa prima muliere cō-
 feramus; illa enim, adhuc virgo vagabatur in
 paradiso; & ad primum verbum, quod malus
 Angelus, ore *serpentis*, illi est locutus, mox re-
 spondit, longioremque cum eo sermonem in-
 stituit, quo superbix, curiositatis, imprudenti-
 x, & ad colloquia propensionis, aliorumque
 vitiorum, in quibus filij eius faciè eam imita-
 mur, aperta dedit indicia. Quapropter meritò
 erubescam; & prudentissimam hanc Virginem
 deprecabor, me ut iuuare dignetur: quò in si-
 milibus occasionibus, ipsius potiùs amplectar
 virtutes, quàm illius vestigiis insistam.

PUNCTVM IV.

COGNITA sancta Virginis turbatione,
 & timore: *Ait Angelus ei: Ne timeas*
Maria, inuenisti enim gratiam apud
Deum. In quo illud PRIMVM est perpenden-
 dum: Boni spiritus proprium esse, quemcumq;
 timorem & turbationem cordis sedare, quò
 cum quiete paceque diuinas reuelationes

IV.

*b Can. 1. 10.**c Gen. 1. 3. 1.*
etc.

I.

suscipiat. & quamuis turbatio hæc Virginis omni culpa & imperfectione caruerit; ex ea tamen coniecere licet, quantâ curâ bonus Angelus studeat illas, quæ eû aliqua culpa aut imbecillitate nostra sunt coniunctæ, componere. Quare, quod in me erit, meritò contendâ, illas à me repellere; ne diuinis visitationibus impedimento sint; & illud Christi ad Martham: *Solicitæ es &*

Lucæ 10. 41.

turbaris erga plurima, cum vnum sit necessarium, audire merear. Meû igitur custodê Angelû instâter sic orabo: Aufer à me, ô beatissime spiritus, vanû omnem timorê, vt amoris diuini capacior fiâ: Sed à turbationem illam, quâ in hisce terrenis patior: quod expeditior sim ad contemplanda cælestia; & illo vno contentus, in quo æterna mea est reposita requies: Amen.

II.

CONSIDERANDA deinde dulcissima illa Angeli, ad Virginis timorê repellendû, adiecta sententia: *Inuenisti gratiã apud Deû,* quasi illi dixisset: non est quod vel Dæmonê, vel Interitû, aut inimicû vllum visibilem aut invisibilem hic timeas; aut quæ à me audisti magnifica; & altiora, quæ subiungâ, suspecta habeas: *Inuenisti enim gratiam apud Deû:* quod ad tuâ plenam securitatê & quietê satis tibi esse debet. Nâ hoc tibi prouenit, quod *plena sis gratia,* quod *Dominus sit tecû,* quod *in mulierib. sis benedicta:* qui enim gratiã apud Deû inuenit, quæ bona ab eo nõ recipiet, larga manu: ô fortunatâ millicsq; felicê illam animã, quæ gratiã inuenit apud Deû! Si apud terrenû Regem gratiã inuenire, felicitati tribuitur; quanto maior illa

cen-

censenda est, quæ inuenitur apud cælestē. Ex il-
 la. n. gratia prouenit diuitiarū, honorū, digni-
 tatiū, aliorumq; huiusmodi bonorū, quæ Rex
 terrenus priuatis suis elargitur, abundantia;
 quæ sæpè implacabili eius indignatiōe termi-
 natur: at ex cælestis Regis gratia, virtutum &
 cœlestium donorū prouenit copia, quā Deus
 suis cōmunicat dilectis. Quapropter de præ-
 cipuis sãctis dicit Scriptura, quòd *gratiã apud*
Deũ inuenerint, vt de a Noe, b Moysē, c Dauide ^{a Gen. 6. 8.}
 & aliis: præ quib⁹ tamē omnibus B. Virgo co- ^{b Exod. 33.}
 ram Deo gratiã inuenit: ad quẽ tã propè acces- ^{13.}
 sit, vt illa cum illo, & ille cū illa semper fue- ^{c Act. 7. 45}
 rit, donec in ventre suo illū, vt vera mater, cō-
 ciperet. O MATER dulcissima! gaudeo tantam
 te gratiam apud Deum inuenisse. & quoniam
 Esther Regina, quæ *gratiã apud Assuerū Regē* ^{d Esth. 2. 17.}
inuenisset, in caula fuit, cur eius etiam populus
 apud eundē in gratia, & magno loco esset: esto
 tu nostra mediatrix, vt & hic gratiã apud Deū
 inueniamus: & illam tandem consummatam,
 quæ æterna gloria est, consequamur, Amen.

EST autē diligentius attendendum: quamuis
 Deus hoc fauore non dignetur hominem pro-
 pter eius merita: sed suã solã misericordiã: ad
 eum tamen obtinendū maximè conferre ani-
 mi demissionē, qua illū B. Virgo obtinuit. Ideo
 Spiritus S. dixit: *Quanto magnus es, humilia te* ^{e Eccl. 3. 20.}
in omnibus: & coram Deo inuenies gratiam:
quoniam magna potentia Dei solius est, ab humi-
libus honoratur. Ab humilibus honorari Deum
 ait, quia omnium, quæ habent, honorem &

gloriam Deo attribuunt: quapropter multo amplius Deus illos honorat, & maiorem semper apud eum gratiam inueniunt. Si itaque anima mea, gratiam apud Deum inuenire cupis, sicut sanctissima hæc virgo inuenit, humilitate in omnibus sicut se illa humiliat: *quia Deus superbis resistit: humilibus autem dat gratiam.*

f *Jacob. 4. 6*

MEDITATIO VII.

*QV A RATIONE ANGELVS,
Incarnationis Mysterium Virgini
annuntiauerit.*

PUNCTVM I.

OSTQVAM B. Virginem à turbatione sua Angelus erexisset, legationem suam sic proposuit, a *Ecce concipies in utero, & paries filium, & vocabi nomen eius IESVM: hic erit magnus, & filius Altissimi vocabitur: & dabit illi Dominus Deus Sedem David patris eius, & regnabit in domo Iacob in aeternum; & Regni eius non erit finis.*

a *Luc. 1. 31.*

IN quib. verbis, multiplex celsitudo præstatiq; illius filij, quæ Angelus Virgini promittit describitur. **PRIMA** est, qd **IESVS** sit, mundi- que **SALVATOR**: idq; eminentius, quàm fuerint reliqui huius nominis, vt postea dicetur.

I.

Deinde,

DEINDE, pleno ore & absq; limitatione pronuntiat eum fore **MAGNUM**: verè enim magnus diuinitate & humanitate; magnus sapientià & sanctitate, vitâ & doctrina, verbo & exemplo; magnus potestate, quam in res omnes habebit; vt magnitudinis huius suæ participatione alios etiam magnos coram Deo efficere possit. **TERTIA**, quòd idè ipsius Virginis Filius sit etiã **FILIVS ALTISSIMI**. **QUARTA**, quòd æternus eius Pater daturus ei sit **SEDEM**, thronum scil. imperiumq; super Electos oës, designatum per Sedem David, & Domum Iacob, à quibus, quâ homo est, descèdit. **QVINTA**, quòd eius Regnum æternum, & *sine fine* duraturum sit. O Legationem gloriosam, nuntiumq; lætissimum! O felicem Virginè, cui tanta promittitur proles! Felicem filium, in quo tot coeunt dignitates! quas oës Angelus distinctè nuntiauit, vt certior Virgo fieret, quem esset conceptura, eum esse Messiam illum, per Prophetas antè promissum, cuius tot essent excellentiæ prænuntiata. Ex quo inducar in magnam æstimationè & amorem erga altissimum hunc Messiam, de singulis eius quinq; prædictis excellentijs exultans: simul memor quinq; vulnerum principalium, quæ in cruce postea suscepit; quò eorum fructus Electis ipsius mihiq; applicentur. Nam idè illæ omnes fuerunt in cruce manifestatæ, vt suo loco videbimus.

NUNC tantum perpendam; Excellentias hæc ab altissima vnigeniti filij Dei animi de-

II.

III.

IV.

V.

NTE

missione prouenisse, quæ primo Angeli ad Vir-
ginem verbo exprimitur: *Ecce concipies in v-
tero.* ac si apertius dixisset: quamuis tantus iste
sit Saluator, & Rex æternus: eò tamen se de-
mittet, vt maiestatem suam ad infantuli, qui
fœminæ utero concipitur, paruitatem con-
trahat: ex qua paruitate magnitudo eius sumet
initium. vt impleatur illud Isaie: *b Parvulus
natus est nobis, & filius datus est nobis: & factus
est Principatus super humerum eius. & voca-
bitur nomen eius Admirabilis, Consiliarius, Deus
Fortis, Pater futuri seculi, Princeps pacis. Mul-
tiplicabitur eius imperium, & pacis non erit fi-
nis: super solium David, & super Regnum eius
sedebit.* O Princeps supreme qui *c de monte,* id
est, è cælo, tanquam *lapis sine manibus abscessit*
descendisti, absq; viri opera in utero Virginis
conceptus; & ad tantam montis altitudinem
factus es, vt impleres terram; Regnum tuum,
quod æternum & sine fine est, per eam dilata-
do: grates tibi, quod extremam paruitatem
tãtæ magnitudinis fundamentum posueris: con-
cede mihi, vt non meis, sed tuis innitens manibus,
talibus tibi seruiendi concipiam desideria, vt
in magna gloriæ tuæ opera crescant. Amen.

b Isai. 9. 6.
&c.

c Dan. 2.
34. 45.

PUNCTVM II.

AVDITO hoc nuntio, dixit Angelo vir-
go: *Quomodo fiet istud, quoniam virum
non cognosco;* quasi diceret: Nihil de o-
mnipotencia Dei, nec de tuis promissis dubi-
to; sed cupio tamè à te instrui, qua ratione ijs,

quæ

M
DE P
B. F.

quæ dixisti, obtemperare liceat, cum voto non cognoscendi virum, me obstrinxerim? Quo responso ostendit B. Virgo insignem prudentiam, maximumq; virginitatis amorē: ut iure merito Ecclesia sancta prudentissimam eam Virginem appellet. Quamuis enim excelsa omnino Angeli promissio esset: non tamen statim eius splendore capta, eam acceptavit, donec intelligeret, qua ratione cum virginitatis voto, quo se obstrictam teneri sciebat, cohereret. Ad eò enim castitatis seruandæ studio tenebatur, ut graue illi futurum esset, cum eius iactura etiam tantæ prolis matrem constitui: & quâuis Messiaë matrē, iuxta Isaiaë Prophetiam, ^{a Isai. 7. 14.} VIRGINEM futuram non ignoraret: voluit tamen Angeli reuelationem prudēter examinare; ut, quo pacto cum Prophetæ reuelatione consentiret, deprehenderet. Ad cuius imitationem, tum magnū concipiām amorē castitatis, fugiens pro viribus oēs eam inficiēdi occasiones, etiā quæ pietatis & religionis speciem præferant: tum diligenter spiritū examinabo, qui ad aliquid inclinēt, in quo ei⁹ integritatis minuendæ periculum appareat: ne fortē sit Sathanas, qui (Apost. teste) ^{b 2. Cor. 11. 14.} *transfigurans se in Angelum lucis*, me subducatur, ut alios etiā innocentissimos, sed sibi nimium fidētes, aut aliorum salutis zelo imprudenti actos, propriæ non tanta ratione habita, decipit.

IN eisdem verbis (quæ prima à B. Virgine prolata leguntur) quatuor sunt obseruandæ circumstantiæ, in quibus præclara quædā prudenti-

Regula prudenter loquendi.

den-

denter loquendi Regula depicta esse videtur. Fuerunt enim verba hæc pauca, nec plura quam essent necessaria, in occasione magni momenti, modo humili, valdeq; decenti prolata: ut videatur B. Virgo memor omnino fuisse consilij sapientis: *c. Ecc. 32. 10. Adolescentis loquere in tua causa vir: si bis interrogatus fueris, habeat caput responsum tuum. in multis esto quasi inscius, & auditacens simul & quarens omnia suo tempore.* Hæc omnia mirè seruauit virgo breuibus hisce suis verbis: quæ non prius locuta est, quam bis Angelus loqueretur. & licet nõ deesset occasio in sua interrogatione pergendi: nihil tamen, nisi quod necessarium fuit tetigit, idque breuissimè, aperiens tantum, quo obstricta esset, castitatis votum: verbis humilibus, castis, & quæ satis essent, ut Angelus intelligeret: *Utrum non cognosco.* O virgo sanctissima, merito Sponsus in labijs tuis sibi complacuit, cum dixit: *d. Cant. 4. 3. Sicut vitæ coccinea labia tua: & eloquium tuum dulce.* quasi mellis fauus sensum distillans: quia verba tua succincta sunt ac premeditata; cum quiete, dulcedine, & charitate prolata. Ora ergo eum, Domina, ut cui tantoperè hæc loquendi Regula arridet, eam corde meo imprimat: quod verba mea, benè prius ponderata, ex eo prodeant.

PUNCTVM III.

HVIC Virginis quæstioni Angelus respondit: *Spiritus S. superueniet in te. & virtus Altissimi obumbrabit tibi: ideq;*
& quod

Et quod nascetur ex te Sanctum vocabitur filius Dei. In quibus Angeli verbis, tria sunt promissa perpendenda. **PRIMUM:** eam conceptionem non viri, sed Spiritus sancti operâ, qui in Virginem è cælo superuenturus esset, perficiendam: & quoniam Spiritus huius opera, perfecta sunt; eum simul etiam nouam esse gratiæ plenitudinem eidem allaturum: qua magis ad hoc opus admirandum disponeretur. **SECUNDUM** Promissum fuit: *Virtus altissimi obumbrabit tibi:* quæ te à sensus voluptate in conceptu præseruans, ex purissimo tuo sanguinæ, infantuli corpus efformatura est, volucris instar, quæ alis suis oua fouens, calore suo vitam impertit. **TERTIUM** fuit, quo prioris vtriusque rationem reddidit: *Ideoquæ Et quod nascetur ex te sanctum, vocabitur filius Dei:* non adoptione vt cæteri iusti; sed naturâ, propter humanæ naturæ cum diuina coniunctionem: ideoquæ sanctum futurum, non privilegio, sed virtute sanctæ ipsius conceptionis. O quantum tria hæc promissa lætitiâ Virgini pepererunt! O Virgo sanctissima! si ad Angeli ingressum gratiâ eras plena: quantum eris plenior, noua illa plenitudine ex aduentu Spiritus sancti accedente? Si antè Dominus erat tecum, qui te gubernaret, protegeret, ac solaretur: quantum nunc erit magis, cum Altissimi virtus te obumbrauerit? Nouo nunc iure licet tibi dicere: *a Sub umbra illius, quem desideraueram, sedi: & fructus eius dulcis gutturi meo.* Sedens sub umbra Altissimi securus esto.

I.

II.

a Cant. 2. 3.

illa remouebit in conceptu, sensus tui voluptatem: cuius conceptionis fructus Deo erit in primis gratus; Angelis iucundus & suauis; nobis salutaris. Felix faustaque, o virgo purissima, tanta isthæc sit plenitudo; felix umbra, cû spe dulcis ad eò fructus; & quæ tantam hodierna die gratiam apud Spiritum S. inuenisti, ora, vt & super me venire dignetur, & mihi virtute sua obumbrare, quò sub dilecta eius protectione sedens, diuinæ ipsius præsentia fructus delibem.

HINC discam: si, vt B. Virgo filium Dei conciperet, opus fuit Spiritum S. in eam superuenire; & Altissimi virtutem eidem obumbrare: multò magis esse necessariam diuini Spiritus inspirationem, & virtutem, Deique omnipotentiam, quæ mihi obumbret; appetitionum meorum sensualium ardorem attemperet; & in tentationibus ac periculis omnibus mihi assistat, vt ego b *Spiritum salutis* in anima mea concipiam, per quem adoptiuus Dei filius efficiar. Hac fide meritò in cælum clamabo: O Spiritus sanctissime, veni ex alto in pauperem animam meam, & diuinæ tuæ inspirationis semen in ea sparge, vt salutis spiritum concipiat. **O** Altissimi virtus. **c** *Sub umbra alarum tuarum protege me.* **d** *Obumbra super caput meum in die belli.* & tentationis: ne infernales milui præualeant aduersum me; neve amittam ego debilitate mea, quod tu in me inchoasti gratiã tuã. Amen.

b *Isai.* 26. 18
Fulgent. lib.
de Incarn.
 c. 20.

c *Psal.* 16. 8.
 d *Psal.* 139. 8

PUNCTVM IV.

His, quæ prius dixerat, adiecit Angelus:
Ecce Elisabeth cognata tua, & ipsa concepit filium in senectute sua: & hic mensis est sextus illi, quæ vocatur sterilis: quia non erit impossibile apud Deum omnia verbum.

AD tria respexit Angelus his verbis: **PRIMUM**, vt rem ipsi virgini reuelaret, gratissimam ob eius charitatem, cuius est proprium *a flere a Rom. 12. 15 cum flentibus, & gaudere cum gaudentibus.* Beatissima enim Virgo, quæ doloris cognatæ suæ Elisabeth, ob sterilitatem, particeps fuerat: merito, ob exoptatam conceptionem, eidem nunc congratularetur.

I.

SECUNDVM fuit, vt Legationi ac dictis suis exëplo aliquo sensibili fidem faceret. si enim senex & sterilis cõcepit: facile est credere, virginem concepturam: quia Deus omnia potest: & quæ facile illud effecit, ita & hoc efficiet. Ex quo illud etiã discere licet: quemadmodum merito bonus spiritus eos, qui ipsius reuelationibus fidem non habent, corripit, si incredulitatis affectu signum aut miraculum petant: (vt Zachariam idem Gabriel Angelus in pœnam incredulitatis *b mutum ad tempus reddidit: quod dicenti, filium b Luc. 1. 18. c 12. ipsi nasciturum, respondisset: c vnde hoc sciam? ego enim sum senex; & vxor mea processit in diebus suis.*) ita signum non petentibus, quia dictis fidem habent, libenter aliquod offert: vt nunc B. Virgini, ad eam exhilarandam & consolandam, Elisabeth exemplum stupendum obtu-

II.

d. Ioan. 15. 15.

e. Isai. 7. 9.

iuxta 70.

i.

f. Isai. 54.

1. & c.

Gal. 4. 27.

lit, eadem etiam operâ ipsam iam credentem, in sua fide confirmans. Ex eodem porro facto intelligam, quanti referat, res fidei firmissime credere: nam sic d. credentibus solet Deus maiora veritatis signa interioribus conferre: quæ incredulis & hæsitantibus negat, iuxta illud Isaia, *e si non credideritis, non intelligetis.*

TERTIVM, quod voluit Angelus, fuit omnium, quæ dixerat, fundamentum aperire, cum verbum illud memorabile attulit: *Non erit impossibile apud Deum omne verbum.* quia quicquid vult, potest; & implet quicquid promittit: nominatim illud vtrunque stupendum, quod iam retuli: & Sterilem, & Virginem concipere, & parere posse. Ex quo duo etiam alia ad spiritualem meam consolationem dispiciam. PRIMVM: quamcunq; animam, etiâ quæ diu ad bona opera sterilis fuerit, etiam cum sterilitas illa profundas egit radices, posse Dei omnipotentiam mutari, & fecundari, vt sanctæ huius Elizabethæ exemplo (quæ s. Ioannem (quod gratia interpretatur) post tam longam & inueteratam sterilitatem concipere & parere potuit) possit in se gratia & benedictionis fructus eximios Deoque placentes concipere. Et hac spe me ipsum exhilarare licebit, ac ad assequendam felicem illam fecunditatem excitare; memor Isaia & Apostoli dicentium: *f. Latere sterilis, quæ non parit: erumpe & clama, quæ non parturit: quia multi filij deserta, magis quam eius quæ habet virum.* Tu enim, quæ vt Sara sterilis hæctenus fuisi.

fuiſti, plures habebis proles; quàm foecunda alia quæcunq; Agar. SECUNDVM est, Quod vt B. Virgo Domina noſtra, Spiritus S. virtute concipere potuit ac parere vnicum filium, qui centum millibus alijs præferri potuit; ita qui g *Virginitatem* Deo vouerunt ac ſeruant, ſpiri- g *Matt. 19.*
ritales concipient filios, qui carnales omnes 12.
longo interuallo excedant; Deo illis reddete, *Iſai. 56. 4.*
quod promiſit per Iſaiam, vt *Parte 1. Medit. 20.*
dictum eſt. 6c.

MEDITATIO VIII.

DE VLTIMA VIRGINIS
ad Angelum reſponſione, qua illius
Legationi conſenſit.

PVNCTVM I.

VDITA integrâ Angeli Lega-
tione, reſpondit Virgo ſanctiſ-
ſima: *Ecce ancilla Domini, fiat*
mihî ſecundum verbum tuû. Per-
pende hic, quanto deſiderio, re-
ſponſum hoc Angelus exſpectarit! nec Ange-
luſtantum, ſed ſponſus ipſe Spiritus S. qui ad
cor Virginis illud Cantorum canens: a *Can. 2. 14.*
vox tua in auribus meis: vox enim tua dulcis:
eidem verba, quæ reſponderet, inſpirabat: ipſa
verò inſignes aliquas virtutes exercens, vlti-
mam diſpoſitioni manum impoſuit, qua digna
redderetur, quæ Dei mater eſſet.

I. PRIMA virtus fuit, magna *fides*, qua verbis Angeli credidit, quòd virgo manens, mater esse posset: altissimè de omnipotentia Dei sentiens.

II. SECUNDA fuit, profunda *animi demissio*, qua inter tot excellentes, quæ simul sibi offerebantur, dignitates, DOMINI ANCILLAM se esse professa est; ac proinde indignam, quæ mater esset eiusdem. quapropter, quod in se erat, in ultimo, qui ancillis debetur, loco se collocavit.

III. TERTIA fuit, insignis OBEDIENTIA, sui que in manus Dei resignatio, dum ad exequendum, quæ Angelus dixerat, & quidquid Deus amplius iubere vellet, se promptam exhibuit. O virgo sapientissima, à quo didicisti tam exactè coniungere, quæ tam remotè à se inuicem distant? Si Dei matrem futuram tu credis; quomodo eius te ancillam profiteris? & si ancillam iudicas; quomodo te offers ut sis Dei mater? Quid habet quod agat mater cum ancilla; & quomodo in vno sese compatiuntur tantæ humilitatis fides, cum fide tantæ excellentiæ? & tam profunda humilitas cum tam excellenti celsitudine? O diuinæ sapientiæ altitudo! O eius omnipotentæ miracula! Tua sunt hæc stupenda Domine: & tu verè nosti, & potens es, matrem & virginem coniungere; ancillam & matrem, humilitatem & magnanimitatem: & horum omnium fidem cum humana intelligentia. O PATER cælestis, qui abscondisti hæc mysteria à sapientibus &

b Matt. II.
25.

ptu-

prudentibus, & reuelasti ea paruulis; & propterea c vbi est humilitas, ibi & tua est sapientia. Doce me demissè locum infimum eligere in terra; & magnanimiter altissimum in cælo, vt nihilum, quod ex me habeo, cum maximo, quod gratiâ tuâ esse possum, feliciter coniungam.

c PRON. II. 2.

PUNCTVM II.

Quoniam mysterijs multis hac B. Virginis verba sunt pragnantia, expedit, singula seorsum meditari, spiritum in eis contentam, in commodum nostrum perpendendo.

E C C E.

FAMILIARIS hæc vox est Scripturæ, cum magnum quid, & magna consideratione dignum vult indicare. Eâ vsus est Angelus hic initio Legationis suæ, cum dixit: *Ecce concipies*, eadem voluit beata Virgo vti, cum respondit: *Ecce ancilla Domini*. Nam, vt Angelus magnoperè optabat, Virginem sanctissimam diligenter secum perpendere grandia illa, quæ Dei nomine promittebat; ita Virgo ipsa magno tenebatur desiderio, vt Angelus, ipsius vilitatè expèderet, quam ipsa ex proprio in se agnoscebat; & simul tamen propensionem, Dei mandatis obtemperandi. Humiles enim, cum dona, quæ à Deo acceperunt, manifestari audiunt; vehemèter cupiunt, miserias; quas ex seipsis habent, alijs innotescere: ne dona illa, proprijs ipsorum meritis, sed diuinæ

G 2

largi-

largitati, ea donanti, tribuantur: cui summo-
perè cupiunt se gratos exhibere; ac propterea
etiam promptos & obedientes.

ANCILLA DOMINI.

Grāde quid
est, Dei esse
seruum.

a Rom. 8.15
Gal. 4.7.31.

HOC verbo antiquam de se opinionem, hoc
est à tempore quo vti ratione cœpit, conce-
ptam, clarè manifestauit, & quamuis Serui &
Mancipij nomen, qua parte diuinum seruitutis
ex a spiritu timoris & quasi coactum designat,
in Scriptura reprehēditur; quando tamen ser-
uitus amoris coniungitur, nomen est honorifi-
cum: quia seruus non suus est, sed Domini sui;
nec libertatem habet, quæ velit faciendi; sed
quod iubet Dominus, cui non ob salarium aut
mercedem inseruit; sed, quia ad id tenetur, non
sibi sed Domino suo laborat: nec soli ipsimet
Domino, sed omnibus, qui in familia & domo
sunt, seruit: & in ea infimum tenet locum: et
quæ ad suū vsum, quicquid deterius & ab alijs
reiectum est, datur. Hæc omnia B. Virgo de se
sentiebat, cum se *Domini ancillam* nominauit.
I. PRIMVM enim non se suam esse reputabat;
sed Dei Domini sui, vt ipsius possessionem: tum
quod ab ipso creata esset; tum quod se ipsam
totam perpetuo eius seruitio omninò manci-
passet; verba illa in corde suo conferens, quæ
de iusto refert Isaias b *Iste dicit: Domini ego
sum: idq; manu propria scribet, & subscribet,*
quod Domini sit. Nam vt fidelis seruus nun-
quam fugit à Domino suo, aut se illi subtra-
hit, aut alteri alicui simul seruire vult, cum

b Isai. 44.5.

c nemo

nemo possit duobus Dominis seruire simul. Ita c Mat. 6. 24
 B. Virgo nec ad momentum se à Dei seruitio
 separauit; aut alteri alicui, præterquam ipsi
 Deo seruiuit. Perfectissimè illud implens: d
Dominum Deum tuum adorabis, & illi SOLI d Deut. 6. 13
 seruias. In omnibus DE IN DE rebus, non
 quod ipsa volebat; sed, quod iubebat Deus, ex-
 equebatur: quia voluntatem propriam non
 habebat, neque carnis libertatem: ideoq; vo-
 luntati Dei affixa ita erat, vt nec ab ea discedē-
 di libertatē habere videretur: sed potius glo-
 riaretur: se ita *ancillam esse, vt eius oculi in c Psal. 122. 2.*
manibus essent Domini sui, attendens quid sibi
 faciendum insinuaretur: vt ad eius nutum mo-
 ueri se sineret. PRAETEREA, non ob stipen-
 dium seu mercedem Deo seruebat, aut in præ-
 mium aliquod præcipuè respiciebat: sed tan-
 quam ancilla, ad omnia se teneri existimabat:
 gaudens, si quid Domino suo gratum efficere
 posset. Quare fixam valde sententiam illam,
 quam postea Christus ipse docuit, cordi suo
 habuit: *f cùm feceritis omnia, qua præcepta s Luc. 17. 10*
sunt vobis, dicite: serui inutiles sumus: quod de-
bebamus facere fecimus.

HINC & illud oriebatur: quidquid per-
 ficeret aut laboraret, non sibi, sed Domino
 suo perfectum voluisse. Etsi enim meritum
 præmiumque ipsi remaneret; id tamen totum
 in Dei gloriam, non suam dirigebat; illud
 dicens Canticorum: *g In portis nostris omnia g Can. 7. 13.*
poma: noua & vetera, dilecte mi, seruauit tibi.
 Omnia, inquit, vitæ meæ opera, tam præsentis,
 quam

quàm præteritæ, volo palato tuo grata esse, ad gloriam tuam referri: quia nec viuere nec mori volo mihi, sed tibi, cuius me totam esse libenter agnosco.

V. TANDEM B. Virgo non solum *Domini ancillam* se agnoscebat, ut ipsimet tantum seruiret; sed omnibus eius domesticis & familiaribus. Nam & cum esset in templo, parentum; & cum esset apud sponsum suum Ioseph, illius seruitio multo promptius attendebat, quam Abigail cum diceret Dauidi: *Ecce famula tua, sit in ancillam, ut lauet pedes seruatorum Domini mei.* Quo humilitatis spiritu infimum semper in domo Dei locum elegit, & quod in mundo vilissimum & abiectissimum erat, ut postea apparebit.

h 1. Reg. 25.
41.

i Isai. 44. 1.
Zach. 3. 8.
k Ps. 115. 16.

HÆC omnia animi sensa habuisse B. Virginem credere licet, cum se *Ancillam Domini* appellauit. Quo nomine propterea multum gloriabatur, quod Deo valde gratum esse sciret, qui & Messiam ipsum filium suum in *Serui* nomine, quæ homo erat, appellauit. imò implemet (ut k Prophetæ referunt) eodẽ titulo gaudebat. Quod si B. Virginis deuotio curæ est, eadem appellatione & spiritu, qui in prædictis omnibus latet, exultare debeo, dicens cum Dauide: *O Domine, ego seruus tuus, ego seruus tuus, & filius ancilla tua: Dirupisti vincula mea, tibi sacrificabo hostiam laudis, & nomen Domini inuocabo.* O Deus animæ meæ, gloriam mihi reputo, quod seruus sim tuus: quia me creasti; & iterum seruus sim: quia me redemisti.

Filius

Filius sum ancillæ tuæ, quia hæreditate habeo, quod seruus sim: sed nominatim ancillæ tuæ Virginis sanctissimæ matris tuæ filium me profiteor; cuius meritis supplex oro, ut peccatorum meorum, appetitionumque catenas dirumpas: quò à pessima hac seruitute expeditus, tibi in spiritus libertate deseruiam; laudemque, ac sanctum tuum nomen glorificem in æternum. Amen.

FIAT MIHI.

NON vacat mysterio, quod beata Virgo non responderit Angelo: Ego faciam, aut accepto, quod mihi dicis: sed via fit verbo FIAT, quo Deus ipse, dum crearet mundum, est usus, dicens *1 Fiat lux &c.* Intelligebat *1 Gen. 1. 3.* enim Beata Virgo, Incarnationem, esse omnipotentia Dei opus, sicut fuit ipsa mundi creatio: ideoque vno FIAT omnipotentia eius esse perficiendam: nullo ipsius merito rem adeò gloriosam exigente: quamvis, dum dixit FIAT, simul, ut fieret, acquieverit. atque si distinctius dixisset: licet consensus meus, utpotè Dei ancillæ, necessarius non sit: quia potest ipse liberè de me disponere: neque ego digna eram, cui talis gratia fieret: quia tamen ipse Deus ita vult: FIAT. Mihi enim nihil gratius esse potest, quàm quod ipsum velle intelligo. Ex quo perspicitur excellentissima B. Virginis obedientia, resignatioque in sui

nihili cognitione fundata: quæ se obtulit præptissimam, nulla Dei illi verbo, FIAT, opposita resistentia: sicut nec insensibiles creaturæ, nec quod nihil est resistunt, cum Deus dicit: FIAT.

SED, quò huius consensus præstantia clariùs appareat, expendendum est: B. Virginem non tantùm in magnifica illa Angeli promissa, mentis oculos coniecisse; sed simul in gravissimos labores, quos promissus filius erat perpeffurus; quosque ex Scripturis sacris ipsa didicerat; & quorum esset magnam partem subitura. Quare ita matris tanti filij dignitatem acceptavit, ut eius quoque onus gravissimum amplecteretur. Ac propterea etiam se Domini ancillam nominavit, cui non ut Domina ministraretur; sed ipsa potiùs, ut ancilla, ministraret, ac pateretur. GRATES tibi sanctissima Virgo, quòd ita generosè, & tantæ cordis magnanimitate offeras te ipsam. Laudent propterea te Angeli cæli, iusti huius terræ, & ij qui in Lybno tuum istum consensum expectabant: qui omnes eius sunt participes effecti. Ora, quæso, filium tuum, eam ut mihi resignationem concedat, ne vili ipsius mandato resistam: aut laborem ab ipso impositum refugiam: sed ad omnia, quæ ipsius sunt voluntatis, verbum illud *Fiat* vsurpem.

m. 1. Reg. 3.
18.

& illud: *in Dominus est: quod bonum est
in oculis suis, id faciat mihi
seruo suo.*

SECUNDVM VERBUM

tuum.

NEQVE istud mysterio caret: quòd B. Virgo non dixerit; FIAT in me, quod Deus mandat, aut vult; sed FIAT mihi *secundum verbum tuum*: sic enim fidei & obedientiæ suæ perfectionem magis ostendit. Fides enim perfecta æquè, quod per alios reuelat Deus, credit, atq; quod per seipsum; & perfecta obedientia æquè obedit Dei ministris, cùm aliquid iubent, atque Deo, cùm iubet per se. Nam n *qui vos audit*, inquit ipse Christus, *me audit*. Licet tamen eandem Virg. nem etiam inspicere, quasi se supra seipsam in hoc momento, etiam supra Angelos, & quicquid creatum est, eleuasset; & responsionem suam non tam ad Angelum ipsum, cum quò loquebatur; quàm ad ipsum Deum, legationis auctorem, direxisset. Atque si expressè sic locuta esset: Pater æterne, *Ecce ancilla Domini; fiat mihi secundum verbum tuum*: non solum iuxta verbum, quod mihi Angelus proponit: sed iuxta Verbi, quod tu in æternitate tua intra te ipsum loqueris, desiderium: quòd, cùm tuus sit filius, meus etiã esse cupit: quod, quia ipse vult, fiat mihi, vt ipse iubet. Ad huius verò Virginis imitationem, dicam & ego sæpius Deo, eodem quò illa sensu: *Ecce seruus Domini, fiat mihi secundum verbum tuum*: paratus sum enim opere exequi, quicquid diuino tuo verbo mihi præscripseris.

nLuc. 10. 16.

NTE

PUNCTVM. III.

I. **A**VDITA Virginis responsione, discessit ab ea Angelus. Perpendendum hic primum est: quàm iucundus hilarisque ille fuerit, tali Virginis accepto responso: eius prudentiæ, excelsæque virtutis admiratione, affectus gaudio ingenti; exultabat, quòd tantam sibi à Deo legationem commissam, tam feliciter expediuisset. Hæc enim duo summæ consolationi sunt Angelis & iustis: neque vlla alia animi oblectatio conferri potest cum ea, quæ ex diuinæ voluntatis executione proficitur; & ex eo, quòd alios videamus eandem a *Psal. 29. 6.* auidè amplecti: a *uita* enim, ait Dauid, *in voluntate eius.*

II. **C**ONSIDERANDVM deinde: Angelum nec ad momentum, post acceptum Virginis responsum, moras traxisse; sed cælum mox repetiuisse. Ex quo discemus: quemadmodum Angeli, expedito commissio sibi à Deo ministerio in terra, statim in cælum, tanquam in centrum suum remeant; ita nos, Religiosos præcipuè, decere, cum nostrum erga proximos ministerium expediuerimus, non diutius inter illos morari; sed statim ad nostrum O-ratorium, quod cælum nostrum est, nos recipere: vt cum Deo ibi quiescamus. ET vt modo nostro cogitare licet, Angelum, cum cælum ingressus est, non solum suæ legationis rationem Deo reddidisse; sed promptum etiam ac

paracum

paratum se ad iterum exeundum, & quicquid iniungeretur, exequendum, obtulisse: ita merito nos facturos, si iis expletis, ad quæ obligamur, Deo nos promptos exhibeamus, ad exequendum, quod nobis vlteriùs iniungere, & imponere dignabitur, iuxta illud quod ipse Deus dixit sancto Iob: *b Nunquid mittes fulgura, & ibunt; & reuertentia dicent tibi, adsumus?* OREX æternæ, & omnipotens, fac me vt vnum ex his fulguribus cœlestibus, luce tua splendentem, amoris tui igne incensum, & ad obediendum diuinæ tuę voluntati expeditum, vt grato animo, post executionem, tibi gratias agam.

b Iob. 38. 35

LICEBIT demùm, piè meditari, eundem S. Angelum Gabrielem, ex legatione sua reuertentem, sociis suis humilitatem, sapientiã, sanctitatem Virginis sanctissimæ prædicasse, magna omnium congratulatione, quòd talis tamque Deo grata virgo esset in terra, atque sunt ipsius cœli incolæ. Proprium est enim Sanctorum, cum alios vident in amore & feruenti Dei seruitiò supplere quod ipsis deest, exultare; quia gloriam & honorem ab omnibus ei tribui exoptant, in secula seculorum,

Amen.

—§—

IV.

MEDI-

MEDITATIO IX.

*DE IPSA INCARNATIONIS
Executione, & aliquibus eius, quo-
ad Christi Domini nostri cor-
pus circumstantiis.*

PUNCTVM I.

*D. Thom 3.
p. 4. 32. &
33.*

Ioan. 1. 14.

I.

CONSIDERANDVM PRIMVM:
Quo momento sanctissima Virgo
suum expressit consensum, eodem
Spiritus sanctum ex purissimo
eius sanguine perfectissimum cor-
pus effinxisse, excellentissimamque animam
rationalem creasse; eaque inter se & cum ver-
bo ita coniunxisse, ut Deus maneret homo fa-
ctus, & homo Deus: Deusque cum natura hu-
mana in virgineo illo thalamo desponsatus:
ipsa denique virgo ad matris Dei dignitatem e-
uecta. In opere hoc admirando perpendenda
est personarum, quæ ei interfuerunt, lætitia,
sanctissimæ TRINITATIS præcipue, cum an-
tiquam suam promissionem vidit impletam,
ac suam omnipotentiam, bonitatem, & chari-
tatem euentius hominibus patefactam. Quæ
fuerit lætus æternus PATER, quod Filium
suum nobis dedisset! quanto infantem huic,
Deum verum & hominem, amore profecutus!
quàm

quàm super omnia creata in eo sibi complacu-
 erit! siquidem (teste S. Thoma) multò amplius
 Deus Christum solum amat, quàm Angelos
 homines, & creaturas omnes simul: cui pro-
 pterea a *nomen dedit super omne nomen*; quod
 est nomen & esse Dei. Ideoq; eius aspectu, præ-
 rebus omnibus, siue creatis, siue creandis, de-
 lectatur.

1. p. q. 20. a.
 4. ad 1.

a Phil. 2. 9.

HAC consideratione congaudebo æterno
 Patri, simul pro collato nobis tanto hoc be-
 neficio gratias agens: & per eundem filiù, què
 tam sibi charum habet supplicabo, me quoque
 amare dignetur, suumque amorem mihi im-
 pertire. O Pater æterne, a *Protector noster re-*
spice in nouâ faciem Christi tui, in quo tibi tan-
 toperè cõplaces: & ei, qui in nostra natura no-
 bis similis factus est, nos fac similes in gratia.

a Psal. 85. 10.

DEINDE VERBI ipsius æterni gaudium, cù
 se vidit hominè factum, perpendam; & simul
 eius intimum aduersus humanitatem sanctis-
 simam amorem: quo ita arctè eam complecte-
 batur, vt statueret, nunquam dimittere, quam
 semel assumpsit. cuius intuitu omnes homines
 tanquam sibi cognatos complecti, & in inti-
 ma sua viscera immittere optabat. Quare con-
 fidentissimè dicere illi possumus, quod Ruth
 aliquando Boozio dixit: b *Extende pallium*
tuum super me, quia propinquus es. O diuinum
 verbum, verus Booz & fortitudo Patris, qui
 cognationem cum hominibus contraxisti: ex-
 tende super me diuinæ tuæ protectionis pal-
 lium, meq; tibi in fide & charitate coniunge.

II.

b Ruth. 3. 9.

c Da

c Cant. 1. 1.
d 2. 6.

Da mihi coris tuo osculo, pacis osculum; & dextera omnipotentiae tuae amplectere me: ne res vlla creata separare me possit ab amicitia tua.

III.

SPIRITVS etiam SANCTI læticia, ex absoluto tanto hoc opere, est perpendenda; quod ei propterea tribuitur, quod eius Persona proprietates sit bonitas & amor; tuncque desiderium suum expleuisse videatur, cum maximi amoris opus, quod facere potuit, perlece- rit. Ob quod dixit Isaias: *Egredietur virga de radice Iesse & flos de radice eius ascendet: & requiescet super eum spiritus Domini.* Quoniam in æterno hoc Verbo incarnato, quod virga Iesse, eiusque flos significatur, inuenit Spiritus sanctus requiem, gaudiumque perfectum, tanquam in re præ aliis omnibus chara sibi, atque dilecta.

c Isaiæ 11. 1.

IV.

HINC transitus fiet ad sanctissimam illius HUMANITATIS exultationem, cum se ad tantam dignitatem vidit euectam, ut ex profunditate Nihili, ad altissimum diuini esse culmen ascenderit. Dixerit tunc proculdubio, maximam exultatione, illud sponsæ: *veni quem diligit anima mea: tenui, nec dimittam.* O HUMANITAS sanctissima, congratulor tibi de tam felici sorte, & tam iusto ex ea orto gaudio; cumque aded sis tuo dilecto deuincta, oramus, ut eius nos amoris participes facias, quo illum prosequeris; ut simul tecum, eo frui mereamur.

c Cant. 3. 4.

V.

IPSIVS tandem VIRGINIS læticiam per-

pen-

pendam, qua ipso Incarnationis momento perfusa est. Communicavit enim tunc illi Deus insolitam copiosamque lucem, qua etiam modum, quo mysterium ipsum in visceribus suis peractum fuit, assequeretur. Videns itaque Deum ipsum intra se hominem factum, se ve:ò Virginem, simulque tanti filij matrem, ineffabili fuit gaudio repleta. O quas gratiarum actiones, quas laudes, quos iubilos persenserit! O quantum bonorum plenitudinem eo momento acceperit! Ut enim sol hic aspectabilis, statim atque creatus fuit, in hoc mundo, lumine suo illum replevit, caloremque & alias Influencias ei imperituit: ita iustitiæ sol Christus noster, eodem, quo fuit conceptus instanti, & in abbreviato matris suæ mundo efformatus, copiosissima eam luce, cœlesti calore, atque æternæ vitæ influxibus replevit: & quæ antè plena erat gratia, multò tunc plenior, omnibusque gratis super effluens effecta est; & inenarrabili ex earum possessione gaudio perfusa. *O D. Thom. 3. Virgo sanctissima, quàm felix faustumque est, p. 9. 27. 4. 5. quòd incarnati Dei sis mater effecta: ac quo- ad 2a* niam etiam hominum incipis esse mater, comunica nobis aliquid istius lucis gaudique, quod accepisti; quò & nosse, & amare eum possimus, eique seruire, quem feliciter concepisti.

POSTREMO causas expendam, ob quas tanta felicitate contenti esse debeamus: cum ad eam dignitatem euectos, ipsiusque

Dei

VI.

Serm. 1. de
Natiuit.

Dei cōsanguineos effectōs nos esse videamus. Quamobrem maximas illi gratias agere, Angelosq; inuitare oportet, qui nos in hac gratiarum actione iuuent; nouumq; par est nos, ac generosum eor assumere: statuentes; (vt S. Leo Papa dixit) vitam nostram, vt tanti Regis cognatos decet, instituire; nulla re admitta, que nos faciāt à tanta nobilitate degenerare.

PUNCTVM. II.

CONSIDERANDAE sunt deinde INCARNATIONIS circumstantie, quoad ipsi⁹ Dei & hominis corpus: attendendo, q̄ patibile sit ac mortale; & quæ huius sint causæ. Si. n. quod ipsius Christi personæ suæ natura, debebatur, spectemus; nec mortale illud esse oportuit, nec patibile: idq; ob duas causas. **PRIMA**, quòd Christus ipse Dominus, vniuersim fuerit, ab originis culpa immunis: non ex gratiâ aut priuilegio, sed iure: quia fili⁹ Dei naturalis erat; nec viri operâ, sed Spiritus sancti virtute conceptus: ac propterea nihil ad illū spectabat mortalitatis & patibilitatis pena, originis culpæ tantū inflicta. Voluit tamen sponte sua hic Dominus, ad suam humilitatem & charitatem ostendendam, non quidem culpam, sed culpæ poenam subire: & cum reuera peccator non esset, voluit (vt Apostolus ait) a *in similitudine carnis peccati* venire, quæ morte propria, aliisque poenis susceptis, nostras lueret culpas. Benedicta sit immensa hęc

a Rom. 8. 3.

chari

charitas, ex qua tam profunda nuxit humili-
tas. O quam iuste ob superbiam meam eru-
bescam, qui contra huius Domini exemplum,
culpam eligo, cuius poenam refugio: sum
peccator, & peccatorum poenis subiaccere
nollem. Resume spiritum, anima mea, ad
tantum humilitatis exemplum imitandum: &
qua peccato subiacere te voluisti; ne comme-
ritam propterea poenam refugio, sed spon-
te subito.

II.

SECUNDA causa, cur Christi corpus, mor-
tale esse non debuit, ea est: quod eius anima,
glorificata esset ac beata; ac propterea cor-
pus quatuor illas dotes habere debuit: Cla-
ritatem, imparibilitatem, subtilitatem, agi-
litate[m], quas etiam nunc habet in caelo. Vo-
luit tamen charitate plenissimus hic Domi-
nus, non sine miraculo, huic iuri suo renun-
ciare; & horum gloriae ornamentorum loco,
qua iure sibi debebantur, mortalitatem, igno-
miniam, cererasque miseras nostras suscipe-
re: quod ipse h corpus (vt in Psalmo est, & a b Psal. 39. 7.
pud Apostolum) ad *hostiam & sacrificium* in Hebr. 10 5.
ara crucis, pro nostris peccatis, aptum esse
posset. Benedicant te, Domine, Angeli tui, &
anima mea laudet semper, pro tanta nobis
exhibita charitate, qua inuenisti modum il-
lum prodigiosum, mortem pro nobis subeu-
di, reiectis omnibus, qua te iure poterant
a patiendo eximere. Erubesco vehementer,
cum video, me adeo sollicito poenas comme-
ritas fugere, vt etiam miracula ad eas euaden-

II. Part. Medit.

H das

das exigere à te audeam. Desidero ex nunc honori omni ac voluptati renunciari, quò te in ferendis ignominijs, poenisque alijs tolerandis, imitari possim: tu qui hoc mihi desiderium suggeris; gratiam, illud etiam exequendi, ne denega.

PUNCTVM III.

a *Isaie 9. 6.*

b *Luc. 1. 31.*

c *Gene. 2. 7.*

I.

d *Hebr. 2. 17*

EXPENDENDAE sunt etiam causae, ob quas Deus a *Paruulus* infans fieri, & in foeminae *bytero concipi* voluerit, qui potuit, perfecti viri corpus assumere, quem admodum Adami *c corpus formauerat*.

Huius causae (illis praetermissis, quas Meditatione 3. attingimus) haec sunt. *Prima*, ut (quod Apostolus dixit) *d per omnia fratribus suis, hominibus assimileretur*: quò ad teneritatem sui amorem magis eos obstringeret. O dulcissime Deus, qui matris instar in tuis nos gestas visceribus: quis te infantulum fecit, & maternis inclusit visceribus! Charitas proculdubio tua id effecit, ingensque desiderium, quo à nobis amari cupis: ut, si id à nobis non impetraueris ob maiestatem, quam praefers vobis Deus; obtineas saltem ob teneritudinem, quam infans nobis ostendis.

II.

e3. *Reg. 27.*

SECUNDA fuit causa, ut humilitatis nobis esset exemplo, ad eamque nos alliceret, oculis fidei videntes Deum maiestatis factum infantulum: & e *quem caeli caelorum capere non possunt, vtero virginis contineri*. Ex quo, magni-
tudine

tudine Dei cum tanta hac paruitate collata, in admirationis & imitationis affectus prorumpam dicens: O diuinum verbū quod quā Deus es, in immenso Patris sinu subsistis; quā homo in angustum matris tuæ uterum te constrinxisti: clarifica, quæso, mentis meæ oculos, quō magnitudine, quā in altero sinu habes; & paruitate quam habes in altero, benè perpensis, utramq; admiratus, illam cum tremore venerer; hanc amplectar cum humilitate & amore.

TERCIA fuit causa, ut mundum ingressus, exemplum statim patientiæ, & mortificationis perfectissimæ nobis præberet; dum nouem integros menses, durum illum, obscurum & angustum in matris utero carcerem tolerauit; in quo infans strictus, itaque compressus tenetur, ut huc illuc se, aut pedem vel manum mouere non valeat; non videre, audire, olfacere, aut rem aliquam gustare illi liceat. Et quamuis infantes cæteri, utpotè rationis vsu carentes, hæc non sentiant incommoda; hic tamen benedictus infans, qui perfectissimum illum vsu habebat, sentiebatque, libenter carcerem illum, sensuumq; mortificationem tolerabat, ut nos ab æterno carcere liberaret; Euxq; libertatem, qua huc illucq; in paradiso discurrens, vetitæ arboris fructum curiosè aspexit, & contra diuinam prohibitionem etiam gustauit, in se ipso lueret: imò ut sensuum quoque meorum libertatem ac leuitatem in se castigans, exemplo mihi esset, ad eos in posterum mortificandos,

III.

& ad reclusionem aliquam, ac in cubili, strato, aliisque rebus ad carnis laxitatem pertinentibus, angustias aliquas sponte amplectendas excitaret.

GRATIAS tibi, Verbum æternum incarnatum, ob tuum hunc in mundum ingressum, cum strictæ adeo custodiæ, horridæque carceris tolerantia; cum diuturna adeo prolixæque carnis mortificatione, eius intuitu supplico, ut ab æterno inferni carcere me liberare; & importunis vitiorum meorum vinculis expedire velis: passiones meas mortificare, sensuumque meorum inordinatum usum strenuè refrenare iuves, Amen.

MEDITATIO X.

DE SANCTISSIMAE CHRISTI Domini nostri Anima præstantia: heroicisq; virtutum actibus, quos ipso Incarnationis momento exercuit.

PUNCTVM I.

CONSIDERANDVM PRIMVM. Quoniam Christi Domini nostra anima diuinitati coniuncta erat, immensas ei fuisse communitas gratias & excellentias. Nam

D. Tho. 3. p.
q. 34. q.
7. c.

a Ioan. 3. 34.

ut eius Præcurfor dixit: a Non ad mensuram dat Deus spiritum. Pater enim diligit filium, & omnia dedit in manu eius. quasi diceret: reli-

quis

quis iustis datur spiritus in certa mensura: ita enim Apostolus ait: *b Diuisiones gratiarum* *b 1. Corint. 12. 4.*
sunt: & his hæc, illæ illis dantur: at Christo
 Domino dedit Pater spiritum absque limite & mensura: imò omnes ei gratias dedit, non solum ut ipse eas haberet; sed cum potestate etiam aliis eas distribuendi, *c cuiq; iuxta mensuram suam:* quia inenarrabili ipsum amore, *c Ephe. 4. 7.*
 tanquam vnigenam suam, prosequitur. Ideoque tantam sapientiæ & gratiæ plenitudinem illi contulit, quanta talis filij gloriam decebat. & propterea S. Ioannes dixit: *d Vidimus gloriam eius, gloriam quasi Vnigeniti à Patre.* *d Ioan. 1. 14.*
 Præterea, cum diuinum verbum animæ huic sanctissimæ summum quod habebat, communicauerit, diuinum videlicet suum esse personale; ad ipsius honorem spectabat, gratiarum donorumque immensitatem eidem impertire, quam eum habere par erat qui nobili adeo esset naturæ coniunctus. Quas gratias ad septem velut capita reducere possumus.

PRIMA gratia fuit immensa PURITAS *I.*
 ad eò, ut non solum nunquam *e peccauerit;* sed *e 1. Pet. 2. 22.*
 nec peccare vllò modo potuerit; nec errare, aut decipi; aut imperfectionem vel minimam admittere, quæ ab hac puritate & cordis mundicia degeneraret. Erat enim *f Agnus Dei* non *f Ioan. 1. 38.*
 terrenus; sed cœlestis: Agnus innocentissimus absque macula: cuius aduentus cum fuerit ad tollenda peccata mundi: iure ipso erat ab omnibus liber.

SECUNDA fuit gratia SANCTITATIS, *II.*

H 3 qua

g Daniel. 9.
24.

h Isai. 11. 2.

III.

i Psal. 44 8

IV.

k Colos. 2. 3.

V.

qua omnium hominum & Angelorum simul sanctitatem incomparabiliter excessit: quo etiam gradu charitatem, humilitatem, obedientiam, ceterasque virtutes habebat ita, ut per excellentiam g *Sanctus Sanctorum* diceretur: in quo Spiritus sanctus, septem donorum suorum immensa plenitudine eum replens, h *requieuit*.

TERTIA fuit GRATIA CONSUMMATA, hoc est, Beatitudo & visio beatifica: quia a primo conceptionis suae instanti, anima eius vidit essentiam diuinam, maiori claritate, quam beati omnes simul: qua etiam perfectione tum Deum dilexit, tum gaudio summo affectus est. De quo propterea dictum est: *Propterea vnxit te Deus, Deus tuus oleo latitiae, praesentibus consortibus tuis.*

EX his quarta profluxit gratia, quae thesauros SAPIENTIAE & SCIENTIAE Dei complectitur: eosque non diuisos, sed (vt Apostolus loquitur) simul omnes, k *In quibus sunt, inquit, omnes thesauri sapientiae, & scientiae Dei absconditi*, quod res omnes creatas praeteritas, praesentes, & futuras, nulla prorsus excepta, cognoscere: quarum erat iudex futurus, & praemio bonas, poenâ malas affecturus.

QUINTA fuit POTESTAS, ad quaeuis miracula sine limite aut termino patrandâ, sola voluntate suâ, qua mortuis vitam, infirmis omnibus sanitatem conferre; Demones e corporibus pellere; ventos, mare, omniaque E-

lemen-

lementa compescere pro arbitratu suo posset: omnibus sese, illius imperio omnino subiicientibus.

SEXTA fuit POTESTAS EXCELLENTIAE, ad *dimittenda peccata*, conuertendos peccatores, eorū corda transmutanda; ad Sacramēta instituenta, grātiaſq; & spiritualia dona hominibus impertienda.

SEPTIMA est GRATIA in CAPITIS tam Militantis, quā Triumphantis Ecclesiae, hominum & Angelorum: quibus omnibus superior est, & fons benedictionum omnium celestium, & donorum, quae procedunt à n *Patre luminum*, in corporis mystici, cuius ipse caput est, utilitatem. Ex quo intelligemus, hunc Dominum, primum ac praecipuum fuisse omnium praedestinatorum, ut multos socios haberet in gloria, ipse verò esset nominatim o *Primogenitus* (ut Apostolus ait) *in multis fratribus*, ipsi in donis gratiae similibus & conformibus; sicut erant in natura. Ideoque ante alios omnes in hanc gloriam ingressus, diuinam vidit essentiam, caeli portas referans, quò reliqui, ad eandem videndam, sequerentur.

Ex hac septem donorum & gratiarum, quas Christi Domini nostri anima accepit, consideratione, varios affectus deducere studebo. Nunc Patrem aeternum, ob tot filio suo quia homo est, collata dona, laudando; nunc de eisdem, apud me gaudendo; nunc eidem Domino gratulando; nunc ut eorundem donorum me participem facere velit obsecrando: siquidem

VI.

1 Matt. 9. 2.
6 & c. vlt.
18.

VII.

m Col. 2. 10.
Eph. 1. 10. 7

n Iaco. 1. 17.

o Rom. 8. 29

p Ioan. 1. 16. p de eius plenitudine omnes accipiunt. Quare
 q Psal. 44. 3. amantiſſimè illi dicere licebit. O FILII DEI
 r Can. 5. 10. videam præ filiis hominum: r candidum & rubi-
 s Zach. 3. 9. cundum, electum ex millibus. s O lapis viuis An-
 gularis, quàm ſeptem his immenſi ſplendoris
 t Apoc. 1. 16. oculis factus es ſpectabilis, quos paternam te
 manus collocauit! O fili hominis, quàm aptè
 u Ioan. 1. 14. conueniunt tibi r ſtella illa ſeptem, tibi quidem
 ad gloriam, ſed vt earum lumen mundo ipſi
 communicaretur, collata. u O verbum incar-
 natum gratiæ & veritatis plenum! quandoquidè
 ex tua iſta plenitudine omnes homines gra-
 tiam pro gratia accipiunt, quiſque ſuam: eadem
 gratiã meã imple animam, quã tibi placere, &
 gloriæ præmium promereri valeam, Amen.

Quatuor hoſce affectus in hac conſideratio-
 ne exercebo, perpendens Fidei lumine, infinitam
 Dei bonitatem, & beneficiorum multitudinem,
 quæ is in me contulit immeritum.

PUNCTVM II.

CONSIDERANDO Secundo loco ſunt
 heroici virtutum actus, quos ſanctiſſi-
 ma Chriſti anima, in primo illa inſtan-
 ti, erga Deum exercuit. Cùm enim tanta clari-
 tate diuinam eſſentiam vidiffet; aliaque innu-
 mera beneficia gratis & abſque præcedenti-
 bus ſuis meritis in ſe collata cerneret, in mo-
 mento eximios quatuor affectus eructant.

qua-

quatuor instar fluminum, quæ fluunt ex paradiso. *Inflammatisimum*, inquam, *Dei amorem*, maximam *beneficiorum gratitudinem*, profundissimam *humilitatem*, cum oculos in suum nihilum conijceret, & promptissimam *subjectionem*, ad obediendum in omnibus, quæ Deus ab ipsa præstari voluisset: vehementer cupiens, venire tandem occasionem, in qua re ipsa hæc omnia præstaret. O quam dulcia habuisse credenda est, ter benedicta anima, cum tota Trinitate colloquia; nunc cum Patre, qui filio eam suo coniunxit; nunc cum ipso et Filio, cui hypostatice coniuncta erat; nunc cum Spiritu S. qui vnitione illam peregerat: celestem quandam quatuor vocum ex quatuor illis affectibus concinnatam musicam concinens; Verbo ipso æterno, tanquam chori magistro, eam dirigente ac gubernante. O diuinum Verbum, partem aliquam lucis illius, quam animæ tuæ dedisti, meæ quoque impartire; & charitatis vnitione eidem coniungere: quò similem huic tuæ, musicam etiam decantem: cor meum humilitate ad infimum vsq; locum deprime; sed erige gratitudine ad altissimum: amore illud in spiritu attenua; & in omnibus eius operibus, obedientiæ promptitudine dispone: quò te semper glorificet, & voluntatem tuam exequatur. Amen.

PUNCTVM III.

CONSIDERANDI Tertio sunt excellentissimi virtutum actus, quos eodem momento idē Christus Dominus erga

H 5 pro-

I.

proximos exhibuit. PRIMVM enim, videns hominum scelerata, & grauissimas in Deum iniurias, & propterea dæmonem mundo dominari, infernumque animabus repleti, graui pcena doloreque afficiebatur: tum quod æternum suum Patrem, quem tam impensè amabat, cuiusque gloriam tam ardentè desiderabat, tot iniurijs affectum cerneret: tum quod tot homines, iam fratres suos, quæ homo ipse erat, perire videret. Qui internus eius dolor, maximus fuit omnium, qui in hac vita aut fuerunt, aut vnquam erunt. mirè concurrentibus in eadem anima summâ ex Dei aspectu lætitiâ, & summo ex aspectu nostrorum peccatorum dolore. O incarnatum Verbum, quis hic dolor est, qui te premit? Si a *musica in luctu est importuna narratio*: cur tanto gaudio tantam misces tristitiam? vix materna viscera ingressus es, & iam b *zelus Domus Dei tua comedu*? fac etiam, quæso, vt mea comedat, torqueatque dolore, quod te offenderim; atque consumat quidquid amplius te offendendi occasio esse potest.

a *Ecl. 22. 6.*b *Psal. 68. 10.*

HINC intelligam, quàm horrendum sit malum, lethale peccatum; cum etiam non proprium sed alienum tantam in sanctissima illa anima, immenso alias gaudio repleta, tristitiam excitarit: & quam sit æquius, me ob propria mea tristari ac dolere; ob quæ ipse Christus aded est tristatus. Quod verò eum dolorem Christus non in vitæ suæ finem reuocavit; sed in ipso statim aditu locum ei dedit.

rit.

rit, me docet, non differre peccatorum meorum poenitentiam; sed mox, atque lapsum me in ea deprehendero, dolorem, vt par est, de eis concipere.

II.
 CONSIDERA deinde: Eundem Dominum eodem momento vidisse & cognouisse, eam Patris sui æterni voluntatem esse, vt ipse tot hominum malis allatâ medicinâ, eorum esset Redemptor: nam ea ratione velle sibi tot in ipsum collata beneficia compensari; ita scilicet homines diligendo, vt eorum vulneribus sanandis, remedium inueniret; proptereaque sibi patibile mortaleque corpus esse tributum, vt mortem pro ijs posset oppetere. Quare statim, ac Patris hanc esse voluntatem cognouit; eâdem, qua ipsum amabat, charitate, nos etiam dilexit: atque ad nos etiam propria morte redimendos, se ipsum promptissimum obtulit; exultans animo, quod talis occasio, futura esset, tum amoris sui erga Patrem, Zeliq̄ue eiusdem gloriæ, quo vrgebatur, certissimum signum; tum ad fratribus suis benefaciendum opportuna. Adiecitque illud Psalmi: *c Sacrificium & oblationem antiquorum noluisti, d Corpus autem aptasti mihi: Holocaustomata & pro peccato non tibi placuerunt, impossibile enim est sanguine taurorum & hircorum auferri peccata.* & quia corpus mihi aptasti, vt sacrificari possit, libentissimè ad id me offero: *Ecce venio, vt faciam voluntatem tuam* DEVS. In mundum, inquit, veni, vt in omnibus sanctiss-

c Psal. 39. 7.
 d Heb. 10. 5.

e Psal. 39. 9.

f Heb. 10.
10.

g Psal. 76. 11

Christissimam tuam voluntatem amplectar; e
legem tuam in medio cordis mei statuam. Quam
 hæc filij oblatio Patri æterno fuerit grata! In
 qua (vt Apokolus ait) *sanctificati sumus per
 oblationem corporis IESU Christi,* qua nobis
 gratiam & sanctificationem promeruit. Vt au-
 tem, ob tam generosam hanc Christi oblatio-
 nem, qua se in nostrum Redemptorem obtulit,
 gratum animum ostendam, offeram & ego vi-
 cissim illi ad eod promptam ei seruiendi volun-
 tatem, vt ad sanctificationem, quam ipse mihi
 promeritus est, suscipiendam, me disponam;
 eiusque exemplo dicam: *Ecce venio, vt faciam
 voluntatem tuam Deus.* Optarem hoc ipsum
 illo momento fecisse, quod rationis vsum acce-
 pi, sicut video te fecisse in eo, quo vitam acce-
 pisti: sed quod tunc non feci, ecce nunc fa-
 cio: quia *g Nunc cœpi:* volo enim, & cered sta-
 tuo, tibi fideliter vsq; ad vitæ terminum ser-
 uire.

PUNCTVM IV.

VLTIMÒ, ad perfectius cognoscendam
 charitatis & obedientiæ Christi, quam
 eo instanti exhibuit, magnitudinem,
 I. **P**ERPENDINGVM EST; æternum Patrem
 omnes, quos ab ipso Incarnationis puncto, vs-
 que ad expirationem in cruce labores erat per-
 pessus, eidem reuelasse, ac dixisse: *Fili mi,*
 hæc mea est voluntas, vt ad homines redimen-
 dos, & virtutis omnis exempla eis danda, in
 paupere porticu & præsepio nascaris; circum-

cida-

cidaris; ab Herode, & Iudæis persecutionem patiaris, capiaris, flagelleris, spinis coroneris, magnisque alijs doloribus, & opprobrijs cruci affixus, vitæ tuæ finem imponas: quare, si me amas, hæc omnia mei amore, & in fratrum tuorum utilitatem amplectere. Cui Patris voluntati, (quam ipse a *mandatum* & præceptum mortis suæ appellat) è vestigio respondit, ad omnia illa promptissima voluntate toleranda se offerens. Illud est enim quod Apostolus de eo dixit, *b qui, propositi sibi gaudii, sustinuit crucem, confusione contempta.* Tunc etiam efficaciter voluntate amarissimum Passionis suæ *c calicem* bibit, & dolorum *c baptismo* est baptizatus: idque fecit continuè (ut ipsemet factetur) omnibus vitæ suæ diebus, usque ad ultimum, quò illud exhausit; ut omnia, quæ Pater ordinauerat, exactissimè impleteret.

a Ioan. 10.
18. 4. & 14.
31.

b Heb. 12. 2.

c Marc. 10.
38.

II.

SED ulterius adhuc eius charitas & obedientia progressa est. Nam non contentus ijs, quæ toleranda proponebantur, generosissimo animo sitique ardentissima, ad multò plura toleranda, si æterno suo Patri ita placeret, & in commodum nostrum cederet, se obtulit. Si enim Apostolus, dicente Agabo Propheta: *Hæc dicit Spiritus S. virum, cuius est zona hæc, si alligabunt in Ierusalem Iuda.* respondit: *Ego non solum alligari, sed & mori in Ierusalem paratus sum, propter nomen Domini IESU.* quãtò magis existimandum est; dulcissimum Iesum aperienti Patri labores vitæ mortisque suæ, respondisse, se non illa solum, quæ propone-

d Act. 21. 11.
3.

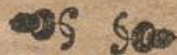
ban-

bantur, libenter laturum; sed eius amore etiam multò maiora.

III.

c Gal. 2. 20.

Quòd autem melius adhuc intelligam, quam de me sit Christus optimè meritis, perpèdam, eodem tempore præsentis sibi habuisse in memoria sua omnes homines, & me ipsum cum eis: & ad talia pro singulis, & pro me ipso, atque si tali remedio solus ego opus haberem, sese obtulisse. Tunc itaque implevit Christus, quòd sibi Apostolus applicavit, cum dixit *Qui dilexit me, & tradit semetipsum pro me*: hoc est, mei amore sese ad mortem oppetendam obtulit. O TENERRIME INFANS, sed simul Gigas fortissime, quid ego pro alacri fortique isto animo offeram, quo te hodie ad currendam viam tuam offers, acceptans simul omnia, quæ in toto eius decursu erunt tibi perferenda! Laudent te Angeli omnes pro insigni hoc, quo homines affecisti, beneficio; & anima mea glorificet te, pro amore, quem erga me tunc concepisti: cuius causa me quoque ad subeundum offero, quidquid toto vitæ meæ decursu, pro gloria tua euenerit, adfistente tamen mihi gratia tua, ne in ea deficiam.

MEDITATIO XI.

DE VERBI AETERNI,
maternis visceribus inclusi, ad Zacha-
ria domum profectio, Prae-
sorem suum Ioannem
sanctificaret.

PUNCTVM I.

PRIMUM hic considera, æ-
ternum VERBUM materuis
adhuc visceribus clausum,
ex interno illo, quo teneba-
tur, Salutis hominum desi-
derio, statim benignitatis
sue oculos in Ioannem, in
matris etiam utero latentem, & Præcurso-
rem suum futurum, coniecisse; dolentem, quæ, quod
Originis culpæ esset obnoxius, statuisse, ip-
sum statim ab ea miseria liberare, ac sanctifica-
re: ut hoc factò, officij Redemptoris, quod
sibi incumberebat, possessionem acciperet. Qua-
re matri suæ efficaciter inspiravit, ut a *Luc. 1, 39.*
festinatione ascenderet in Montana, cognatam
suam Elisabetham visitatura: ut eadem ipse o-
perâ, quod de Ioanne statuerat, perficeret. In
quo PRIMVM perpendam, ingens infantis hu-
ius de salute nostra desiderium: pro quo tum
illi gratias agam; tum de meo tempore, cir-
ca eandem, erubescam. DEINDE: quàm
sit idem de suorum Electorum bono sollicitus,
& in

I.

II.

& in Officio Redemptoris vigilans; quod, ne vel ad monumentum otiosus esset, ab ipso ventre auspiciatus est.

III

TERTIO: quantum malum sit culpa, & quanto perè Deo displiceat, electos suo vel ad monumentum sub eo onere videre: qui hac potissimum de causa matri suæ eam profectioem, cum tanta festinatione, suggererit, ut electum illum suum ab ea culpa eriperet. O diuinum verbum, quod, ut nos à peccato liberares, homo factum, tanta festinatione id muneris exequi cupuisti, ut nomen propterea acceperis: *Accelera spolia detrahere: Festina prædare.* Quoniam tua nomina inania non sunt, sed plena; accelera, quæso, à peccatis me liberare: festina, me gratiâ tuâ sanctificare: prædare & conge cor meum in obsequium tuum: accipe illud in prædam victoriæ tuæ, quò ex nunc incipiam feruenter seruire tibi.

b Isai. 8. 3.

PUNCTVM II.

CONSIDERANDVM Secundo: Et si Dominus noster ex loco, in quo fuit conceptus, S. Ioannem à culpa liberare potuisset: eo tamen medio, ut mater ad Elisabethæ domum proficisceretur, vbi Sanctificationem illam admirandam ipse perficeret, visum fuisse, ob insignes aliquot causas, eruditioni nostræ perutiles. PRIMA fuit, ut noui humilitatis & charitatis suæ signa mundo daret: Nam quemadmodum hæc potissimum virtutes eum de cælo in mundum traxerunt, ut

cepe-

tenebris eum & umbra mortis, in qua iacebat, educeret: sic eadem è Nazareth deduxerunt, *Beda in Luc. cap. 1.* ut ipse, qui Ioanne maior erat, ad eum visitandum veniens, eundem honoraret; & qui medicus erat, ægrotanti adferret sanitatem.

II.
A L T E R A fuit causa: ut sanctissima eius mater partem quoque suam ad pium hoc opus conferret; essetq; primæ sanctificationis, quam ipse post suam incarnationem, in hoc mundo perficeret, veluti instrumentum: cuius operatum Ioannem in peccato iacentem erigeret, ac sanctificaret; tum eius matrem, quæ iusta iam erat, Spiritu S. repletet. Ut ex hoc peccatores intelligeremus, ipsam Virginem sanctissimã, futuram apud ipsum mediatrix em ad veniam impetrandam; Iusti vero, ad Spiritus S. plenitudinem, virtutes, ac dona, quæ de cælo descendunt, obtinenda. Quamobrem par esse, utrosq; eam amare, eidem seruire, eiusque piæ devotioni sedulã operam dare; ac intercessioni plurimum fidere, & tribuere. O Virgo suprema, quæ hodie simul cum filio, commisit ad nostrum bonum muneris possessionem accepisti, prosequere illud erga me in hoc die, peccatorum meorum veniam mihi impetrans, & diuinarum gratiarum copiam. Amen.

III.
T E R T I A causa fuit: quia id in more habet Christus, ut animæ ad quam ingreditur, virtutum exercitationem inspiret; eamque ad perfectionis celsitudinem urgeat. Nunc enim ad orationis & contemplationis reliquarumque virtutum viç contemplatricis exercitationem,

nunc, vt, ea quiete intermissa, ad Actiuæ erga proximos opera exeat, mouere consuevit. Id quod hic apparet : nam statim atque Virginis matris viscera fuit ingressus, eam permouit ad Iudææ montana conscendenda ; quò insignia charitatis, misericordiæ, & obedientiæ opera exerceret. Dixerit illi fortè, illud Cantico-
rum: Surge propera, amica mea, columba mea formosa mea. & veni. O columba mea fecunda, quæ nidum tuum in foraminibus petrae, & in cauerna maceræ collocasti, diuinitatis & humanitatis meæ secreta rimata, sub mea semper degens protectione ; surge velociter, locum hunc secretum nunc desere, & Iudææ montana festinans conscende, vt ibi me charitatis operibus confessa, in animarum, quas condidi, bonum glorifices. Ex quo illud quoque ratione deducam : eundem Dominum, cum ad iustos venit in sacra Communione, similia eis virtutum exercitamenta suggereret, quò ad vtriusque vitæ Contemplatiuæ & Actiuæ perfectionem conscendant : quæque, quod ei magis expedit, inspirans : quas inspirationes quod ego, dum communico, non experiri, mea indispositio & tepor facit, quo me tantæ gratiæ indignum constituo. quam obrem tum erubescam meritò ; tum, vt benignè mecum agat, supplicabo ; efficaciter mihi, quæ sanctissimæ ipsius voluntati consentanea sunt, suggerendo.

PUNCTVM III.

CONSIDERANDVM etiam est, quàm perfectam sanctissima Virgo, huiusmodi inspirationibus exhibuerit obedientiam; quam Euangelista verbis illis indicauit: *Exurgens autem Maria abiit in montana cum*

Perfecta obedientia diuinis inspirationibus.

a Luc. 1.39.

FASTINATIONE in ciuitatem Iuda.

IN PRIMIS enim non expectauit præceptum expressum; sed mox atque Deo gratum fore cognouit, vt cognatam suam ipsa inuiserret, id satis ei fuit, vt exequeretur. Perfectus enim obediens, quiduis exequitur, quod magis Deo, & Superiori suo placere intelligit.

I.

DEINDE prompta & ad nutum fuit: nullas moras in executione trahens: quia, quamprimùm licuit, perfecit: idque cum FESTINATIONE. ita enim efficaciter ab spiritu ad expeditam executionem mouebatur: quia *non scit tarda molimina Spiritus sancti gratia.*

II.

S. Amb. lib. 2. in Luc.

TERTIÒ fuit eadem obedientia in intentione pura, Dei tantùm gloriam, & voluntatis eius executionem quærens, absque terreni cuiuspiam finis admixtione, quæ in huiusmodi visitationibus esse solet: non enim curiositate mota, (ait Ambrosius) aut explorandi causa, verumné esset, quod Angelus dixerat, profecta est; sed, quum id certum haberet, accessit, vt inspecto opere, quod Deus fecerat, ipsum glorificaret.

III.

QUARTÒ charitatis, patientiæ, & humili-

IV.

I 2 tatis

tatis plurimum eadem obedientia habuit. Nihil enim accepta matris Dei dignitas eam remorata est, quod minus se inferiorem inuiseretur, ei seruiret, de collato ipsi beneficio gratularetur: & quamuis iter prolixum esset & asperum, ipsaque tenera, nec tali assueta labori, nihil dubitavit, quiete sua relicta, in publicum prodire, quod ita Christum ipsum velle intelligeret.

V. DENIQUE professionis ipsius modum erendam. Erat enim rara in ea modestia, nunquam in transeuntes oculos curiosè cōjiciens, potius, qui suos in eam conijcerent, ad sanctitatem & puritatem excitabantur. Cor suum in filium, quem in ventre gerebat, confusus habens, dulcissima cum eo toto itinere colloquia miscebat: adeoque his erat intenta iucundaque, ut nec itineris, nec paupertatis molestiam sentiret. O VIRGO SUPREMA, quam proficisceris plena Deo! quam læta gaudenti que in eius explenda voluntate! Aptissima illud tibi in hac professione accommodatur.

b Caus. 39. quod b Ferculum sis Salomonis de ligno Libani columnas habens argenteas, Reclinatorium aureum, ascensum purpureum, media charitate constratum propter filias Ierusalem. Verè enim tu es ferculum Salomonis, miro fabricatum opere, ad verum Salomonem hinc inde gestandum. Argenteæ columnæ, virtutes sunt tuæ: Reclinatorium aureum, contemplatio: Ascensus purpureus, humilitas & patientia: Medium autem quod est cor tuum, ornatum est charitate.

riate, quia intrare est ipsemet **D E V S**, qui
 charitas est. & cum hæc omnia *propter fi-*
lias Ierusalem (quæ sunt animæ debiliores)
 collata sint tibi, obsecro, **M A T E R P I I S-**
S I M A, similem mihi ornatum impetra, quò
 tuas imitans virtutes, possit & anima mea
Ferculum esse filij tui, in quo ipse requiescat,
 totique mundo se præbeat cognoscendum.
 Amen.

MEDITATIO XII.

DE GESTIS IN VISITA-
tione Virginis apud Elisa-
betham.

PUNCTVM I.

P R I M V M, considerandus hîc
 ipsius Virginis in Elisabethæ do-
 mum ingressus; & ingens, quæ
 cum ipsa veniebat felicitas. Vir-
 go enim, utpotè humilior, prior
 salutavit; cuius verbis tanquam instrumento
 utebatur incarnatum verbum, ad stupenda
 opera erga infantulum, qui Elisabethæ ute-
 ro tenebatur efficienda. Mundavit enim il-
 lum ab Originis culpa, iustificavit gratiâ suâ,
 implevit Spiritu sancto, acceleravit illi vsum

rationis; Prophetam suum fecit; Incarnationis suæ mysterium reuelavit; tantoq; affectu gaudio, ut in ipso matris utero exultaret, manifestans, quo licebat modo, ineffabiliter se ex Domini sui aduentu affectum esse. Idque totum momento vno est peractum. In quo facta duo eminent magnæ consolationis, & merito expendenda.

I.

PRIMUM est, Saluatoris huius omnipotentia & liberalitas; qui ex tempore, meræ suæ gratiâ tam grandia effecit; nullis eius, in quem illa conferabat, meritis præcedentibus. In quo illud sapientis locum habet. *a Rex qui sedet in solio Iudicij, dissipat omne malum in sinu suo.* Hic enim vere Rex Regnum, in throno Virginis uteri sedens, misericordiam suam oculis suum aspexit Præcursores: quo solo aspectu, quicquid mali in eo erat culpa, dissipauit. Ex quo fiduciam magnam concipiunt fore ut & mei aliquandò misereatur, cui, ut

a Prou. 20. 8.

b Eccl. 11. 23.

Ecclesiasticus ait, *b facile est subito honestat pauperem.* O Rex omnipotens, ostende tuam in me omnipotentiam, à malis me omnibus eruens; bonis vero tuis replens: ut quo ego tuarum misericordiarum sum indignior, eo illæ magis emineant & manifestentur. Da igitur mihi, ut Præcursores tuo dedisti, peccatorum veniam, Incarnationis tuæ cognitionem & spirituales in tuo obsequio lætitiarum. Amen.

II.

EXPENDAM deinde verborum B Virginis, quæ Dei mater est, efficacitatem: per quam

tot simul bona ex tempore sunt collata Bapti-
sta, velut primitijs Christi, & primo Redem-
ptionis eius fructui; quem, ante eius præfinitum
tempus, mediâ matre suâ, voluit ad matu-
ritatem peruenire: quo fiduciam in nobis ex-
citaret, futurum, vt, eiusdem matris interces-
sione, à diuina misericordia præueniamur &
adiuuemur.

QVARE roganda mihi est suprema hæc
Regina, vt potestatem, quam à filio habet, in
me exercens: aliquid ex multis illis, quæ, ipsa
mediante, felici illi Præcursori sunt concessa,
mihi velit impetrare.

PUNCTVM II.

CONSIDERANDVM postea
est: Sanctam quoque Elisabetham, ea-
dem Virginis Salutatione, fuisse Spi-
ritu sancto repletam: à quo huius myste-
rij cognitionem, & Prophetiæ donum ac-
cepit, quo mirè patefecit quatuor horum do-
norum in se effectus, tanquam quatuor visita-
tionis Christi, & præsentia Spiritus sancti
in anima cum donis suis illam replet, proprie-
tates.

PRIMVS EFFECTVS fuit, quòd ab Spiritu
sancto excitata sancta Elisabetha, statim in
Dei, matrisque eius laudes, elata voce, in-
gentique affectu proruperit: dicens: *Bene-*
dicta tu in mulieribus, & benedictus fructus

*Internæ Deæ
visitationis
proprietates:
1.*

d Luc. 1. 42.

ventris tui. atque si distinctius dixisset: Verè te Angelus benedictam inter mulieres appellavit: cui ego addo; benedictum quoque esse fructum ventris tui, filium, quem vtero gestas: imo, quia ille benedictus est, tu etiam es benedicta: ab eo enim tanquam à fonte, coelestes fluunt benedictiones. Ex quo intelligimus, Spiritus sancti proprium esse, nos ad Christum eiusque matrem, fervore magno glorificandum, excitare, quod is multum his laudibus delectetur.

II. SECUNDVS EFFECTVS fuit, insignis humilitatis, dum hanc suã vilitatem respiciens, inde visitantis Virginis excellentiam admirans, illa verba adiecit: *e Vnde hoc mihi, ut veniat mater Domini mei ad me?* Moxq; Dei Magnalia gratitudinis effectum confessi, apud ipsam Beatam Virginem aperuit: quam scitebat, statim etiam Deum laudaturam & glorificaturam, quare adiecit: *e Ecce enim, ut facta est vox salutationis suae in auribus meis, exultavit infans in gaudio in utero meo.*

e Luc. 1. 43.

e Luc. 1. 44.

III. VBI etiam Spiritus sancti proprietatem, TERTIVM QVIB eius EFFECTVM agnosci, ad humilitatem & gratitudinem in medijs istis donis, quae nobis confert, excitantur: quod nobis utiliora illa sint; securiusque seruemus: dum nos eorum tum indignos iudicamus; tum in conferentem gratos ostendimus.

QVART. par erit, cum me Deus interior visitare dignabitur; aut cum ad sacrã accedo com-

munic-

munionem, vtramque hanc cognitionem, huius Sanctæ exemplo in me excitare, Vilitatis meæ, & ipsius Maieſtatis. respiciens verò ipsius Dei bonitatem, ex qua tanta bona mihi proueniunt, ſtupore plenus dicam: *Vnde hoc mihi, vt veniat Dominus meus ad me?* ad me, inquam, vile mancipium; ad me adeo ingratum, & miſerimum peccatorem! ad me venit Dominus meus, Dominus infinitæ Maieſtatis! vt me viſitet! vt pauperem domum meam ingrediatur! vnde mihi tantus Dei mei fauor? Num ex meritis aut obſequiis meis? ex natura aut industria propria mea? O benedicta ſit tanta, tamque immenſa Dei charitas, quæ vilem adeò abiectamque non dedignatur viſitare creaturam ex ſola ſua miſericordia infinita!

QUARTO denique, S. Elifabetha B. Virginem in propoſito & fide ſua confirmavit, dicens: *g Beata, qua credidiſti: quia perſicientur g Luc. 1. 45. in te, qua dicta ſunt tibi à Domino.* Quibus verbis, inſigne Prophetiæ donum, quod acceperat, parefecit. Agnouit enim quæcunque B. ipſam Virginem concernebant; tam præterita, quæ Angelus ei fuerat locutus; quàm præſentia; quòd verè eſſet iam Dei mater; & futura, quæ implenda erant. Ex quo licet conijcere, quàm in more habeat Spiritus ſanctus, inſtis, in quibus habitat, inſpirare, vt ipſius donis in proximorum vtilitatem vtantur; eorum tum in fide, tum in charitate, quæ Deo debetur, confirmando. In his omnibus affectibus

IV.

studebo sanctam Elisabetham pro viribus imitari: eandem rogans, vt ab iplo Domino gratiam, ad id præstandum, mihi velit impetrare.

ULTIMO perpendam, hoc die promulgatum fuisse excellentissimum B. Virginis nomen, quod est MATER DEI, quod ipsa, magnâ quidem humilitate, sed magno simul gaudio audiuit: & ideò meritò eodem nomine eam salutabo, & congratulabor; eum simul laudans, à quo fuit impositum.

PUNCTVM. III.

*In quo Meditatio instituitur, circa
B. Virginis Canticum,
MAGNIFICAT.*

TERTIO consideranda est B. Virginis ad S. Elisabetham responsio: Nam & ipsa, altissimo prophetiæ spiritu repleta, statim atque Elisabetha loquendi finem fecit, in admirandum illud Canticum MAGNIFICAT, &c. erupit.

I. CIRCA quod, illud in primis obserua: Eff. B. Virgo multa de propriis laudibus à S. Elisabetha audiisset, non tamen responsum in laudantem, vulgari hominum more, qui gratitudinis intuitu eos vicissim laudare student, à quibus laudes suas audiuerint; sed ornata

sua verba ad DEVM Dominum nostrum dire-
xiffe: vt nos doceret, qua ratione cum iis nos
gerere debeamus, qui nos aut nostra extollunt.
Optimum enim nobisque securissimum est,
sermonem ad alia conuertere; loqui que cum
Deo, à quo bona illa, ob quæ laudamur, pro-
ueniunt.

DEINDE perpendendum: eandem Beatam
Virginem, quæ, siue cum Angelis, siue cum ho-
minibus loqueretur, parcissima semper ac mo-
deratissima fuit in verbis; liberaliorem se cum
Deo & de ipsius Magnalibus loquentem osten-
disse: vt enim prius illud à prudentia & cir-
cumspectione; ita hoc ab amoris excessu, gra-
toque animo proficiscitur, iuxta illud Sapien-
tis: *Benedicentes Deum, exaltate illum. quan-
tum potestis: maior enim est omni laude.* & sicut
qui Deo est plenus, eius sermones non solum
de eo sunt omnes, sed affectu etiam tali, vt in o-
mnibus, quæ habet, ipsum exaltet atque glo-
rificet: (*b ex abundantia enim cordis os lo-
quitur*) ita B. Virgo, vt potè Deo plena, supre-
mum hoc Canticum, Dei affectibus plenissi-
mum, ore suo protulit. In quo decem sunt
Versus, tanquam decem chordæ in *c Psalterio*
aut *cithara*, ei simili, in qua Dauid ad DE-
VM glorificandum cantare nos iubet. Erit
que propterea è re nostra, singula eius ver-
ba meditari: quò discamus, illud etiam spi-
ritu recitare, ad ipsius Virginis honorem:
singulis item verbis, aut versibus san-
ctum aliquem affectum adiungere, aut
gau-

H.

a Eccl. 43.
33.

b Matt. 12.
34.

c Psal. 42 s.
91. 4. 143. 9.

gau-

gaudium de eiusdem Virginis virtutibus; petitione aliqua & colloquio circa easdem additis.

MAGNIFICAT ANIMA MEA

Dominum.

IN hoc versu nos docet B. Virgo, quo spiritu sit Deus laudandus; alitè videlicet atque magnificè de eo sentiendo; omniaque eius, quantum possibile est, extollendo, bonitatem, misericordiam, sapientiam, charitatem, atque rationem eius dominandi præstantissimam: nec id tantùm ore, sed animo & internis eius facultatibus: omnes illas ad Dei laudes, exemplo d. Davidis, inuitando. Et observandum: non dixisse B. Virginem: *Magnificavit*, aut *magnificabit* anima mea; sed **MAGNIFICATI**, quo ostenderet, principale suum officium & perpetuam occupationem esse, Deum magnificare, faciens, adhuc in terra existens, quod Angeli faciunt in coelo. O si anima mea Dominum Deum suum ita magnificaret! O Deus maiestatis infinitæ parum ego possum te meis laudibus extollere; sed quo possum tamen modo, laudo & exalto te, humiliter confitens, te *maior em esse omni laude*, supra quam vel dicere vel sentire possim. **OVIRGO** excelsissima, cuius semper anima Dominum magnificabat, omnesque ad idem præstandum, ut alter David, inuitabat! impetra mihi, quæso,

d Psal. 102.
1. & 103. 1.

c Eccl. 43.
33.

vt &

ut & mea idem faciens, semper se in eiusdem laudibus decantandis occupet, in secula, Amen.

ET EXULTAVIT SPIRITVS

*meus in Deo salutari
meo.*

His verbis aperit nobis B. Virgo, qua ratione Deo congaudere possimus: quinque ad gaudij huius puritatem requisitas condiciones insinuans.

*Ratio Deo
congauden-
di.*

PRIMA est, quod non in corporeis, sed in spiritualibus rebus sit collocandum. DEINDE, non tam in donis, quæ nobis confert, quàm in ipso largitore. TERTIO, quamuis gaudendum merito sit in Deo, quæ creator noster est; præcipuè tamen, gaudere decet in eo, quæ Saluator & sanctificator noster est: eo enim nomine, spiritualis nostræ lætitiæ, quæ in sanctitate & animæ nostræ salute fundatur, fons est & origo. QUARTO, idem gaudium, in spiritu præcipuè, siue superiore animæ parte, esse oportet, quod ab omni etiam carnis odore (quæ sensibile corporis gaudium inuoluere solet) sit purior: quamuis etiam spiritus exultatio in carnem interdum redundet, iuxta illud Davidis: *Cor meum & caro mea exultauerunt in Deum vivum.* DENIQUE spiritus noster non in se ipso, quasi propriis meritis dona, ob quæ gaudet, accepisset; sed in Deo salutari suo,

I.

II.

III.

IV.

*Psal. 33. 3.
& 15. 9.
V.*

qui

qui illa donavit, & cui tota nostra læticia in-
niti debet, exulter, cum Davide dicens, *g Anima
mea exultabit in Domino; & delectabitur
super salutari suo.* Ascende igitur anima mea
spiritu supra teipsam, sicut virgo hæc sanctis-
sima; & exulta purè in Deo salutari tuo: in so-
lo, inquam, ipso totum gaudium tuum collo-
ca, si exultare cupis; in Deo exulta: ille enim
desideria & h petitiones cordis tui implebit,
i vt gaudium tuum sit plenum, & nemo illud
k tollat à te, donec k intres in æternum gaudium
Domini tui.

h Psal. 36. 4.
i Ioan. 16.
24. 22.
k Matt. 25.
21.

A RESPEXIT HV MILITA-
tem Ancilla sua.

DECEM insignia beneficia in hoc & se-
quentibus versibus commemorat B. Virgo,
tria sibi propria, septem aliis etiam commu-
nia, tanquam præcipuas causas, propter quas
Deum magnificet, in eo exulter, eique se gra-
tam exhibeat.

I. PRIMVM BENEFICIVM ipsi proprium est,
quòd ancilla sua humilitatem respexerit. Quo-
bus verbis duplicem insinuat causam & origi-
nem diuinorum beneficiorum; alteram præci-
pua ex parte Dei; ex nostra alteram. Ex par-
te Dei illa est, quòd nos benignis oculis di-
gnetur respicere, nostriq; meminisse, vt bene-
faciat. Etsi enim verissimè omnia videat; non
tamen illa dicitur respicere aut curare, quæ in
eorum nihili abyfso, aut in miseriæ profundo
relin-

relinquit; sed ea tantum, quæ idè respicit, vt
 benè illis faciat. Ex parte nostra ea est, quòd,
 paruitatem nostram agnoscentes, ad largitatis
 diuinæ dona percipienda, disponamur. Quare
 optimè, à Deo illustrata B. Virgo vtranq; hanc
 causam coniungens, Deum magnificat, quòd
ancilla suæ humilitatem respexerit. quatamen
 sententia, non tam se humilitatis virtutem ha-
 bere agnoscit; quàm eius re ipsa specimen præ-
 bet. Nam, quæ verè humilis erat, non se talem
 existimabat; aut certè silentio id inuoluisse:
 sed ipsam humilitatem exercens, paruam, vi-
 lem, & vt ancillam abiectam se esse fatetur
 & quoniam talem Deus respicere non est de-
 dignatus, illum magnificat; docens, verum ac
 solidum diuinarum laudum, & grati animi
 fundamentum pro acceptis beneficiis, nostræ
 paruitatis & indignitatis cognitionem esse:
 qua non solum omnis vanæ complacentiæ pe-
 riculum euadimus; (sicut quod superbus ille
 Phar. sæus incidit) sed tanquam incitamento
 vtimur, ad impetrandum à Deo, vt beni-
 gnis oculis nos respiciens, maiora con-
 ferat beneficia: quæ (vt asserit Dauid) in
*humilia respicit in celo & in terra. Susci-
 tans à terra inopem; & de stercore erigens
 pauperem.* Quod ipse Dauid expertus dice-
 bat: n *Quoniam respexisti humilitatem me-*
am: saluasti de necessitatibus animam me-
am. O DEVS altissime, cælorum habitans
 altitudinem, respice vilis huius serui parui-
 tatem, & consuetam exhibe misericordiam;

Luc. 18. 11.

in Psa. 112. 6

in Psa. 30. 8.

oPsal. 112. 6. *o educens eum de lacu miseria, & de luto siccis: suscitans à terra inopem, & de stercore erigens pauperem: vt colloces eum cum principibus, & sanctis tuis, sanctum eum, sicut illos, faciens, Amen.*

ECCE ENIM EX HOC BEATAM
me dicent omnes generationes.

SECUNDVM B. Virgini proprium BENEFICIUM, cuius intuitu Deum magnificat illo est, quod ab eo tempore, quo Deus, ipsius humilitatem respicere dignatus est, omnes hominum generationes siue præsentes siue futurae, quæ in Christum crederent, beatam ipsam felicemque dicerent. Quâ sententiâ non accepit huiusmodi proprias laudes, tanquam gaudij suam materiam; sed tum magnalia illa, quæ à Deo acceperat, quibus laudes illæ innituntur; tum bona illa & spiritualia lucra, quæ illi consequentur, qui ipsi seruient, beatamque pronuntiabunt. O excelsissima virgo: ego partes meas in xta hanc tuam prophetiam, explere auctorem inter eos numerari, qui p beatam te dicant. Beata es, quæ, vt cognata tua dixit, credidisti Beata, cuius venter Saluatorem mundi portauit: multo que beatior, quod q Dei verbum audiveris, & custodieris. Beata es propter octo illa, quæ filius tuus Beatitudinis encomio, in môte apud discipulos suos, exornauit. Es enim

p Luc. 1. 45.

q Luc. 11 28.

r Matt. 5. 3.

¶

7 PAUPER SPIRITV: ideoque tuum est. Regni

caelorum: Es MITIS, quæ viventium possides
 terram; Huius mundi mala LVXISTI: & ideo
 merito *consolaris*; Es VRIISTI, & SITIVISTI
 IUSTITIAM: nunc ergo *saturaris*; fuisti MI-
 SERICORS: es itaque *misericordiam consecuta*;
 fuisti PACIFICA: ideo eminenter *Dei fi-*
lia vocaris; fuisti MVNDO CORDE: vides er-
 go nunc clarè *Deum*; PERSECVTIONES *per-*
peffa es propter iustitiam: quapropter *tuum*
nunc est Regnum caelorum, in quo tanquam su-
 prema omnium, qui in eo sunt, Regina manes.
 O igitur suprema caeli Regina, gaudio magno
 exulto, quòd tot nominibus sis beata! Utinam
 omnes nunc gentes & nationes ad filij tui fidè
 conuertantur, magnaque fide te beatam com-
 pellent: quòd per te omnes euadant beati, imi-
 rantes hic tuam vitam, & postea ad tuam per-
 uenientes gloriam. Disce hinc, quantam lati-
 tudinè in Deo adferat occasionem, spes certa bea-
 titatis consequendæ! propter quam CHRIS-
 TVS ipse discipulis dicebat: *In hoc nolite* Luc. 10. 20
gaudere, quia spiritus vobis subiunguntur: gaude-
te autem, quòd nomina vestra scripta sunt in cae-
lis. & Apostolus hortatur, vt simus *gaudentes* Rom. 12. 12.
spe, obtinendæ scilicet beatitudinis,
 quæ nobis promissa
 est.

¶ So

*QVIA FECIT MIHI MAGNA
qui potens est, & sanctum no-
men eius.*

TERTIVM hoc est beneficium B. Virgi-
ni proprium, tertiaque causa Deum magni-
ficandi. Hoc enim momento in memoriam
reuocasse credibile est, omnia mirabilia, quæ
DEVS in ipsa operatus erat; & ingenia be-
neficia à puncto suæ conceptionis ad eam ho-
ram in se collata; nominatim illud, quod ma-
ter simul esset ac virgo: nec qualiscunque ma-
ter, sed Dei, ob quæ omnia Deum magnificat,
illius omnipotentia & nominis sanctitati om-
nia tribuens. Omnipotentia enim fecit, quæ
voluit sanctitate; vt eius nomen sanctificaretur
in sæcula. Cùm dixit: *Quia fecit in me magna*,
etiam ostendit, se in iis magnam effe-
ctam, quæ homines efficiunt magnos coram
Deo, sanctitate, scilicet aliisque celestibus
donis. Cùm enim filius magnus esset; oportebat
& matrem esse magnam. Ex quo appa-
ret, nihil repugnare humilitati, quod quis
Dei dona in se agnoscat: potius, Apostolo
teste, id t nobis reuelat **DEVS** per spiritum
suum, vt gratos nos illi exhibeamus; nec no-
bis ea, sed eius potentia sanctitati que tribu-
amus. Vtrunque hoc attributum, instar san-
ctorum quatuor animalium coniungentes, quæ
gloriam Deo dantes dicebant: u *Sanctum, San-*
ctum,

1. Cor. 2. 10.

u Apoc. 4. 8.

ctus, Sanctus Dominus Deus omnipotens, qui e-
rat, qui est, & qui venturus est.

ET MISERICORDIA EIVS
à progenie in pnoenes timenti-
bus eum.

Hoc quartum est beneficium & causa, ob
quam Beata Virgo Deum magnificat, non so-
lùm ob ea quæ iam accepit: sed ob plurima
etiam alia quæ sperat, accipienda; nec sibi so-
li, sed omnibus mundi nationibus communi-
canda: animo exultans, quòd Dei misericor-
dia continuata sit, infinita, sempiterna, &
quæ ad omnes ipsi obsequentes, timentesque
sele extendat, cuiuscunq; tandem illi sint
nationis. Est enim sanctorum id proprium, vt
cum accepta à Deo recognoscunt dona, maiora
alia de ipsius misericordia expectent, iuxta
illud Apostoli: *Qui de tantis periculis nos eri-* x 2. Cor. 1.
puit & eruit; in quem speramus, quoniam & 10.
adhuc eripiet. Est etiam eorundem Sanctorum,
non existimare, solem iustitiæ sibi tantùm,
non etiam aliis illucescere; sed altissimè de
eius misericordia sentire: quòd sese ad mul-
tos alios & per secula extendit, & reuelat:
quo etiam nomine & ipsi gratias agunt, o-
mnium hominum beneficia, vt propria re-
putantes; totoque corde exultantes quòd tam
benignum Deum habeant, qui nemini ipsum
timenti deneget misericordiam. Id quod Da-
uid toto Psalmo centesimo secundo fecit

Nihil enim in eo aliud agit, quàm vt vtroque hoc nomine, misericordiae sci. in se, & alios iustos effusa, Deum glorificet.

FECIT POTENTIAM IN BRACHIO SUO.

QUINTVS titulus ratioque Deum magnificandi, fuerunt omnipotentiae eius opera, quae virtute ac fortitudine sua abique vilius auxilio perfecit, quae memoriâ suâ Virgo B. reuoluit, recordata creationis huius vniuersitatis, conseruationis, ac tam prouidæ gubernationis; Prodigiorum item in educatione populi Israel ex Aegypto, & ad promissionis terram per desertum deductionis; ac reliquorum, quae Sacra scriptura refert. Nominatio vero Incarnationis verbi diuini stupendum & recentissimum opus praesenti memoria commemorans, in quo verè potentiam & brachij sui virtutem maximè ostendit. Propter quae omnia Deum magnificauit, vno hoc verbo complexa, quicquid David prolixè & minutim de omnibus his magnalibus recensuit,

*Psal. 135.
1010.*

PRAETEREA in hoc & sequentibus versibus, non solum B. Virgo refert, quae fecit Deus, sed etiam quae facere consuevit, vel in more habet facere consonum bonitati suae. laudat itaque illum quod potenter, & maxima quaeque brachio suo operari consueverit, quando, quomodo, & erga quem magis illi placet

placet. qui vt talia olim; etiam nunc facit, ac
facturus est in posterum. Ex quibus magna
mihi in Deo gaudendi orietur occasio; spe-
randique futurum, vt magna etiam, brachij
sui virtute, in me aliquando operetur.

DISPERSIT SVPERBOS
mente cordis sui.

SEXTA causa Deum magnificandi fuit,
non solum omnipotentia, quam in beneficiis
& misericordiae operibus ostendit; sed quam
etiam in iustitiae suae seueritate, manifestauit;
superbos seuerissimè castigans, illorum ma-
chinas, & cordium dissipans cogitationes.
Recolerat itaque Beata Virgo, quo pacto
Deus, superbissimi Luciferi machinamenta
illa dissoluit, quae sine fundamento in mente
sua fabricare ceperat, cum diceret: *y In caelum*
consendam, super astra Dei exaltabo solium
meum: ascendam super altitudinem nubium:
similis ero altissimo, & superborum illorum
conatus repressit, qui B. bylonicam turrin æ-
dificare stultè cogitantes, dicebant: *z venite*
faciamus nobis ciuitatem & turrin cuius cul-
men pertingat ad caelum: & celebremus nomen
nostrum, ante quam diuidamur in vniuersas ter-
ras; supplicia etiam cogitabat, aa Pharaoni, bb
Nabuchodonosori, aliisque superbis illata.
Propter quae omnia Deum ipsa magnificabat;
quia propter eadem dignus est, qui laudetur:
sicut Christus Dominus Patrem suum laudans

y *Isaie 14. 13*

z *Gen. 11. 4.*

aa *Exod 10.*

bb *aliis.*

bb *Daniel.*

4. 30.

cc Matt. II.
25.

dicebat; cc *Confiteor tibi, Pater Domine cœli & terra; quia abscondisti hæc à sapientibus & prudentibus; & reuelasti ea paruulis.*

DEPOSUIT POTENTES DE SEDE,
& exaltauit humiles: Esurientes impleuit bonis, & diuites dimisit inanes.

VIROQUE hoc versu duplex laudum Dei causa ponitur, ex misericordiæ & iustitiæ eius coniunctione. Ostendit enim Deus potentiam suam, dum huius mundi potentes è thronis & sedibus suis eiicit; Regna, dignitates, & granditates, quibus triumphant, aufert; in quorum locum paruulos abiectosque exaltat: sicut è cœlestibus sedibus superbos Angelos repulit, in quorum locum humiles homines euexit; & ex huius mundi throno superbum eius Principem sathanam deiecit, quem tyrannide occupabat: in cuius locum Christum, humilitatis Magistrum; induxit, qui pusillus, lapilli paruuli instar, de cœlesti monte sine manibus & viri operâ, abscissus, statuam illam, quæ quatuor Monarchias referebat, comminuit; suaque humilitate in montis magnitudinem exercuit. Quem morem & agendi rationem familiarem Deo esse, testatur Iob illis verbis. *cc Qui ponit humiles in sublimi, & moerentes erigit sospitatus; qui dissipat cogitationes malignorum, ne possint implere manus eorum, quod cœperant: qui apprehendit sapientes in astutia eorum; & consilium prauorum dissipat.* Et ipsemet Deus ad eundem

dd Daniel.
2 34.

ee Iob. 5. 11.

ff c. 40. 6. 7.
28.

Iob ait: ff *Disperge superbos in furore tuo, & re-*

spiciens

spiciens omnem arrogantem humiliat. Respice cunctos superbos, & confunde eos, & contere impios in loco eius. Absconde eos in pulvere simul, & facies eorum demerge in foueam. Et ego confitebor, quod saluare te possit dextera tua.

Cui simile CHRISTVS dixit apud Lucam. gg *Luc. 14. 11 c. 18. 14. Matt. 23. 12.*
 Qui se exaltat, humiliabitur: & qui se humiliat, exaltabitur. Et eodem modo B. Virgo hic ait:

Esurientes & pauperes, qui tales se esse fatentes, esuriunt ac sitiunt iustitiam, bonis implet spiritualibus, eorum explens desideria: contra vero diuites, qui abundare se existimant & nullius indigere, dimittit inanes, iuxta illud Davidis: *hh Psal. 33. 11.*
 Diuites eguerunt & esurierunt: inquirentes autem Dominum non deficient omni bono. O A-

NIMA mea, magnifica Dominum tuum ob nobilissimam hanc conditionem, qua humilibus & iis, qui in terra esuriunt, tantopere fauet. O mi spiritus: exulta in Deo salutari tuo, *ii Psal. 102. 4.*
 qui coronat te in misericordia, & miserationibus: qui replet in bonis desiderium tuum. gloriare, quod paruus sis, esuriens & egens; quod a

Deo exaltaris, satieris, & tua desideria impleantur: caue vero, superbus diues, ac fastidiosus sis, ne ex tua sede deiiciaris, eiusq; spolieris gratia.

ss So

*SUSCEPIT ISRAEL PVERVM
suum, recordatus misericordia sua: Sicut locu-
tus est ad Patres nostros, Abraham &
semini eius in secula.*

Dvos alios titulos causasve duo hi ultimi
versus complectuntur, ad nos exhilarandos,
Deumque laudandum efficacissimas. Altera
est, ipsius cura & providentia, quam de iis
gerit, quos semel in domesticos & filios sus-
cepit, accurrens ipsemet ad eos iuandos.
Etsi enim interdum eorum videatur obliuisci-
maturè tamen, misericordiae suae recordatus,
adeat; sicut B. Virgo hic praedicat, quod Israe-
lis, & in eo mundi totius memor, factus sit ho-
mo, ut ei remedium adferet. Altera causa est,
insignis eiusdem Dei fidelitas in promissis,
Parentibus nostris factis, adimplens ea filiis
eorum usque ad mundi finem. Quemadmodum
id quod Abrahamo Davidiq; promiserat, hoc
insigni incarnationis suae opere adimplevit.
Vtriusque huius causae consideratione accen-
sa B. Virginis anima, Dominum magnificavit,
exultante eius spiritu in Deo salutari suo. Eius-
dem causis par est, & meum spiritum ad simi-
les affectus accendi: cum huiusmodi providen-
tiam Dei erga eius filios; & fidelitatem in
iis, quae Apostolis Patribus nostris promittit,
experiamur quotidie; meritoque speremus,
eum, usque ad mundi finem, non defuturum
filiis, Apostolorum filiis & posteris.

HAE decem sunt causæ siue tituli, quos in hoc suo Cantico B. Virgo allegauit, ad magnificandum Deum, ipsius Incarnati Verbi inspiratione, quod visceribus suis inclusum gerebat, excitata. Ex quibus & mihi licet Psalterium aliud decem chordarum, ad Deum, nunc hoc nunc illo modo, laudandum, construere. Sed quoniam ego id, vt oportet, præstare nescio; Verbum ipsum incarnatum orabo, velit me, vt matrem suam docuit, instruere; ipsam verò, vt intercessione sua, ad impetrandum iuare dignetur, ad maiorem filij sui gloriam.

PUNCTVM IV.

VLTIMÒ considerandum, quanta bona B. Virgo, dum tribus quasi mensibus apud cognatam suam commorata est, omnibus in eadem domo manentibus attulerit, sanctissimâ suâ conuersatione; raræque modestiæ, humilitatis & charitatis exemplo. Quæ enim in ipso aditu tanta fecit, fas est credere, trium mensium spatio, eadem auxisse; præcipuè in S. Elisabetha, sæpius cum ea de his mysterijs conferendo; & porrò ambas ad Orationem, familiaritatemque cum Deo, & varia virtutum exercitia sese mutuo exhortatas esse. Quod si verum est, Deum ob commorantem in domo Obededom Arcam Testamenti, ipsi totique eius domui benedixisse, ac bonis multis ita repleuisse, vt Rex Dauid, æmulatione quadam sancti, quò benedictionem à Deo acciperet; *b Ibo, dixerit, & reducam arcã cum be-*

ne dictione in domum meam: quanto magis credendum est, tam diuturnam diuinæ huius noui Testamenti Arcæ (qua ipsemet Christus continebatur) in ea domo mansionem, mille eam benedictionibus repleuisse: quas, si uiua ego fide intelligerem, mox eam in meam domum transferri; excelsæq; huius Virginis deuotionem in anima mea, non mensibus tribus tantum, sed vita morari exoptarem, quo celestibus me benedictionibus repleret.

NON est prætereundum tamen, quod, cum media B. Virgine Deus tantis misericordiis Ioannem Baptistam & Elisabetham repleuisset, Zachariæ tamen, Ioannis parenti, non reddiderit sanitatem; nec in sententia Angeli dispensare voluerit, qua prædixerat illum, donec filius nasceretur, mutum futurum. cum enim Deus sit iustus: expediebat ad iustitiæ ordinem, ita fieri, ut Angelus prædixerat; misericordiam uero in commodius tempus differri. Ex quo discam, secreta Dei iudicia ueneratim me ipsum diuinæ dispositioni subicere; & conueniens uisitationis eius tempus expectare: quia nullus est rei præfixus terminus, qui non aliquando tandem perueniat: Nam, quod hoc die S. Elisabethæ; alio tribuit Zachariæ, & quidem cumulatius.

MEDITATIO XIII.

DE S. IOANNIS CHRISTI
Domini Præcursoris Na-
tali.

PUNCTVM I.

RAEMITTENDA est eorum *Pro festo*
consideratio, quæ S. Ioannis con- *S. Ioannis*
ceptionem præcesserunt. Quem *Baptist.*
enim Deus in suum Præcurso-
re elegerat, voluit honorare; quò-
tum misericordiæ suæ magnitudinem, tum of-
ficij, quod illi committebat, excellentiam, ad
ipsius Christi gloriam, cuius ille præcursor
erat, manifestaret.

PRIMUM itaque voluit, eum miraculo con-
cipi, à parentibus sterilibus, sed sanctis, qui o-
rationibus & pijs desiderijs eum impetrarent.
Oratio enim (teste S. Gregorio, dum de Isaac *Lib. 1. Dial.*
natiuitate disserit) est aptissimum, quo Deus *cap. 8.*
nos vult uti, ut, quæ in æterna sua prædestina-
tione dare decreuit impetremus. Ex quo ad
Orationis maiorem affectum meritò excita-
bimur, & ad magnam in ea spem, etiam in re-
bus quæ difficiliore videntur, collocandam:
quia ad omnia reuera valet.

VOLVIT etiam Deus, huius sancti conce-
ptionem per eundem Gabrielem Archangelum
nunciari, per quem filij etiam sui erat Incar-
natio

natio

natio annuucianda: qui eodem obedientie spiritu ad vtranque descendit; quia idem Dominus mittebat ad vtranque: quemadmodum Raphael ad Thobiam descendit, vt etiam in vilioribus inferuiret eadem animi promptitudine, qua ad altissima ministeria missus fuisset. Omnes enim Angeli id maximæ sibi gloriæ ducunt, quò Dei in omnibus exequantur voluntatem.

Mox grandia illa perpendam, quæ S. Gabriel de nascituro Infante prædixit, quò ab omnibus magni æstimaretur; parentemque doceret rationem eum educandi dignè, ad munus quod erat obiturus.

I.

^a Luc. 1 14.

Quare PRIMVM, nomen, quod, iubente Deo, erat habiturus, aperuit. ^a Et vocabitur, inquit, nomen eius IOANNEM. quod interpretatur GRATIA: ad significandum, ipsum quantum quantum, veluti exemplar quoddam futurum, in quo diuinæ gratiæ diuitiæ elucere, quam in Dei conspectu verè inuenisset; à quo, nullis suis meritis exigentibus, electus vocatusque esset: ^b cuius etiam nominis de ventre matris eius est recordatus.

II.

SECUNDÒ prælixit Angelus: Erit magnus coram Domino, in ijs videlicet rebus, quas ille magnas iudicat, quales sunt virtutes & sanctitatis dona. Magnus itaque futurus erat in humilitate, magnus in obedientia, patientia, Oratione, contemplatione, & in officio, quod magni præstant in domo Domini.

III.

TERTIÒ, quò futurus esset temperantissimus: *Vinum & ficeram non bibet*, sicut legitimus

mus

mus Nazareus, diuino seruitio penitus dedica-
 tus. & quoniam Dei promissa, inania non
 sunt, sed plena, quia simul largitur necessaria
 ad executionem, adiecit Angelus **QVARTAM**
 illam excellentiam: *Et spiritu sancto replebitur
 adhuc ex utero matris sue.* idque ea pleni-
 tudine, quam dignitas officij, ad quod elige-
 batur, exigebat: ut ab ipso ventre incipiens, ad
 finem usque vitæ proficiendo pergeret. **QVIN-**
TÒ prædixit: *Et ipse præcedet ante illum,* scil.
 Dominum, *in spiritu & virtute Elia:* huius enim
 zelo multos filiorum Israel conuertet ad Domi-
 num Deum ipsorum, parabitque eidem plebem
 perfectam, & ad legem nouam, quam Domi-
 nus ipse veniens traditurus est, amplectendam
 disponet. Ex qua tota Angeli prædictione ap-
 paret, Infantem hunc, omnibus modis perfe-
 ctionis, perfectum futurum; erga Deum, sei-
 psum & proximos. Erga Deum, propter dona
 gratiæ ei conferenda; erga seipsum, ob seueram
 mortificationem, & poenitentiam; erga pro-
 ximos, ob zelum salutis eorum: non enim pro-
 priam contentus, aliorum etiam procuraturus
 erat perfectionem. Omnia ad illius gloriam
 dirigens, quæ, ut Præcursor, præcederet. Quod
 perfectionis exemplar merito mihi ob oculos
 ad imitandum constituam, iuxta illud Mi-
 chæ: *c Indicabo tibi: & homo quid sit bonum, &*
quid Dominus requirat à te: vtique facere iu-
dicium, & diligere misericordiam, & sollicitum
ambulare cum Deo tuo. Quod cum omnibus sit
 à Propheta dictum, ex his tamen huius sancti
 excel-

IV.

V.

c Mich. 6. 8.

excellentijs, quas Deus tanti facit, eas etiam habere contendam, quæ statui & conditioni meæ cōueniunt, orans diuinam bonitatem, eas ut mihi largiri dignetur, illius amoris intuitu, quo suum hunc Præcursorem est profecutus, cui tam liberaliter eas est elargitus.

PUNCTVM II.

CONSIDERANDAE deinde sunt singulares gratiæ infanti huic, adhuc in matris utero latenti, sexto post conceptionem mense, à Christo impertitæ, dum & ipse in Virginis matris suæ utero ad eum visitandum & sanctificandum venit, ut meditatione proxima retulimus: ex qua tres huius sancti prærogatiuas colligimus.

I. PRIM A, quòd ipse S. Ioannes fuerit Sanctorum *Primitia*, quos post incarnationē suam Christus sanctificauit: ut par sit credere, eminenter eum sanctificasse, insigni sanctitate, gratijs gratis datis, perfectissimo excellentiq; modo impertitis; rationis & liberi arbitrij usu, tantillo infantulo concessio; menteque ita illustrata, ut Incarnationis mysteriū caperet; voluntate deniq; feruentissimis amoris admirationisque affectibus inflammata, ac iubilij & gaudijs in Spiritu sancto repleta.

II. SECUNDA prærogatiua fuit, quòd quoniā (Apost. teste) *a Dei dona sunt sine penitētia*, par sit credere, (ut S. Ambr. ait) rationis usum semel concessum, ampliùs illi ablatum non fuisse; ac porro, ut B. Virgo tribus illis mensibus, quibus apud S. Elisabetham cōmorabatur,

eam,

eam, vt in virtute cresceret, iuuabat; ita infantem IESVM, ex materno utero, Ioānem iuuifese, vt in accepta sanctitate proficeret, nouis liberi arbitrij actibus, charitatis Spiritus sancti, quo plenus erat, inflammatis.

TERTIA fuit, quòd (vt sancti sentiunt) ipsius infantis intuitu, Deus eius matrem multis etiam gratijs, donisq; , nominatim Prophetiæ, & Spiritu S. repleuerit: quo nobis, quanti eum faceret, ostēderet; ac spem faceret, magna, eodem intercedente, nos impetrare posse. Quare magnū erga eum meritū amorem concipiam, ei congaudens, ob tot fauores, quibus Deus est eum profecutus: & eodem nomine gratias ipsi Deo agam: Sanctum verò ipsum, vt pro me intercedere, aliquamq; eorum partem impetrare velit, instantiū rogabo.

PUNCTVM III.

TERTIO, insigniora quædam sunt consideranda, quæ in ipsa S. Ioannis natiuitate cōtigerūt. PRIMVM: Quod cū ad eū circumcidendum ventum esset, eius parentes à Deo inspirati, contra omnium cognatorum sententiam, dixerint, eius nomen esse IOANNEM: quod gratia, interpretatur, quò significaretur, licet ob Circumcisionem grauissimo legis veteris onere grauaretur, collatam ei à Deo fuisse copiosam ad illud ferendum gratiam; & simul, ad nouæ legi, quæ gratiæ erat, initium quodammodo dandum; dicente Euangelista: a Lex & Prophetæ, vsque ad Ioannem: ex eo Regnum Dei euangelizatur:

Quare

III.

S. Amb. &
Beda in
Luc.

I.

a Luc. 16. 16.

Quare aliqua eius legis pars illi contigit, in qua gratia hæc omnibus datur. Quamobrem Deum orabo, ut, qui legis suæ me iugo subicit, det etiam gratiam ad ferendum.

II.

SECUNDUM fuit, quod parens eius Zacharias, loquendi facultate recepta, mox Spiritu S. repletus, & Prophetiæ dono accepto, in Canticum illud eruperit: *Benedictus Dominus Deus Israel*, in quo à Dei laudibus inchoans, qui tam liberalem se, nos visitando, ostendit, ad ipsius Præcursoris encomia delabitur. Est enim divini spiritus proprium, Dei laudes, ob eius beneficia; sanctorum vero, ob eis communicata dona, spirare. Sed eminet illa eiusdem Infantis excellentia, singularisque Dei in ipsum amor; quod eam parenti eius gratiam concesserit, statim ac ille IOANNIS nomen in pugilaribus scripsit. ut appareat, qua gratia studioque eos Deus prosequatur, qui patris Sancti huius nomen venerabuntur. O infans sanctissime, gaudeo, te à Deo tantoperè diligere; & quoniam, iuxta nominis tui etymologiam, grat. à plenus es: obtineas mihi, obsecro, ab eodem Domino, me ut illa etiam repleat: quod æternum ei feruiens, eodem tecum fruatur per secula. Amen.

III.

TERTIUM, contigit insignis omnium, ad quorum notitiã hæc gesta perveniebant, letitiã reverentiãque plena admiratio, iuxta verbum b Luc. i. 14. Angeli: b *Et in nativitate eius multi gaudebunt; Et Evangelistæ dicentis: mirati sunt universi; & factus est timor super omnes vicinos eorum.*

b Luc. i. 14.
63. 65.

rum. Quò significaretur, datum eum esse à Deo Ecclesie, tanquam spiritualis eius lætitiæ aduocatum, quæ est deuotionis effectus, & pignus æternæ vitæ.

IV.
ULTIMVM idque excellentissimum fuit, quod de eius vitæ exordio ait Euangelista: *Et enim manus Domini erat cum illo.* Nam eius potentia illi fauebat, admiranda per eum operabatur, mouebat, dirigebat in omnibus, in necessitatibus protegebat. Quapropter Ecclesia illud de Isara dictum, sancto huic accommodat: *c Dominus ab utero vocauit me, de ventre matris meæ recordatus est nominis mei. In umbra manus sue protexit me: & posuit me sicut sagittam electam: in pharetra abscondit me.* *c Isai. 49.1.*

O FELICEM SAGITTAM, quæ non proprio, sed omnipotentis agebaris impulsu! O electa ab Spiritu sancto sagitta, ad res magnas destinata, nunquam à potenti eius manu relicta! O manus omnipotentis, sicut præcursorum tuum dirigebas; me quoque impulsu tuo dirige ad tuam semper sequendam voluntatem; mihi que assiste semper, quem nihil sine te posse, nosti.

MEDITATIO XIV.
 DE IIS QVAE CONTIGERUNT, CUM S. Ioseph sp̄sam suam B. Virginem uterum gestare animadvertit: ac de huius Mysterij reuelatione ei ab Angelo facta.

PUNCTVM I.

EDITATIONI huius historiae praemittenda est tanquam eius fundamentum, S. Iosephi sanctitas, virtutes, & gratia a Deo Domino nostro ei collatae, quod dignus esset mater eius sp̄sus, ipsi vero Christo

stus educator, ita ut ab omnibus, eius parens estimaretur; atque re ipsa id muneris in eius educatione & sustentatione subiret. Si enim Praecursorem suum a Ioan. Baptistam, & ipsos postea ab Apostolos & Spiritu S. repleuit ea abundantia, quam iniuncta illis officia exigebant, operae precium fuit, S. Iosephum excellentissimis gratijs ac donis replere: quod posset pro dignitate, commissa sibi ministeria adimplere. Quod quod acceptis donis nosset, sedulo negotiaria illa quotidie adauxit. idem enim Iosephi nomen habuit, quod dicitur Accrescens interpretatur, siue quod ipsemet crescat, siue quod augeat.

PRIMUM sanctitatem suam supra omnes sanctos, qui ipsum praecesserant, auxit: Fide enim & obe-

a Luc. 1. 15.

b Mat. 2. 4.

c Gen. 49.

22.

L.

& obedientia, excelluit Abrahamū; laborum tolerantia, Iacobum; castitate, alterum illum Iosephum; familiaritate cū Deo, Moysen; charitate erga populū suū, Samuelem; humilitate & māfuetudine, Dauidē. In quibus & alijs virtutibus & elucebat, & ita quotidie crescebat, vt optimē illi accommodetur illud Dauidis; *d Psal. 83. 6. 8.*
Beatus vir cuius est auxilium abste: Ascensione in corde suo disposuit: Ascendens de virtute in virtutem, donec videatur Deus Deorū in Sion.

Nominatim autem crescebat felicissimus hic sanctus, ascendens mysticam Iacob scalam **LECTIONIS, MEDITATIONIS, ORATIONIS, & CONTEMPLATIONIS**, quam supra dictum est, sponsam eius ascendere consueuisse: cuius exēplo tum ipse iuuabatur; tum duo hi Seraphini mutuō sese alis suis ad volandum, sanctumque Sanctorum orationibus suis glorificandum, prouocabāt. Atque vt maiori spiritus libertate hæc præstaret Spiritus S. instinctu, voto se **CASTITATIS** obstrinxit. *e qua e 1. Cor. 7. 35.*
(Apost. teste) facultatē prabet, sine impedimēto Dominū obsecrandi. In cuius cultu custodiaq; tantū posuit conatū, vt speciali Dei fauore, nec motū aliquem malū per sentiret, etiāsi cū pulcherrima aliā Virgine versaretur: quæ aded etiā erat pudica, vt solus eius aspectus, desiderii castitatis ingeneraret. Et hoc ipso magnitudinē ostendit sui **AMORIS** in **DEVM**, quod matrimonij onera acceptās, eius voluptatibus Dei amore renūciauerit. His virtutes alias, de quib⁹ mox dicem⁹, adiūxit. In quib⁹ eū imitari

II.

Meditat. 4. punct. 4.

III.

L 2 studebo,

studebo, orans, vt cum spōsa sua meus sit apud Christum aduocatus, vt qui, procul omni dubio, plurimum apud vtrunque valeat, ob magna & fidelia erga eosdem præstita seruitia. O præstantissime Patriarcha, cuius pulchritudinem cælestes mirantur Hierarchiæ, ora desideratum illum collum aeternorum, qui super caput tuum copiosam effudit benedictionem, vt super meū etiam effundat, quod, te imitabo, bonis operibus crescā, virtutibus augear, & in eisdem vsque ad coronæ consecutionem iugiter perseuerem. Amen.

PUNCTVM II.

a Matt. 1. 18

REDIENS B. Virgo ex domo Zachariæ, inuentæ est ab sponso suo in utero habente de Spiritu S. Ioseph autem vir eum, causa ignarus, & vehemēter anxius, cum esset iustus. & nollet eam traducere, voluit occulte dimittere eam. Circa historicam hanc veritatem expendenda sunt occulta Dei iudicia, qui mysterium hoc Iosepho reuelare, hucusq; occultauerat; quod tamen Zachariæ & Elisabethæ aperuerat. Voluit enim hac occasione non minus ipsam B. Virginem, quam sponsum eius excusare. Hic enim spōsam suam prægnantem cernens, potuit sine culpa (quod multi Sancti affirmant) existimare, id ex adulterio accidisse; aut certè, in re ad eam sibi noua, dubitare quæ res, quod graue dedecus sibi adferret, multum affligebat. Nec minor sponsum cura premebat, quam Iosephi sollicitudo anxietasque notabatur: erat enim & ipsi purissimæ & innocenti-

S. August.
Chrysost. &
alij.

centissima grauiſſima infamia, à ſponſo proprio adulteram haberi; ac propterea in periculo eſſe, ne ab eo deſereretur. Quæ tamen omnia ita diſpoſuit Deus, quòd in huiusmodi tribulationibus & humiliationibus ingens bonum contineatur; quibus clariffimos illos ſanctos perficere & ad maiora præparare diſponebat. Quam enim Deus inſigni fauore tum Angeli annuntiatione, tum apud Elſabetham erat proſecutus; eandem apud ſponſum voluit hanc infamiæ notam ſubire: vt ſic in humilitate proficiens, ad ampliores, quas in Bethlehem paulò poſt eſſet gratias, honoresque acceptura, præpararetur. Eſt enim humiliatio, exaltationis veluti præambulum; & tribulatio, felicitis paſchatis. Et hæc forte ratione permota Eccleſia, Euangelium hoc, in Natalis Domini peruigilio ſtatuit decantandum. Eadem etiam cauſa Deus S. Iosephum exercuit, vt ad altiffimi huius myſterij reuelationem ſuſcipiendam magis diſponeretur; eſſetque eius teſtis, omni exceptione maior.

S. Bernard.
ſerm. 34. in
Cant.

Ex quibus illud intelligam, nemini quantumuis ſancto, & cum ſanctis ſemper verſanti, bonisque operibus occupato, deſuturas in hac vita afflictiones & tribulationes, vel ex ipsis interdum pijs occupationibus ortas. *b* Eſt enim militia, vit a hominis; & c iuſtus *b* Iob. 7. 1.
ſtat in iuſtitia & timore: & præparat animam c Eccl. 2. 1.
ſuam ad tentationem: quas propterea tribulationes, beneficij potius loco habere debet;

cum præcipue nullâ suâ culpâ eueniunt; & multo etiâ magis, cum ex tali causa proueniunt, ob quam honorem laudemq; merebatur: quod B. Virgini hic accidisse videmus: cum ob id, quod eximium in ipsa erat, infamiam notam sustinuit; & simile quid eius filius postea non semel est passus. Quibus exemplis spiritum summam dicendi Domino cum Dauide: *d. Psal. 25. 2.* *Proba me Domine & tenta me: uerene meos & cor meum. Quoniam misericordia tua ante oculos meos, & cõplacui in veritate tua.* Atque si diceret: exerce me varijs corporis & animæ reparationibus & afflictionibus: explorata enim mihi est misericordia & fidelitas tua, qua eas meis viribus attemperabis, conuerteresque in nouorum donorum augmentum.

PUNCTVM III.

MOX excellentes illas virtutes expendam, quas clarissimû hoc par Sanctorum, hac occasione & probatione exercuerunt; quò illas discâ imitari: nam etiam propterea Deus illâ eis misit tribulationem.

I.

PRIMUM enim S. Ioseph & patientiam & prudentiam insignem ostendit. PATIENTIAM, dum tantam iniuriâ silentio iuoluit, nec de vindicta cogitans, quam iure querere licuisset; nec apud parentes aut cognatos querelas deponens; nec murmurans, aut aculeatis vel iniuriosis verbis sponsam perstringens: potius ut iustus, non licitis tantum contentus, sed quod perfectius esset quærens, sta-

tuit tacens, poenam suam intra seipsum tolerare. PRUDENTIAM ostendit, dum medium quæsiuit & inuenit, quo ita Sponsæ famæ consulere, ut eam tamen, quæ de adulterio suspecta esset, in domum suam non traderet: sed vel libello Repudiij, quod antiqua lex permittebat; vel, iusto aliquo prætextu ipse alio migrans, se ab ea separaret. Accessit & ad prudentiam, quod neque hoc ipso, etiamsi ad rem accommodato, medio præcipitanter aut temerè sit usus; sed rem prius mature cogitare expendereque voluisse, quod verba illa satis indicant: *Hæc autem eo cogitante.* Habuit enim religioni non solum ei cohabitare, quæ adultera esse videretur; sed etiam eam dimittere, quæ tantam præ se ferret sanctitatem. Cuius consideratione mei pudorem concipiam, tum ob exiguam in tolerandis iniurijs patientiam, magnamque in inferentes indignationem, facilitatem ad murmurandum, & proximis detrahendum, occultis eorum defectibus reuelatis: tum de impetu impotente, quo me absque deliberatione matura in huiusmodi interdum præcipitio. & hoc pudore affectus, orabo Dominum, ut me propter huius merita, iuuare velit, ad insigne hoc eius exemplum sequendum.

II.
 SED VIRGO sanctissima, ut quæ sanctitate excelleret, clariores virtutes patefecit; quatuor tamè potissimas, Perfectorum in tali occasione proprias; raram nimirum humilitatē, silentiū, confidentiā de prouidentia diuina, & cōti-

nuam orationē. **HUMILITATE** enim tacuit, nolens occulta Dei mysteria, ex quibus tantus ei proueniret honor, patefacere; nec permisit ab Elisabetha, vel Zacharia manifestari; Nec ipsa, recepto inter coniuges (qui se inuicem aliās diligūt) more, secretū hoc Iosepho aperuit: quamuis cōijceret, quid euenturum esset, si, quod res erat, ille ignoraret. **HUMILITATE** etiam **SILENTIO**, cū apud spōsum suū suspectam se esse cognosceret, tacuit; nullā vsa excusatione, aut innocentiae suae testibus adhibitis, quod malam illam de se conceptam opinionē auerteret: sed maxima **CONFIDENTIA** se totam diuinæ prouidentiae cōmisit; honoremq; suum in Dei manibus deposuit: continuo interit **ORATIONI** vacans, ut maiestas diuina, quo modo magis expediret, remedium adhiberet. Quo exemplo, rubore suffundat ob superbiam & iactantiam meam, qua manifestare conuulsi, quae ad meum faciunt honorem; & propter uiam, qua meas culpas conor excusare, meumque honorē uarē tueri; exiguam deniq; in Deo confidentiam; & raram ad orationē recursum. Quare existimare meritō possum, mihi dici illud Ezech. a Tu autem Fili hominū, ostende domui Israel templum; & confundantur ab iniquitatibus suis; & metiantur fabricam, & erubescant, ex omnibus quae fecerunt. O anima mea, aspice templū hoc Dei uiuum, quod est B. Virgo: admirandas eius virtutes cōtemplare, quibus illa ornata est; quō ruborem concipias, ob illa, in quae lapsus es, uicia. metire stupendam

a Ezech. 43.
10.
S. Greg. 24.
Moral. c. 6.

eius

eius fabricam, perpendens præstantiam & operam eius ordinem; quò de vilibus, & præposteris tuis erubescas. O incarnati verbi templum, ora magnum hunc Deum, quem tuis in visceribus gestas, me ut iis virtutibus ornet, quibus templum dignum, quod ipse gratiâ suâ inhabitet, efficiat. O anima mea, aduerte, iustos grano sinapis similes esse debere, quod dum teritur, latentem aliàs in se virtutem manifestat: Quare, si Deus te afflictionibus atterit; te ipsum ad similitudinem virtutum feruens exercitium excitare ne prætermittas.

PUNCTVM IV.

A HÆC autem eo, S. Iosepho, cogitante, a Matt. 1. 20. ecce Angelus Domini apparuit in somno ei, dicens: Ioseph fili David, noli timere accipere Mariam conjugem tuam. quod enim in ea natum est, non viri alicuius operâ, sed de Spiritu sancto est. Pariet autem filium; & vocabis nomen eius IESVM: ipse enim saluum faciet populum suum à peccatis eorum.

HIC PRIMVM diuinæ providentiæ fidelitas est perpendenda, quæ suorum afflictionibus leniendis, postquam ad culmen illæ peruenisse, nec humana media valere videntur, diuinis adhibitis consulit. Videns enim S. Iosephum in grauissimo negotio hærentem, nec posse humanis viribus causam attingere, qua eius sponsa concepisset; Angelum suum misit, qui rem totam suavissimè ei reuelaret. Nam & proprio eum compellauit nomine; & familiæ

cognomen expressit, FILI DAVID: quò, in memoriam reuocata Dauidi à Deo facta promissione, quòd ex eius familia Melsias venturus esset, attentior ad reliqua audienda, redderetur: ac propterea etiam adiecit: *Ne timeas*: vt scrupulum anxietatemque, qua turbabatur, deponeret. (quod Angelorum honorum est proprium) Dicit: Virginem de *Spiritu sancto* concepisse; vt conceptam suspicionem repelleret, tantæque Virginis honorem tueretur. Demùm, quòd totum eius moerorem in gaudium verteret, concludit: *Pariet autem Filium*, cuius ipse tantam esset curam habiturus, atque proprius ipsius filius esset: ac propterea ipsi incumbere nomen IESU illi imponere, quòd Saluatorem significat: erat enim mundi Saluator futurus. Quæ omnia ita clarè distincteque Angelus reuelauit, vt mox integram fidem S. Ioseph adhibuerit.

II.

a Iob. 11. 17.

FACILE hinc ad S. Iosephi gaudium, ex ea reuelatione ortum, considerandum gradus fiet. In eum enim illud Iob optimè quadrat: *Cùm te consumptum putaueris, orieris vt Lucifer*. Quantum illud fuit gaudium, à tali suspitione se liberum videre! licèt nonnihil eum suppuderet, quòd locum ei aliquem, quamuis ex ignorantis, & absque culpa aliqua, dedisset. Quàm verò cautus euaserit, ne de quoquã male suspicaretur in posterum! Quàm Deo gratus, ob sponsam ad eò sanctam, tantæque dignitatis sibi cõcessam; & ob officium sibi educatoris talis filij commissum! Ac demùm, quantò

perfu

perfusus fuerit gaudio, cernens mundi redemptionem iam in proximo esse!

CONSIDERARE similiter licebit B. Virginis læticiam, dum animi tranquillitatem sponso redditam cerneret: quàm scilicet illa fuerit ex eo in fiducia diuinæ prouidentia confirmata! quàm grata Deo, quòd honoris sui rationem paternè habuerit. In ea enim locum habuit, quod idem Dominus dixerat per Prophetam: *b Et dabo ei Vallem Achor, ad aperien-* *b osea 2. 15.*
dam spem. in valle afflictionis ait, illam constituam, ut in spem iterum confirmem. *Et canet ibi iuxta dies inuentutis sua;* cum à poenis suis se viderit expeditam. Gratias tibi, Deus æternæ, pro ea cura, quam de utroque isto sancto gessisti, conuertens, pro more tuo, vallem Achor, in pastum & augmentum spiritus eorum, per utriusq; merita supplico, ut me dignum facias, qui paternæ tuæ prouidentia fructum percipiam; omninò securè me in medio tribulationum illi committendo, remedium opportunum certo certius allaturæ.

PUNCTVM V.

EXURGENS autem Ioseph à somno, fecit sicut præcepit ei Angelus Domini, & accepit coniugem suam: & non cognoscebat eam donec peperit filium suum, multò verò minus post. In quo non tam consideranda est S. Iosephi obedientia, (neque enim magnum erat, sponsam ad eò eximiam in domum suam deducere) quàm eius modus;

reue-

reuerentia, inquam, illa, qua B. Virginem deduxit, similia forte illis S. Elisabethæ vsurpans verba: VNDE HOC MIHI, VT MATREM DOMINI MBI in domum meam deducam! O quanto ampliorem erga eam amorem conceperit! quantam eius curam gesserit! quam sanctos inuicem mitcuerint sermones! quanta vitæ plusquam angelicæ inter eos puritas! quanta voluntatum conformitas! quanta Virginis erga sponsum, tanquam caput, subiectio! Tunc particularia omnia, quæ vel ab Angelo in Annuntiatione acceperat, vel in Zachariæ domo contigerant, ei proculdubio aperuerit: iam enim erat loquendi tempus, vt de tota mysterii serie Ioseph plenè edoceretur, ad eius gloriam qui illud erat operatus. O felicem Iosephum, cui talis obtigit sponsa! O felicem animam, quæ vtriq̃ue seruiens, eorundam obedientiam discit & charitatem! O terrestres Seraphini, æquè, ac cœlestes illi, puri, qui vestris alis ad voluntatem Dei amplectendam velociter volatis accendite cor meum huius Domini, quem tantoperè vos diligitis, amore; vt eidem obediens, sicut vos, meos etiam fratres ea charitate diligam, qua vos mutuo dilexistis.

— 65 —

MEDITATIO XV.

DE EXPECTATIONE PARTUS,
& preparatione ad Christi Do-
mini Natiuitatem.

VONIAM consuevit in Hispania festum Expectationis partus B Virgini celebrari, octauo ante ipsum Christi Natalem die, hanc Meditationem diei illi & sequentibus accommodatam subiiciam: in quibus viua & accensa huius partus desideria, quibus tres persone, Infantulus IESVS, B. Virgo, & Ioseph tenebantur, sunt perpendenda. In quibus personis etiam fideles intelliguntur, qui huius mysterij fide instructi, ad eorum imitationem preparare se student, quod dignè festum illum diem celebrent.

PUNCTVM. I.

PRIMUM igitur, ipsius infantis IESV Christi ardentissimum desiderium est perpendendum, quod, adhuc in materno latens vtero, tenebatur, redemptionem nostram ad exitum perducendi; & porro, in mundum prodeundi, quod, iuxta Patris æterni præscriptum, illam auspicaretur. Nam à ventre matris vera fuit illa sententia, quam postea

apic

a Luc. 12. 50. ipse protulit. a *Baptismo habeo baptizari: & quomodo coarctor donec perficiatur!* Quantumuis autem corpus angustiis uteri plurimum arctaretur; magis tamen vehementis huius desiderij vi, cor eius premebatur: (quo nomine tū infinitas illi grātas debeo; tum intimo eidem seruiendi desiderio par est respondere) quod tamen desiderium ita continuit, vt ante nonum à conceptione mensem (quod tempus reliquis infantibus est constitutum.) in hanc lucem prodire noluerit. Idq; PRIMVM, vt se cōmuni reliquorum consuetudini accommodās, carcerem illum integrē, ne vnico quidem die, toleraret: vbi enim aliquid patiendi erat occasio, nulla dispensatione, indulgentia aut priuilegio secum vti voluit. DEINDE, totum hoc tempus quasi pro recollectione sui, ante quam in mundum prodiret, accepit: continuā illud orationi & contemplationi tribuens, sicut, ante quā se mundo, prædicatione sua, manifestaret; quadraginta dies se in desertum locum recepit. His nos docens exemplis, collectionem nostri præmittere; tempusque aliquod segregatæ orationi solique Deo tribuere, prius quā in publicum prodeamus, aut aliqua negotia graua auspicemur: Idemq; meritò, ad sanctum eius Natalem piè celebrandum, faciendum esse.

PUNCTVM. II.

SECUNDÒ, considera etiam incensa B. Virginis desideria, vt felicissima partus sui hora appropinquaret, qua infantem suum
natum

natum videret. PRIMVM. n. eum, qui non tantum eius erat filius, sed etiã Deus, oculis ipsis cernere, & Sacrosanctæ illius humanitatis, quã ex ipsius visceribus ille assumpserat, pulchritudine frui vehementer optabat. DEINDE eundem adorare, fouere, ipsi seruire, omneque maternum erga eum munus exercere cupiebat, in gratia: ù actionem, quod ipsam ad id deligere dignatus esset: ideoque tenerrimè illud Canticorum identidem repetebat: *Qui mihi det, vt inueniam te filium meum foris; & desculer te, foueam, tibi; pro meritis seruiam.* TERTIO partus sui horam desiderabat, quod mundus bono, in ipsa latente frueretur. Nam etsi plurimum filium diligeret; non tamen sibi soli retinere, sed omnibus comunicare volebat, pro quibus sciebat fuisse incarnatum. Et quoniam *hæ spes quæ differtur affligit animam:* singulos moræ illius dies, totidem annos reputabat, quamuis eo nomine esset pacatissima, quod ei, quem intra se habebat, eam moram sciret esse gratam.

His considerationibus accessit in corde meo excitabo desideria, vt filius hic Dei spiritualiter in meo & omnium animis nascatur: quod is ab omnibus adoretur, ametur; fideliterque eidem seruiatur. Ad hoc faciet vsus aliquot versuum Psalmorum & Prophetarum, quibus Ecclesia tempore Aduentus vti consuevit. *Excita Domine potentiam tuam & veni; vt saluum me facias. Et d vtinam dirumperes caelos, & descenderes: a facie tua montes defluerent. & vitia mea euanescerent.* Item: *Rorate caeli desuper, & nubes pluant*

I.

II.

a Cant. 8.1.

III.

b Prov. 13.12.

c Psal. 79. 3.

d Isaiã 64. 1.

e Isaiã 45. 8.

pluant

pluant iustum, aperiatur terra & germinet Saluatore. Ostende Domine misericordiam tuam & da mihi benignè salutem. Ad eundem finem iuuerit, iaculatorias aliquas orationes usurpare, illis similes, quas eodem tempore Ecclesia adhibet in septem illis Antiphonis, quæ ad Vesperas cantantur: quibus Christum Dominum iis nominibus compellat, quæ illi, vel quæ Deus est, vel quæ homo, competunt, iuxta effectum, quem in animabus, quas visitat, efficere consuevit. Dicere itaque poterò, **O SAPIENTIA** infinita, quæ ex ore altissimi produisti, **VENI**, ad me in cœlesti viâ gubernandum. **O oriens SPLENDOR** lucis æternæ, **VENI**, & Virtutum tuarum splendore illustra me. **O SOL IUSTITIÆ**, veni illumina, & vitalem calorem adfer sedenti in tenebris, & in umbra mortis. Et, **O Rex Regum**, veni ad me regendam. **O gentium MAGISTER**, veni ad me docendum. **O mundi SALVATOR**, veni ad me saluandum, & in hunc modum petitiones aliæ fieri possunt, Ecclesiæ spirituales hoc tempore conformes.

LICEBIT etiam & B. Virginis & filij eius desideria spiritualiter accipere, desiderium quæ meum excitare, vt bona proposita, quæ, Spiritu sancto, inspirante, concepi, citius in lucem prodeant; & opportuno tempore, loco, & occasione, iuxta Dei beneplacitum, executioni mandentur: me in omnibus sanctissimæ Dei voluntati accommodando. Nam vt conceptus in utero infans, naturâ suâ cupit in lucem suo

tempore prodire; & nisi prodeat, matrem ipsam grauius torquet, ipseque tandem interit, nec sine simili matris periculo: sic conceptum de Spiritu sancto propositum, de vitæ statu, aut de ipsa vita in melius commutanda, quasi clamat; foras prodire, & executioni mandari cupiens: quod, si ignauia nostra aut contemptus impediatur, torquet, remordetque conscientiam ita, ut nisi exequamur, grauium sapè sit causa ruinarum, Deo ita, in *extincti spiritus*, neglectique *f. 1. Theff. 4. 19.* propositi poenam, permittente. Quod etiam eiusdem Spiritus sancti dictum illud spectat: *g g Prou. 21. 25.* *Desideria occidunt pigrum.* Desideria, inquam, illa, quæ Dei virtute concipiuntur, si nostrâ ignauia in opus & lucem non prodeant, eum, qui concepit, occidunt.

PUNCTVM III.

TERTIO considera, B. Virginem certissimam spem habuisse pacatoque omnino fuisse animo, quod, nec in ipso quidem partu, Virginitatis esset iacturam factura: quod firmissimè crederet, quemadmodum virginitate illæsa, filium Dei concepisset; se absque eiusdem detrimento eundem parituram. Confirmabatque eam in hac spe, Isaia propheta, quæ non minus partum, quàm conceptionem virgini tribuit. *a Isaia 7. 14.* *Ecce, inquit, Virgo concipiet, & pariet filium, & vocabitur nomen eius Emanuel.* *b Mat. 1. 23.* *quod est interpretatum: Nobiscum Deus.* Quæ dum ipsa mente reuolue-

II. Part. Medit.

M ret,

ret, stupore plenam dixisse credibile est: Vnde tantum mihi bonum, vt illa ego admiranda & prophetica virgo sim! Itane verò est, quòd eòdem ego in visceribus meis filium conceperim, quem Pater æternus habet in suis! Sit mecum illum esse Emanuelem, quem tot ante me secum habere desiderarunt! quiq; nulla meæ integritatis iactura, proditurus à me sit, vt possit esse cum omnibus! O si tandem felix illa hora illucesceret, qua nascereris! Etsi enim à me, quà homo es, prodeas; manebis tamen semper mecum qua Deus. Huiusmodi animi affectibus feruebat B. Virgo illo tempore: ingentiq; ex tali spe læticia perfundebatur, propter suæ virginitatis amorem, & æstimationem. Gratias tibi Emanuel benedicte, quod humilem istam virginem in matrem elegeris; eiusq; integritatem illæsam seruaueris.

II.

HINC etiam oriebatur, vt, quoniam à timore, quo prægnantes aliæ corripuntur, & partus sollicitudine, qua illæ vehementer anguntur; immunis omninò erat; animæ tantum suæ præparationi, altissimis virtutum actibus editis, intenderet: quòd aptius iam iam nascituro filio ministrare placereq; posset; & quæ, ad eum excipiendum necessaria essent, pro tenuitate sua respicere. Cuius exemplo, me quoque præparare studebo ad filij Dei natalem, quem expecto; impedimentis, si quæ animo obrepent, semotis; actibus verò virtutum, ad eum exornandum adhibitis, iuxta ea, quæ proximis punctis indicata sunt; & quæ ipsa Ecclesia hæc diebus,

diebus, verbis illis S. Ioannis Baptistæ com-
 mendat: *c Parate viam Domini, rectas facite se-*
mitas eius: omnis vallis implebitur, & omnis
mons & collis humiliabitur: & erunt praua in
directa, & aspera in vias planas: & videbit o-
mnis caro salutare Dei. Quasi distinctius hor-
 taretur: aufert à vobis vicia, nascenti Saluato-
 ri contraria; & virtutibus, quas secum ipse ad-
 fert, similibus, vos ipsos ornate. Amouete pu-
 sillanimitatis profunda, alta superbiæ, inten-
 tionum curuitatem, mores asperos: studete
 pro viribus, spiritum vestrum confidenter in-
 altum erigere; sed demissè eundem deprime-
 re; intentiones vestras ad cælestia, sine terre-
 norum admixtione, dirigere: mites vos ad o-
 mnes præbete, nemini dantes vllam offensio-
 nem: talis enim est, qui nascitur, Saluator; ta-
 libusque animi dispositionibus excipiendus.
 Quatuor hæc virtutes aduersus quatuor con-
 traria vitia quærere me oportet, ad finem præ-
 dictum, ipsius B. Virginis interuentu; eidem
 dicendo: **O VIRGO SANCTISSIMA**, quæ
 feruentibus desideriis, filij tui Natalem præ-
 stolabaris, eximiiisque virtutum actionibus ad
 eum videndum, amplectendumque te ipsam
 præparabas, age, Domina, apud eundem, vt e-
 ius ad me aduentus impedimenta amoliar, ma-
 gnaque ad eundem suscipiendum diligen-
 tiâ me præparem.

c Luc. 3. 4.
 Isai. 40. 3.

MEDITATIO XVI.

DE B. VIRGINIS EX NAZARETH
in Bethlehem profectioe.

S. Thom. 3.
p. q. 35. a. 7.
& 8.

PRIMUM pro insequentium Meditationum fundamento considera, Incarnatum Verbum ex matris utero proditurum, adeo inuitato, stupendo, sanctoque modo in mundum ingredi voluisse, vt ei similis nec fuisset antè vnquam, nec futurus esset in posterum; & qui sibi quidem permolestus, nobis autem esset utilissimus: quò fundamenta iaceret Euangelicæ perfectionis, quâ erat postea mundo prædicaturus: idemque eius in mundum ingressus, (vt sanctus Cyprianus ait) nostri, quo ad Christianam Religionem accedimus exemplar esset; eandemque discipuli eius viam tenerent, qua ipse magister venit, & quas exercuit ille virtutes imitarentur, & in hunc finem, omnia reiecit, quæ mundus amat, quærîtque; amplexatus quicquid ille horret, fugitque. Quapropter etiam, ad diem suum Natalem, rem omnem ita disposuit, vt exiens ex Nazareth, illas qualescunque commoditates sibi subtraheret, quas in materna domo, & apud cognatos & notos habere potuisset; vbi habitationis saltem, cunarumque commoditas & solariolum aliquod non defuisset, quale Baptiste in paterna domo nascenti

non

non defuit. Sed hæc omnia Verbum hoc reiecit, vt nos doceret, quantoperè carnis illecebras abhorret, amaret verò paupertatem, qui modicum illud etiam reliquerit, quod domi mater habebat; & vt peregrinus in Bethlehem, ea temporis incommoditate, nasci uoluerit, qua omnia sibi deessent. Quo exemplo rubore suffundar, quod meas commoditates, carnisque indulgentiam tam sollicitè quæram; vt non modò eas, cum adsunt, non fugiam; sed anxie, cum non adsunt, procurem; & nisi obtineam, molestè feram. O IESU Nazarene, floride, cœlestium virtutum floribus ornate, qui desertis Nazareth, vt commoditatum terrenarum flores effugias: huius tui egressus merito, debilitatem meam adiuua, vt carnis meæ floribus & blanditiis omninò renunciem, optem verò procuremque tuarum duntaxat flores virtutum: quibus & animam meam exornare & in eadem nasci digneris, Amen.

FVNCTVM II.

OCCASIO deinde expendenda est, ob quam Christus hanc profectiōem in Bethlehem suscepit, & quem finem quaesierit. a *In diebus illis*, ait Euangelista, *a Luca 2. 1* exiit edictum à Casare Augusto, vt describeretur vniuersus orbis. Et ibant omnes, vt profiterentur, singuli in suam ciuitatē. Ascendit autem & Ioseph à Galilæa de ciuitate Nazareth in

M 3 Iudeam

Iudam in ciuitatem Dauid, qua vocatur Bethlehem, eo quod esset de domo & familia Dauid, vt profiteretur cum Maria desponsata sibi pro re pregnante. Qua in re considera, quantum distent Dei cogitationes ab hominum cogitationibus; quàm alia sint cœlestis Regis, & Regum terræ consilia. Nam edictum illud Cæsaris ex elatione animi, ambitione, iactantia, & auaritia oriebatur; vltra iuris sui limites se extendebat: vt describeretur vniuersus orbis imperitans, atq; si totus illi subesset: omnesque eius essent subditi, qui propterea vectigal soluerent, etiam pauperes & egeni. Contra Christus Rex cœlestis, cogitationes suas omnes in humilitate, paupertate, sui que subiectione ponebat, & in calcandis pompis, diuitiis, & mundi huius vanitatibus. Non imperare venit aut ministrari: sed obedire, & seruire toti mundo. Cuius voluntatis hic habes testimonium. dum enim edicto Cæsaris matrem suam obtemperare voluit: & se & illâ eius subditos esse protestatus est: & imperatum tributum, vt reliqui subditi, soluit: vt superbiam & concupiscentiam mundi, hoc suo exemplo confunderet. Si enim Rex Regum & omnis creaturæ Monarcha, in mundum veniens, sese abiicit, & Regi terreno ac iniquo subiectionem profiteretur:

b 1. Pet. 2. 13 quid magnum, si ego me homini subijciam humana creatura propter Deum? Et quanta erit insolentia, vel ipsi Deo me non subiicere, nec eius subditum agnoscere, nec debitum obedientiæ tributum soluere? O REX COELI, prohibe, quælo,

quæso, talem in me superbiam, quam ut dissolueres, te tantoperè abiecisti. SECUNDO perpende: Etsi Edictū illud superbia & cupiditas imperasset, voluisse tamen Deū omnes suos illi parere: quia placet illi, singulos superiorib. suis in omnibus licitis obedire: etiam cum in propriū commodū ea iubent) & in eis Deum ipsū, cuius locū illi tenent, agnoscere. Supra modū itaque Christus obedientiam suam extulit, dum profectiōē hanc suā instituit, quod æterno suo Patri, qui in d *Bethlehem* ipsū nasci statuerat, obtēperaret: quamvis eius providentia, hac edicti Cæsarei occasione, ad id perficiendū v̄sa sit: qui. n. e *non veniebat in mundum, ut suam sed eius, qui eum miserat, voluntatē perficeret*, eo loco nasci ipse voluit, ubi ille decreverat: & obediendo nasci, sicut obediendo etiā mortuus est: ut omnes ab eo disceremus obedire. O DILECTE MI, quoniam vita mea in tua voluntate posita est: sit, quæso, omnis meus ingressus, & exitus semper illi conformis, Amen.

PUNCTVM III.

CONSIDERANDA TERTIO est ipsa B. Virg. profectio, eius modus, & virtutes, quas in ea exercebat; ut eas imitemur. Nā cū ipsa pauper esset: iter verò prolixū, & tēp^o brumale ac asperū; nō defuerūt illi molestig: quas tamē mirā paciētīā & alacritate tolerabat: oculorum insignem modestiam præ se ferebat: corde, in Deū filiumq; suum, quē in utero gestabat, defixo: cum quo pia colloquia miscebat, ut supra dictum est. Quod si cum suo sponso

II.

c Matt. 10.
40. & 23. 2.
Luc. 10. 16.
Ioan. 13. 20.
d Mich. 5. 2.
Matt. 2. 6.
e Ioan. 6. 38.

Medita. 10
punct. 3.

M 4 Ioseph

Ioseph interdum loquebatur: Deo colloqui-
 rat argumentum, idq; magna vtriusque incun-
 ditate. Nec tamen eundo, quamvis vterum ge-
 staret, defatigabatur; eo quod filius eam non
 grauaret; & spe citò eundem videndi, valde
 recrearetur. quæ etiam propterea è Nazareth
 exire gaudebat; quòd maiori animi tranquilli-
 tate, filio suo frui liceret, si extrà nasceretur.
 O Virgo sanctissima, nihil necesse est illud ti-
 bi, sicut Sponsæ occinere: *Surge, propera ami-
 ca mea: iam enim hyems transit, imber abiit &
 recessit: Flores apparuerunt in terra nostra, de-
 siderium enim patiendi, & obediendi, læste
 vrget, vt vel ipso hyemis rigore properes; quò
 flos ille Iesse tandem oriat; in quo nostra est
 posita requies. Utinam excellentes illas, quas
 in ea perfectione exercuisti, virtutes imitari
 mihi liceret; spiritu gressus tuos comitando,
 cui, corpore comitari, non licuit.*

PUNCTVM IV.

CONSIDERANDVS vltimo loco est,
 ipse B. Virginis in Bethlehem ingressus,
 vbi propter magnum hominum cõcur-
 sum, nec qui hospitio eam exciperet, iuuen-
 tus est, nec in diuersorio locus ei datus: vt pro-
 pterea, ad publicum animalium stabulum di-
 uertere, sit coacta: ita diuina providentia dis-
 sponente, quò Dei filius, mendicans & in-
 comoda patiens, in mundum ingrederetur,
 nemine illius incommodis compatien-
 te. Perpende excellentiam eius, qui hospitium

nunc

M
 DE P
 BT

nunc quærit, in quo nascatur, nec tamen inuenire potest; hominum verò, qui nõ solum eum non excipiunt, sed neque agnoscunt, cæcitate; & bona illa, quibus meritò propterea priuantur: ac demùm quo pacto Deus, id, quod in mundo abiectius est ac deterius, sibi elegerit. Ex quibus ad effectus, sensaque tenera, argumento consentaneo, permouebere.

EXPENDE itaque primùm, quomodo huius mundi homines palatia sua domosque sibi commodas habeant; & diuites Berthlehemitici benè hospitati & habiti sunt, quisque iuxta palatum suum: filius verò æterni Patris, omnium, quæ creata sunt, Dominus, a *in propriam* a *Ios. 1. 11.* *ueniens* ciuitatem, ex qua erat oriundus, & inter eiusdem Tribus & familiæ homines, hospitium quærat, & *sui eum non recipiant.* O æternum incarnatum Verbum, quàm citò te incipit rejicere mundus, quem tu venisti redimere! Poteris omninò iam nunc illud vsurpare. b *Vulpes foueas habent; & volucres cali nidos,* vbi ponant filios suos: *filius autem hominis,* & pauper eius mater, *non habet vbi caput suum reclinet.* Imò Vulpe te à foueis suis repellunt: quia astuti & diuites terræ paupertatem & simplicitatem tuam horrent; Aues te ad nidos suos non admittunt: quia nobiles ac superbi huius mundi, humilitatem & abiectiorem tuam contempnunt: sicque ad vile ac sordidum stabulum confugere compelleris, in quo c *bos* c *Isai. 1. 3.* *cognoscit possessorem suum, & asinus praesepe Domini sui,* quod cedit Domino suo. O Domine

dominantium, & totius creaturæ possessor, pelle ex anima mea vulpinas omnes asturias, & superbiam volatilium, à quibus ea occupatur: vt in ea tibi pateat hospitium.

II.

HINC erigar, vt causam, cur Christus hospitium in Bethlehem inuenire non potuerit, intelligam, fuisse populi illius ignorantiam: nam etiam ad proprias ipsorum domos accedentem non agnouerunt: neque enim sciebant commodum, quod recipientibus euenisset; quia alios receperunt, à quibus parum aut nihil eis commodi accessit. O felicem illum, qui hunc Dominum cognouisset, hospitioque excepisset; vt in eius domo nasceretur! quas ille spirituales diuitias accepisset! quam cumulatè hospitalitatem, hinc exceptus rependisset, qui Marthæ & Zachæo rependit amplissimè. O quam esset anima mea felix, si tantum Dominum excipere nosset? locumque eidem concedere, quò spiritualiter in ea nasceretur! O Deus infinite, qui cordis mei d *ostium pulsans* circumis, clamasq; inspirationibus tuis, vt tibi, intrare, illudq; gratiæ tuæ donis dicere cupienti, aperiam: ne, quæso, permittes, portas tibi claudi à non agnoscente; aut à non æstimante dimitti. Veni Domine, veni: clama, quia ego audiam; pulsa, aperiam; & optinam domus meæ habitationem, quod ipsum est cor meum, tibi tradam, in quo pro voto requiescas.

d Apoc. 3.
20.

III.

DE NIQVE B. Virginis & S. Iosephi non solum patientiam, in tanta inhospitalitate ac deser-

desertione, considera; sed animi quoque tranquillitatem in repulsa, quam, ob suam inopiam ab ijs tulerant, ad quos hospitij causa accesserāt: imò & lætitiā, qua se ad stabulum, abiectissimum in terra locum, receperunt: humilitatem & egestatem cum patientia & hilaritate, stupendo germanitatis nexu connectentes. Quorum exemplo conabor & ego, me ita componere, vt primū voluntate, quod in mundo est abiectissimū, mihi optem; deinde, si quādo tale quid fors tulerit, patienter illud reipsa & gaudenter amplectar. Neque enim fors alia felicior esse potest, quam hos clarissimos sanctos proximè imitari; sicut ipsi Christum sunt imitati, vt mox licebit videre.

MEDITATIO XVII.

DE CHRISTI DOMINI
*nostri Natiuitate in Angipor-
tu Bethlehémica.*

PVNCTVM I.

ONSIDERANDVM hic primum est, quid Verbū Incarnatū, imminente iam hora ex materno utero prodeūdi, fecerit. In primis enim vt consuetū nascendi tempus præuenire noluit; sic nec vltra differre: sed ipso momento, quo nonus à conceptione
mensis

2 *Psal. 18. 6.*

menfis explebatur, prodire, & sese mundo, incredibili cordis affectu, manifestare voluit; viam suam magna animi exultatione auspiceretur, iuxta illud Dauidis: *a Exultauit vt Gigas ad currendam viam: à summo celo egressus eius, & occurfus eius vsque ad summum eius.* Quamuis enim viae asperitatem, à sua natiuitate vsque ad mortem, non ignoraret: exultauit tamen fortitudine & alacritate, ad eam inchoandam: vt ex materno procedens utero, qui eius caeli erat, pedes suos primùm in vilissimo & totius orbis abiectissimo loco collocaret. Quo nomine gratias agam, & orabo; vt & intelligere, & sentire mihi concedat, quod in hoc loco in mundum ingressu actum est. O Infantem Gigante fortiorem! qui, vt sol nouus & splendens, ab Oriente prodire gestis, vt cursum ad Crucis vsque Occidentem teneas: illumina mentem meam, & voluntatem accende: quos egressum hunc tuum contemplari, & elucantes in eo virtutes imitari valeam.

II.

*D. Thom. 3.
p. 2. 35. a. 6.*

DEINDE considerandum, quàm se liberalem erga matrem, idem Infans ostenderit. Si enim potens ac diues quispiam, apud rusticum aliquem, non utilitatis alterius quàm obsequij ex amore præstandi causa, hospitatus beneque tractatus, solet in discessu eam hospitalitatem cumulatè, pretioso aliquo oblatione dono compensare, quod & suæ gratitudini, & hospitis necessitati respondeat: quanta donum par est credere, ditissimum ac potentissimum hunc Infantem tali matri, in suo ex utero eius

egressu,

reliquisse; quæ novem integros menses, ingenti eidem seruiendi ac placendi desiderio, tam gratum præbuerit hospitium! quàm altam huius mysterij contemplationem! quos mentis inusitatos iubilos illa tunc senserit, pro doloribus, quos aliæ matres ea occasione perpeti solent! Neque enim par fuisset, eam, quæ nulla carnis voluptate conceperat, cum carnis dolore parere: neque ipse filius, quamuis, in ferendis doloribus, secum dispensare noluerit, matrem suam voluit aliquo sensus dolore tangi. Ad eundem modum cogitare licet, eundem Christum, cum animam piam in Eucharistiæ Sacramento ingreditur, initio quidem Sacramentalem ei gratiam conferre: quem, si ipsa, vt talem decet hospitem, tractet; insignia eum, ante suum egressum, deuotionis & contemplationis dona, magnosque lætitiæ iubilos, quibus bonam hospitalitatem compenset, ei largiturum. Quare age, anima mea, attende diligenter, quomodo cælestem hunc hospitem, cum ad te venire dignatur, tractes: quò te cælestibus etiam donis ditet, ac satiet.

TERTIO perpende, eadem causâ Christum, illasâ matris integritate, miraculo prodire voluisse: quòd non deceret, cum tanto eius hospitij detrimento egredi, in quo tam diu & tam benè habitus fuisset: sed & singulari hoc honore matrem suam meritò affecisse; quòd nos doceret, se nunquam permissurum, vt ob exhibitum ipsi hospitium, & quoduis

obsc-

III.

*Suprà Me-
dit. 14.
par. 3.*

obsequij genus, detrimentum vllum rerum nostrarum faciamus; etiamsi, ad nos illos seruandos, miraculo fit opus. Et si enim, vt seipsum à passione, doloribus, & morte liberaret, miraculo vti noluerit; ad suos tamen electos præseruandos, solet, cum eis ita expediret, illud adhibere. O supreme Magister, quàm aperte hoc me doces exemplo, veri amoris conditionem; qui in seipsum seuerus, in alios blandus esse consuevit: seueritatem sibi eligit, qua se affligat; erga proximos indulgentiam adhibet, vt demulceat. Adiuua me, Domine, gratia tuâ, quò inflammata[m] charitatem tuam imiter in vtroque.

PUNCTVM II.

CONSIDERA deinde, quid B. Virgo fecerit, cum ex animæ suæ iubilis agnouit, paruis horam imminere: expendet itaque eius affectus, facta, & verba. Nam in speluncæ illius angulum vnum sese coniciens, altissimæ contemplationi intenta, vnigenitum suum peperit: moxque eundem in vlnas accepit. Quis gaudij & lætitiæ illius magnitudinem assequi poterit, qua fuit anima illa affecta, primo illo filij sui aspectu, non in externa, quam cernebat, corporis elegantia, sed mensa sed mente ad eius animæ, diuinitatisque pulchritudinem transiens, quantum hinc audebat eum, vt filium ingenti amore completi & osculari; tantum inde humilitate &

reue.

M. DE P. O. N.
R. I. & C.

reuerentia se retrahebat, aduertens eundem etiam esse Deum. his enim duabus vlnis charitate & humilitate, amore & reuerentia, vult Deus non ad se accedere. Idem itaque & mihi spiritualiter faciendum esse intelligam, vt animam meam vlnis, amore, scilicet & reuerentia eum amplectar: illo amanter appropians; hac me reuerenter contrahens.

Mox B. Virgo Infantulum filium suum panniculis, quos ad id parauerat, inuoluit, & in præsepio reclinauit: affectusque humilitatis, indignam se iudicans, quæ in vlnis suis eum teneret: flexis genibus eundem, vt Deum, & Dominum suum adorauit; magnoque amore illi etiam locuta est, nihil dubitans, se ab eo intelligi. Gratias itaque illi egerit, tam pro beneficio, quod suo ad humanum genus reparandum aduentu, in illud contulisset; quam quod ipsam ad id in matrem, nullis suis meritis, elegisset: simulque dubio procul se totam, ad fidelia obsequia, animo & corpore viribusque omnibus præstanda, obtulerit. Quæ omnia tenerrimo affectu, suauissimisque verbis eam dixisse, par est existimare; & cogitatione potius ea percipi, quam vllis nostris verbis explicari, iucundius est.

Idem S. Iosephum fecisse, non est dubitandum: adorasse nimirum Infantulum, gratias ei egisse, tum pro collato, natiuitate sua, toti mundo beneficio; tum sibi nominatim, in suum educatorem ipsum eligendo: ad quod munus fideliter diligenterque præstan-

dum

II.

III.

dum, & in omnibus seruiendum, se promptis-
simum obtulisse, credendum est. Idem verò &
mihi faciendum esse intelligam, vt me ipsum,
cordis affectu, sanctis hisce coniugam; corpus
& animam, cum eius omnibus facultatibus,
ad seruiendum promptissimè offerens. O dul-
cissime summeque Domine, quas tibi potero
grates agere, pro tanto hoc beneficio, quod
infans factus, & in tanta rerum egestate, vt me
redimeres, contulisti? Vtinam horâ illâ præ-
sens adfuissem, vt in tua illa Infancia, obsequia
tibi mea deferrem. Ecce nunc spiritu, quic-
quid sum, possum, & valeo, Maiestati tuæ la-
bens offero, vt me omniaque mea in serui-
tuis ponam. Accepta, Domine, hanc voluntatem
& gratiâ tuâ me adiuua, vt eam reipsum ex-
pleam.

PUNCTVM III.

TERTIO ac præcipuè consideranda sunt
stupenda illa & miraculi plena diuina
huius Infantis in præsepio collocati ma-
gnalia, eius personæ dignitas, verba quæ cor-
de proferebat, quæ faciebat, quæ & patieba-
tur, propter quos, & quomodo: heroicè item
virtutes, quas etiam tunc exercebat. Quæ om-
nia quemadmodum (B. Virginem fecisse cre-
dendum est) attentius sunt expendenda, in
hunc modum.

I.
*De persona
Infantis.*

PRIMUM circa Infantis personam, consi-
randa, quæ, quâ Deus est, cum ijs, quæ habet
quâ homo: idque maiori, quâ potero admira-
tionis & amoris affectu. Est enim Infans hic
Deus

Deus ille Maieftatis, cuius a *Sedes, calum* est; b
Thronus, Cherubini; famuli, Angelorum Hie
 rarchia, in quarum medio, Imperatoris instar
 ille sedet, quem adorant omnes, seque subdi-
 tos agnoscunt. Ex altera verò parte idem ipse,
 in vilissimo iacet c *præsepio, d in medio duorum*
animalium. Et qui e *Verbum* æternum est Pa-
 tris, per quem omnia facta sunt, eademque pro-
 pria virtute sustentat ac servat, is factus in-
 fans, pedes manusque ligatus, ita manet, vt nec
 mouere se valeat: & qui Diuinitatis *f amictus*
 est *lumine* infinito sicut *vestimēto*; quia g *splen-*
dor est gloria, & figura substantia Patris; qui
 tuas creaturas vestit pulchritudine; & libe-
 rali manu sustentat, atque conseruat: ille ipse,
 vilibus hic pannis, crepundijs que vestitur; la-
 cte materno indiget, quo nutriatur. O In-
 fans excelsissime, & vilissime; vbi que veneran-
 de, vbi que amande. *Sed quò pro me vilior eò mi-*
hi charior: & quò magis mei causa despectus, eò
 dignior es, qui à me diligaris; & quò abiectior,
 eò excelsior. At quis te pro meritis amabit!
 Utinam me ipsum deijcerem, atque vt par est,
 humiliarem! nam me ipsum in me abijcere,
 erit in te exaltari. Quomodo non erubef-
 cis, o anima mea, excelsissimam hanc perso-
 nam ad eò cernens humiliatam; tuam verò vi-
 lissimam ad eò inaniter elatam! Discas ab hoc
 Infante humiliare te ipsam. h *qui enim, sicut i-*
pse, humiliauerit se in terra, ab ipso exaltabi-
tur in cælo.

a *Isai. 66.1.*
 b c. *37. 16.*
 b *Mat. 5.35.*
 b *Psal. 79.3.*
 c *Luc. 2.7.*
 d *Habac. 3.*
 2. *iuxta 70.*
 e *Ioan. 1.3.*
 f *Psal. 103.2.*
 g *Heb. 1.3.*
 S. Bernard.
 serm. 1. in
 Epiphan.
 h *Matt. 23.*
 12.

DEINDE verba, quæ Infans iste non lingua,
 I I. N sed

I I. Part. Medit.

Infantis
verba.

i Heb. 10. 7.
Psal. 39. 8.

k Mat. 11. 29
m 18. 3. 4.

n Marc. 10.
16.

III.
Infantis A-
ctiones.

sed spiritu: non voce, sed exemplo tunc dixerit; perpende. Cum æterno enim Patre colloquens, gratias illi agebat; quod hora tandem illa aduenisset; qua ipsum in præsepio illo voluisset reclinari; promptissimum sese magnoque offerens amore, ad labores omnes, quos in mundo perpeffurus esset, illud repetens (quod Apost. expendit) *i Tunc ingrediens mundum dixi, Ecce venio, ut faciam Deum voluntatem tuam* Ad homines etiam, exemplo suo, ex præsepio clamabat, ea docēs, quæ verbo etiam postea prædicauit: *k Discite à me, quia mitis sum & humilis corde: & m Nisi conuersi fueritis, & efficiamini sicut paruuli; non intrabitis in regnum cælorum. Et quicumque humiliauerit sicut paruulus iste; hic maior est in Regno Cælorum.* Hæc & similia exemplo suo prædicat: quæ merito audiam, deuotissime supplicans, ut aures mihi cordis aperiat, quò linguam illam intelligam; & exequar intellectam. Ocellissime Infans, qui ex isto præsepio me, ut fiam infans, inuitas; qui que paruulorum ad eò semper fuisti amans, ut eos etiam amanter amplectereris; fac me paruulum in innocentia, sicut tu es; paruulum in humilitate, infantem in silentio, & tenerum in charitate: in his enim quatuor posita est similitudo, qua paruuli hic effecti, in Dei oculis magni simus.

STATIM ad opera consideranda, quæ idem Infans illic facit, pergam. In quibus vnum est admiratione dignissimum: quod cum intelligentiæ usu tam esset tunc perfectus vir,

atque

atque cum triginta esset annorum: omnia tamen, quæ faciebat, & motus ipsi, ac vultus compositio, erant infantilia, non imitatione aut simulatione; sed re ipsa & verissimè, sicut aliorum infantum, admirandâ quâdam Symmetriâ, quam illi intelligunt, qui expendere noverunt duarum istarum rerum in ipso vnitione. Nominatim verò nunc fletum, & lacrymarum eius causas expendam. Plorat enim ille, non tam quod in commoda ferat, quod alij faciunt infantes; quàm ob ea, quæ nos, peccatis nostris exigentibus, patimur. amor enim, quo nos prosequitur, lacrymas illas expressit; quibus propterea internas feruentissimas iungebat, ad Patrem æternum, preces: iam tunc illud re ipsa præstans, quod de eo dixit Apostolus, *Qui in diebus carnis sue preces supplicationesq, ad Deum cum clamore valido & lacrymis, offerebat.* Credibile est autem, B. Virginem, cum infantem suum lacrymantem videret, eiusque causam Spiritu S. edocta assequeretur, suas quoque lacrymas coniunxisse. O dulcissime I E S V, cur tam amarè meas defles miseras, tuarum oblitus? O anima mea, cur & tu non fles, infantem hunc pro te videns lacrymantem? plora saltem ex compassione pro te flentis; plora, quia tu ipse planctus illius es causa; plora propter tua peccata, quæ illius cor transuerberant. quod si propter hæc non fles; tuam saltem defleas duritiem, qua flere, cum maximè tibi expediret, non potes; etiam si flendi tot adsint causæ. O Virgo beatissima,

o Heb. 5. 7.

p Matt. 5. 5.

IV.

*Quæ patitur
Infans.*

S Thom. 3.

p. 9. 35 a. 8.

S Bernard.

serm. 3. de

Nat.

q Psal. 87. 16

donum mihi lachrymarum impetra, vt saltem te flentem comitari possim, ad filij tui consolationem, quam ex nostris ipse haurit lacrymis, p *beatos* eos pronuntians, *qui lugent: quoniam ipsi consolabuntur.*

ULTIMO, quæ Infans hic patitur, considerabo: paupertatem, frigus, dolores, aliæque incommoda permulta: quæ omnia, non necessitate coactus, sed voluntate & sponte patitur. Ipse enim elegit ad nascendum seuerissimum brumale tempus, & horam totius noctis rigidissimam; stabulum vilissimum, & totius ciuitatis abiectissimum; egestatem maximam, desertionem & obliuionem hominum, quæ potuit esse, maximam. Idque totum, ita dissimulata humilitate subiit, vt cum verè sponte illa amplecteretur, necessitate tamen ad id coactus, ac porro vilior ipse abiectiorque esse videretur. Denique ab ipso præsepi) quod ipse asseuerauit, cum dixit in Psalmo q *Pauper sum ego & in laboribus à iuuentute mea* egestatem, contemptum, labores, & dolores tanquam inseparabiles sibi socios ad vsque mortem assequit: mille in rebus omnibus incommodorum genera ferens; eam vitæ rationem, quam mundus auersatur, amplexus: quò mundi sectatorum errores suo exemplo detegeret; de quibus S. Bernardus, *euidens* esse pronunciat, *mundum, diuitias, honores, & voluptates sectantem errare, cum Christus sapientia infinita, qui nec decipi potest, nec nos vult decipere, is contraria prætulerit.*

HAC

HAC consideratione, pudore in huius beatissimi Infantis conspectu suffundar, cogitans, multò aliter me hætenus vixisse, quàm ipse vixerit, ac docuerit: Ideoque statuum, eum in posterum sequi, ea, quæ ipse elegit, alijs omnibus præferendo: demissè ei supplicans, me dignum ut faciat, qui cū ipso, & ut ipse; non necessitate, sed voluntate, sponte, & ex amore patriar. O Infans supreme, & qui ut alter David, *sapientissimus es Princeps inter tres* (es enim *12. Reg. 23.8.* trium diuinarum Personarum secunda, cui sapientia tribuitur) quid in Cathedra ista præsepis sedens facis, tanquam mutus nihil nobis dicens? Es nimirum, *quasi tenerrimus ligni vermiculus, qui octingentos interficis impetuo.* Nam contemptu & humiliatione, quam in carioso præsepis istius ligno amplecteris, innumeros mundani amoris insultus, diuini tui amoris impetu interficis. O Princeps sapientissime, & fortissime, qui tacendo doces; & tacendo occidis: doce me, in silentio sequi tuos istos contemptus; occide in corde meo omnes huius mundi affectus: quò ad imitationem tui, vermis effectus, ad te in gloriæ tuæ throno videndum conscendere merear.

Amen.

MEDITATIO XVIII.

*DE ANGELORVM IN CHRISTI
nati Exultatione, & eius nuntio,
quem Pastoribus attulerunt.*

PUNCTVM I.

ONSIDERANDVM primum hęc, quid in cęlo ageretur, cum Christus est natus in terra. Angelorum enim Hierarchię, hinc Dei Maiestatem clarę videntes, inde humiliatum eundę, ab-

conditum, & apud homines incognitum cęnentes, vehementer obstupuerunt; ingentique desiderio, eundę hominibꝰ in honore & veneratione esse, cupiētes, mox omnes ad terras, si Deus annuisset eū manifestaturi, descēdissent. Tunc æternus Pater oēs iussit facere (quod Apostolus aduertit) dicens: *Cum iterum introducit Primogenitum in orbem terrarum, dicit: Et adorent eum oēs Angeli eius: omnes, inquit, vt ne vnus desit. Quare omnes e cęlo cum summa reuerentia eum adorauerūt, ipso infante in terra acceptante. Nam Seraphini amore licet inflammati, eum tamen aspicientes se frigidos profitebantur, profundeque inclinati Deum suum agnoscebant: Cherubini scientię pleni, in huius infantuli conspectu ignaros se*

Luc. 2.
D. Thom. 3.
p. 4. 36.

a Heb. 1. 6.

M
F. DE P
RI

iudicantes, tremore magno adorabant, ac ut suum Dominum reuererantur. Idem porro reliqui Angelici chori faciebant. Gaudeo, animoque toto exulto, O bonum omne meum, cum adorari te video ab Angelis tuis: simul & coleo in tanta te obliuione, apud homines, tamque incognitum esse: Ego autem, Domine, cum beatis illis spiritibus te humillime adoro, cupio que ex animo, ut omnes te homines cognoscant & adorent. Quod si ad hanc tui notitiam hominibus adferendam, aliquid valeo. *b Ecce ego, mitte me:* alisenim, quas mihi *b Isai. 6. 9.* adiacendes, mox volabo; instarque Sera- *b 3.* phinorum clamabo in mundo: *b Sanctus, Sanctus, Sanctus es Deus exercituum: plena est omnis terra gloria tua: quauis ea, humiliationis istius fumo, qua in spelunca ista te occultas, obscurata videatur.*

PUNCTVM II.

CONSIDERANDVM deinde, æternum Patrem, statim hanc filij sui Natiuitatē Pastoribus, qui in vicinia Bethlehem super gregum suorum custodia vigilabant, per vnum Angelum (qui Gabriel fuisse creditur) reuelasse. is splendens indutus corpus, cælesti eos lumine circumfulgens, dixit. *a Ecce Euan- a Luc. 2. 10.* gelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni populo: quia natus est vobis hodie Saluator, qui Christus Dominus in ciuitate Dauid. Et hoc vobis signum: inuenietis Infantem pannis inuolutum, & positum in praesepio.

I.

Hic primum perpende: noluisse Deum manifestare hoc mysterium, aut Angelum suum ad Sapientes bethlehemiticos mittere: eò quod illi esset superbi; nec ad diuites, diuitiarum cupidos; nec nobiles, delicijs deditos: sed ad Pastores, pauperes, humiles, laboribus affuetos, & officio suo attendentes, & vigilantes. Tales enim dispositiones Deus in eis desiderat, quos mysteriorum suorum vult participes facere: quod si me non facit: id ex cuius illarum qualitarum defectu prouent. Propterea enim dixit ipse: *b Quia abscondisti haec mysteria & mirabilia fidei & ueritatis à sapientibus & prudentibus, & reuelasti ea paruulis.*

*b Matt. II.
12.*

II.

DEINDE perpende: summi gaudij materiam & occasionem esse, quod *Saluator* **N**OBIS nascatur. Non sibi nascitur, qui non indigebat salute; nec Angelis, quia non ad eos saluandos uenit: sed nascitur hominibus, & mihi: quia, ut saluet me, uenit; mihi nascitur, circumciditur: & quidquid fecit & perpeusus est, mihi fecit: & quidquid in praesepio illo geritur, totum in meum commodum dirigitur: ut peccata mihi condonet, ut uirtutum amore inflammet, ut suis meditet meritis. **O** **I**ESU dulcissime, quod tibi doloris, id mihi materia est magni gaudij. Gaudeo Deus, ad eò te esse bonum, ut debitos mihi labores doloresque, in te suscipias: quò tua mihi gaudia communices. Ne, quare, tam sum ego infoelix, ut, cum tu in com-

mune

mune omnium hominum bonum natus fueris; ego ita vitam meam instituo, atque si *S. Bernard. serm. 4. de Resurrect.*

pro me natus non esses; qui alta superbè quæram, humilis tuæ abiectiōis oblitus.

TERTIÒ perpende, signa ad Christum natum inueniendum, infantiam esse, fascias, pannos, & præsepe. O Dei infinita altitudo, quis vnquam cogitasset, res adeò viles, viam fore ac signa ad inueniendum & agnoscendum Deum tantæ Maiestatis! Verùm, quando huiusmodi vilibus tantoperè delectaris, vt te ipsum in illorum medio colloces, quò me ad eadem inuites: eadem quæso operâ me doce; signa, quibus te in anima mea spiritualiter natum intelligam, esse, infantis in vita innocentiam; silentium in lingua; paupertatem in habitu; humilitatis affectum in vilissimis & abiectissimis terræ pro me eligendis. Imprime, Domine, omnia hæc signa in anima mea; quò tibi similis euadat; ideoque in eadem nasci, commorarique tibi complacet.

PUNCTVM. III.

CVM Angelus hæc pastoribus annuncia-
set: *Subito facta est cum eo multitudo
militia celestis, laudantium Deum & di-
centium: Gloria in altissimis Deo, & in terra pax
hominibus bonæ voluntatis.*

CONSIDERA hic, quis Angelos istos mittat, quem in finem, & quem hymnum canticumve concinant. Qui Angelos mittit, æternus est Pater: mittit autem eos, vt filium suum,

N 5 ipsius

ipſius amore tantopere humiliatum, in honore apud homines eſſe faciat: ſemper enim curſus illi fuit, filium, quoties ſe ille abjiciebat, exaltare: Item, vt Angeli exemplo ſuo docerent homines, quid in tali occaſione eos facere par eſſet, in quorum uſum Deus factus eſſet homo. Gratiſ tibi, æterne Pater, quòd tam ſolicitus ſis in eo, qui ſe humiliat, exaltando: meritis quidem ille eſt honore affici, qui pro tuo honore ſe uoluit humiliare. Cùm itaque ſiquam, & tu ita uelis, vt illum ego laudem & honorem: doce me, quæſo, hymnum illum Angelorum, eodem, quo illi, ſpiritu decantare.

GLORIA IN EXCELSIS DEO.

Hiſ uerbis nos Angeli docent, totum hoc opus Incarnationis, ita eminenter eſſe Dei gloriam, vt nullam reliquorum eius operum tantam atque hoc illi adferat: propter quod merito eſt ab omnibus laudandus, qui uita perfectionem profitentur. nam & in cæleſti ipſo propter illud nominatim glorificatur, eſtque iuſtiſſimum, idem vt fiat in a terra noſtra, quæ propter illud ipſum myſterium plena eſt gloria Dei: quod ipſi Seraphini teſtati ſunt apud Iſaiam, cùm huius Domini uidit gloriam. O REX gloria, trahe cor meum in excelsa; vt ſicut te illic Angeli glorificant, ita ego nomen tuum glorificem in terra; & quicquid fecero dixeroque, in tuam cedat gloriam; meâ nunquam quæſitâ. Nunquam ex ore meo uerbum hoc diſcedat: Gloria uni trinoque Deo: Gloria

a Iſaia 6. 3.

ria Patri, & Filio, & Spiritui sancto: Patri gloria, qui filium suum mihi dedit; gloria Filio, qui reparandi me causa, homo factus est; Spiritui sancto gloria, de cuius amore opus hoc promanat.

ET IN TERRA PAX.

ADVENIT cum præcellenti hoc opere pax habitatoribus terræ, non limitata & qualiscunque, sed plena. Est enim pax cum Deo, cum Angelis, & cuique secum, & cum cæteris hominibus: quia natus iste Salvator, reconciliationem adfert mundi cum Patre suo; veniam peccatorum; victoriam de aduersariis Dæmonibus; carnis spiritui subiectionem; voluntatum inter se, & cum Deo coniunctionem & concordiam: ex qua promanat conscientiarum lætitia, & *b pax illa, que exuperat omnem sensum.*

b Phil. 4. 7.

c Psal. 71. 7.

O PRINCEPS pacis, de quo scriptum est: *c Orietur in diebus eius iustitia & abundantia pacis donec auferatur luna:* humillimè supplico, ut omnem mundi huius inconstantiā à me auferas; stabilitas verò me sanctitate & pace diuina.

HOMINIBVS BONAE VOLUNTATIS.

PERPENDE hic: pacem quidem à bona Dei voluntate, qua in nos ipse propendet, quamq; omnib. offert, originem ducere: re ipsa tamē eā non frui, nisi eos qui & ipsi bonæ sint voluntatis, recta intentione affectæ, Deo coniunctæ, eiusque legi subiectæ. Non itaque promittitur pax hominibus, q̄ boni sint iudicij, acuti ingenij,

VIRIUM

virium robustarum; quod insignia alia habeant talenta, naturaliaque huiusmodi ornamenta: nam cum his omnibus pugnae magnae, discordiae, & à Deo auersiones possunt esse coniunctae: & quamuis illa absint, modò voluntas bona non desit, pax illa aderit: quare eius, quam reliquorum, maiorem habere oportet rationem. *Nihil enim* (S. Gregorio teste) *ditius est bona voluntate*: ideoque nihil amabilius, nihil pacificum magis: sicut è contra, nihil miserabilius, magis turbatum, aut horrendum est quàm voluntas mala. Quare magno feruore ab hoc nato Domino efflagitandum est, vt à mala meliberet; donet verò bonam, quæ verè ipsius est donum. quod distinctiùs alia lectio indicat, dicens: *Hominibus bona voluntas*. O SALVATOR dulcissime, da mihi, quam omnibus offers, voluntatem bonam, quòd propriam abnegata, tuam amplectar d *bonam, beneplacentem, & perfectam*. illa enim verè est omnium bonorum origo; mea verò, si sibi ipsi relinquatur, omnium est malorum initium.

Homil. 5. in
Euang.

d Rom. 12. 2.

PUNCTVM IV.

POST breuem apud Pastores moram, Angeli celum repetiuerunt: piè tamen credit potest, eos locum Natiuitatis non prætermisisse, sed sine præceptibili strepitu eò diuertentes, idem Canticum renouasse ita, vt B. Virgo & S. Ioseph illud perciperent; adora- toque recens nato infantulo, tanquam Deo &

Rege

Rege suo, ascendisse. O quantam animi lætitiã
musica illa angelica B. Virgini attulit! & quàm
se æterno Patri gratam exhibuit, ob delatum
filio suo hunc honorem! quanto exultauit gau-
dio ex tanti exercitus angelici conspectu! quàm
est in fide confirmata, dum reuocat in memo-
riam quod scriptum est: *a Et adorent eius omnes
Angeli eius.* Ego, Deus meus, te vnà cum illis
adoro, occinoq; gloriam etiam in isto tuo præ-
sepio, cupiens ab vniuerso orbe intra Ecclesiam
tuam decantari, quò ab omnibus in secula glo-
rificeris, Amen.

*a Psal. 96. 8.
Hebr. 1. 6.*

MEDITATIO XIX.

DE ACCESSV PASTORVM AD
Bethlehem, & iis qua illis ibi accide-
runt, & aliis vsque ad cir-
cuncisionem.

PUNCTVM I.

E factum a est; *v*o discesse-
runt ab eis Angeli in cælum,
pastores loquebantur ad in-
uicem: Transeamus vsque
Bethlehem, & videamus hoc
verbum, quod factum est,
quod Dominus ostendit nobis. Et venerunt fe-
stinantés vsque ad locum, vbi Infans erat.

a Luc. 2. 15

PER

I. **PERPENDAM** hic primùm: Pastores nõ tradidisse obliuioni reuelationem angelorũ; sed mutuã se charitate ad profectiõnem illam fuisse exhortatos. neq; enim inspirationum huiusmodi & mandatorum Dei obliuisci nos deceret: sed exequi, verbis exemplisq; ad id nos iuicẽ exhortãtes, quatuor illorũ animalũ instar, quã *b* *Ezech* 1. 12 *c* 3. 13. *spiritus impetum* sequentia, alis se c altera ad alteram percutiebant, quasi inuicem se, ad spiritum maiori feruore sequendum, prouocarent.

II. **DEINDE**, exactã pastores seruasse obedientiam. Nam, etsi Angelus non expressẽ iussit eõs ire Bethlehem, satis sibi existimarũt, infirmã esse gratum Deo fore, si accederent: quia in eis si est mysteriũ reuelatum iudicabant. Perfecti enim obediẽti, quãcunq; diuinã voluntati insonatio sufficit, vt eã exequi procuret, licet et causã proprios greges, (quod Pastores illi fecerunt) & quãcunq; alia dimittere, sit necesse.

III. **TERTIO**, easdẽ feruorem magnũ adhibuisse vt q̃ Deo gratũ esse cognouerant, exequerentur. n. significat q̃ additur: *Venerunt festinãtes*, moti videlicet spiritu diuino; & quod Angelus annunciauerit *Verbum* Dei æternum, pro nobis caro factũ, videre cupientes. Qui feruor dignos illos fecit, quod Angelus ad locũ deduceret, & inueni: et q̃ querebãt. Vtinã daretur, eã obedientiã, feruentemq; diligentia horum pastorum imitari, in quærendo & inueniendo Saluatore. O supreme **PASTOR**, cuius oues reliqui sunt pastores, ostende mihi locum, d*e* *bi pascas*, vbi cubes sanctissimæ natiuitatis tue rem.

d *Can.* 1. 7.

tempore, quò te & quæram, & inueniam ita, vt etiam agnoscam & amem in sæcula, Amen.

PUNCTVM II.

E T intrantes inuenerunt Mariam, & Ioseph, & Infantem positum in praesepio.

PERPENDENDVM hic est, quid Pastores fecerint, cum, quod quærebant, inuenerunt.

PRIMUM. n. fas est credere, ipsis locum ingredientibus, processisse ex sanctissimi Infantis vultu splendorem & clarissimam lucem, quæ eorum mentem penetrans, manifestauit: Infantem illum, verum Deum & hominem esse; mundi Saluatorem, & Messiam in lege promissum: quod ipsi fide viuam credentes, eiusdem amore inflammati, humi prostrati, summam eum reuerentiâ adorauerunt; gratias pro aduentu isto in mundum egerunt; atque vt populi Israel miseretur, pergeret porro inceptum redemptionis operis ad finem perducere, supplicarunt: sese verò ad omnia obsequia præstanda verbis piis & humilibus obrulerunt. Est verò fas credere, aliquid eos, ex paupertate sua, infanti obtulisse, reuocante ipso infante, inspiratione sua, illis in memoriam, illud Deuteronomio a Nō apparebis vacuum ante Dominum, sed quo putamus affectu illud obtulerint! quo amore infans illud acceptauerit! quam propterea copiosa illis, gratiæ suæ dona impertierit; ne vacui ab ipso recederent! Credibile est, etiam B. Virginem gratias illis egisse; ipsos verò, insignem, quæ in ea elucebat, sanctitatem admiratos; magnam reuerentiâ eam alloquentes, quæcunq; cum Angelis sibi euenissent, enarra-

I.

II.

a Deuter. 16

17.

quod

quod ipsum magna lætitia B. Virginem proculdubio affecit, propter filij sui gloriam. **O** IESU dulcissime, cum sanctis his pastoribus te adoro, cupiens eadem, qua ipsi, deuotione id facere. Ne autem vacuus accedam, cor meum, eiusq; libertatem, & quicquid habeo totum tibi offero; ac supplico, ne vacuum è conspectu tuo me abire patiaris; sed gratia tua me repleas qua tibi fideliter hic seruiens, æternam consequar vitam, Amen.

PUNCTVM III.

E Treuersi sunt pastores glorificantes & laudantes Deum in omnibus, quæ audierant & viderant: quæ omnibus occurrenti narrabant: & omnes, qui audierunt mirati sunt. Maria autem conseruabat omnia verba hæc conferens in corde suo. Operæ pretium hic erant quatuor hominum genera, qui in Bethlehem & eius confiniis tunc fuerunt: & rationem, qua singuli circa hoc Natalis filij Dei mysterium se habuerunt, considerare: vtrunque ad meum proprium commodum applicando.

I. QUIDAM ergò in Bethlehem quidem erant; sed ad speluncam siue præsepe Christi, etiam auditis, quæ pastores narrabant, ac de istis admirantes, non legimus eorum aliquem motum fuisse, vt accederet & videret: variis fortè occupationibus & negotiis absorptos: sicut & nunc sunt plurimi, qui vt aliis, quæ palato magis arrident, attendant, aut omnino non

non, aut certe legitime ad eadem mysteria consideranda accedunt.

ALII casu, & transeuntes speluncam illam ingrediebantur; sed neq; infantem neque eius matrem agnoscebant; nec aliud ibi, quam externam rerum faciem assequentes, præteribant. Tales illi centendi sunt, qui fide mortuâ his mysteriis assistunt; nihil ultra solliciti, quid in eis contineatur: Ideoq; nullum ex eis fructum referunt.

ALII rursus, sicut pastores à Deo excitati locum ingressi, fide viva infantem agnouerunt, adorarunt, ac fructus magnos retulerunt: non tamen in loco remanserunt; sed ad munia sua, Deum laudantes, & magnalia eius prædicantes, sunt reuersi. Tales illi sunt iusti, qui certis temporibus, horum mysteriorum considerationi & contemplationi insistant: & inde ad munia sua & obligationes, cum lucro redeunt, prædicantes, quæ de Deo agnouerunt; aliosque, ad eundem quærendum & agnosendam, extimulantes.

ALII deniq; ut B. Virgo & S. Ioseph, manserunt semper in spelunca ad præsepe, infan-
tulo assistentes, & amore magno ei seruietes; memoria retinentes, & in cordibus suis, quæcunq; videbant & audiebant, conferentes. O quas collationes de his omnibus B. Virgo fecerit! conferebat proculdubio, ea quæ Deus in cælo, cū iis, quæ infans habebat in terra; quod Prophetæ dixerant, cum iis, quæ ipsa oculis usurpabat: quæ Angelus pastoresque reule

II.

III.

IV.

rant, cum eo quod in præsepio coram se habebat: nec sterilis hæc erat conferentia; sed omninò tenera, & admiratione, feruentibusque deuotionis affectibus plenissima: Et in his considerandis, & expectandis, octo integros dies, vsq; ad circumcisiõem, expendit. Hanc autem Virginem illi censendi sunt imitari, qui dies aliquot in his mysteriis contemplandis ponit omnia, quæ ad ea spectant, conferentes in cordibus suis. Felices qui hoc modo possunt & nouerunt infanti huic circa præsepiũ assistere! O Virgo sanctissima, doce me conferre in corde, quæcunq; me fides docet de filio tuo, quæq; tu in corde tuo de eo conferebas: ut eisdem benè eordi meo insculptis, ab eius præsentia nunquã recedã; sed me totũ ei cognoscendo, seruiendo impendã in sæcula, Amen.

In Meditatione XXVI. alius modus ponitur hoc mysterium meditando.

MEDITATIO XX.

DE INFANTIS IESU
Circumcisione.

PUNCTVM. I.

ONSIDERANDVM hic primum accedente die ab ipso Natali octauo, statuisse B. Virginem, & S. Iosephum, infantem iuxta a legem, quæ id faciendi præceptum

parentibus imponebat, circumcidere. P R
PENDE ergo primum, exactam B. Virg. san-

cti

S. Thom 3.
p. 1. 37. 4. 1.

a Leuit. 12. 3

I.

Atq; Iosephi circa hoc præceptum, obedientiam: quæ etiam si non ignorarent, eius executionem infantulo, quem tenerrimè diligebat, dolorem ac pœnam allaturam; non id tamen eos retardavit, quò minus Dei voluntatè præferrent. Quare B. ipsa Virgo (si opus fuisset) nõ dubitasset, propriis manibus arrepto cultello, sicut b Sephora illa, proprium filium circumcidere. Nec desunt, qui dicant, ipsam B. Virginem circumcisionem peregrisse; licet alij S. Iosepho eam tribuant. Illud certum est: utrunq; promptum fuisse ad id præstandum, quod Deo gratissimum fore intelligerent.

b Exo. 4. 25.

II.

DEINDE, B. Virginis charitatè & pietatem perpende, quæ omni dubio procul, huic actioni præsens interfuit: tum ut filiũ foueret eiusque vulneri, quem tanto operè diligebat, mederetur: tum ut preciosissimũ, qui efflueret, sanguinem, & ipsum præputium conseruaret: sciens, sanguis esse Dei, immensiq; valoris. O quanta pietate & reuerentiã illum in pectore suo seruarit! quã blanda cum ipso sanguine colloquia miscuerit! quomodo eius intuitu ab æterno Patre, ut mundo parceret, obsecrarit! imò addidisse credibile est, ut si possibile esset, hac sanguinis effusione, quæ tanti valoris erat, contentus esset. Cũ Spiritu etiã sancto, cuius erat spõsa, colloquia alia miscbat, verbis ut ès Sephora, quæ, cũ filio suo in diuersorio existens, dixerat Moyse: O Spiritus sancte. *c quomodo mihi sponsus sanguinis es!* dum filij mei sanguinem vis effundi. quo sacri eius pedes perfundantur.

c Exo. 4. 26

Nec tamen propterea te deseram, sicut illa Moysen *dimisit*: quia voluntatem tuam meam in omnibus præfero, etiam cum eo nomine proprium meum sanguinem effundere oporteret.

III.

ALIVNDE tamen, dolor & compassio ipsius B. Virginis viscera penetrabat, cum filium talia patientem cerneret! flebat cum fletu, & maxime ob fletus illius causam, dixit tunc in corde suo: O culpa originalis, quam stas carere filio meo! O Adami terreni lapsus, quam es amarus cœlesti! O Virgo beata, si mihi daretur te in fletu isto comitari, ac pro meis sceleribus flere, quod eorum veniam, virtute sanguinis filij tui, impetrarem!

PUNCTVM II.

CONSIDERANDI deinde sunt heroici virtutum actus, quos in Circūcisione sua Christus ipse edidit: neque enim solum dolorem, ut alij infantes, rationis vsu carentes, tolerabat, sed etiam virtutum actus edebat. PRIMVM Obedientiae, quæ legi præstitit. Nam etsi tanquam Deus, supremusque Legislator, potuisset secum in ea lege dispensare, ad quod sufficiens non defuisset causa; aut certe in ea dispensandi nullum fuisset necessitas quæ ea lex nullo modo eum restringeret; ut qui sine viri opera, & absque vili originali culpæ debito conceptus esset: voluit tamen sponte sua præcepto illi, etiam spero & poenali, parere, simulque protestari, se uniuersam vterem legem seruaturum. Nam Apostolus, a testificor (ait) *omni homini circumcisa se, quoniam debitor est uniuersa legi facienda* si valde

I.

a Gal. 3. 5.

si valde illa esset grauis: Quare adorandus & benedictus hic infans, cum circumcidi voluit, ad totū illud legis pondus ferendū se obrulit. *b Legē ipsam totā in medio cordis sui reponens, b Psal. 39. 9* vt per Regiū Prophetam ipsemet dixit. O anima mea, cur te non promptam offers, ad suaue Nouæ & Gratia legis onus & iugum ferendū; cum Christus, ad grauissimū & intolerabile Veteris portandum, tui causa se offerat? Si is, etiā difficillima, & ad quæ omninò non tenebatur, tui causa amplectitur: cur tu facilia, quæ ipse iubet, refugis? Ignosce Domine, inobedientia meæ: & iuua, tuum sequi exemplum, in lege tua custodienda, sicut ipse custodisti.

I.
HUMILITATIS deinde insignem edidit actum: Nam infans hic cum non posset se peccatorem reputare, vt qui nec esset, nec re ipsa vllō modo talis esse posset: voluit tamen talis haberi, cum se Circūcisioni subiecit: quæ peccatorum infantum indicium erat: vt ita quicumq; circumcidi eum videret, peccatorem esse reputaret. Quo ruborem nobis iniicit: qui, cum re ipsa peccatores simus, videri tamen nolumus, sed iustorum operimenta quærimus. *S Bern ser. 24. in Can.* Quare, anima mea, cum te veritas humiliet, quia re ipsa peccatrix es: humiliet & charitas, vt, quæ ob scelera tua humiliatione te dignam iudicas, optes, exemplo tui Domini, humiliari: etiam si innocens omninò esses.

III.
TERTIÒ, PATIENTIAM insigniter exercuit. Nā infantes ceteri, rationis vsu carētes, circumcisionem non timent: nec cultrum, aut

eius vulnus & ictum sentiūt, donec reipsa infligatur; sed infans hic innocentissimus, ut qui iudicij vsu vir esset perfectus, quid sibi immineret nouerat, & cultri vuln^o naturaliter pertimescebat: sed ita nihilominus quierus immorusq; mansit, atq; si nihikrale nouisset: & cū ictum accepit, etsi, ut infans, plorauit, (attulit enim illi intensum dolorem ob tenerā complexionē) in corde tamen exultauit potius, ob sanguinē tanto suo dolore effusum, complacens sibi in eo, quod æterni Patris uoluntatem, ad utilitatem nostram impleret.

IV.

QUARTO, ardentissimam exercuit CHARITATEM, dum tantillum illum sanguinem tanto amore fudit; ut, si fuisset e re nostra, totū statim effudisset: sicut, si expediuisset, plura & acerbiora tunc vulnera excipere; promptissime ad ea excipienda, ob Patris amorem, nostrāque commodam obtulisset. O Charitas imensa! o patientia inuisita! o humilitas profunda, & exactissima Redemptoris me obediencia! o virtutes altissima quibus sacerdotalis textitur vestis: preciosior illa multo, *cex hyacinto & purpura, coccoq; bis tincto & bysso retorta.* O Sacerdos summe, qui hanc hodie vestem induisti, d vt Sacrificium offerres *Matutinum*; quam etiam indues in ipsa cruce, vt offeras *Vespertinum*. *Audue me, oro Domine, alia simili, quo & corpus & animam exhibeam hostiam uiuentem, sanctam, Maiestati tuæ beneplacentem.* Erubesco, Domine, quatuor his virtutibus me nudum

c Exo. 39. 2.

d Exod. 29.

41.

Num 28. 8.

e Rom. 12. 1.

dum & vacuū cernens: Iuua me gratia tua, vt eas induens, *f nuditatē meam operiam*, Amen. *f Apoc. 3. 18.*

PUNCTVM III.

TERTIO pergendo vltcrius intelligam, Christum, suæ corporalis circumcissionis exemplo, spiritualemente a *circumcisione* à me exigere: docet enim hortaturque, vt *a Rom. 2. 29* superflua in me omnia, delicias, honores & reliqua carnis commoda circumcidam & abscindam; vitia & inordinatos affectus mortificem; quò Dei legi satisfaciā, etiamsi ad hoc, sanguinem fundere sit necesse: hac enim ratione spiritum obtineri, dixit quidam Sanctus (teste S. Dorotheo) singulari illa sententia: *b Da sanguinem. & accipe spiritum: Spiritus enim perfectio sine sanguine non acquiritur: mortificatis nimirum ac nimirum ac circumcisis omnibus carnis & sanguinis affectionibus.*

DEBEO præterea æquo animo accipere, q̄ alij me circumcidant, iuuentq̄; exuere superflua mea; siue id rectā siue minus rectā intentione faciant, vt scilicet iniuriā aliquā me afficiant; siue honorem, siue commoditates alias auferant, etiam vsque ad sanguinem. Siquidem (Apostolo teste) non magnum quid præstare censendus est, *c qui nondum vsque ad sanguinem restitit, aduersus peccatum repugnans: d Exo. 4. 25* Quare Christo, qui suo nos ad id inuitat exemplo, illud dicere licet: *d Sponsus sanguinis tui mihi es: quia tui gratia libenter quācunq; aduenientem circumcissionem & mortificationem feram, etiam vlque ad sanguinem.*

III.

AD hæc, iuuerit considerare, tribus in locis Christum Dominum, & apud tria hominum genera, sanguinem suum sudisse. PRIMVM, in Circuncisione manu ministri Dei, qui sancta intentione eius effudit sanguinem. DEINDE, in horto, per se ipsum, consideratione instantis sibi passionis, quæ sanguinem sudare ipsum coegit. TERTIO, apud Pilatum, & in Caluario monte, carnificum & Sathanæ ministrorum manibus: vt ex his discam, ad sanguinem meum dandum, & quiduis tribus his modis & occasionibus patiendum, paratū esse debere. PRIMVM me ipsam ministrorum Dei iussis ita subiiciendo, vt liberè circumcidant & scindant, etiam quæ mihi sunt charissima. DEINDE, me ipsum vindicem & ultorem mei ipsius constituendo, in poenitentia & mortificationis operibus, carnis castigatione, & eorū spoliatione atq; abiectione, quæ in diuino obsequio mihi sunt impedimento, licet in his dolor è ferre oporteat. DENIQVE dolores & incommoda quæq; ferendo, à meis aduersariis iniquè illata. OIESV, per sanguinem illum tribus occasionibus à te effulum supplico, excita cor meum, vt promptum se offerat, vbicunque similes occurrant occasiones, ad proprium effundendum: nam effusa plurima habeat meritò circumcidenda, à proprio tamen amore, ne manum admoueat, impeditur: tu ergo, Domine, tuam adhibe, circumcide, & rem ita dispone, vt & alij circumcidant: nequid in ipso superflui remaneat,

quod

quod diuinæ tuæ maiestati displiceat.

*De effusione sanguinis in Circumcisione con-
strui & alia potest meditatio eo modo, quo in
4. Parte Meditatione 23. fiet circa sanguinem
ab eodem Christo Domino in Passione effusum.*

MEDITATIO XXI.

DE NOMINIS IESV IM-
positione.

PUNCTVM I.

ONSIDERANDVM circa
nomen IESV, quis illud impo-
nat, quam ob causam, & quomo-
do ipse illud acceptet. PRIMVM
perpende, primarium huius no-
minis auctorem, nec B Virginem, nec Ange-
lum, sed æternū Patrem fuisse. Tanta est enim
Infantis huius dignitas, vt creatura nulla siue
terrena, siue cælestis, per seipsam potuerit a-
ptum ei nomen imponere: sed ille solus, qui
eum nouit; & finem, ob quem homo fiebat; &
officium, quod, quā homo, erat obiturus: ac
propterea cū alia multa imponere potuis-
set, hoc elegit, quod Saluator interpretatur:
cū enim ad nos saluādos veniret; & hoc eius
esset officium: aptissimum erat nomen, quod
ei imponeretur. Licet autem aliqui alij eo
nomine fuerint compellati, id tamen fuit si-

gura tantum & umbra celsissimi huius Infantis, qui ore pleno & eminenter IESVS meretur vocari, & Saluator seu Liberator, non corporum tantum sed etiam animarum: quod ipse triplici admiranda excellentia praestat.

I. PRIMA excellentia est, quod ab omni malorum genere nos liberet; ab ignorantia, erroribus, culpis, poenis temporalibus & aeternis; nullum est enim malum, a quo Saluator hic non possit nos liberare.

II. SECUNDA quod non solum a malis liberet, sed eximia quoque impertiat bonas quod saluatio nostra & copiosa sit, & perfectissima. Quare gratiam, sapientiam celestem, virtutes ac dona Spiritus sancti, meritorum abundantiam, ad gloriae coronam consequendam impertitur: donec in Promissionis terram introducat, non illam IESVS Natus a lacte & melle deliciarum temporalium, quibus corpus tantum reficitur, manantem; sed eam, quae lacte & melle aeternarum deliciarum manat, quibus anima reficitur & satiatur aeternum.

a Deut. 31.
20.23.

III. TERTIA excellentia in modo Saluationis est posita, cuius causam nomen hoc IESVS nec soli Deo, nec homini, aut Angelo, aut alicui ex omnibus creatis conuenire potest sed Christo soli, cuius propterea proprium est, quod simul sit Deus verus & homo. Solus enim homo non poterat nos saluare: Deus solus potuisset quidem; sed meram misericordiam; at Deus & homo, saluat etiam de rigore iustitiae. b in gladio

b Gen. 48.
22.

& arcu

& arcu suo; meritis scilicet suis de manu Amorrhæi Saluationem, iuxta nominis IESV ethymologiam, nobis promerendo. Et idcò interrogatus hic Dominus, quis esset: respondit: c Ego qui loquor iustitiam, & propugnator sum c Isai. 63. 1 ad saluandum. Sit foelix faustumque, dulcissime IESV, nomen adcò gloriosum, quod, Patre tuo iubente, hodie tibi imponitur: gaudeo quod illud non sit in te inane & vmbatile, quale habuerunt alij; sed rei veritate & omni perfectione plenum. Gaude, anima mea, ob eximij huius Saluatoris excellentiam: & cum Propheta regio dic: d Ego autem in Domino gaudebo; & exaltabo in Deo IESV meo, & Salvatore meo. DEVS Dominus fortitudo mea, & ponet pedes meos, quasi ceruorum: quibus peccata me insequentia euadam; & super excelsa deducet me victor, cum sanctis scilicet suis in coelum, in hymnis & psalmis canentem. Amen.

d Hab. 3. 18.

IV.

SED attendendum hic est: B. Virginem nomen ipsum, filio suo in Circumcisione imponendum, aperuisse: quæ omnium mortalium optimè filij excellētias nouerat: quas in corde suo, postquam Angelus ei reuelauerat, ruminans conferebat. Quare hoc die summā reuerentia nomen illud ore suo protulit, dicens: IESVS erit nomen tuum. sed quanta in dulcissimo hoc nomine primùm proferendo animi eius lætitia! Nec tamen sola, sed & sanctus Ioseph, & quotquot aderant, eo nomine audito, suauitatem & cœlestem quandam

fra-

: Cant. 1.3.

fragrantiam perceperunt. Nam tunc illud Canticum cœpit impleri: e *Oleum*, & suauissimi odoris unguentum, *effusum nomen tuum: idè adoleſcentula dilexerunt te*. Hactenus nomen hoc, eſſi ſuauiſſimum, nullum emittebat odorem, eò quòd in cluſum eſſet: nunc manifeſtatum, ſuauiſſimam ſpargens fragrantiam, lætificat, confortat, & ad ſe puras caſtaſque animas trahit, quæ illud vel audiunt, vel proferunt: eiſdemque amore exardeſcunt. Præ cæteris porrò beatiffima eius mater, quòd purior ac mundior, nominisque huius altiffimorum myſteriorum gnara magis, eò altiori gaudio perfuſa, Canticum illud ſuum repetebat: d *Magnificat anima mea Dominum, & exultauit ſpiritus meus in Deo IEſu meo, ſalutari meo: quia fecit in me magna qui potens eſt, & ſanctum nomen eius*. O Virgo B. imprimat dulciſſimus filius tuus cordi meo, Auguſtiſſimi huius nominis ſui debitam æſtimationem & amorem, ſicut impreſſit tuo. O nomen ſuauiſſimum effunde in me cæleſtem fragrantiam, quò debilis, infirma, ac miſera anima mea confortata, & à miſerijs, quæ illam premunt, liberetur, & tam copioſæ ſaluatiõis fructus percipiat.

d Luc. 1.46.

DE M V M perpende, qua ratione Infans ſanctiſſimus, nomen hoc Saluatorisque officium acceptauerit, & in eo exultauerit: & porrò Patri ſuo, voluptate ſumma, obtulerit, ſe huius nominis honorem, uſque ad mortem, propugnaturum; & quidquid eo ſignificatur, in

homi-

hominum commodum plenissime impleturum. Gratias tibi, IESV bone, summas ago, pro hac tua nos saluandi accensa voluntate; & officio, nomineque IESV & Saluatoris acceptato. Imple, quaeso Domine, in me efficaciter voluntatem illam: vt qui veres IESVS, mihi IESVS sis & Saluator.

PUNCTVM II.

PERPENDENDAE secundò loco sunt causa, cur octauo die, & in Circumcisione hoc ei nomen fuerit impositum. Nam, etsi ante Incarnationem Angelus illud B. Virgini aperuit, & post eam etiam S. Iosepho, ob duas tamen praecipuas causas non fuit ante ipsam Circumcisionem, manifestatum.

PRIMA, propter Infantis ipsius honorem. Cum enim Pater ad eò illum videret humiliatum, & in forma peccatoris, voluit eo ipso tempore, & occasione eùdem exaltare, imposito ei a IESV nomine, quod est super omne nomen; vt sic maxime constaret, cum non modo peccatum non habere; sed *b peccatores potius saluare*; ac condonare peccata. Hoc meritò me impellet, ad gratias aeterno Patri agendas, ob delatum hunc filio suo honorem, ipsius an ore humiliato: quo mihi etiam pignus certum & arrabonem offert, fore, vt, si ipsius gratia me humiliauero, ab ipso exalter; recipiamq; *c no-* **men nouum** ita honorificum, vt nemo, *ante-* **quam recipiat**, illud nouerit aestimare, aut eius

I.

a Luc. 2. 32.

b Matt. 1. 31.

c Apoc. 2. 17.

eius

eius præstantiam, donec illud Deus in æterna gloria communicet.

II.

Heb. 9. 22.

SECUNDA causa fuit, vt ostenderetur, & nomen, & officium Saluatoris, sanguinis effusione ab ipso velut comparari. d *sine sanguinis enim effusione* (ait Apostolus) *non fit remissio peccatorum.* Quare dulcissimus IESVS, dum Redemptoris nomen assumit, artham dæpretij, quod pro Redemptione futura fit soluturus, parua illâ pretiosi sui sanguinis portionem, quem in Circumcisione effudit: simul statuens, integrum postea pretium in passione, toto effuso sanguine, per soluturum. Quamuis vel hæc ipsa sanguinis eius portio sufficeret, pro totius mundi, & mille aliorum, si essent, redemptione: quia sanguis est Dei. Sed eius tanta est charitas & liberalitas, vt totum voluerit effundere. Ideoque instrumentis omnibus quæ ad sanguinem extrahendum apta sunt in terra, locum dedit, vt quidquid in eius fuit corpore, magno licet dolore ignominiaque sua exhaurirent. & culter quidem hodie primum sanguinis fontem aperuit: qui mox tamen fuit oclusus: reliqua vt flagella, spiræ, clauis, lancea, alios postea fontes aperuerunt, qui non prius sunt clausi, quàm sanguis totus exhauriretur. O Saluator fortissime, cuius fontes, etsi sanguinem magno tuo dolore manent; sunt tamen etiam aquæ viæ ingentium gratiarum, quæ cum exultatione magna & amore accipi debent. Laudet te, Domine, anima mea pro infinita hac charitate, qua fon-

Isai. 12. 3.

ret.

M
DE P
RI

tes istos tuos aperiens, iubes, me cum exultatione accedere, & fui pretio, quod tanto tuo effundis labore. O anima mea, quid par est prestare te salutis tuæ causâ, pro qua tanta facit ipse Saluator. Si ille sanguinem suum pro ea fundit: quid mirum si & tu effundas proprium? Ecce me, Domine, ad meum amoris tui gratiâ effundendum, paratum; si tui, pro me effusi, feceris participem. Amen.

PUNCTVM III.

TERTIO, dulcissimi huius nominis excellentiæ sunt expendendæ; & commoda, quæ ex illo nobis proueniunt; modusque & ratio huiusmodi commoda fructusque ex eo percipiendi. Prius tamen, quam ipsam considerationem aggrediar, rogandus mihi est ipse Pater æternus, ut propter sanctissimi huius nominis gloriam, diuinam suam lucem, ad huius nominis excellentiâ consequendas, mihi velit impertire. Si enim (Apostolo teste) *a* Nemo potest dicere: Dominus *a 2 Cor. 12.*
IESVS nisi in Spiritu sancto: quis æstimare, *3.*
 ac in se sufficere sentire, quæ in eodem nomine latent, nisi ab eodem Spiritu præueniatur & adiuuetur.

HIS promissis, illud in primis perpendam: **I.**
 Nomen hoc **I**ESVS compendium quoddam & monumentum esse omnium, quæ in Christo Domino nostro continentur, excellentiarum,

quæ

quæ ad tria velut capita referri possunt. Est enim PRIMVM, omnium perfectionum, quæ ei, quâ Deus est, conueniunt, summa: omnium DEINDE gratiarum ac virtutum; quæ eidem, quâ homo est, competunt: ac DEMVM officiorum omnium, quæ, quâ Deus & homo simul est, erga homines præstat. Iure itaque licebit, sic ratiocinari. Si IESVS est, est igitur infinitè bonus, sanctus, sapiens, omnipotens, misericors, & ipsa bonitas, sanctitas, & sapientia Dei: hæc enim omnia sunt necessaria vt nomini IESVS satisfiat: *qui* (vt Apostol. ait) *factus est nobis sapientia à Deo, & iustitia, & sanctificatio, & redemptio.* Item: Si est IESVS est igitur summè humilis, mansuetus, patiens, fortis, modestus, obediens, charitate plenus: quia omnium harum virtutum exemplar nobis esse debet: quia *d de plenitudine eius nos omnes accepimus*, accipientque omnes, gratias & virtutes, quibus saluentur. Denique si IESVS est, erit igitur magister, medicus, pater, iudex, pastor, protector, & aduocatus noster: Itaque in solo Iesu habemus omnia: ideoque dicere licet: *IESVS meus & omnia.* si infirmus, tu salus mea es; si esurio, tu satietas mea; si pauper, tu abundantia mea; si debilis, tu fortitudo mea; si ignorans, tu sapientia mea; si peccator, tu iustitia, sanctificatio, & redemptio mea es. O IESVS meus & omnia, concedo mihi, te super omnia amare; & in te solo requiem meam, & satietatem perfectam querere: in te siquidem vno simul sunt omnia, quæ

1 Cor. 1.
30.

1 Ioan. 1. 16.

S. Amb. lib.
de Virgin.
ad finem.

facta-

faciæ me possunt: quia solus es vnicum, summum, & totum bonum meum, cui sit honor & gloria per omnia secula. Amen.

HINC etiã ratiocinari possum: in dulcissimo hoc nomine, illa omnia gloriosa & magnifica contineri, quibus Prophetæ Messiam compellant, quæ refert Isaias dicens: *e Et vocabitur nomen eius Admirabilis, Consiliarius, Deus, Fortis, Pater futuri seculi, Princeps pacis.* Expendam verò: DEI nomen, ideo IESV ipsi convenire; quòd, nisi Deus esset, nos redimere non valeret; nomen FORTIS, illi propterea tribui; quòd pugnaturus victurusq; sit Dæmones; non ADMIRABILIS; quòd quæcunque sunt in ipso, Incarnatio, vita, mors, ut noua, ita stupenda fuerunt. Est verò & CONSILIARIUS, magnique consilij Angelus; quia tota eius doctrina, admirandi est consilij plena. Est etiam Iesus PATER FUTURI SECVLI; quia in statum gratiæ nos generat, gloriaque hæreditatem nobis tribuit. Est deniq; PRINCEPS PACIS; quia cum Deo & alijs hominibus copiosâ nos pace conciliat. O MAGNE IESV, quàm aptè horum nominum splendor tibi competit: quæ quoniam in te non inania, sed plena sunt, perfice, quæso, in me id, quod hæc omnia, significant: quòd & ego ob prouenientem tibi ex eis gloriam semper te laudem & glorificem. Amen.

HINC facillè gradum faciam, ad bona, & utilitates, quas in dulcissimo IESV nomine repositas habeo, perpendendas. Est enim vnicum

II.

e Isai. 9. 6.

III.

mihī ac certissimum ad peccatorum veniam
obtinendam medium; est optimus titulus, ob
quem in meis orationibus exaudiar; est agri-
tudinū omnium spiritualium antidotū præ-
sentissimum; est defensuum & offensuum te-
lum aduersus omnes dæmonum tentationes;
est in periculis omnibus protectio; est in mens
ignorantijs lux, & dux fidelis; est & mihī vir-
tutum omnium exemplar; ac denique ignis &
stimulus, qui me ad eas procurandas vrget at-
que inflamat.

His considerationibus magnum in me de-
siderium excitabo, fixum in memoria mea lan-
ctissimum hoc nomen retinendi, vt eius sem-
per recorder. in intelligentia, vt de eo cogi-
tem; in voluntate, vt amem; in corde inscul-
ptum, vt mihī coniunctum habens, eo me ob-
lectem; in lingua, vt frequenter laudem ac be-
nedicam; eiuſque excellentias cum voluptate
manifestem; & initio & fine sermonū & col-
loquiorum meorum, summa, qua poterō, in-
terna & externa reuerentia vsurpem; quando
quidem (Apostolo teste) *In nomine IESU
omne genu flectitur, cœlestium, terrestrium &
infernorum*: nam & ij, qui in Inferno deti-
nentur, etiamsi inuiti, coguntur tamen reu-
erentiam huic nomini exhibere. O dulcissime
IESU, esto mihī in omnibus animæ meæ po-
tentijs IESVS, officium IESU Saluatoris in
eis exercens, quod & illæ se exerceant in omni-
bus, quæ tuum concernunt honorem, in seculū
la. Amen.

MEDITATIO XXII.
 DE MAGORVM REGVM
 ab Oriente discessu vsque ad in-
 gressum in Ierusalem.

PVNCTVM I.

ONSIDERANDA hic est
 ipsius stellæ in Oriente ap-
 paritio, & tempus, ac finis
 eius; effectus denique, in
 trium Regum animis pro-
 ducti, perpendendi.

D. Thom. 3.
 p. 4. 39. a. 7.
 & 8.

PRIMUM ergo perpen-

I.

de: Patrem æternum, cum vellet filium suum
 in Bethlehem natum, non solum aliquibus Iu-
 dæis, Pastoribus videlicet, ad quos Angelum
 suum miserat; sed aliquibus etiam Gentibus
 innotescere, eodem die nouam stellam, pulcher-
 rimam & splendidissimam, in Oriente creasse,
 quæ, iuxta Balaam vaticinium, a nati Messia &
 Regis Israel signum esset: ut, qui stellam vide-
 rent, ad eum Regem cognoscendum, adoran-
 dumque accederent, qui in commune omnium
 bonum natus esset. Gratias tibi, Pater æter-
 ne, pro cura ista, qua disponis, ut filius tuus in-
 notescat, & à Gentibus adoretur; tam ob ipsius
 honorem & gloriam; quam ob illorum, qui
 eum agnoscent & adorabunt, utilitatem. Vti-
 nam omnibus id contingeret, quod Aduentus
 eius participes fierent.

a Num 24.
 17.

II.

DEINDE considera, & si plurimi stellam illam in Oriente viderint; eiusque pulchritudinem admirati, quid significaret, cognoverint; solos tamen tres Reges, eius aspectu ita commotos, ut, domibus suis relictis, Regem eum quærere statuerent, quem stella natum indicabat: reliquos omnes eam cogitationem deposuisse; quod graue reputarent, domos suas, vxores, fortunas & amicos relinquere; de terra sua exire; itineri ad eò longo ac difficili se dare; in regiones alienas & locum non satis certum proficisci. quas difficultates, carnis sensus horrebat; Dæmonque, ut eos detereretur, adhuc magis amplificabat. In huiusmodi enim abiecti animi hominibus, locum habet quod ait Sapiens: *b Dicit piger: Leo est foris, in medio platearum occidendus sum.* Et iterum: *c Leo est in via & leana in itineribus:* domi volo manere, ut periculum hoc euadam. Verum miseri, dum *d fugiunt à facie leonis, occurrit eis virus.* & temporariam vitantes mortem, æternam fortè obierunt. Verendum est enim, ne ex hac ignauia, eorum vltima damnatio provenit: eò quòd in tenebris infidelitatis vitam finiuerint. Hæc interim mihi applicans, perpendam: quoties diuinæ inspirationis stella animæ meæ illuxerit, excitans me ad quærendum Christum, eius paupertatem, humilitatem, cæterasque virtutes amplectendas; & licet, quid sibi stella illa velit, intelligam; nec manum tamen admouere libet; nec vel pedem mouere, ut id quæram, quod suggeritur: ne aut

com-

b Prov 22.

13.

*c 26.13.**d Amos 5.19*

3 Matt. 20.
16.

buisse tremendam illam Christi sententiam, *Multi sunt vocati, pauci vero electi.* Si quidem ex tot Orientalibus, qui, stella inuitante vocati fuerant, tres tantum fuerint ad præclaram hanc expeditionem electi; quos Trinitas sanctissima, tanquam Gentium Primitias, elegit. O beatissima & adoranda Trinitas, coniungemur tui horum numero; quo diuinam vocationem sequens, te confitear, adorem, & glorificem in secula. Amen.

PUNCTVM II.

CONSIDERANDVS deinde est Magorum ex Oriente egressus, & ipsa Ierosolymam vsque profectio.

- I. **P**ERPENDERE igitur primum: Reges illos fide viuam sese in Dei manus proicietes; & munera, quæ nato Regi offerrent, secum accipientes, iter suum aggressos fuisse: atque in ipso itineris ingressu, aduertentes ex tempore, ipsam etiam stellam loco moueri, quasi itineris ducem se ipsis præberet, vehementer exhilaratos, laudem & gloriam Deo, pro ea providentiâ & erga se curâ, dedisse. Ex quo intelligam, si Deo confidens & viuæ fidei innitens, eum querere inceperò, eius mihi providentiam certò adfuturam; gratiâque & auxilio suo, ut ceptum iter persequar, adiuturum; diuinæ vocationis spiritu gratiâque, stellæ instar procedente: Et, ut Israelitas per desertum duxit, eos præcedendo, viamque monstrando a *in die*

qui-

commoditates meas, aut quæ multum diligo, deferam; aut laborem etiam exiguum subeam, efficiis excusationis causâ difficultatibus, cum re ipsa sint nullæ. Et ideo (vt ait Iob) *e. qui timo pru: nam;* hoc est aliquem huius mundi laborem, irruet *super me nix.* quæ est pœna cælestis: Deo me, glaciei instar frigidum, ac desolatum pro meritis deferente. Stella verò, quæ salutis meæ causâ fuit orta, testis mihi erit ad damnationem.

e Iob. 6. 16.

III.

TERTIÒ, contrà perpendendum, quantum Deus beneficium tribus illis Regibus contulerit, interna illa luce & inspiratione ad eò efficaci, vt statuerent, domibus suis patriæque relictis, Christum quærere; tot alijs in excitate sua, ignauia, miseriæque derelictis. Ex quo diuinæ inspirationis vim deprehendens, orabo Dominum, vt eà me præueniens, illud mihi suggerat, quod olim Abrahamo: *f. Egredere de terra tua, & de cognatione tua, & de domo patris tui; & veni in terram, quam monstrabo tibi.* Quod si DEVS tali me iam gratiâ præuenerit, vt alterius stellæ lumine efficaciter de mundo eduxerit, quò eum in Religione quæram, alijs multis in media confusione Babylonica relictis; tum gratias propterea maximas agam: tum, vt similes animæ meæ illustrationes immitrat, quæ me ad omnia amoris & perfectæ ipsius imitationis impedimenta remouenda permoueant, supplex orabo.

f Gen. 12. 1.

IV.

VLTIMÒ perpende attentius, locum hic habuisse

quidem *columna nubes* eos à solis æstu protegente; *nocte vero columna ignis* lumen ad progrediendum præbente; sic me directurum, gressusque meos gubernaturum, in die prosperitatis, ab ardoribus sensuum & mundi huius tentationum protegendo; & in nocte aduersitatis à frigore & tepiditate pusillanimitatis defendendo.

DEINDE perpende, eosdem Reges in itineris progressu rectà semper, nec ad vnam aut alteram partem declinando, stellam ita secutos, vt cum progrediente progredi ètur; cum hærente, & ipsi hærent: simul attendentes, ne quid eo Domino ac Rege, quem in stella ipsa agnoscebant, indignum admitterent. Ad quorum exëplum ita me componere studebo, vt, quos Deus mihi duces in vitæ huius peregrinatione constituit, omninò sequar: Rationis nimirum lumen naturale, & fidei supernaturalis; diuini spiritus inspirationem, & illustrationem, ac meorum Prælatorum & Confessoriorum directionem: quæ quatuor veluti stellæ ad vnâ (b quæ Deus est, nos per illas dirigens) reducuntur. Incumbit verò mihi ita eum sequi, vt rectà omninò, nec ad dextrâ nec sinistram declinans, sequar: & sollicitè caueam admittere, quod ipsius oculis displiceret.

TERTIÒ perpende, stellam, quæ toto itinere Reges illos præcesserat, iam Ierosolymam propinquantibus, repenti se se occultasse: magno quidem illorum animi sensu, sed Deo id ita disponente, tum ad fidei ac fidelitatis

II.

b Apoc. 2. 28
c 22. 16.

III.

eorum probationem, & ad magnarum virtutum exercitationem; tum, ut cælesti illo deficiente, duces eos quærent, quos Deus in terra sequendos constituit: qui sunt Sapientes & Legis Doctores, Prælati, ac Superiores in Ecclesia. Qui Magi, non propterea deceptos se fuisse existimauerunt, aut, animam abijicientes, quod Dux ille se subtraxisset, sparram suam, re infecta ad propria remeantes, neglexerunt: sed ipsam Urbem ingredi statuerunt, spe inueniendi, quem tanto desiderio quærebant: hoc suo exemplo, quid mihi agendum sit, docentes; cum Deus, sensibili deuotione deficiente, tenebris verò ac tentationibus obruentibus, sese subtrahit. Non enim propterea diffidentia locus dandus, aut à bene captis desistendum est; sed media, quæ licet, adhibenda sunt, ad quærendum & inueniendum Deum, ministros & vicarios eius accedendo: sicut sponsa, hoc est anima iusta, in Canticis fecisse dicitur; cum, absente sponso, in tenebris & obscuritate noctis se esse deprehenderet. *c In lectulo, inquit, meo per noctes quasiui, quem diligit anima mea: quasiui illum & non inueni. Surgam & circuibo ciuitatem: per vicos & plateas quæram, quem diligit anima mea. exercens nimirum se sanctis ac pijs operibus; cernensque aliorum iustorum exempla, quætere pergit. quasiui, ait, & non inueni: inuenerunt me vigiles, qui custodiunt ciuitatem: num, quem diligit anima mea, vidi? Prælatos ergo & Pastores accedit Eccle-*

*c Cant. 3. 1.
2. 3.*

lia,

fiat, à quibus instruarur, & doceatur, ubi, & qua ratione dilectum suum inuenire possit. *Paululum cum pertransissim eos, inueni quem diligit anima mea.* Ecce viam, dilectum animæ sponsum inueniendi, quam & Magos tenere disposuit Deus; dum eorum aspectui subtraxit stellam O Deus æterne, da mihi horum virorum fidem & constantiam, quò te eadem, qua illi, fidelitate ac perseuerantia quæram; ad humana illa & ordinaria media, cum diuina se subtrahant, dimissè accedens.

PUNCTVM III.

TERTIÒ considerandum, quid Magi, dum Hierosolymam sunt ingressi, primum interrogariat. *a Vbi, inquit, est qui natus est Rex Iudaorum?* a Matt. 2,2.

Qua interrogatione insignes aliquas virtutes prodiderunt. PRIMVM FIDEM magnam, dum, quod nõ viderant, credunt; dum natum fatentur infantè, qui Rex & Messias esset, Iudæis à Deo promissus; de quo nihil dubitantes, locum tantum requirunt, in quo natus sit. qui enim illud primum eis reuelauit, occultauit secundum: MAGNANIMITATEM suam etiã ostēderūt & animi fortitudinem? Nam etsi vitæ periculum ab Herode propterea timere meritò poterant, quòd in ciuitate illa, & ipsa Herodis Regis aula, nouum alium ipsi Regem quærent: intrepidè tamen, nec occultè in angulis, sed palam & in ipsa Regia, de recēs nato Rege Iudæorum interrogant. Heroicam certè fidu-

I.

II.

ciam, & imperterritam animi fortitudinem, ab ipso recens nato Rege inspiratam qui etiam spectabile illis stellæ lumen subtraxit; internum tamen & inuisibile fidei lumen potius auxit: cuius virtute *b sancti denicerunt Regna, operati sunt iustitiam, adepti sunt repromissiones.* Tene fidem viuam, anima mea, *c in Deum tuum*, cuius virtute *transgredieris muros*. resume animum ad perumpendas occurrentes difficultates, & obeunda pericula: quia Rex ille, quem quaeris, certò proteget, liberumque ex eis eripiet. EX HAC fide & animi fortitudine manauit, quòd Herode, & tota cum ipso Hierosolymana, horum Magorum interrogacione, turbatis, nihil ipsi turbarentur. Et Herodem quidem turbari, cùm tyrannus & ambitiosus vereretur, recens natum, qui quaerebatur, infantem, regno ipsum derubaturus non aded mirum erat: sed Iudæos ipsos ex eo turbari, quòd maximam debuit pacem & letitiam adferre; illud verò vehementer mirandum. Sed nimirum præsentì Regi, etiam tyranno, blandiri & placere potius volebant, quam coelesti; qui dudum promissus, iam præfortibus adesse dicebatur. Ex quo intelligam, quàm sit periculosum, arctam familiaritatem aut amicitiam cum Potentioribus scelestisq; contrahere, qui odij, iræ, vindictæ, & ambitionis perturbationibus facillimè mouentur. Illis enim sic turbatis, facilè & ego turbabor: si autem, vt Magi isti, Deo confidam, etiam si ciuitas tota turbetur, expers ego ero turbatione.

III.

M
DE P
RI

nis: & potius cum Dauide dicam: *c Dominus* ^{c Psal. 26, 1.}
illuminatio mea & salus mea; quem timebo?
Dominus protector vitæ meæ; a quo trepidabo?
consistans aduersum me castra, non timebit cor
meum: si exurgat aduersum me prahum, in hoc
ego sperabo.

PUNCTVM IV.

Quarto considerandum, quod a Hero- ^{a Matt. 2.}
 des, etsi turbatus, cōgregans omnes Prin- ^{4-5.}
 cipes Sacerdotū, & Scribas populū, sci-
 scitabatur ab eis, vbi Christus nasceretur. At illi
 dixerunt ei: in Bethlehem Iuda. Sic enim scri-
 ptum est per Prophetam: *b Et tu Bethlehem ter-* ^{b Mich. 5, 2.}
ra Iuda, nequaquam minima es in Principibus
Iuda: ex te enim exiet Dux, qui regas populum
meum Israel. Tunc Herodes, clam vocatis Magis
dixit: ite & interrogate diligenter de puero: &
cū inueneritis, renunciate mihi, &c.

IN toto hoc facto variè se prodit prouidētia
 Dei. PRIMVM, q̄ iniquorum operā vtatur in
 bonorum vtilitatem. Herodis enim operā ac
 diligentiā patefactus est Magis locus natiuita-
 tis Christi: iuxta illud: *c Qui stultus est seruiet* ^{c Prou. 11, 29}
Sapienti. & illud: Diligentibus Deum omnia co-
operantur in bonū. DEINDE, eadem prouiden-
 tia se prodit, quod per suos ministros etiā ini-
 quos, Scripturæ veritatem reuelat iis, qui eā
 ad Dei gloriam, propriamque vtilitatem sci-
 re cupiunt: vt hic apparet, cū non est passus
 Deus, sacerdotes legisq; Doctores, Magis hanc
 veri-

I.

II.

veritatem inquirentibus, eam celare. Si itaque ego, zelo bono, Dei voluntatem cognoscere cupio; Deus illam per ministros suos reuelabit, de quibus per Prophetam dixit: *d Labia sacerdotum custodiunt scientiam, & tanquam in depositi cista clausam habent; ut, quæ dubia sunt legis, inquirentibus manifestentur: sunt enim Angeli nunciique Dei, ad eius voluntatem reuelandam.* TERTIÒ, in eo se prodigiosa scripturam sacram, tanquam lumen quoddam illustre ad Christum inueniendum & cognoscendum nobis dederit, ita ut, cum illam habemus, prodigiosa stella, aut noua reuelatio nobis necessaria non sit; sed feruens oratio ac profunda meditatio, iuxta id quod ipse

d Malac. 1.7. Christus aliquando dixit Iudæis: *eseruatamini scripturas, quia vos putatis in ipsis vitam æternam habere: & illæ sunt, quæ testimonium perhibent de me.* O dulcissime IESU, qui dixisti. *f Petite, & accipietis; quærite, & inuenietis:* illumina mentem meam, ut te in sacris literis humiliter quærens, inueniam; & æternam, quæ in eis latet, vitam, re ipsa assequar.

IV. DENIQUE, timorem & horrorem quendam meritò mihi secreta Dei iudicia incutient, quæ in hæc narratione gesta sunt: cum Gentiles videam è remotis regionibus, magno labore ad Christum quærendum venisse; ipsos verò Iudæos, qui tanto tempore venturum expectabant, cum propè illum iam haberent, nec mouere se loco voluisse, ut quærent; cum tamen locum, in quò inueniendus esset,

Magis

M. DE P. O. N.
R. P. S. P.

e Ioan. 5. 39.

f Luc. 11. 9.

Matt. 7. 7.

Magis ipsis indicarent. In quibus propterea locum habuit, quod ipse Christus postea illis dixit. *g Nemo potest venire ad me, nisi Pater g Ioan. 6. meus traxerit eum.* Hos ergo miseros Pater nō 44. traxit ad filium: quia Tyranno Herodi potius blandiri, quàm Regem suum verum quærere maluerunt. Distulerunt enim ad illum ire cū Magis, expectantes eorum reditum, vt cū ipso fortè irent Herode: ita nunquam profecti sunt. Ego igitur, si sapio, ex alieno periculo cautior factus, impedimenta conabor amouere, quæ me, quò minus Patris inspirationibus obsequar, retardant; sinamque, me ad filium trahi: nec in aliud differam tempus, si trahi me sentio, ne fortè dilatio & mora, causa sint meę damnationis. O PATER æterne, *h qui, quamuis iustus, terribilis es tamen in consiliis super filios hominum,* per amorem, quo filium tuum prosequeris, supplex oro, vt quem omnibus cupis innotescere, & ab omnibus adorari, ne me ob scelera mea & in obsequio tuo tepiditatem, deseras; sed efficaciter ab eis extrahens, ad te quærendum, inueniendum, agnoscendum, & adorandum pertrahas, ad tuam gloriam, Amen.

— 5 —

MEDITATIO XXIII.
 DE MAGORVM E HIEROSOLYMA
 exitu, & in Bethlehemiticam
 porticum ingressu.

PUNCTVM I.

VIMAGI, cum audiissent Regem
 Herodem, abierunt in Bethlehē,
 vt recens natum Regem quæ-
 rent. Et ecce, Stella, quam vide-
 rant in Oriente, antecedebat eos.

& videntes, gauisi sunt gaudio magno valde.

I.

Hic primum perpendenda, Regum Mago-
 rum in itinere suo prosequendo, sollicitudo.
 Statim enim ac cognouerunt, quod optabant
 itineri se capto dederunt, Hierosolyma &
 Herodis aulā relictis: strepitum, qui illic e-
 rat, fugientes. Quorum exemplo discimus, ad
 salutis nostræ negotium, sine omni cuncta-
 tione, & omni mundi huius strepitu ac tumul-
 tu reiectis, accedere; & ad locum, in quo Chri-
 stus inueniendus est, confugere, cum Davide
 dicente: *a Quis dabit mihi pennas sicut colum-
 ba, & volabo & requiescam.* Quod si Rex ipse
 Dauid, aulæ suæ strepitum fugere cupiebat,
 Magi q̄, isti festinantes, Herodis curiam turba-
 tam deseruerunt: quanto magis decebit me, si
 Religiosus sum, aut vir spiritualis esse cupio,
 Regum curias, & aulas fugere; nisi ipsa neces-
 sitas Dei que voluntas in eis morari cogat.

a Psal 54 7.

DEINDE

DEINDE amabilem perpende providentiam, & fidelitatem Dei, in præmiis deferendis iis, qui sincero ipsius inveniendi iuritu, labores subeunt. Nam, etsi noui Regis loco natiuitatis cognito, potuissent Magi ad eum sine stella duce peruenire; voluit tamen Deus, stellam secundo eis apparere, & gaudium nõ qualecunque, sed *magnum valde* eisdem adferre; vt laboris ac periculorum, quæ Hierosolymis subierant; studiq; adhibiti, in loco nati Regis quærendo, præsumum quoddam esset; ac maior præteritus in gaudium vertetur; iuxta illud Dauidis: *Secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo, consolationes tuae latificauerunt animam meam.* O magne DEVS, & amabilis Pater: quis non te anxie quærat? quis non æquanimiter absentiam tuam toleret! qui tanto amore & tam benignè cum iis agis, qui te cum perseverantia quærent.

PUNCTVM II.

CVM MAGI Bethlehem peruenissent, *Stella, quæ eos antecedebat. stetit supra vbi erat puer: & ipsi intrantes domum, inuenerunt puerum cum Maria matre eius.*

CONSIDERA hic primũ, ingentẽ Magorũ, ex recenti illa stellæ subsistẽtia, ad locũ adeo pauperem, & vile stabulum, admirationẽ. Ipsi enim, qui homines & quidem Principes erant, existimassent, recentem Regem, si non in palatio quopiam, at in præcipua certè ciuitatis domo. in qua Reges aliis hospitari sole: er,

fuisse

I.

fuisse nasciturum. Verum, interiori lumine illustrati, statim agnouerunt, eius Regis maiestatem, non in huius mundi pompis & splendore cerni; quin potius in earundem contemptu: quare facile iudicium & opinionem hanc suam, stellæ testimonio externo subicerunt. O REX potentissime, qui statim & vix natus, de mundo incipis triumphare, sapientum iudicium captiuans in tuæ fidei obsequio captiuus, quæso, etiam magna vi meum: ut & ipse de mundo triumphem, & quicquid in eo est, amoris tui causa contempnam.

II. CONSIDERA Deinde, verborum illorum mysterium: *Inuenerunt puerum cum Matre eius*: quæ etiam de Pastoribus dicta fuerunt: Quibus significatur, I E S V M ordinari non inueniri absque matre sua: neque matrem absque I E S V, ut, qui I E S V addictus est, mox etiam sit matri eius addictus: & qui matri deuotus est, facile I E S V amorem ebibeat. Cum igitur vterque tam arctè alteri coniunctus inueniatur, merito studebo in vtriusque amore & seruitio excellere: quod alterius amor, in alterius me charitate perficiat.

III. T E R T I O perpendam, statim & Magi, in conspectum infantis perueniunt, processisse ex eius diuino vultu, celestis lucis radium, qui mentes illorum illustrans, aperuit illis, eum quem cernebant infantem, simul esse verum Deum & hominem Regem ac verum Messiam Judæis promissum & mundi Saluatorem. Ex quo, quanto interno

gaudio eorum mentes affectæ fuerint, quis potest assequi? Si enim materialis illius stellæ aspectus gaudio illos magno valde affecerat: quantum putandum est, ipsius infantis IESV conspectum, illis gaudium attulisse? qui & a *Apoc. 2.*
Stella est matutina jucundissimi splendoris; 28. & 22. 16
 & stellarum omnium Dominus. In eis ex parte *b Psal. 16. 15*
 impletum videtur, quod aliquando David cecinit: *b Satiabor, cum apparuerit gloria tua.*
 OPATRIS æterni gloria, stella splendens matutina; illustra me, quæso, luce tua, satia aspectu tuo, exhilara splendore; ac cœlesti tuo influxu bonis me reple. Felices qui te vel in præsepio inveniunt: quia loci vilitas, non obscurat tuæ gloriæ maiestatem: temperat potius splendoris tui immensitatem; quod fas sit, maiori te voluptate contemplari.

PUNCTVM III.

ET procidentes adorauerunt eum: & aper-
 tis thesauris suis obtulerunt ei munera
 aurum, thus, & myrrham.

TRIA notatu dignissima hic Magi fecerunt, in huius infantis obsequium, quæ fuerant à Davide prædicta. PRIMVM, a Procidentibus in terram: quod internæ externæq; summæ reuerentiæ est signum, quam exhibere voluerunt. Nam ut corpore, quam potuerunt maximè, hoc est vsq; ad ipsam terram (cui se propemodum affixerunt) sese inclinarunt; ita animo se coram hoc Rege abiecerunt: seipsos in eius conspectu ut puluerem, & nihi-

I.

a Psal 71 9.

11. Part. Medit.

Q lum

II.

lum agnoscentes: ac tunc Davidis illa propheta capit impleri. *b Coram illo procident Aethiopes; & inimici eius terram lingent.* DEINDE eundem Regem adorarunt non aliorum Regum more recepto, sed suprema adoratione, quæ soli tribuitur Deo, & Latria appellatur: fide viva agnoscentes, infantem illum verum esse Deum & creatorem suum; natumque esse pro mundi salute & redemptione. Et hac fide illustrati, cum eo loquentes, pro tanto hoc omnibus hominibus communi, & pro particulari ipsis collato beneficio, dum stella duce ad ipsum agnoscendum adorandumque deduxit, gratias, quas poterant maximas, egerunt; ac se ad perpetua obsequia in seruos perpetuos obtulerunt. Vbi illud Davidis impletum est: *a Et adorabunt eum omnes Reges terra; omnes Gentes seruient ei.*

a Psal. 71. 11.

O Rex Regum summe, & Dominantium Domine: animo exulto, cum te video ab his Regibus & terræ sapientibus adorari, & in veneratione esse: utinam reliqui omnes, idem, quod isti, facerent. Fac ut è vestigio illud impleatur, quod Prophetæ futurum prædixerunt: *b Quia mihi curuabitur omne genu.* *c Veniant, veniant, omnes gentes, quas fecisti, & prostrata adorent te, laudumque nomen tuum glorificent, in sæcula. Amen.*

b Isai. 45. 23

Rom. 14. 11.

c Psal. 71. 11.

III.

TERTIO, Thesaurorum scrinia, quæ totum itinere clausa erant, aperientes, infanti Regi illos obtulerunt, in signum subiectionis: quibus

bus

bus fidem quoque suam sunt protestati. Ob-
tulerunt enim AVRUM, vt Regi; THVS,
vt Deo, & Sacerdoti summo; MYRRHAM,
vt mortali homini. Sed interna alia mune-
ra externis preciosiora iungebant: Auro sci-
licet, amorem; Thuri, deuotionem; Myr-
rhæ, sui mortificationem: vt sic Regi essent
gratiora: illudque expleretur, quod Prophe-
tæ de eis dixerant: *d Reges Tharsis & Insula* dPsal. 71.10
munera offerent: Reges Arabum & Saba dona
adducent. Et, *e Omnes de Saba venient, au-* e Isai. 60. 6
rum & thus deferentes & laudem Domino an-
nunciantes.

HINC æstimare licebit, quàm fuerint pue-
rulo IESV grata hæc virorum istorum mune-
ra, quibus tanta fides, pietas, amorque coniun-
cta erant. Qui enim *f duo era minuta, qua pau-* f Lnc. 21. 2.
percula vidua misit in Gazophilatium, pro-
pter affectum offerentis, tanti fecit; vt eam a-
liis omnibus præferret: quãti, par est credere,
eum fecisse, munera ab his Regibus, tanto sibi
affectu, sicut ab illo olim *g Abel, ex preciosissi-* g Gen. 4. 23.
mis, quæ habebant, oblata? Quàm verò beni-
gnū ac liberalem se ipse IESVS eis ostenderit,
non verbis externis, quæ necdum proferebat;
sed inspirationib⁹ internis cœlestia dona gra-
tiaque referendo, non facilè est assequi. Fa-
men est considerare, loco trium, quæ ipsi ob-
tulerant, munerum, tria alia excellentia dona
recepisse: augmentum videlicet insigne auri
sapientiæ & charitatis; Thus orationis ac
deuotionis; & incorruptionis myrrham.

Q 2 quæ

quæ illos à lapsu in grauiore culpas præseruans, in ipsius etiam amore conseruaret. Horum Magorum exemplo, debeo in huius infantis conspectu, quam fieri poterit profundissima humilitate procidere, eumque, ut apertum vult, *h in spiritu & veritate adorare*: atque in cordis Thesauros aperire, non in oculis hominum, ut eis placere quæram; sed in solius Dei conspectu, eidem soli placendi voluntate; & ignitum præstantissimumque charitatis & amoris in ipsum, & in proximos meum affectum offerre; Thus item suaueolens orationis, cum excelsis deuotionis affectibus: denique electam perfectæ mei ipsius mortificationis myrrham; attendens, ne studiosas virtutum actiones ita præstem, ut superbia & inanis gloriæ prædonibus pateant: sed cuius externæ præcipuè actioni (ut bene illa scriptura hæc dona, tanquam eius comites siue circumstantias, meritò adhibere contendam, & morem videlicet, orationem seu deuotionem, ac necessariam mortificationem: & tunc de huius Domini liberalitate confidam, quòd tale munus actionem & munus meum, sine præmissis non prætermitteret: sed eadem amplius addebat dona. Propterea enim hortatur Spiritus sanctus: *In omnibus operibus tuis esto velocis: & omnis infirmitas non occurret tibi*. Et iterum: *Vidisti virum velocem in opere suo? cor eius in operibus stabit*.

h Ioan. 4 23

*i Eccl. 31 27
k Prov. 22.
29.*

V.

PRAETEREA, si Religiosus sum, merito vota mea renouabo: CASTITATIS quidem

dem, in myrrha mortificatæ carnis; PAV-
PERTATIS, in auro rerum omnium tempo-
ralium, quæcunque in mundo sunt: deside-
rans eas omnes eidem infanti IESV tradere, si
meæ essent: OBEDIENTIAE autem, in ab-
negatione mei ipsius: quod diuini amoris igne,
thuris instar, dissolutum me totum illi tradã.
Agegitur, anima mea, redde vota & dona
tua Domino: eum intuens, non ut aliquando
Dauid: *I. terribilem, qui aufert spiritum Prin-* *Psal. 75. 13.*
cipum, & terribilem apud Reges terra; sed ut
infantum tenerum & amabilem, qui ipsis et-
iam regibus diuinum tribuit spiritum, hu-
mano reiecto. O Rex cœli, accepta quæ ob-
tuli vota ac dona, auferens à me spiritum pro-
prium, qui me decipit: & tuum mihi donans,
qui viuificat.

PUNCTVM IV.

CONSIDERANDVM denique est dul-
cissimum, quod Magi cum B. Virgine
habuerunt colloquium: narrantes ei,
tum de stella, quam in Oriente viderant, cu-
ius ductu Hierosolymam vsque peruenissent:
tum quæ illic sibi cum Herode accidissent: Si-
mul verò sanctitatem, quæ in ipsa virgine e-
micabat, lociq; in quo manebat, vilitatem ve-
hementer suspicientes, ad omne obsequiorum
genus se promptissimos obtulerunt. Et quam-
uis ad primum ipsorum ingressum, S. Ioseph
non adfuerit: (quod Magi intelligerent, infan-
tem illum in terris patrem non habere) paulò
tamen post accedenti, eadem ipsos retulisse,

I.

par est credere. O quàm læta B. Virgo fuerit
 talia cùm audiret! quomodo cordi suo omnia
 imprefferit, vt secum ipsa postea pro magno
 conferret! quàm gratum sibi esse Magorum
 studium laboremque veniendi, adorandi
 filij sui causâ, significauerit! quàm altis diu-
 nisque verbis eos in fide confirmauerit! O
 Regina Saba, quæ in his Regibus filiis tuis
 iterum *accedis cum muneribus videre verum
 Salomonem*: quàm obstupuisti, quàm defecit
 spiritus tuus *videns infinitam sapientiam*, quæ
 in paupere eius casa, paupere & exiguo com-
 ratu resplendebat! Quanto affectu Virgines
 ipsam & Iosephum intuens, diceret: *Beati
 sunt serui tui isti, qui stant coram te semper,
 audiant, discuntque sapientiam tuam!* O Vir-
 go excelsissima, sapientior, quàm illa fuerit
 Regina Saba, quæ hodie tanquam Magi
 sapientes istos, cælestem docebas sapientiam,
 quam mundus non assequitur; me quoque il-
 lam doce, quò filio tuo seruire discam, sicut
 noni isti discipuli didicerunt, & re ipsa serui-
 uerunt.

II.

DEINDE perpendam: Magos hærentes
 num propter verbum, quo se Herodi obstrin-
 xerant, ad eum redire oporteret; & operantes
 uinam in ea deliberatione voluntatem cogno-
 scere: re tota Deo demissè commendata, se ad
 dormiendum recepisse: b *Responso autem ac-
 cepto in somnis, ne redirent ad Herodem: per
 suam viam reuersos esse in regionem suam.* Ex
 quo animaduertere licet Dei curam & pro-
 uidentiam

b Matt. 2.
 12.

M
 DE P
 RI

uidentiam erga eos qui ipsi seruiunt: cum videamus eum hos Magos de iis admonuisse quæ illis maximè expediebant: idque non solum, vt infantem ipsum, Herodis persecutioni subtraheret, sed vt ipsos etiam ab eiusdè crudelis Tyranni vexatione, si ad illum redirent, eriperet. Felix itaque ero, si tali Domino omninò confidā: certus enim meritò esse possum, ipsius prouidentiam in tribulationibus mihi non defuturam: sed pericula etiam ipsa ita præuenturam, vt in ea non incidam.

AVDITO Magi tali responso & mandato Dei, mox Deo potius obedire, quam hominibus: plurisque verbum facere, quod à Deo audiebant, quàm quo se Herodi obstrinxerant, decreuerunt: neque enim maior prudentia esse potest, quàm Dei vocem sequi, & eiusdem se gubernationi committere. Ita enim ipse Dominus per Isaïæ os dixit: *c* *Utinam attendisses mandata mea: facta fuisset sicut flumen pax tua, & iustitia tua sicut gurgites maris: nā verè omnia eius mandata, ad iustitiam & pacem nostram diriguntur. Quàm hilares lætiq; Magi reuertebantur! quàm benè collocatos suos labores iudicarent, quos eousque tulissent! Quæ enim sunt Dei, etsi iniuria grauiā; fines tamen habent iucundos. Ideoque prudentiæ tribuitur, à labore inchoare, cuius exitus sit temporanea, & æterna requies in fruitione Dei, per omnia secula,*
Amen.

MEDITATIO XXIV.

DE B. VIRGINIS PURIFICATIONE, & pueri Iesu in templum
Præsentatione.

PUNCTVM. I.

a Leuit. 12.
2.3. &c.

Exerat antiqua: a Mulier. si suscepto semine pepererit masculum, immunda erit septem diebus: & die octavo circumcietur infantulus; ipsa verò triginta tribus diebus manebit in sanguine purificationis. Cumq; expleti fuerint dies Purificationis sue, deferet agnum anniculum in holocaustum, & pullum columbae sive turturem pro peccato. Quod si non potuerit offerre agnum, sumet duos turtur es, vel duos pullos columbarum: orabitq; pro ea sacerdos; & sic mundabitur. Hanc legem admirandis editis virtutibus B. Virgo impleuit: sex præcipue eminent, quæ quoddam instar sint sex foliorum Liliæ albißimi, optimè illi aptatur, quod celestis dixit sponsus. b Sicut liliam inter spinas; sic amica mea inter filias.

Heroica B.
Virginis
virtutes.

b Cant. 2.1.

I.

PRIMA VIRTUS fuit, magnus clausuræ amor. quæ tanta illâ tranquillitate afficiebat. vt

quædam

quamuis eam lex non imperasset, ipsa tamen sibi eam elegisset; atque in angulo illo toris illis 40. diebus magna sua voluptate mansisset, contemplationi tantum, filijque sui nutritioni intenta: cum quo aded contenta erat, eiusque aded satiabatur aspectu, ut mundi totius communicationis facile obliuisceretur.

SECUNDA fuit ingens PURIFICATIS, & cordis munditiei amor. cum enim reuera purissima esset, libuit nihilominus, iuxta legem amplius purificari: ut merito illi dicere posset dilectus: *c Tot a pulchra es am: a mea, & macula non est in te.* c Cant. 4. 11.

TERCIA fuit heroica OBEDIENTIA: nam cum certo ipsi constaret, se illam purificationis lege non teneri, quæ viri operam non concepisset: voluit tamen illi obtemperare, sicut ipse eius filius Circumcisionis legi obtemperavit: quod cæteris foeminis conformior esset, leges illis communes & ipsa seruans, nec ab ijs exemptionem, privilegium, aut dispensationem quærens; nec Epicheia aut interpretationibus utens, etiam in quibus id ei licuisset. Quare, expletis quadraginta diebus, absque alia mora Ierosolymitano se commisit itineri, singulari animi lætitia modestiaque exultans, Ierosolymitano se commisit itineri filiolum in vlnis gestans: à quo hanc obedientiæ perfectionem didicerat.

QUARTA virtus fuit rara HUMILITAS, animique demissio; nam eo facto ostendit, se purificatione indigere; & more aliarum foemi-

Q 5 narum

II.

III.

IV.

narum peperisse: cū reipla nec indigeret purificatione; nec vt alia, sed virgo peperisset. cuius exemplo erubescam ego, qui cū reuera peccator sim vilissimus, & omnia mea opera, etiam quæ alias *diusta* videntur, *sint quasi panis menstruata*, qui, impurissimi sanguinis maculis foedatus, nauseam mouet intuenti; adeo tamen superbus sim, vt mandus sanctusq; haberi velim.

di sai. 64, 6.

V. QUINTA virtus fuit magnus PAUPER-
TATIS amor, quæ humilitatis est soror germana. Nam cū potuisset fortè, auro, quo Magi obtulerant, agnum emere, quem aliam diuitum & nobilium matronarum more offerret: elegit tamen ipsa, pauperibus constitutum munus, hoc est, duos turtures, aut columbarum pullos, vt pauper offerre.

VI. SEXTA denique virtus fuit, insignis DEVOTIO, ac reuerentia, qua munus suū obtulit Sacerdoti, demissè ab eo potens, vt pro ipsa Deum oraret; cum ipsa potius pro omnib. posset orare. Et quoniam liliū intra sex candidissima folia, sex alias virgulas cum extremitatibus aureis complectitur, in hos etiā B. Virgo meritò *sicut liliū* esse dicitur, quæ prædictis virtutibus varios miscebat affectus, puræ rectæque intentionis, gloriæ Dei, charitatis igne inflammatos, & aureo sapientiæ celestis colore splendentes. O Virgo sanctissima, plurimum gaudeo, quòd tot virtutibus te ditissimam video, & in eisdè perfectissimè exercendis diligentissimā. Nunc magis aduerto, quam

verè

M
E
F. DE P. O. N.
R. I. & C.

verè apteque sis *lilium inter spinas*. tui enim c Cant. 2. 1.
 comparatione omnes nos peccatorum nostro-
 rum spinis denigrati foedatiq̄ue sumus; tu li-
 lium candidissimum & purissimū, sex harum
 virtutum folijs ornatum. Apparet satis, ô ex-
 celsa Regina, te Regem in præsepio suo reclina-
 tum, aut in gremio tuo quiescentem, conti-
 nuè, & attentissimè contemplaram esse: siqui-
 dem, *f dum esset Rex in accubitu suo, Nardus* c Cant. 1. 12.
tua, Spiritus tuus, *dedit odorem suum*, quò illū
 imitareris; suauissimum puritatis, humilita-
 tis, & obedientiæ odorem efflans, charitatis
 igne inflammatum. Impetra mihi, ô Domina,
 vt & ego in eundem Regem & teipsam eo spi-
 ritu affectuq̄ue intendam, vt similem spirem
 odorem. Amen.

PUNCTVM II.

LEX alia iubebat: a *Sanctifica mihi omne* a Exod 13
primogenitum, quod aperit vuluam in si-
lijs Israel: Id autem fiebat in memoriam
 illius beneficij, quo populum suum Deus edu-
 xit de Aegypto, *b percutiens omne primogeni-* b 11. 5. 12.
tum in terra Aegypti. Hanc legem vt seruaret
 B. Virgo, filium suum *tulit in Ierusalem, vt si-*
steret eum Domino, & offerret æterno Patri.

PRIMUM hic spiritum ac deuotionē con- I.
 siderabo, qua B. Virgo, suo & totius humani
 generis nomine, hanc fecit oblationem. Di-
 xerit enim: Ecce, Pater æterne, vnigenitum
 tuum, quā Deus est; & meum, quā homo:
 quem primogenita omnia, quæ offerri tibi
 iussisti,

iussisti, & quæ hætenus tibi sunt oblata, significarunt; cuiusque oblationem tantopere hætenus desiderasti: cum ego tibi toto corde offero, in gratiarum actionem quod mihi eum dederis, siquidem nihil eo preciosius habeo quod offeram. Tuus est: accipe illum tibi, apud quem melius erit collocatus, quam apud me. Eundem etiam pro totius mundi salute & redemptione offero in odorem suavitatis. Accipe, Deus meus, oblationem hanc, Abelis illa preciosiorem, Noe suaviorem, Abrahami sanctiorem, & omnibus, quas Moyses offerri iussit, excellentiorem: per eam igitur supplico, ut mortalibus omnibus condones, eosque in gratiam amicitiamque recipias. O quam fuit æternus Pater hac oblatione delectatus, tum ob pietatem offerentis; tum ob rei ipsius oblationis præstantiam!

II. DEINDE, ipsius Infantuli spiritum, etiam perpendam, quo ipsemet æterno suo Patri in templo se obtulit. Ecce, dixerit, æternæ Pater, vni genitum tuum ut tibi obediret hominem factum; & ut te honoret, in templum venientem: hic me tuæ maiestati offero promptum, & ad voluntatem tuam semper exequendam paratum. Et, quoniam nec mors totæ primogenitorum in Aegypto, nec oblatio d primogenitorum israelis tibi accepta fuit pro hominum salute, ego me pro ea ad mortem offero: quod morte mea & sanguinis mei sacrificio placatâ irâ tuâ, populum tandem tuum vindices à servitute peccati. Hac ratione licet existimare præ-

titulæ

Exod. 11. 5.
 135. 10.
 14. 36.
 Exo. 13. 12.

stitisse hic IESVM infantulum, quod de eo dixit Apostolus. *Qui dilexit nos, & tradidit semetipsum hostiam & oblationem Deo in odorem suavitatis.* Est etiam fas credere, hanc oblationem factam fuisse tempore matutino, cum ex more, *f. Agni sacrificium* offerretur, quod lex *f. Exod 29. 39.* *matutinum* appellabat: ut figuræ figuratū mutuo sibi responderent. Quam itaque suavis hæc oblatio fuit æterno Patri! quantum in eâ conquevit! ut qui eam diu concupiuisset! Aliorum enim primogenitorum oblationes, nullius in se erant momenti; nisi quatenus huius erant figuræ.

III.
 TERTIÒ, ad me ipsum oblationem hanc applicans, cogitabo: etsi eam Christus pro omnibus hominibus fecerit, pro me tamen in particulari sese obtulisse, quem in sua memoria & corde præsentem habebat. Qua cogitatione, me ipsum intra animæ me templum, æterno Patri in spiritu præsentabo; simulque cum B. Virgine & ipsomet infantulo, eum offeram in gratiarum actionem, quod eundem mihi Redemptorem dederit ac Magistrum: & supplex petam, ut oblationem hanc acceptare, me per eam sibi reconciliare, ac donorum suorum participem facere dignetur. O Pater summe, toto cordis mei affectu, tuum tibi offero unigenitum filium: & licet ego, qui offero, repulsam merear: cum tamen is, qui offertur, sit talis, confido me unà admittendum. Accipe illum Domine, in odorem suavitatis, & per eum mihi, peccatorum veniam concede;

vt cor-

vt corde mundo valeam in templo gloriæ tuæ comparere. Amen.

PUNCTVM III.

Exo. 13. 13.

*34. 20.

Num. 3.

7.

EADEM lex iubebat: a *Omne primogenitum hominis de filiis Israel pretio redimitur quod erat b quinq; Siclorū.* Eos B. Virgo Sacerdoti dedit, à quo filium suum recepit.

PERPENDENDVM hic, quis hanc Infantis IESV venditionē instituat, quis eum emat, quo pretio, cui ematur, & quæ ex ea oriantur bona.

I. PRIMVM: æternus Pater, cui hæc oblatio facta est, non sibi eam retinere voluit; sed quod oblatum erat, mundo & hominibus reddidit, idque venditione, ad maius ipsorum commodum, infinitam suam ea ratione liberalitatem & bonitatem confirmans: tantum enim abest, vt prioris donationis pœniteat, vt nouis adiuuentis ad redonandum titulis, eam ratificet, quò maiori vsui, mundo esse possit.

II. DEINDE, eum redimit B. Virgo, vt tanquam filium suum nutriat, non etiam vt sibi seruet; sed nobis eū nutrire vult: ad hoc enim redemit, vt is in nostrum commodum setotum impenderet.

III. PRETIVM non amplius est, quam Siclorum quinque. O Pater æterne, quàm vili, rem adèd pretiosam vendis! cur primogenitum hunc parem alijs in pretio facis? si reliqui redimuntur quinq; siclis; multis hic certè millibus esset redimendus, quia infinite illos omnes

exce-

excedit. Sed facile est deprehendere, venditionem hanc & pretium, nomina tantum esse: reuera autem esse donationem, mereque gratis dari; quod ego, absque intermissione, pro nouo dono gratias agam. Sis ergo Deus propterea benedictus, & ab omnibus tuis creaturis in æternum glorificeris. Amen.

LICET etiam spiritum æstimare, qui in hoc quinque siclorum pretio latet: quibus significatur pretium, quod diuinæ sapientiæ *c aurum ignitum probatum*, ipse scilicet Christus, eo quo potest modo, *emitur, ut locupletes fiamus*. Est enim pretium illud quinque nostrorum sensuum mortificatio, & quinque insignium virtutum actus, quæ nos ad gratiam, eiusque perfectionem obtinendam disponunt, Viua nimirum Fides, Timor Dei, Dolor de peccatis, Confidentia de misericordia diuina, & firmum Deo obediendi, eiusque voluntatem exequendi propositum. Quamobrem, si cupis, anima mea, Christum esse tuum, aduerte, eum nec *damo nec argento comparari*, sed quinque his spiritibus siclis; quos si æterno obtuleris Patri, certò tibi eum dabit.

c Apoc. 3, 12.

d Isai. 55. 1.

FINIS denique, ob quem Infans IESVS emitur & redimitur, ille est, ut hominum seruus fiat, pro quibus etiam morti tradatur. O IESU dulcissime, quàm lubens & vendite pateris, & redimi: quò hac venditione tua, illam facias irritam, qua ego peccans, animam meam vendideram, quam tu pretio isto, ut tua perpetuò sit, redimis. Sed neque

IV.

hic

hic amor tuus sistit: paratus es enim, iterum à falso quodam discipulo utēdī; emi veid ab hostibus illis tuis, qui vitam etiam tibi auferent, quò nostræ redemptioni, morte ipsa tua, finis imponatur. Sit benedicta immensa ista charitas tua, quæ nunquam defatigatur, aut satiatur benè nobis faciendo. Latere, anima meo: quia B. Virgo filium suum pro te emit: Exultra, quòd IESVS iam sit tuus: quem Pater eius pro quinque siclis tibi tradidit. O bone IESV, meus es hac recenti emptione: sed ego me in tuum omninò trado: magnaque fiducia dicere audeo. e *Dilectus meus mihi, & ego illi.* Sic ita, bone IESV: nec tu me vnquam deferas; nec tu me vnquam deferas; nec ego te. Amen.

e *Can. 2. 16.*

MEDITATIO XXV.

DE IIS QUAE IN PRAESENTATIONE cum Simeone & Anna Prophetissa euenerunt.

PUNCTVM I.

a *Lue. 2. 36.*

Tece: homo erat in Ierusalem, cui nomen Simeon, & homo iste iustus & timoratus expectans consolationem Israel, & Spiritus sanctus erat in eo: & responsum acceperat à spiritu s. non visurum se mortem, nisi prius videret Christum Domini.

CIRCA

CIRCA hoc punctum considera: Spiritum sanctum, qui Zachariam & Elisabetham, ut Christum, antequam nasceretur, annūciarent, prophetico spiritu repleuerat; nūc duos alios similiter repleuisse qui iam natum, & viderēt, & alijs annūciarēt. Alter fuit Simeon, quem admirandis virtutibus ad id muneris adaptavit, quas refert Evangelista dicens: *Et homo iste iustus & timoratus*. Legis observator diligentissimus, nihil contra eius praescriptum admittens. Neque enim timoratus dicitur, nisi qui minimas etiam culpas deuitat, iuxta illud sapientis: *b Qui timet D^m, nihil negligit*, nihil parui facit. Addit: *Expectans consolationem Israel*. ferventia scilicet. Aduentus Christi desideria & spem eius firmam habens; quibus ferventes & continuas preces adiungens, Christi aduentum instantissimè petebat; ac fieri se dignum, qui illum, iam venisse, videre posset. Hæc vna eius cogitatio, in qua totam suam vitam expendebat. Quibus virtutum ornamentis dignum se reddidit, in quo Spiritus sanctus habitaret. Exemplum hoc docet, magnam vitæ puritatem & sanctitatem adferre homini magnam fiduciam ad magna desideranda, & petenda à Deo: sicut etiam Moyses ausus est petere à Deo: *c Ostende mihi faciem tuam*. & iterum: *d Ostende mihi gloriam tuam*. Et Sponsa: *e Iudica mihi, quem diligit anima mea: vbi pascas, vbi cubes in meridie*. Sic ergo sanctus hic senex, Messiam proprijs oculis videre cupiebat, & obtinuit. Nam (S. Bernardo

I.

b Eccl. 7. 19

c Exo. 33. 13.

d 18

e Cant. 1. 7.

II. Part. Medit.

R

teste)

Serm. 33. in
Cant.

teste) magna fides, magna meretur. & quo magis Confidit a pedem dilataueris in bono Domini, eo à liberali ipsius manu obtinebis maiora.

II.

f Psal. 144.
19.

DEINDE perpende: eundem Spiritum S. qui s' timendum se voluntatem facit, & deprecationem eorum amantiumque se pauperum desideria exaudit, ut sanctum hunc senem consolaretur, probitatisque suæ premium ille ferret, eius desiderijs, suavi & amica illa respondisse promissione, non visurum se mortem, nisi ipse videret Christum Domini. Ut ex hoc cognoscas, quantæ felicitatis sit, scire cum Spiritu S. tractare, & intra se illum cum gratiæ plenitudine habere. g Nam ipse Spiritus (ait Apost.) postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus, dans nobis arrabonem, quod oratio, quæ ab ipso procedit, audienda & suo tempore expedienda sit: quamuis interdum executio differatur: sicut Sancto Simeoni hic euenit. Vult enim Deus, nos in spe esse longanimes, & sic ad ea, quæ petimus, accipienda disponi.

III.

Tertio perpendam: quod iustis omnibus promittitur, dandum post hanc vitam; id interdum in hac ipsa concedi feruentissimis, videre nimirum ipsum Christum oculis contemplationis iuxta beatitudinem illam, de qua Christus dixit: h Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt. O Deus æternæ, qui dixisti: i Non me videbit homo, & viuet k Moriar ut te videam; & videam, ut hic moriar. videam te in hac vita cōtemplatione; ut mihi ipsi perfecta mortificatione moriar: & moriar hac fe-

h Mat. 5. 8.

i Exod. 33.
20.

k August. in
Soliloq. c. 1.

lici

lici morte, quò te postea videam in æterna tua gloria. Amen.

PUNCTVM II.

ET venit Simeon in spiritu in templum: & cum inducerent puerum IESVM parentes eius, vt facerent secundum consuetudinem legis pro eo: & ipse cœlesti lumine illustratus, agnoscens illum esse Christum, accepit eum in vlnas suas, & benedixit Deum, & dixit: Nunc dimittis seruum tuum Domine, secundum verbum tuum in pace: quia viderunt oculi mei, salutare tuum.

PRIMUM hic perpendenda est Spiritus S. fidelitas & liberalitas, in explendo, quod Simeoni promiserat: plus enim fecit, quàm promisit. Dixerat enim non visurum ipsum prius mortem, quàm videret Christum: nunc verò facultatem ei facit, accedendi, in vlnas accipiendi, complectendi, exosculandi, & apud se eum magna sua consolatione & amore tenendi. a Potens est enim Dominus (ait Apost.) omnia facere superabundanter quàm petimus aut intelligimus. Ex quo magnum concipiam animum, tanto huic Domino seruiendi, qui & in promittendo largus; & in reddendo, valdè est liberalis; imò qui plura multò reddit, quàm promiserit; si recipiens sit fidelis. Applicans aut, quæ nunc fiunt ad ea, quæ tunc gesta sunt, expendam mecum: sicut cum B. Virgo templū ingressa est, varij quidem omnis status & con-

I.

aEph. 3.20.

ditionis homines illic erant, Legis periti, Sacerdotes, Nobiles, plebei: solum tamē Simeonem Deus cęlesti luce illustrauit, ut ipsum agnosceret, atq; adoraret; reliquis nullum inter Infantem illum & alios, qui tunc aderant, delictum agnoscentibus; quia reipsa in externis nullum apparebat: ita nunc ex plurimis, qui in templum conueniunt, pauci sunt, qui IESUM in sanctissimo Sacramento presentem agnoscant, & pię venerantes digni efficiantur, cum in suis cordibus recipere; ac donorum cum exultatione participes fieri. Nam etiam CHRISTVS Dominus noster omnibus cupiat se manifestare: pauci tamen, ut Simeon se disponunt; ut suum in eis desiderium Christus expleat. O anima mea, imitare Simeonem spiritu in templum veniens, vbi verę Iesus est: quod felici eius aspectu fruaris, eundemque dulcissimi eius amoris vlnis amplectaris.

II. DEINDE perpendam, quanta fuerit lætitia huius viri animi lætitia, quam exundans gaudium, quo fuit affectus, dum Infantem hunc vidit, tetigit, amplexatus est! mirabilem procul dubio satietatem in animo senserit: sufficiens hoc æstimans præmijum laborum omnium prolixę vitę præteritę: & ided nihil sibi qui Saluatorem tam diu optatum vidisset optandum, aut in mortali hac vitã videndum superesse ratus, totum se ad Dei laudes conuertens, gratus pro tanto hoc beneficio egit, protestans se iam vitę finem in pace expectaturum, cum ipsi Domino placeret. O anima mea, quę

b em

b eminentem IESV Christi scientiam, pro b Phil. 3. 8.
 pter quem omnia alia arbitraberis vt sterora,
 Christum lucrifacias: in quo habebis quæcunq;
 desiderare possis. Si viua illum fide respicis;
 quid amplius cupis videre? Si acta eum cha-
 ritate amplecteris; quid vis aliud possidere? &
 si eum tanquam tuum habes; quid potest tibi
 deesse? Concede mihi, ô bone IESV, huius san-
 cti meritis, radium aliquem lucis illius, quam
 ei hodie dedisti: quò te agnoscam & amem, vt
 ipse nouit & amauit; in secula. Amen.

EX HOC S. Simeonis exemplo, duo ad bo-
 nam mortem obtinendam valdè vtilia colli-
 gam.

PRIMUM, quòd sancti feruentes in hac ip-
 sa vita experiantur, diuinas promissiones im-
 pleri, & recipere se v. g. centuplum pro eo,
 quod Christi Domini amore reliquerunt. ex
 1. audiri se in suis orationibus; protegi à diuina
 prouidentia in tribulationibus & periculis:
 qua experientia plurimùm in spe confirman-
 tur, promissorum in futura vita: ideo que dis-
 solui cupiunt, vt citiùs ad illa perueniant, di-
 centes cum Dauide: c In pace in idipsum, dor- c Psal. 4. 9.
 miam, & requiescam: quoniam tu Domine in
 spe singulariter constituisti me.

SECUNDVM est, quòd sancti, cum eò vsq;
 2. peruenerunt, vt Christum in complatione vi-
 deant, eiusq; excellentias agnoscant, & rerum
 æternarum suauitatem degustent; mox omnia
 terrena, tanquam vilia, & indigna, in quæ vel
 oculos suos conijciant, fastidiunt. ideoq; ipsum
 viuere,

d Phil. 1. 25.

viuere, graue sibi esse iudicantes, voces illas
 & esse cum Christo: vt tantum bonum videns,
 aternum eo fruatur. Quare, si chara tibi est, & a-
 nima mea, pax illa, & animi tranquillitas, quae
 sancti mortem obeunt; illorum imitare fer-
 uorem, & spiritum illum concipe, quo vitam
 illi suam ducunt. Feruens enim vita, quietam
 consuevit mortem adferre.

III.

DEVM ipsius B. Virginis animi gaudium
 & exultationem perpendam, cum filium suum
 à tanto viro agnosci, & in veneratione esse
 cerneret; atque admiranda, quae de eo ille di-
 cebat, audiret. ita enim ait Euangelista: *Et
 erant Ioseph & mater eius mirantes super his
 quae dicebantur de illo; Deum Patrem glori-
 cantes, quod eorum notitiam hominibus im-
 pertiret.*

PUNCTVM III.

a Luc. 2. 54.

IN tanti huius gaudij medio constitit vir-
 gini sanctissimae, a *Benedixit Simeon,* &
 spiritu prophetico dixit ad Mariam matrem
 eius: *Ecce positus est hic in ruinam, & in re-
 surrectionem multorum in Israel, & in signum
 cui contradicetur: & tuam ipsius animam per-
 transibit gladium: vt reuelentur ex multis con-
 siderationibus cogitationes.*

I.

CIRCA quam Propheciam perpendam
 PRIMVM Dei prouidentiam in B. Virginis
 consolationibus temperandis. cum enim illa
 ob de-

ob delatum filio honorem, maxima esset affecta consolatione, iubet Simeonem labores & persecutiones eidem filio paratas; dolorisque gladium, qui ipsius Virginis animam transfururus esset in medium adferre: quod etiã propterea Deus B. Virgini reuelari voluit, vt ab ipso statim exordio, passionis filij amaritudinem, proprijq; doloris gladium cordi suo infixum semper portaret. O Deus sapientissime ac benignissime, quam tibi iucunda hæc est, consolationum ac Desolationum vicissitudo in tuis dilectis, vt nunc *ascendant ad cælos*, nunc *descendant vsque ad abyssos*; nunc amoris vulneribus, nunc doloris gladio eorum corda penetrantur: in vtroque autem sapientia tuae profunditatem, & charitatis suauitatem ostendis. Cum igitur, Domine, ita rem disposueris: ecce me ad vtrunque paratum, transfige, verbera, pro libitu animam meam, modò me inter tuos numeros electos. Amen.

b Psal. 106.
26.

DEINDE duo illa memoranda perpendam, quæ de puerulo IESU Simeon prædixit.

II.

PRIMUM, quòd *positus esset in ruinam & resurrectionem multorum*: per eum enim multi ad magnam sanctitatem erant resurrecturi; alij hanc eius Aduentus occasionem negligentes, in abyssum iniquitatis descensuri: cuius tamen culpæ ipsimet essent rei: Christus enim, quod in se erat nulli petra scandali, sed omnibus voluit esse resurrectio: SECUNDUM, quòd esset futurus aded admirabile & prodigiosum, signum cui ab eius inimicis *contradiceretur*, eius

doctrinæ resistantibus, miracula calumniantibus, viam deniq; persequentibus, donec illum cruci affigerent: vbi Electis vitæ; Reprobis damnationis erit c *signum*: cuius virtute ex multis cordibus reuelabuntur cogitationes: quia discipulorum fidelitas patefcet, quæ in eorum cordibus latebat. Duo hæc perpendens, (quæ in diem hanc durant) obftupescam diuina in hoc negotio iudicia; vicem dolens tantæ infidelium, & improborum Christianorum multitudinis, in quorum ruinam, ipforû culpâ, IESVS est positus: & hac ratione meam, vt B. Virginis, animam, doloris gladius pertransibit: supplicabo autem eidem Domino, ne eius aduentus, in meam ruinam, sed in resurrectionem cedat; & in *signum vitæ*, cui credam, in quo sperem, quem amem, & imiter ita, vt vnus sim eorum *discipulorum*, quos ipse per Iaiam, d *signum & portentum in Israel* vocat; curemque vt verba & opera mea sicut ipsius, admiranda sint. Quod si ex hoc euenerit, vt multi mihi contradicant, ac me persequantur, gaudendum mihi erit; & vt pignus fauoris & amoris Dei acceptandum, qui filio me suo tam similem facit.

PUNCTVM IV.

EODEM tempore, etiam ANNAE reuelare voluit Spiritus sanctus IESVM infantulum. *Qua non discedebat de templo, ieiunijs & obsecrationibus seruiens nocte*

ac die.

c Isai. 11. 10.

12.

d Isai 8. 16.

18.

ac die: Et haec, Spiritus sancti instinctu, ipsa hora superueniens, coelestiq; lumine agnoscens, puerulum illum esse Messiam, *Confitebatur Domino, & loquebatur de illo omnibus, qui expectabant redemptionem Israel.*

CONSIDERA hic, variis modis Deum seruis suis indulgere, eosque consolari. Simeoni enim, ante quam Saluatorem videret, promiserat, id futurum: vt desiderium eum videndi in eo foueret, & promissione contineret: Anna autem, non constat talem promissionem factam: sed repente inspirauit, vt IESVM visura in templum se conferret: cuius aspectu eam est consolatus: & fidelia diuturna que eius obsequia (quae octoginta quatuor annorum spatio praestiterat) hoc praemio affecit.

DEINDE sex huius S. Viduae insignes virtutes expendam, quibus hoc beneficio dignam se reddidit: *Castitatem* nimirum, *Orationem* continuam, *Ieiunium* exactam diuinae legis obseruantiam, in Dei cultu *deuotionem*, cum longa per totam vitam in his omnibus *perseuerantia*. In quibus merito eam imitari contendam, si cupio id obtinere, quod ipsa. O Rex gloriae, sex haec Seraphinorum, qui tibi in templo seruiunt, alas mihi concede, quibus in tuo obsequio volare, & ad gloriae tuae templum peruenire possim, in saeculorum saecula, Amen.

—§—

MEDITATIO XXVI.

*IN QVA MODVS QVIDAM
orandi proponitur, quo ad mysteriorum
qua meditati sumus, contemplatio-
nem internos anima sensus
adhibemus.*

IN Paragrapho II. Introductionis
prima Partis, memini cuiusdam
modi orandi, qui fit applicatus ad
fidei mysteria sensibus; quantum ad
contemplationem magis ille accedat, quam fit
verè meditatio. Vt enim eodem loco Paragra-
pho 10. dictum est: Meditatio, ab vno in aliud
ratiocinando, occultas querit veritates; prout
hactenus factum est: Sed contemplatio est sim-
plex quidam veritatis intuitus, absq; ratiocina-
tione; in quo magni admirationis, & amoris af-
fectus excitantur: qui quòd vt plurimum, post
ratiocinationem in meditatione adhibitam,
obtineantur: merito postquam hac Christi my-
steria meditati sumus, ad singula reuertemur,
adhibita hac affectuosa contemplationis me-
thodo, quam sensuum applicationem vocamus.
Nam vt externi sensus breuissimè, & absq; ra-
tiocinationis ambitu, sua percipiunt objecta,
delectantur eisq; afficiuntur: ita in contempla-
tione, interni anima sensus, (qui sunt ipse ani-
ma facultates, cum actuum suorum varietate)

absque

absque nouo ambitu, ijs solum premisissis & ratiocinationibus, quæ aliàs sunt adhibita, has sententias & expeditas veritates, cum admirandis deuotionis affectibus percipiunt; praueniens maximè eos Deo speciali gratia sua, sine qua rationem, qua ipsam contemplationem auspicemur, nec attingemus quidem, sicut allegato loco dictum est: quamuis ex parte nostra, ea, quæ sequitur, metodo, nonnihil nos iuuare possimus.

PUNCTVM I.

P RIMUM erit, interno animæ nostræ OCCVLO (siue imaginatio sit siue intellectus) personas illas, quæ in specu illa Bethlehemitica, aut in Hierosolymitano templo v.g. conueniunt intueri: & quid agant: ceterasq; circumstantias, quæ videndi facultate percipiuntur, obseruare: & affectus admirationis, amoris, gaudij, compassionis, gratulationis, & imitationis ex eis haurire. Quòd si nouæ aliquæ cõsiderationes, aut ratiocinationes (vt interdum Deus solet communicare) occurrerit, nõ repellendæ sunt, sed admittendæ: & tãdiu in eis hærendum, quãdiu lux durat oblata, cuius hæc est praxis. Cùm Deum hominem in stabulo inter bestias versari intueor, humeros meos cum admiratione, & stupore contraham, ob tantam in tanta maiestate humilitatẽ; cùm eundem infantulum tenerum cerno, quò mihi fiat amabilior, (infantes enim sunt amabiles) pretiosissimi & pulcherrimi infantuli amore liquecam: ac eidem vt fratri natu

maxi-

maximo, Patris mei primogenito: & ita meo,
 vt pro me ipso & in bonum meum nascatur,
 abblandiar: Latuens cor eius amore præ salu-
 tis meæ desiderio flagrans: lacrymas præ meo-
 rum scelerum dolore fundens: seque Patri æ-
 terno pro eisdem offerens: cor meum illi con-
 iungam, vt amorem & dolorem ei reddā: col-
 loquia cum eo miscebo, vt me sibi coniungat.
 Similiter eius aspiciens virtutes, paupertatem,
 humilitatem, mansuetudinem, patientiam: eas in
 vsum meum, illius instar, qui myrrhæ fasciculum
 conficit, colligam: quem ante pectus meum appen-
 sum, memoriæ causā, & in corde reconditum gestans,
 quā poterō tēnerrimè illi dicam: a *Fasciculus myrrhæ dilectus meus mihi*. Idem verò fieri poterit, oculis
 in B Virginem coniectis: inspecta enim eius
 modestia, deuotione, & is conspectu infan-
 tuli reuerentiā: admirationis, & eam pro viri-
 bus imitandi affectus, excitare licebit: sicut
 etiam conspectis eius, ex compassione infan-
 tuli lacrymis, desiderium concipiam, me illi
 coniungendi, simulque cum ea compatiendi.
 Similiter Sanctum Iosephum, & Simeonem &
 eorumque feruorem ac spiritum, aspiciens de-
 tot in eos à Deo collatis beneficiis ac donis
 admirabor: excitaboque desiderium eos,
 quoad poterō, ac debeo iuxta facultatem
 meam, imitandi.

3
 2
 7
 a Cant. 1. 13.

PUNCTVM II.

SECVNDÓ, AVDITV animæ interno au-
 scultanda sunt, quæ ibi proferuntur ver-
 ba; & quæ Deus cordi meo dignabitur in-
 spirare. Est verò obseruandum non pro hoc
 tantum puncto, sed pro quavis etiã siue men-
 tali, siue vocali oratione: (quod prædictæ In-
 troductionis §. 3. insinuatum est) constitutis
 nobis coram Deo, & hæc mysteria inti-
 ecibus, expedire, tantisper magna reuerentia & at-
 tentione expectare, atque si audire vellemus
 aliquid à Dco nobis dicendum, aut eleemosy-
 nam accipere, quæ eo loci distribui consuevit:
 collocantes nos ipsos. (vt Cananæa illa Chri-
 sto dixit) sicut solet a *catellus* ante mensam
 domini sui, oculis in eos, qui assident, confi-
 xis, expectans, bolum aliquem sibi protici, aut
cadentes è mensa micæ: aut, sicut Dauid dice-
 bat, *b sicut oculi seruatorum in manibus dominorū*
 suorum, expectantium ea, quæ a dominis im-
 perentur. ita enim Abacuch facere se faceba-
 tur dicens: *c Super custodiam meam stabo, & si-*
gam gradum super munitio-em: & contem-
plabor, vt viderem, quid dicatur mihi, & quid
respondeam ad arguētē me: quasi distinctus
 diceret: In contemplatione mea constitutus
 ausculturabo, quid mihi Deus inspirare & ad
 cor loqui, dignabitur; siue ob mala mea ar-
 guat, & corripiat; siue confoletur, & exhor-
 tetur ad bona, quæ facere teneor; siue quid de-

3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000

d 2. Reg. 3.

10.

e Cant. 2. 14

fosea 2. 14.

fideriis meis internè, vt Simeoni oranti, S. Spi-
 ritus respondeat. Post breuem in huiusmodi
 silentio & expectatione moram, si nullâ Dei
 inspirationem sensero, non otiosus diutius
 hærebo; sed ipsum ad loquendum prouoca-
 bo dicens cum Samuele: d *Loquere, Domine,*
quia audit seruus tuus: aut cum sponso ad spô-
 sam, e *Sonet vox tua in auribus meis; vox enim*
tua dulcis mihi. O Deus æterne, qui per Pro-
 phetam tuum dixisti: *f Ducam eam in solitudi-*
nem, & loquar ad cor eius, effice in spiritu meo
 interiorem hanc solitudinem à variis cogita-
 tionibus; vt solus soli mihi inspirationibus
 tuis loquaris; ego verò attentissimè, quæ dixe-
 ris, audiam; & exequar promptissimè.

Constitutus itaque in conspectu huius in-
 fantuli audiã interiori animæ auditu, quæ ver-
 ba ipse æterno suo Patri loquatur, dulciaq; il-
 la vtriusq; colloquia in negotio nostræ salu-
 tis: gaudebitq; anima mea, illos, & de re mea
 colloquentes, audiens; fructumq; ex eo aliquè
 hauriam. simul etiam externos eius gemitus
 audiens, peccata mea gemere discam. Audiam,
 quæ idem mihi diceret puerulus, si eo loco &
 occasione mihi loqui voluisset. peramanter e-
 nim superbiam meam vanitatemque & in ve-
 stitu curiositatem reprehendere; &, vt infans
 ego fierem, meq; æterno suo Patri in fidelem
 seruum offerrem, exhortatur. Hæc omnia ver-
 ba audire, & h lari vultu excipere me decet;
 Deumq; demissè orare, vt cordi meo ea digne-
 tur imprimere, ad illa exequenda parato. Si-

mili

milititer, quid B. Virgo loquatur, attēdā; quidq̄ Spiritus S. Simeoni dixerit; & quid ipse Simeon, cū suum vidit impletum desiderium: discamq̄; ex illorum verbis, loqui cum Deo.

PUNCTVM III.

TERTIO, interiori ODORATV percipiendus est suauissimus ille odor cælestis fragrantia, quæ ab Infantulo eiusq̄; virtutibus spirat: qua confortatus, ad eas virtutes imitandas animabor. Quod vt efficacius sentiā

ATTENDAM PRIMVM suauissimū illū odorem, qui ex operib⁹ & virtutibus illius infantis prodibat, ita Patrem æternum recreare: vt potiori quàm Isaac iure dicere possit: a *Odor filii mei, sicut odor agri pleni, cui benedixit Dominus.* ATTENDAM DEINDE, quantoperè animæ iustæ odore illo recreentur: quemadmodum illa dicebat: *b Post te curremus, in odorem vnguentorum tuorum.* Christi enim paupertas, humilitas, mansuetudo, tantā ex se fragrantiam emittunt, vt deuotiorū corda rapiant, trahantq̄; post se, ad coniunctionē vsq̄; cum ipso.

DEINDE attēdam, quā suauiter Deo & hominibus redoleant, obedientia, modestia, humilitas, patientia, & charitas in quacunq̄ illæ anima eminenter appareant: & quā ædificēt Ecclesiam totā, & singulos proximos. Quamobrē Apostolus de iustis dicebat: *c Christi bonus odor sumus Deo.* Contrā verò quā fordeant Deo & hominibus, superbia, inobedientia, immodestia, & aliud quodcunq̄ vitium: aduertamque, quā procul à sancto illo loco,

in quo

I.

a Gene. 27.

27.

II.

b Cant. 1. 4.

III.

c 2. Cor. 2.

15.

in quo infans eiusque mater erant, talis sceler
 abfuerit: & quam porro deceat, eundem ab a
 nima mea remotissimè abesse: ne, cui placere
 omni iure debeo: eidem in aliquo displiceam.
 O Infans dulcissime, cuius vestes (quæ tua sunt
 opera) iustar sunt campi florum odoriferorū
 eis me, quæso, indue: vt & ego æterno tuo Pa
 tri odore bono fragrē: & benedictionem pro
 pterea mihi per te impertiat, quam eidem tu
 ipse es promeritus. Sentiat anima mea diuino
 rū tuorū odorum fragrantiam, qua tractus possi
 te, virtutū imitatione curram, donec ad earum
 præmium, & tui fruitionem perueniam, Amē.

PUNCTVM IV.

QUARTO, interno anime GUSTATV
 suauitas dulcedoq; benedicti infantis
 eiusque virtutum est delibanda, atten
 dendo, quam illæ Deo ipsique infantulo sint
 iucundæ; imò & ipsis earum imitatoribus.
 Ideoque me ipsum ad illud Davidis experien
 dum accommodabo: *a Psal. 33. 9. Gustate & videte, quod
 suavis est Dominus.* O quam sibi Pater æternus
 in tantis filij virtutibus complacebat! & ipse
 filius in eo, quod æterno suo Patri in omnibus
 placeret! Quanta iucunditate puerulus affi
 ciebatur, se ipsum pauperem, despectum, in a
 nimalium præsepio iacentem cernens! quam
 dulces suauesque illi erant ipsæ, quas fitode
 bat, lacrymæ! quamque gratum, in omnibus
 paternam voluntatem explere! gratius pro
 cul du

cul dubio iplo, quod ex materno sugerat pe-
 ctore. Ad eius ego imitationem conabor, alitè
 de hac ipsa dulcedine, ac suavitate sentire, quã
 DEVS contemptui, labori, paupertati, lacry-
 mis, infantis huius exemplo dulcatis, consue-
 vit commiscere: eoq̃ue affectu excitabo in a-
 nima mea famem & appetitionem magnam,
 res huiusmodi gustandi, & spiritus saporis
 percipiendi: quò carnis mihi deliciae displi-
 ceant. Eodem affectu ad illam dulcedinem, at-
 tendam, quam S. Simeon ex infantuli hausit a-
 spectu: quæ ad eò fuit excellens, ut tœdium il-
 li statim attulerit videndi, gustandive rem a-
 liquam huius vitæ; imò & ipsam illi mortem
 dulcem reddiderit. O Deus æterne, b quam b Psal. 30.
magna multitudo dulcedinis tua, quam abscon-
disti in mentibus te; quanto autem erit maior,
 te diligentibus! fac me vel eam delibare; ut o-
 mnibus, quæ in terra delectant, renuntians,
 cœlestium tantùm gustum diligentius requi-
 ram, Amen.

CONTRA etiam licet æstimare, quanta in
 vitiis ipsis lateat acerbitas; & in ea mente,
 quæ propriam sequens voluntatem, eius se
 appetitionibus tradit. Reflexione autem facta
 ad ea, quæ in me geruntur, dum peccatum ad-
 mitto; acerbiter illam gustare nunc cona-
 bor, quam tunc experior; eamq̃; mox detestãs,
 exspuam: & firmiter statuam, nolle amplius
 iam degustare, illius memor ieremiæ senten-
 tiæ: *Arguet te malitia tua, & auersio tua in*
crepabit te: Scio & vide quia malum & om. c Terem 2.
19.

rum est, reliquisse te Dominum DEVM tuum.

PUNCTVM V.

QVINTÒ, interno animæ TACTY contingendæ sunt Infantis IESV vestes, præsepj fenestram, speluncæ pavimentum, corde meo omnia amplectendo, & exosculando: magnam hac ratione eorundem in me opinionem, amorem, & æstimationem in generare, mihi que propterea tanquam pretiosissima eligere studens: & quasi præsens adessent, Infantulum ipsum accedens, eius pedes tangendi, amplectendi & osculandi facultatem petam: ubi simul peccata mea desens, eorum veniam, sicut altera Magdalena impetræ, maiori deinde fiducia etiã permitti mihi rogabo, manus exosculari, & in eisdem me oblectare, atq; ab eis benedici: aut ulterius, sicut Simeon, eundem in vlnas meas accipiens, magno amplectar amore: petens, me ut ipse ita amplecti dignetur, ne vnquã ab ipso separer. Quòd si ad sponsæ peruenierim perfectione, quæ dicere ausa est. a *Osculetur me osculo oris sui*: tunc adspirare licebit etiã ad diuini illius vultus contactum; & ad vnitionem cum ipsius diuinitate in amore perfecto: ut me solo ipsius aspectu & amore exsatiem. O quanta dulcedo suauitasque percipitur ex spiritali huiusmodi contactu! quo (ut ipsa etiam dixit sponsa) *b anima liquefit, ut dilectus loquitur & venter ac interiora omnia, intremunt ad tactum eius*, quem ad se introducere gestiunt.

Can. 1. 1.

b Can. 5. 46.

CON-

CONTINGENDA eodem modo sunt le-
ctuli infantis duricies, frigoris rigor, (quo af-
ficiebatur) pannorum quibus inuolutus & li-
gatus manebat, angustia: ex quo desiderium,
duriora & asperiora, Infantis huius amore,
contingendi & in me experiendi: fugiendi ve-
rò blanda & mollia, quæ idem Dominus aded
horruit excitabo.

MEDITATIONI huic finis imponetur sol-
loquio cum Infante ipso IESU Domino no-
stro, eum orando, ut animæ meæ sensus puri-
ficare & clarificare velit, quò eum & sentiam
& ut ipse vult, amem: *creformari cupiens* (ut
ait Apostolus) *in nouitate sensus mei, ut pro-
bem, approbemque, voluntatem Dei bonam &
perfectam, ad eiusdem gloriam, in æterna sæ-
cula, Amen.*

MODVS ALTER EOSDEM

*Animæ sensus in oratione appli-
candi, cum variarum vir-
tutum actibus.*

INTER eas virtutes, quæ intelligē-
tiam & voluntatem nostram (qui
spirituales sunt animi sensus) per-
ficiunt, quinque sunt insigniores.
quinque; corporis sensibus respondentes: quo-
rum actibus, modus quidam orandi, circa præ-
dicta mysteria, valde utiliter exercetur, sic:
VISIO est lumen FIDEI, qui, etsi tanquam

*S. Bonauen.
stiner. men-
tis ad Deum
cap. 4.*

I.

S 2 in spe

in speculo & ænigmate, perspicimus came-
que Deus in vnoquoq; mysterio reuelatur:
actus, admiratione & mora quadam, exerce-
tes, (eo modo, qui in Meditat. 34. primæ Part.
est positus) ipsi Infantulo I E S V dicentes:
Domine adauge mihi fidem: eamque viuam
vt ita coram te viuam, atque si præsentem ce-
nerem.

a Luc. 17. 5.

II.

AVDITVS, est virtus OBEDIENTIAE,
qua audire decet, quæcunque Deus iubet, ut
in eo mysterio verbo exemplo confal-
me ipsum itaque ad id præstandum magna co-
leritate & promptitudine, offeram: b *Para-*
tum, dicens, *cor meum Deus, paratum in*
meum, tibi obedire: iube quod vis; sed dæ quod
iubes, vt eo modo exequar, quo tibi placeam.

b Psal. 56. 8.

III.

ODORATVS, qui absentia percipit ac-
stantia, est Virtus S P E I, quæ nos diuinarum
promissionum certitudine confortaas, ante-
quam eas videamus aut obtineamus, sperare
iubet, quod orationes nostras exaudiet, quod
gratiæ suæ iuuabit auxiliis, quod mei rerum
que mearum curam geret, & quod licebit e-
ius exempla imitari, & assequi præmia; & alia
quæ in eo mysterio referuntur, ad huius virtu-
tis obiectum spectantia: vt proximè citato lo-
co dictum est. Quare illud dicam Apostolo
*Deus spei, reple me omni gaudio & pace mē-
dendo vt abundem in spe & in omni virtute ca-
plenitudine Spiritus sancti, Amen.*

b Rom. 15. 13.

IV.

GVSTVS, est DEVOTIO cum amore, ad qui
spectat saporem in Dei rebus inuenire. Gau-
deat

M
E
F. DE P. O. N.
R. I. & I. E.

debo itaque, tum quod Deus sit is, qui est: tum de excellentia & virtutibus eius, quæ in eo mysterio elucet: & studebo gustum & oblationem in eius imitatione & seruitio inuenire: omni, qua licebit, animi deuotione, cū Propheta dicens: *Ego autem in Domino gaudebo, & exultabo in Deo IESU meo.*

e Abac. 3.18.

TACTVS, est CHARITAS perfecta, quæ dilecto suo coniungitur, vtriusque illum vnus amplectens, Dei videlicet & proximi amore, omniumque rerum, quæ illi placent: mihi verò in eo solum complacens, quod ipse spiritui meus coniunctus sit: eiusque cor, meo tanquam sigillum impressum. O DILECTE animæ meæ, qui iubes, vt *d ponam te vt signaculum super cor meum*, quod eius affectus & opera tuis sint quam simillima: coniunge te mihi, vt & ego tibi coniungar in sæcula, Amen.

d Can. 8. 6.

MEDITATIO XXVII.

DE FUGA IN AEGYPTUM.

PUNCTVM I.

ONSIDERANDA hic sunt: Persecutio in Christum Dominum recens natum excitata: eius causa: & media, ad euadendum, accepta.

Matt. 2.13.

PRIMUM igitur perpende, permisisse Deū,

V.

§ 3 vt He.

vt Herodes Rex a diabolo instigatus, & in
gratiam etiam Iudæi, Christum Dominum
cens natum ad mortem persequeretur, dicitur
sa licet intentione. Nā Herodes id animo con-
ceperat, quod timeret se ab eo, Regno suo
porali, exturbandum: Iudæi, quod ipsi Her-
di, tanquam suo tunc Regi assentarentur: De-
bolus huius mundi Princeps, idem molitur,
quod ab infante isto prodigioso, insignis
liquod detrimentum vereretur. Sed ætatis
Pater ad altiores hæc omnia fines dirigebat
volens filium suum, a pauperē esse & in laboribus
a tuentute sua: & vt Simeonis imple-
ciperet propheta, quod esset b in signū, cui
tr adiceretur: & vt ostenderet, filiū suū mundi
conatibus & legibus aduersari: mundus, in
horret nec persequitur eos, qui ab eius partem
stant, sed ipsi aduersantes: Item, vt in hoc
Dei exēplo quasi expressa viderentur, & pre-
mitivæ Ecclesiæ exordia, & animarum sancto-
rum pietas: quæ vt statim atq; intra se Christi
conceperunt, eundē actionibus piis externis
manifestare student: ita ab infernali Dracone
persecutiones sustinere coguntur: ille. n. s. te-
anne teste, cstat ante mulierē, animā scilicet, iustā
vt filiū eius deuoret, & Christi spiritum extir-
guat, ne clarissimis virtutum exercitationibus
adolescat. Hæc mihi & admonitioni & con-
lacioni esse debent: cū occasione virtutis
boni ac pij alicuius operis, persecutionē expe-
riar, memor eiusdē Christi ad discipulos
sententiæ: d Non est seruus maior Domino suo

a Psal. 87. 16

b Luc. 2. 34.

c Apoc. 12. 4

d Ioan. 15.

20.

M
F. DE P. O. N.
R. I. & I. E.

me persecuti sunt; & vos persequentur, & cum
 Apost. vniuersalem Legem statuisse videatur:
 e Omnes qui volunt pie viuere in Christo IESU, c. 2. Timot.
 persecutionem passuros: non docet, me exem- 3.12.
 ptionem ab ea quaerere; sed, quas Doemon per
 se, suosque ministros, huius mundi homines,
 contra me excitauerit, moderatè sustinere.

DEINDE considerandum: Etsi varijs mo-
 dis potuisset se Christus ab ea persecutione
 expedire, Herode v. g. è medio sublato, aut se
 ipsum inaspectabilem reddendo, aut alia simi-
 li ratione; elegisse tamen fugam (quæ impotē-
 tiæ ac debilitatis est indicium) duplici potissi-
 mum ex causa. PRIM A, quod quemadmodum ad
 Natiuitatem suam in mundum, omnes, quas in Na-
 zareth habere poterat comoditates, reliquit;
 sic toto Infantia suæ tempore eas voluit reijce-
 re, procul à cognatis & sibi notis discedendo.
 Eadem etiã causam, cum fuga esset arripienda, etsi
 potuisset ad Magorum regionem se conferre, apud
 quos notus & in honore habitus fuisset: potius
 in Aegyptum ad alienos plane & inimicos se
 contulit; quod plura incòmoda tolerandi occa-
 sionem haberet, hoc me docens exemplo, car-
 nis fugere blandimenta; non quaerere ab alijs
 agnosci, aut in honore apud eos haberi: sed
 gaudere potius in occulto esse, donec me Deus
 velit manifestare. SECUNDA fuit causa fu-
 gae in Aegyptum, vt eadem viam, Genti benefa-
 ceret, quæ Idololatra, & à Deo erat dereli-
 cta: implere iam incipiens, quod prædixit
 Isaias: f. *Ecce Dominus ascendet super nubem* f. Isaiæ 19.1

II.

leuem: & ingredietur Aegyptum: & commou-
buntur simulachra Aegypti à facie eius. Ingre-
sus enim Christus Dominus Aegyptū leui hu-
manitatis suæ nube iudutus, & splēdidæ nubis
matris suę vlnis portatus, calcare cœpit idola,
quæ mundus adorat, diuitias videlicet, hono-
res, voluptates: amplecti verò his contrariis,
quæ mundus contemnit, paupertatem, cot-
temptrum, carnis asperitatem & laborē. Quo
exemplo, perfectionis illius iecit fundamen-
ta, quæ postea in Aegypto ipsa tantoperè clā-
ruit: & quam per orbem vniuersum dissemi-
nauit: totum illum, in primitiua suæ Ecclesie,
& Apostolorū discipulorumq; congregatio-
nis nube, peragrans: quam in hodiernum diem
plantare & fouere non cessat. O DVLCISSI-
ME IESV, qui in leui quoq; Sāctissimę Euche-
ristiæ nube, quotidie fidelium tuorum animas
ingrederis, etiam tenebricosam cordis mei
Aegyptum ingredi ne prætermittas: & terre-
narum affectionum, quæ in eo coluntur, idola
deice: vt ex nunc ea diligam solūm, quæ tu di-
ligis: & quæ tu reiicis perhorrescam, Amen.

IN eadem hac Christi in Aegyptum fuga, ob
Herodis persecutionē, proponitur nobis pri-
mæ Ecclesie specimen, Iudæorū persecu-
tionem fugientis, & ad *g desertum*, hoc est, ad
Gentes migrantis, fidem legemq; Christi secū
deferentis: & vniuersim, si vel vnicus homo
ipsum peccatis suis persequatur, solet eū fuge-
re: & ad alium, qui ipsū recipiat, se conferre.
Quare, si Christus in anima mea natus est, co-

nabor

nabor omninò ita me componere, ne mei animi perturbationibus ac vita remissiore illum persequens, dignus sim, quem ipse deserat, migret que ad alium, qui mihi h coronam eripiat. h Apoc. 3.11.

PUNCTVM II.

ANGELVS Domini apparuit in somnis Ioseph, dicens: Surge, & accipe puerum & matrem eius, & fuge in Aegyptum: & esto ibi, vsque dum dicam tibi. Futurum est enim, vt Herodes querat puerum, ad perdendum eum.

CIRCA hanc reuelationem considerandum, quis hoc fugiendi præceptum imponat, quis enuntiet, cui iniugatur, & quibus verbis.

QVI præcipuè mandat, PATER æternus est, vt prouidentiam erga vnigenam filium ostendat. Ersi enim statuisset, eum pro hominibus mori: quia tamen necdum tempus & hora ad id constituta peruenerat, curæ illi fuit, eum ab intempestiua morte liberare: vt nos etiam doceret, adoptiuos quoque filios sibi curæ esse, propter amorem, quo naturalem hunc prosequitur. Qui mandatum intimauit, **ANGELVS** fuit, eiusdem Dei, & æterni Patris voluntate ad id destinatus: vt hanc obediendi rationem discamus, qua vult Deus, sibi in ministris suis obtemperari; quibus non solum in se diuinam exequi voluntatem incumbit; sed eandem etiam alijs, Dei nomine nuntiare. Quod postea Christus ipse distinctiùs docuit:

a Luc. 10. 16 a Qui vos, inquit, audit, me audit: & prius iussit
 b Malac. 2. 7 nuauit per Prophetam. b Labia sacerdotis custodiunt scientiam, & legem requirunt ex ore eius: quia Angelus Domini exercituum est.

III.

ET propterea IOSEPHO & non Virgini intimatur Dei mandatum, quia familiae illius ille erat caput: volebat que Deus B. Virginem Iosepho in ijs obedire, quæ ab Angelo, Dei nomine se diceret accepisse: & permetteret se in eiusmodi ab eo gubernari, quod & fecit quam promptissimè; nihil morata, quod non sibi, sed Iosepho sponso suo fuisset facta reuelatio: non enim eo spiritu ducebatur, quo altera illa Maria, quæ dixit: c Num per solum Moysen locutus est Dominus? nõne & nobis similiter locutus est? Discam itaq; hanc humilitatis, & obedientie rationem à Virgine Beata, vt libenter ab alio gubernar; & æquo accipiam animo, maiorem aliorum, quàm mei rationem haberi: eamque maximam felicitatem meam existimem, si diuinam cognoscã, & exequar voluntatem: siue ea mihi ab ipso Deo, aut eius Angelis reuelatione, siue ab homine, quem Dei loco habeam, innotuerit. Nam etsi primum videtur gloriosius; in secundo tamen exercetur magis humilitas: dum iudicium nostrum & voluntatem, non Deo tantum, sed homini etiam propter Deum subiicimus. Nec minus claruit B. Virgo suo parens sponso, quam ille Angelo, aut Angelus ipse Deo. O Deus æterne, concede mihi: d Pet. 2. 13. d omni humana creatura propter te subiectum esse; & omnibus, quæ per homines mihi iussuris,

ris,

ris, parère, sicut in caelis tibi Angeli ad nutum parent; & voluntatem tuam eo feruore in terra exequi, quo illi exequuntur in caelo. Amen.

PUNCTVM III.

CONSIDRANDA sunt etiam verba, quibus Angelus, Dei mandatum, Iosepho denunciavit: quæ grauias in primis fuerunt, breuias, & cum imperio, ac circumstantijs, ad S. Iosephi obedientiam probandam accommodatis. Hac enim ratione consuevit Deus, viris perfectis suam voluntatem manifestare, tum, vt exerceat ipsos; tum, vt ipsi obedientiæ perfectæ alijs exemplum præbeant. Sicut alter quoque Angelus similibus ad Abraham verbis est usus, dixit enim: a *Egredere de terra tua, & de cognatione tua, & de domo patris tui, & veni in terram, quam monstrauero tibi.* Et eidem iterum: b *Tolle filium tuum unigenitum, quem diligis Isaac, & offer eum in holocaustum super vnum montium, quem monstrauero tibi.* Ideoque sine ambagibus aut præambulis, (quorum inter mundi huius homines vulgaris est usus) non rogantis, sed impetrantis more; *Surge, inquit, & accipe puerum, & matrem eius, & fuge in Aegyptum: & esto ibi vsq; dum dicam tibi.* Expende hinc circumstantias illas, quæ quò executione difficiliore reddebat; eò ipsam obedientiam magis exaltabant. PRIMVM enim nocte, cum Ioseph dormiret quiesceretque,

homi-

I.

homines maximè horrere labores : vt discamus, etià in media quiete, paratos nos esse debere ad labores; semperq; promptos ad lectum & quietem, cum Deus iusserit, deserendū: vt in eo, quod præcipit, obtemperemus. sicut c

1 Reg. 3.
6.

Samuelem, ter quater, nocte, ac dormientē vocauit, etiam si promptum ille se primò ac secundò exhibuerit, surgens è lecto: sed ita Deus eius obedientiam exercebat, vt in propria voluntatis abnegatione proficeret.

II.

DE INDE, iussit Angelus, puerum & eius matrē tantum accipere; ceteris personis, suppellectili, rebusque alijs temporalibus relictis: quò minori strepitu, nec aduertentibus alijs quid faceret, expeditius posset crudeles Herodis machinationes euadere. Ex quo discam, quid me facere deceat, dum à Deo iubeor, mundum & peccatorum occasiones fugere; etiam temporalibus commoditatibus, quæ remorari me possent, relictis: nam, si puerū IESVM eiusque matrem mecum habuero, quid mihi deesse poterit? O IESV dulcissime, tecum fugere, mihi laboriosum non est: omnia, quæ huius mundi sunt, relinquere, te mecum commorante, graue nō erit: nam, si te habeam, vbiq; contentus ero, vbiq; diues. O anima mea, accipe puerum IESVM & matrem eius; ipsorum enim te protectioni committenti, serioq; eis seruenti, nullum pertimescendum est periculum.

III.

TERTIÒ, Prouinciam, quò fugeret, designauit Aegyptum, barbarorum regionē, Hebræo-

rum

rum inimicam. Complacet enim sibi Deus, quod eius Electi, Religiosi præcipuè, in eo sint loco, quem ipse illis designat; non quem ipsi, inani leuique appetitione præeligunt. Debent enim sibi persuadere, securiores, magisq; contentos, & maiori cum spirituali profectu se in loco, in quo à Deo collocantur futuros et iam si incommodus & periculo expositus ipsis videatur; quàm si locum ipsi sibi eligant, qui securior aptiorque ipsis esse videatur. Nam veram animæ securitatem nõ locus adfert aut angulus, sed protectio Dei; quæ me etiam in AEGYPTO turabitur, si ex obedientia in ea verfer; non verò ita in terra Israel, si in ea ex mea voluntate hæream. Idè David: *d Beatus, inquit, vir, cuius est auxiliu. m abs te: ascensiones in corde suo disposuit, in valle lacrymarum, in loco, quem posuit. fatetur beatum illum profecisse & creuisse, non in loco, à se & arbitrato suo electo, sed à Deo confituito.*

d Psal. 83.

IV. QUARTO, quod ad tempus in templo manendi, suspensum reliquit animo: nam solum dixit: *esto ibi, vsque dum dicam tibi.* neque Deo placere potest (vt Virago illa & sancta Iudith optimè dixit) eponi à nobis *tempus miseratio* e Lud. 8. 1: *nu eius, & in arbitrium nostrum diem sibi confitui:* maxin è cum de consolationibus & tribulationibus, de occupationib⁹ & officij: nobis iniunctis, aut imponendis agitur: sed iure suo id à nobis requirit, vt nos ipsos abnegantes, in eo loco, & tamdiu esse velimus, in quo & quamdiu ipsi placere cognoscemus; qui multo

nultò melius nouit quàm nos, quid nobis expediat: idque cupit vehementer, vt ipsius prouidentia gubernationiq; fidamus. Cum enim dixit: *Esto ibi vsque dum dicam tibi*, aperte significauit, curæ sibi fore, in tempore id significare. Quid igitur securius, & magis ad rem meam esse potest, quàm posse me *omnem sollicitudinem* deponere, & pacatissimo esse animo de me rebusque meis, scientem, Deo & Angelis eius, *me & illas curæ esse*. O DEVS, ad nostra omnia attentissime, cur non totam meam sollicitudinem in te conijciam; cum mihi confiter, quàm sim tibi curæ?

1. Pet. 5. 7.

V.

QVINTÒ, Rationem reddit Angelus mandati sui: *Fururum enim, inquit, est, vt Herodes querat animam pueri, ad perdendum eum*. In quo etiam confirmat, quantam suorum curam gerat, qui ante pericula remouet, quàm eueniant; mediaque inspirat, ea euadendi. Et quauis idem Dominus interdum aliqua seruis suis non reddita mandat ratione, præcipiat: (sicut Ahrahamo in prædictis occasionibus) quò discant, non ob rationes, propriaeue commoditates; sed simpliciter ac purè, propterea quòd ipse iubeat, obedire: interdum tamè rationem illis adfert, cur ita iubeat; (vt S. Ioseph hic fecisse apparet) vt maiori suauitate, quòd iniungitur, executioni mandetur. Nec propterea obedientia perfectioni aliquid decedere censendū est, cum is qui audit, propterea præcipuè obtemperet, quòd Deus iubeat: reddita verò sibi ratione præcepti, maior accedit in

exe.

executione iucunditas. Sicut enim fides diuina reuelationi præcipuè Dei innititur ita, ut ijs, quæ proponuntur, propterea credamus, quòd Deus illa reuelet: si tamen hoc iacto fundamento, ratio aliqua, cur ita se rem habere credamus, accedat; maiori suauitate creditur, & mens in fide roboratur. Ita, inquam, obedientia, præcipuè Dei imperantis nititur voluntati: ratio autem, cur ita iubeatur, adhibita, iucundiores ipsam reddit executionem. Quod si mens mea, adductæ rationis vim & pondus non assequatur; iudicium suum resignet necesse est: quòd perfectæ obedientiæ ratio constet. Id quod S. Iosephum hic fecisse, mox apparebit. Ex his considerationibus discam: si perfectus esse cupio, id hac me dispositione maximè ostensurum; quòd superiores mei & confessarij liberè possint mihi præscribere, quæ expedire iudicauerint; & eo modo, quo voluerint; nihil veriti, aliquid me eorum, quæ inungent, intermissurum. Sicut Apostolus ad Philemonem scribens: *g Confidens, inquit, in obedientia tua scripsi tibi: suscipe illum (Onesimum,) sic ut me; sciens quoniam & super id, quod dico, facies.*

*g Ad Philē.
vers. 21.*

PUNCTVM IV.

QVI (Ioseph) *consurgens, accepit puerum & matrem eius nocte: & secessit in Aegyptum.* Exprimatur hinc perfectissima

*Quatuor
perfectæ o-
bedientiæ
gradus.*

S. 10-

S. Iosephi obedientia, quam me decet pro viribus imitari: complexa est enim quatuor perfectionis gradus, quos hæc virtus habere potest.

I. PRIMVM, magnam ostendit IVDICII RESIGNATIONEM, diuinæ illud ordinationi absq; replica vlla submittedo. Etsi enim adferre potuisset; quod suauiori alia ratione periculo puer eripi posset: aut, si fuga esset omnino capessenda, ea non in AEGYPTU, sed in Arabia, aut Samariam, vbi commodius puer haberet, susciperetur: nihil tamen tale proposuit; sed suum omnino subiecit iudicium, tacensq; Deo ordinationem veneratus est, & amplexus: nulla etiam circa agenda proposita interrogatione, aut curiositatis edito iudicio, qua aliud quippiam ab Angelo scire cuperet: sed ad litteram, (vt dicitur) Sapientis est secutus consilium dicentis: *a Altiora te ne quaesieris: sed quae praecepit tibi Deus, illa cogita semper: & in pluribus eius operibus, ne fueris curiosus.*

a Eccl. 3. 22.

II. DEINDE, magnam ostendit VOLUNTATIS PROMPTITVDINEM, in re satis difficili: deserenda patriâ, domo sua, cõmunicatione cum suis; eundo vero tanquam exul ad regionem alienam, ignotos, inimicos magnam interim rerum necessariorum inopiam. Quibus omnibus difficultatibus, propriaeq; voluntati diuinam prae tulit; idque maiori perfectione, quam Abraham; qui etsi, vt obediret Deo, exiit e terra & cognatione sua; magnam tamen famulorum caeteruam, diuitiasque multas secum accepit.

TER-

TERTIO, in EXECUTIONE ipsa Celer fuit ac festinus: nam, accepto Dei mandato, non hæsit amplius in lecto, non prosecutus est somnum; sed mox consurgens, reuelatione. ù B. Virgine communicata, itineri se dederunt; omnibus, quæ illic habebant, reiectis & quò obedientia esset exactior, fugaque occultior ipsa nocte exiuerunt, cui rei nox erat opportunior.

QUARTO HILARIS fuit obedientia: existimare enim licet, quamuis iter prolixum esset, ac laboriosum ob temporalium rerum inopiam, aliarumq; commoditatum defectum, alacri tamen illos animo illud peregrisse, nec difficultates illas præ interioris gaudij magnitudine sensisse, quod ex duplici causa oriebarur. **PRIMA**, quòd eam scirent esse Dei voluntatem: quam pro summa consolatione ducebant: **SECUNDA**, quòd IESVM secum ducerent: qui comes, sufficiens erat, eos in quacunq; solitudine & desertione cõsolari, etiam nullo leuamine eo: ù, quæ alij peregrini quærere solent, adhibito. O Deus omnipotens, qui dilectis hisce sanctis tuis calem dedisti obedientiæ perfectionem: eorundem intuitu meritisq; peto, ita mihi gratiã tuã assistas, vt tum iudicij mei abnegatione; tum voluntatis promptitudine, executiõis celeritate, animi, cordisque lætitia; eoq; puro fine, vt tuã exequar voluntatẽ, tibi semper obediã, tuã me totũ subijciens prouidẽtiã, quæ, ita perfectẽ tibi obtemperantis, semper curam paternam geret.

III.

IV.

PUNCTVM V.

DENIQUE considerandum, mansisse eum in Aegypto vsque ad obitum Herodis quinq; aut fortè septem annos; expendendæ quæ insignia aliqua, quæ eo tempore circa illos gesta sunt.

I.

PRIMUM, in quanta rerum inopia vitam ibi ducerent, qui se manuû labore sustentabant in paupere casâ, inter alienos & barbaros, & magno tamen omnia gaudio tolerantes.

II.

Ex quo tanta illis animi tranquillitas oriebatur, vt nec de Herodis obitu, nec de reditu suo essent solliciti: sed omnia sua prouidentia diuinæ simpliciter committerent.

III.

Sed quoniam Dei honoris erant zelantissimi, grauiissimum eis erat, gentis illius videre Idololatriam, ex qua certus ei sequebatur interitus. De vtroq; illud dici posset, quod S. Petrus de Loth in Sodomis habitante dixit: *Aspectu & auditu iustus erat, habitans apud eos, qui de die in diem animam iustam iniquis operibus cruciabant.* Fas enim est credere, Beatam Virginem & S. Iosephum vehementer cruciatos in spiritu fuisse, ob Aegyptiorum peccata; quamuis ipsi in medio nationis prauæ suâ seruarent puritatem & sanctitatem; eique tanquam coelestes faces illuicerent: sicut enim est credibile, sanctitatem, modestiam, coelestemque vtriusque conuersationem, barbarorum illorum corda emolliuisse; admirationemque, & erga sanctos ipsos reuerentiam illis ac-

2. Pet. 2. 7.

tulisse;

attulisse; & aliquos, eorum exemplo adhortationeque ad veri Dei cognitionem & cultum conuersos, ipsos postea sanctos, eleemosynis alijsque muneribus iniussit; quæ ipsi ut pauperes, sustentationis intuitu acceptabant. O si in eo fuisset exilio, ut filium & matrem comitari, eisdemque seruire licuisset. Adesto mihi, Deus, gratiâ tuâ, ut in huius vitæ exilio, voluntati tuæ subiectus conformisque vinam, in lætitia cordis, bonum semper exemplum illis præbens, quibuscum vixero; ut sic multi, per me, tibi seruire discant. Amen.

MEDITATIO XXVIII.

DE INNOCENTVM CAEDE,
& reditu ex Aegypto.

PUNCTVM I.

ONSIDERANDVM hîc: quomodo a *Herodes*, timens sibi, ne à *Magis* Rege, quem *Magi* natum annuntiauerât, Regno suo spoliaretur, a videns quoniam illusus esset à *Magis*, iratus est valde, & mittens, occidit omnes pueros, qui erant in *Bethlehem*, & in omnibus finibus eius, à *bimatu* & infra.

PRIMUM cogita, quàm sit abominandû ambitionis crimen, & regnandi imperandiq; cupido; ex quo tam atrocia exoriuntur scelera:

I.

inter quæ illud eminet, quod etiam ipsi Christo vitam eripere satagat, quò debito illi regno, solus Herodes ipse potiatur ac imperet. DEINDE, quàm sit ambitiosus proprium ac familiare, suspiciosos esse ac timidos: suspicatur enim, alios eodè morbo laborare; ac propterea granditati suæ insidari; timent que, ubi timendi nulla est occasio: ut apparet in Herode, timente, sibi à Christo eripiendum temporale Regnum; qui non temporale auferre, sed cœlestia dare veniebat.

II.

DEINDE, perpende, quò dolore Christus in Aegypto afficiebatur, dum videret, Innocentes in Bethlehem sui causâ, ad eò crudeliter cædi. Credibile est, eundem, quo quisq; transigebatur, gladium, ipsius animam compassione transuerberasse: ac tot propterea ipsum in spiritu tolerasse martyria, quot illi omnes in corpore sunt perpassi. O Rex Martyrum gloriosissime, qui in his innocentibus, & patris simul & vincis: compatere tepiditati meæ, gratiaque tua me iuua: ut vincas in me, quicquid tibi aduersatur.

III.

TERTIÒ, perpende, quantum infantibus illis ex temporali morte, accreuerit spirituale bonum: ea siquidem morte, vitam animæ æternam, certam sibi fecerunt. Ideoq; dilectionis plenam, Christi erga eos providentiam fuisse, interpretabimur, qui pro parui momenti vitâ corporis, felicissimam, æternamque tribuerit animæ. Et hoc nomine gaudebat Christus de pretiosa suorû Martyrum morte; ex qua vita

pre-

M. E.
F. DE PONT.
BR. 12.

pretiosior illis proueniebat: iuxta illud Iob de Deo dictum. *b* *Ridet de pœnis innocentum.* recreatur enim, cum aliquid illi temporale patiantur, propter quod amplissima bona consequuntur. Utinam, Deus meus, aliquid amore tui paterer, ut pœna mea risum tibi adferret ac lætitiã, & *me* quoq; sicut hos infantes *c* *traperes, ne malitia mutaret intellectum meũ, aut ne fictio deciperet animam meam:* malo enim mori, quàm, ut te offendam, uiuero.

b Iob. 9. 23.*c* Sap. 4. 11.

PUNCTVM II.

Defuncto autem Herode: Ecce Angelus Domini apparuit in somnis Ioseph in Aegypto, dicens: Surge, & accipe puerum & matrem eius, & vade in terram Israel: defuncti sunt enim qui querebant animam pueri.

PRIVM perpende, quomodo Herodes voto suo frustratus, prius obierit, quàm, quod querebat, obtineret; & quidem infelici corporis & animæ morte. Iustitia enim Dei, etsi ad tempus dissimulat; pro meritis tandem castigat: & iniquis, licet pœna differtur, tandem peruenit; & cum minimè opinantur, mors opprimit: ut simul omnia scelera luant. Quid Herodi profuit ambitio, quid crudelitas, ac regni conseruandi sollicitudo? omnium die vno iacturam fecit, & simul animæ, quam absque spe remedij æternùm flebit, sicut cæteri damnati, qui dicunt: *a* *Quid nobis profuit superbia?* *a* Sap. 5. 8.

I.

aut diuitiarum vaclantia, quid contulit nobis? transierunt omnia illa tanquam umbra, & tanquam nuntius praecurrens, &c. in malignitate autem nostra consumpti sumus.

II. DEINDE, prouidentiam Dei perpendam, Angelum è vestigio mittentis, ad hæc Iosepho nuancianda; & ab exilio in eius patriam reuocandum. O quàm is fuit in fiducia Dei confirmatus! quàm læto animo, curam sollicitam de puero & de se geri animaduertit! Ex quo discam, posse me absque sollicitudine, rerum mearum curam in Deum conijcere, b *in cuius manibus sortes mea & tempora, successusque prosperi & aduersi; quos, vt magis mihi expediat, disponere in se recipit.* O Pater benignissime, quàm es pro filijs tuis sollicitus! omnes curas meas in te conijcio, siquidem tibi sum cura, hanc solam curam deponere nolo, tibi feruendi; vt tu vicissim curam habeas, miserijs meis remedium adferendi.

III. TERTIÒ, & illud expende, nec in hac, nec in priori reuelatione Angelum vsurpasse B. Virginis, aut proprium, aut sponsæ nomen: sed *puerum, inquit, & matrem eius*: vt discamus, gloriosissimum Virginis huius nomen esse MATREM DEI: quo nomine etiam Euangelista, vt plurimum eam appellant, quos & non meritò imitabimur, nominis huius excellentiam venerantes, & in eo exultantes. O Mater Dei, beata es felicissimo hoc nomine: fac nos dignos eius filios, qui te voluit habere matrem.

PUNCTVM III.

S Ioseph confurgens, accepit puerum & matrem eius, & venit in terram Israel: Audiens autem quod regnaret Archelaus in Iudaa pro Herode patre suo, inuit illo ire: & admonitus in somnis secessit in partes Galilea: & veniens habitauit in ciuitate, qua vocatur Nazareth: vt adimpleretur, quod dictum est per Prophetas: quoniam Nazareus vocabitur.

PRIMUM est considerandum, quid ciuitas illa senserit, in qua tam diu hi sancti manserāt, cum eos cernerent discedentes: quorum sancta vitæ consuetudine multum recreabantur, illi maximè, quos ad veri Dei cognitionem conuersos fuisse, fas est credere.

DEINDE attende, S. Iosephum consueuisse in dubiis suis ad orationem recurrere; Deumque vel ad eius nutum paratum fuisse, vt eum exaudiret atque à dubiis expediret. Disce itaque in dubiis tuis, confidenter ad eundem in oratione recurrere. si enim sincerè veritatem agnoscere cupis; Deus, ad eam assequendam, certò mentem illustrabit.

TERTIÒ, perpendam, nomen illud Christi, *Nazareus*; quòd à ciuitate, in qua fuit conceptus, & postea etiam enutritus, accepit: significat enim *Sanctum*, vel *Floridum*, vt vel ipso nomine significetur, futurum ipsum eminenter *Sanctum*, & sanctum sanctorum; & *Floridum* in omni genere florum, admirabilem virtutum; Deo dicatum, qui nullam

I.

II.

III.

aliam in mortali hac vita occupationem admitteret, quàm circa diuinum obsequium: suos docens exēplo, esse verè spirituales Nazaræos, virtute ad ipsi⁹ imitationē claros. O dulcissime IESV, ex toto corde opto, vt te imiter, leges omnes seruare spiritualium Nazaræorū. a *Abstinere nimirum ab omnire, qua inordinato amore, inebriare me potest: Non tangere morticina vlla, quæ maculare possint animam meam: Non admittere nouacuã in caput meū, qua cogitationes cœlestes, & affectus spiritus mei abradantur: sed omnes integrè ad diuinum tuum obsequium nutrire; & vt magis ac magis crescant, procurare.* O Nazaræe floridissime, ac sanctissime, iuua me, vt voti huius cōpos euadam: absque tuo enim auxilio, fateor, nec inchoare me posse; nec ad optatum finem peruenire.

a Num. 6.
v. 6.

MEDITATIO XXIX.

DE CHRISTI AD IEROSOLYMITANUM templum ascensu, & quemadmodum in eo remanserit.

PUNCTVM I.

V M factus esset IESVS annorum duodecim, ascendit cum matre sua: & Ioseph Ierosolymam secundum consuetudinem diei facti.

PRI-

PRIMUM. perpēdenda S. Iosephi & B. Vir-
ginis consuetudo, ascendendi cum filio suo an-
nis singulis ad templum Ierosolymitanum,
Paschalis agni celebrandi causa; & quo id spi-
ritu faciebant. Sanctus enim Ioseph ascende-
bat, spiritu obediendi: obligabat enim lex: a *Exo. 23. 17*
Omne masculinum, ter in anno apparere coram
Domino, ad prædictam præcipuè Agni pascha-
Dent. 16. 16.
lis celebritatem. Virgo sanctissima (quam lex
illa non astringebat) deuotionis spiritu ascen-
debat, vt ea celebritate Deum glorificaret.
Puer Iesus, tum vt parentibus obtempera-
ret, qui secum accipere eum volebāt; tum præ-
cipuè amoris erga æternum suum Patrem spi-
ritu, libenter ad Templum proficiscebatur, vt
illum in eo glorificaret. Omnes denique spi-
ritu gratitudinis, qui finis erat legis, ad ascen-
dendum excitabantur: vt cum tota plebe, pro
beneficiis acceptis, Deo gratias agerent. Erant
autem omnibus admirationi ob sanctitatem,
quam siue in itinere, siue in Templi ingressu
præferabant; ob pietatem deuotionemque er-
ga locum & cæremonias exhibitam. Nam etsi
ascendendi consuetudinem seruabant, non ta-
men ex consuetudine sola, vel pro forma, vt
dicitur, sed nouo semper spiritu & interno
sensu ascendebant; atque si tunc primùm ascē-
derent. Et in hoc imitandi mihi sunt sancti isti
vt bonas Ecclesiæ consuetudinēs studeam ad-
vnguem seruare: & in omnium virtutum a-
ctionibus acquirere consuetudinē: ita tamen,
ne cōsuetudine tantum, & ad oculū, aut quodd

alios idem præstare videam, eas exequar; sed eo semper spiritu, quem illæ exigunt, ut veræ sint actiones virtutum.

Obseruetur etiam hic S. Iosephum, IESU patrem appellari, quod talis ab omnibus tunc haberetur.

PUNCTVM II.

Consumatis autem diebus, celebritati destinatis, cum redirent: remansit puer Iesus in Ierusalem: & non cognouerunt parentes eius.

I.

PERPENDENDÆ hic sunt causæ, quæ illum ad sic remanendum impulerunt. PRIMA fuit, ut ostenderet, quæ libenter, quod in se erat, semper maneret in domo Patris sui cælestis, in qua melius quam puer Samuel, patris obsequio se totum impenderet. cuius voluntatis hoc dedit indicium, cum duodecim esset annorum: quo tempore reliqui homines, perfectiorem incipiunt rationis usum habere. Ex quo discam, quanti referat ad virtutum exercitationem, a prima ætate iis affici, & assuescere.

a *Ihre 3. 27*

iuxta Ieremiæ sententiam: *a Bonum est virum cum portauerit iugum ab adolescentia sua.*

II.

DEINDE, diuino consilio, parentibus inscius, remansit: ne, vel ipsis id negantibus inobediens manendo, ut statuerat, videretur; vel eisdem annuētibus, sed simul manentibus, impedimento illi essent, quominus præstare posset quod ad æterni Patris gloriam facere decreuerat: ideoque illis potius inscius remanere solus voluit: duo nobis magni momenti relin-

quens

M E
P. DE PONT
RT & IP.

quens documenta. **ALTERVM**, quæ ipse esset, ac porrò nos etiã esse deceat; à carne & sanguine à parentũ, amicorum, & notorũ carnali amore liberos; ac meritò eos relinquere debere, quando æterni Patris obsequium, curaq; & attentio ad illud, hoc à nobis exigũt: & vt ipsi siue parentes sint, siue huius mundi amici, intelligant, non diutius nobis apud ipsos mandandum, quàm Dei fuerit voluntas. **ALTERVM**: si præuidero, parentes aut amicos impedimento mihi futuros, quò minus, quæ Deus à me requirit exequar; siue id illi ex ignorãtia, siue zelo bono, aut malo faciant, optimum esse nihil illis significare eorum, quæ ad Dei gloriam, & nostram spectant salutem: sed omninò relinquere, etiam dolentes, & flentes: etiam si pro autoritate sint me postea reprehensuri, & factum meum improbaturi. Decet enim virili animo calcare omnia, vt Dei voluntati satisfaciam: iuxta illud quod scriptum est. **b Qui dixit patri suo & matri suæ: nescio vos: & fratribus suis, ignoro illos: & nescierunt filios suos. Hi custodierũt eloquiũ tuũ, & pactũ tuum seruauerunt.** Alioqui faciliẽ nobis obiiciet **CHRISTVS**: **c Qui amat patrem aut matrem plus quàm me non est me dignus.** O puer dulcissime, erubesco, dum ad eò me carni & sanguini deditum cerno, vt cœlestis Patris voluntatem faciliẽ præteream, ne parentes aut carnales amicos contristem. Da mihi, quæso, ita virilem, animũ, vt amore tui, omnes relinquam: **d Deo quæ potius obedire eligam, quàm hominibus: &**

humana

b Deu. 33. 9.

c Mat. 10.

37.

d Act. 5. 29.

e Eph. 4.30. humanum, quàm diuinum & e Sanctum spiritum contristare.

PUNCTVM III.

TERTIO, perpendam, Christum Dominum nostrum zelo illo suo, quo tenebatur, salutis animarum, voluisse speciem aliquod sapientiæ & gratiæ, qua plenus erat, apud legis Doctores præbere: id quod in templo in medio ipsorum admirandâ fecit modestia, humilitate, discretione, diuini quæ amoris zelo; modo quodam ætati suæ accommodato, eiusdem virtutes patefaciendo. **M**ODESTIAM enim præ se ferebat in vultu, & verborum ac morum grauitate: quæ ad eum eminebat, vt Doctores permoueret, ad eum ad suam disputationem admittendum. **H**UMILITATEM ad eum coluit, vt cum Doctorum omnium Doctor esse posset: non tamen, nisi vt discipulus, ad eos ingressus se gesserit, interrogans eos, & audiens, instar discipulis. **D**ISCRETIONEM patefecit, ita interrogans, taliaque vicissim respondens, vt eius prudentiam, ad stuporem, omnes admirarentur. **Z**ELVM denique in eo habuit, quod non ad inanem sapientiæ suæ ostentationem, sed ad gloriam æterni Patris, & animarum salutem hæc omnia dirigebat: & præcipue vt superbi aliqui ex illis Doctoribus, tanto sapientiæ ipsius splendore confunderentur; humiles vero, eodem illustrati, aduertèrent propè iam esse redemptionem suam. **O** bone **I**ESV, ætate puer, sapientia
plus

M E
F. DE PONT
RT. II.

plus quàm vir : mansuetudine Agnus, sed discretionem pastor! vehementer gaudeo, cum te video, grandiore istum gregem pascere, æternæ vitæ eis oblato pasto, iuxta illud quod scriptum est: a *Et puer parvus minabit eos.* O Si adfuissem, & interrogationes, responsa- a *Isaia 11. 6.* que tua admiranda audire licuisset! Repete ea, quæso Domine intus in corde meo, ut earum fructu mihi gaudere liceat. Ex hac consideratione magnum concipiam, quatuor hæc virtutes imitandi, desiderium: simul in Dei conspectu erubescens, ob earum in me inopiam: nominatim verò modestiæ & humilitatis: quodque verbis gestibusque scientiam, quam reuera non habeo, audeam ostentare: & rerum ignarus, discere recusem, quæ scire referret: & alios docere velim, quæ nunquam didicerim.

PUNCTVM IV.

QUARTO considerandum, quid puer hic adorandus ac summè prædicandus, triduo illo fecerit, quo abique suis parentibus fuit Ierosolymæ. Licet enim existimare, reliquum tempus ab eo, quod cum Doctores in templo expendit, in perpetua quadam vigilia, & ad æternum Patrem pro salute mundi oratione consumpsisse. Est enim credibile, eum in ipso templo pernoctasse; terram prostrato, & scamnū pro cervicali habuisse: comedisse item aliquid, quod eleemosynæ nomine

I.

II.

III.

nomine ab aliquo accipiebat: aut certè, quòd temporalium commodorum esset contemptor, sine cibo vllò permanisse. Illud verò certum, grauem illi fuisse, multorum in eo loco irreuerentiam; & peccata, quæ fiebant. Habebat enim etiam tunc æquè inflammatam zelum honoris Patris sui, atque cùm S. Ioannes de eo dixit ex Psalmo: *a Zelus domus tue comedit me.*

*a Ioan. 2. 17.
Psal. 68. 10.*

MEDITATIO XXX.

*QVIB. VIRGO EGERIT,
donec filium suum in-
uenit.*

PUNCTVM I.

a Luc. 2. 43.

NON cognouerunt parentes eius, quòd puer IESVS Ierosolymis remansisset, existimantes autem illum esse in comitatu (vterque enim, eum apud alterum esse, existimabat.) *re-
nerunt iter diei: vesperi autem in diuersorio,
aduerentes non adesse, requirebant eum inter
cognatos & notos, & non inuenerunt.*

PERPENDENDA hic est diuina dispositio, quæ hos duos Sanctos, absque vlla eorum culpa, in exercitatione pia, quam diuini honoris incuitu præstabant; in re, quam ipsi maxime sentirent, amissione videlicet filij talis, affli-

gi vo

gi voluerit. Sed ideo tamen Deus hanc misit tribulationem, vt patientiam, humilitatem, feruentemque diligentiam, & alias virtutes ipsi exercerent, quæ in eisdem ad exemplum etiam nostrum valde eluxerunt.

PATIENTIA enim eluxit, quod in tanta occasione nõ ita turbati sint, vt internam animi pacem perderent, aut conquererentur de Deo: sed grauitur quidem, vt res ipsa postulabat, ferentes: se totos diuinæ ordinationi submittebant. Eorum **HUMILITAS** apparuit, quod culpam aut incuriam propriam, etiam cum nulla esset, metuebant: minimum autem, propterea id euenisse interpretabantur, quod indigni ipsi essent, apud quos talis filius ac Dominus maneret: ideoque, aliam forte vitæ rationem, ipsis relictis, inire decreuisse. **DILIGENTIAM** ostenderunt; quia statim, atque eum non adesse deprehenderunt, magna solitudine, doloreque; ad eum quærendum se accinxerunt: tum ne suæ obligationi, qua ratione officij tenebantur, desissent, tum quod amor illos vigeret. Sed inter cognatos & notos eum quærentes, minimè inuenerunt: quia, propter alios cognatos, Christus matrem suam non reliquisset. Tribus his virtutibus quartâ, feruentis prolixæque; **ORATIONIS**, adiunxerunt. Sed quàm tristis B. Virgini fuerit nox illa! quam graue, solam se absque filio esse! quomodo totam noctem meditando, gemendo vt, columba, feruenter orando consumpserit! æterno Patri supplicando, ne tam cito ipsius

curæ

I.

II.

III.

IV.

cura filium hunc suum subtraheret: sed, ut ipse curam eius gereret, ubi ille tunc esse; tunc ne differret eum ipsi reddere. O Virgo excelsissima, pericula maris ingressa es: nec aliud propterea remedium super est, si quod orare. Mare tibi est amarum, & tempestatibus turbatum, dilecti tui amissio: tristitiæ fluctus ad cor tuum usque penetrarunt: variis curis distractum tenent: noctis tenebræ gressibus tuis obsistunt: & immersa instar, in desolationis abyssu hæsit, Quomodo verò nullum in terra inuenis leuamen: spei anchoram proiicis in cælum, orationis funiculis alligatam, inde remedium sperans. Nec frustrabitur fiduciam tuam cælestis gubernator, qui Pater tuus est, nesciens amare, & deserere: nec in ipso sperantes, in æternum repellere.

Dei ab anima absentia.

Ex hoc euentu eiusque causam, eleuandus mihi est spiritus ad mysterium, quod in ea significatur, considerationem; ac quemadmodum perpendendum, Deus Dominus noster sepe sese subtrahat, nobisque nec agnoscentibus, nec aduertentibus, occultet, iuxta illud Iob: *b Si uenerit ad me, non uidebo eum: si abierit, non intelligam: si simplex fuero, hoc ipsum ignorabit anima mea.* Quæ ignorantia tota die durare solet, donec uespere aperiatur: ut B. Virgini & S. Iosepho hic euenisse apparet. Sed variis modis contingit.

b Iob. 9. 11. 21.

I.

PRIMUM ob peccatum aliquod lethale occultum, quod ignorantia accidit culpabili, aut instinctu Dæmonis pallio virtutis operata. Tunc enim Deus ab eo homine ab-

scedit,

M E
DE PONTI
RIE.

scedit, ipso ignorante, & huiusmodi ignoran-
tia durat interdum toto huius vitæ die, vsque
ad noctem mortis: cum existimans ille se Deū
habere; vacuum se & sine eo esse, ingenti suo
damno ac dolore, deprehendit. Propter quod
Sapiens dixit: *c Est via, qua videtur homini iu- c Prouer. 14*
sta: nouissima autem eius deducunt ad mortem. 12.

Est autem hæc absentia grauissima, quia eam
sequitur æterna. Quare orandus assiduè est
Deus, ne hac ratione se mihi subtrahat, dicen-
dumque ei cum Dauide? *d Ab occultis meis d Psal. 18. 13*
munda me Domine: Et e Ignorantias meas ne c Psal. 24. 7
memineris.

DEINDE, Abscedit etiam Deus ab anima,
ob occultam eius superbiam, & inanem glo-
riam, quæ substantiam ipsam deuotionis cō-
sumit; & amicam Dei præsentiam, ab anima
repellit: quæ tamen absentia, quamdiu dies
prosperitatis durat, non aduertitur; quia va-
na illa gloria etiam in rebus bonis delectat:
accedente autem nocte aduersitatis & humi-
liationis, aduertitur Dei absentia, veræq; vir-
tutis inopia, cum se homo pusillo abiectoque
animo experitur.

TERTIÒ, euenit interdum à secreta Dei
prouidentia sensibilem nobis deuotionem vt
in humilitate crescamus subtrahentis: idque
nonnunquam euenit in festis solennioribus,
& externorum bonorum operum exercita-
tione. quam absentiam, licet, occupatione il-
la durante, non aduertamus: mox tamen atq;
nos colligimus, eam deprehendimus & expe-

II.

III.

e Psal. 118.
67.
f 76.

g Psal. 118.
71.

h Luc. 11. 9.

rimur. In huiusmodi autem casu, expedit, alicui meo peccato eam tribuere; etiamsi aperte mihi conscius non sim: atq; cum Dauid dicere: *e Prius quàm humiliarer, ego deliqui: Et, f in veritate tua humiliasti me*: Iure enim ob culpas meas hanc sum meritis humiliationem. Siue autem culpâ meâ, siue omnino innocenti, gratia deuotionis, dulcesq; & amicæ Dei visitationes, mihi subtractæ sint: existimare me oportet, id à diuina prouidentia, ad maius meū bonum ita prouenisse, iuxta id quod idem Dauid eodem loco inseruit: *g Bonum inquit, mihi, quia humiliasti me: vt discam iustificatio- nes tuas*. In quocunq; horum euentu, exercendæ mihi sunt, quatuor illæ virtutes, quæ in B. Virgine & S. Iosepho, in amissione filij eluxerunt. altæ videlicet in humilitate iacendæ radices; patientiâ mnniendum pectus; diligentia in Deo quærendo & reuocando adhibenda; feruenti frequentique prece Deus sollicitandus: cū sit scriptum: *h Petite, & accipietis: quærite, & inuenietis*. O IESV dulcissime, qui vniuersim dixisti: *Qui quærit inuenit: tantum mihi concede feruoris in sollicitanda visitatione & reditu ad me tuo, vt re ipsa obtineam: iuua me ita te quærere, vt inuenire merear, in secula, Amen.*

PUNCTVM II.

PROXIMO die summo mane B. Virgo & S. Ioseph regressi sunt in Iersalem requirentes eum: Et factum est post triduum in-
uene-

uenerunt illum in templo, sedentem in medio
 Doctorum, audientem illos, & interrogantem
 eos: & videntes, admirati sunt.

IN hoc puncto consideranda sunt sigilla-
 tim: Tempus, & Locus, in quo IESVM filium
 suum B. Virgo inuenit, comites, & occupatio
 eius: gaudium denique ipsius B. Virginis, quod
 ex filij accepit aspectu, & ex singulis haurien-
 dus est spiritus, qui in eis latet.

TEMPVS, fuit post triduum, à quo fuerat
 amissus: vt tot plus minùs horas B. Virgo af-
 flictionem ac sollicitudinem nunc sustinuerit,
 quot in triduo inter Passionem & Resurrecti-
 onem cum viuens, iamq; glorificatus illi IE-
 SVS apparuit cuius rei mysterium nos instruit
 quando anima Deum, gratiamve deuotionis
 amittit, non statim eà inueniri: sed vel in pœ-
 nam, si culpa sua illum amisit: vel ad humilita-
 tis & patientiæ exercitationem, sese ad tem-
 pus aliquod abscondere: vt ea dilatione, eumq;
 inueniendi difficultate, crescant desideria, &
 in quærendo diligentia: quâ dignam se faciat,
 ad quam citiùs, & copiosior adueniat gratia.
 Ternarius itaque hic dierum numerus docet
 nos, spem ampliùs erigere, nec deficere, aut
 animum abijcere, quasi diu remediũ & cõsolatio
 differatur: ita enim aliquãdo iusti in affli-
 ctione constituti sese erigebant & cõsolaban-
 tur: a *Viuisabit nos post duos dies: in die tertia*
suscitabit nos, & viuemus in conspectu eius.

a Osee 6.3.
 mysticè.

DEINDE, LOCVS, in quo IESVS inuen-
 tus, est *Templum Domusque Dei*, quæ domus

II.

est orationis & collectionis, cultui & diuini seruitij operibus dedicata: vt discamus non in carne & sanguine, aut in mundi commodis & vanitatibus eum quærere; sed in Catholica Ecclesia, in viuo cordis nostri templo: faciendo illud domum orationis, & sanctis exercitationibus occupando. Propterea ipsa

b Cant. 3. 1.

b *Sponsa* fatetur, se non inuenisse dilectum, qui Deus est: quòd eum in lectulo, & quiete deliciarum carnis, aut in plateis & vicis occupationum mundi, quaesierit. Inuenitur enim dilectus hic, in horum potiùs renuntiatione, & reiecta creaturarum consolatione.

Quamobrem attende anima mea, vbinam c Iob. 28. 13. Christum quæras, si desideras inuenire. c Non enim, ait, S. Iob, inuenitur in terra suauiter uiuentium.

III.

TERTIO, considerandum COLLEGIVM illud in quo IESVS erat, quidque tunc ageret, cum B. Virgò eò peruenit. Speciali enim providentia tunc erat in medio Doctorum audiens & interrogans, vt cognosceret mater causam, cur, ipsa relicta, in templo remansisset: & vt discam etiam ego, Christum inter Ecclesie Doctores facillè inueniri: qui sua doctrina directioneque rectâ, ad Christum inueniendum viam ostendunt; ipsique etiam doctores intelligant, Deum in medio eorum versari, audientem quæ loquuntur, & docent: vt, si malè; arguat & corripiat; si benè, docentes iuuet; nisi, culpâ suâ, sibi ipsi desint.

IV.

QUARTO, summum illud gaudium perpendam,

dam,

M E
F. DE PONTY
R. I. E.

dam, quo Virgo sanctissima perfusa fuit, conspecto filio, quem amiserat, tantaque solitudine ac dolore quærebat. Liceret illam, quasi è morte ad vitam, die hoc tertio resurgentem videre. & vt Anna illa Tobix mater, *d Filij absentiam irremediabilibus lacrymis flebat: & cum redeuntem vidit, e pra gaudio etiam flebat:* Sic inquam credendum est, B Virginis, ex inuento filio, gaudium; dolori, ex eius amissione concepto, par fuisse: iuxta illud Davidis: *f Secundum multitudinem dolorum in corde meo, consolationes tua latificauerunt animam meam.* O VIRGO suprema, congratulor de inuento tandem dilectissimo filio. g *Spes g Prou. 13. qua differebatur, affligebat animam tuam: sed lignum vitæ desiderium veniens.* verè enim lignum vitæ inuenisti, non tibi modò mœstissimæ, sed omnibus vniuersim mœstis & afflictis. Impetra mihi, obsecro, ita illum quære, vt re ipsa inueniam, eaque vitâ fruam, quæ à tali procedit arbore, Amen.

SIMVL tamen attendendum, quantam tanto gaudio modestiam sanctissima Virgo adhibuerit. Etsi enim filium in medio Doctorum maximo omnium applausu, conspiceret: nulum tamen, aliarum matrum more, gestum, aut iactantiæ edidit indicium, quodd tanti filij esset mater: sed admirans, quodd eo loco eum videret, quod cernebat, est venerata. Quo exemplo nos docuit, modestiam lætitiæ adhibere: quemadmodum etiam Apostolus monuit: *h Gaudete in Domino semper: iterum h Phil. 4. 4*

duo: gaudete. modestia tamen vestra nota sit omnibus hominibus: Dominus enim propè est, respicitq; vos. nec decet in eius conspectu, gaudium esse immodestum.

PUNCTVM III.

CVM filium suum MATER sanctissima vidisset, dixit ad illum: *Fili, quid fecisti nobis sic? Ecce Pater tuus & ego dolentes, quarebamus te.* Omnia hæc verba, mysterij plena sunt, ac propterea singula meritò seorsim perpendenda.

I. PRIMVM. Perpendam illud: *Fili, quid fecisti nobis sic?* quo verbo non interrogando facti causam quærere; (quæ superflua fuisset curiositas) sed cordis sui sensum doloremque aperire voluit: qui mos sanctis in tribulatione constitutis, & cum Deo colloquentibus, familiaris est: eoque modo orandi, afflictionis remedium tacitè postulant: sic enim ipsi afflictionem hinc diuinæ tribuunt prouidentix, eam, ad ipsorum bonum ordinantis, aut permittentis; inde verò protestantur, ad eundem Dominum spectare, remedium illi adhibere. Licebit ergo interdum Domino, cum S. Iob, dicere: *a Quare posuisti me contrarium tibi: & factus sum mihi met ipsi grauis? cur non tollis peccatū meum: & quare non aufers iniquitatem meam? b cur faciem tuam abscondis; & arbitraris inimicum tuum?* Interdum, cum ipso Christo Do-

Ratio Deum cum beneuola quere la orandi.

a Iob. 7. 20.

b 13. 24.

mino

mino cruci affixo licebit, æterno Patri dicere:
c Deus meus, Deus meus, vt quid dereliquisti me. c Psal. 21. 2.
 Nec sine mysterio aliquo B. Virgo, non *quid* Matth. 27.
fecisti mihi, sed nobis, dixit: quia proprium 46.
 est Sanctorum, cum necessitate aliqua premū-
 tur multis communi, non de solo suo incom-
 modo conqueri, aut sibi solis remedium flagi-
 tare; sed de communi omnium tribulatione
 dolendo, pro omnibus etiam solatium petere;
 id quod charitatis lege facere iubemur; quæ
 nõ propria tantum bona quærit; sed quæ alio-
 rum. Ita enim Dauid: d *Quare faciem tuam a-* d Psal. 43.
uertis, obliuisceris inopia nostra, & tribulationis 24.
nostra? exurge, adiuua nos, & redime nos. Ve-
 rum in huiusmodi querelis cauendum est, ne
 amoris & in Deum confidentiæ detrimentum
 faciamus: ideoq; verbum aliquod querelis est
 inferendum, quod amorem & confidentiam
 insinuet, exemplo ipsius B. Virginis, quæ ver-
 bo *Filius,* vsa est; & Christi, qui in cruce dixit:
Deus meus, Deus meus, quæ verba fiduciæ sunt
 & amoris.

DEINDE, verbum illud expendam: *Pater*
tuus & ego: in quo B. Virginis splendet humi-
 litas: non solum quod priori loco S. Iose-
 phum posuit, ob reuerentiam erga sponsum;
 sed etiam, quod palam coram omnibus, Chri-
 sti patrem eum appellarit. ex quo audientes
 conijcere poterant, viri illius operâ Chri-
 stum fuisse generatum: quod ad ipsiusmet
 Virginis etiam pertinebat humiliationem.
 Sed quæ verè humilis erat, pluris sponsi

II.

fui, quàm proprium faciebat honorem: ideoque honorifico illo titulo eum compellauit: suo hoc exemplo docens nos, proximos honorare, etiam cum nostri honoris aliqua immi-
nutione.

III.

TERTIO denique, illud verbum expendam: *Dolentes querebamus te*, quo docemur, Deum cum dolore, qui ex amore procedat, nobis esse quarendum, si eum, vt B. Virgo, cupimus inuenire. Verus enim amor hos omnes parit effectus: dolorem & lacrymas, propter absentiam dilecti; *f simplicitatem cordis*: vt sincerè, non ob commodum proprium aut gustum sensibilem; sed, vt simul cum eo simus, eum quæramus; *diligentiam* in medijs & exercitijs, quæ ad eum inueniendum adhibentur; & in eisdem, donec voti compotes euadamus, *perseuerantiam*, iuxta Dauidis consilium. *g Quarite Dominum & confirmamini: quærite faciem eius semper.* Et Isaia: *h Si queritis Dominum, quærite*: quasi nobis dicat: ita serio & ex animo quærite, vt ipse dignus est, qui quærat: & ita fiet, vt inueniatis. ipse enim dixit: *i Quæretis me, & inuenietis, cum quaesieritis me in toto corde vestro.* Quòd si adhuc ego eum non inuenio, id ex eo prouenit, quòd in horum aliquo, meis partibus desim: quare, reflexione facta, inquiram quòdnam illud sit, vt emendare possim.

IV.

ULTIMO, in his B. Virginis verbis, considerata est breuitas, & aposiopesis, qua vsa est,

non

M E
F. DE PONTI
R. II.

c Psal. 41. 4.

f Sapie. 1. 1.

g Psal. 104.

4.

h Isaie 21.

12.

i Ier. 29. 13.

non modò superfluo præcidendo; sed aliqua etiam, quæ ad animi sensum rectè explicandum addenda videbantur, reticendo: quæ tamen omnia voce illa *Sic*, quasi artificiosa Nota & ænigmate complexa est. Quid, inquit, fecisti nobis *sic*? ex quo facile intelligam, quanto studio B. Virgo linguam suam custodiret, verbaque metiretur: quod aliàs etiam obseruandum monuimus: sed est in hac occasione, nescio quid singulare: ostendit enim quàm mortificatos & veluti freno cohibitos haberet loquendi impetus, qui in simili occasione ex corde prorumpunt.

PUNCTVM IV.

ET ait IESVS ad illos, *quid est quod me querebatis? nesciebatis, quia in his, quæ Patris mei sunt, oportet me esse?* Non minus maturum hoc fuit responsum, quàm quæ Doctoribus dabat: quare, tanquam à diuina sapientia profectum, æstimandum est.

PERPENDERE ergò primùm illud: *quid est quod me querebatis?* quæ responsio, primo statim aspectu, non ieiuna modò apparet, sed etiã aspera, & reprehensionis quandam formam habens: atque si distinctiùs diceret: cur tanto dolore me querebatis, qui is sum, quem perire non posse, poteratis vobis facile persuadere. Eã tamen sententiã tum insinuauit, se plus quàm hominem esse: tum matri dedit occasionem, heroicæ suæ patientiæ & humilitatis exercendæ; si tacens, insipidum hoc verbum re-

I.

S. Ioan. Cly.
Gradu 4.

uerenter amanterq; susciperet: quod ipsa præstitit perfectissimè. Sed obiter etiam docuit Christus Dominus noster, eos, qui Religiosorum, aut perfectionum quærentium curam gerunt, debere interdum asperioribus responsis, rerumq; etiam culpâ vacantium reprehensionibus, eos exercere; quò humilitatem & patientiam, qua præditi sunt, manifestent, ac in eis proficiant. Vt enim non adèò mirum est, si, reprehensus ob culpam, taceam, quem ipsa conscientia propria iure reprehendit: ita increpationem audire, cùm conscientia non accusat, sed innocentem omninò facit; eamq; ferre, ac tacere; hæc verò heroica virtus censenda est.

II.

ADIECIT verò: *Nesciebatis, quod in his, quæ Patris mei sunt, oportet me esse?* Si menotistis, inquit, & quis ego sim scitis, etiam oportuit vos scire, me in ijs debere occupari, quæ cœlestis mei Patris honorem concernunt, qui patrem terrenum non habeo. Qua sententia docuit, quantum studium ipse in æterni Patris seruitio poneret; qui se ad aliud nihil attendere, clariùs postea professus est, cùm dixit: *a Quia descendi de cœlo, non ut faciã voluntatem meã, sed eius qui misit me.* Et iterum: *b me oportet operari opera eius, qui misit me, donec dies est vitæ meæ, hoc est, per totam vitam meam.* Ad cuius imitationem, & ego studebo tota in eandem obsequij diuini occupationem incumbere; non mundi, carnis, aut amoris propriij. erubescam verò aduertens, quàm hæctenus pro-

a Ioan. 6 35

b Ioan. 9. 4.

cul

cul ab hoc documento fuerim ; qui quod proprium erat, sollicitè; quod verò Dei, negligenter curauerim. O bone IESU, qui Patris tui rebus adè semper attentus fuisti, vt planum existimares, eos, qui te noscerent, ignorare non posse, vbi quærendus & inueniendus esses: Adiuua me obsecro, ne alijs ego attendam, aut extra ea, quæ diuini sunt obsequij, inueniar ; sed in eis amandis & exequendis semper occuper. Iustum certè est, memoriam, mentem, & voluntatem, omnes sensus meos, meq; ipsum totum in te & ea, quæ ad honorem tuum spectant, omninò impendere; siquidem tu semper ijs occuparis, quæ meum commodum concernunt.

PUNCTVM V.

QVINTÒ considerandum: *puerum IESUM* cum respondendi finem fecisset, absque alia mora *descendisse cum eis: & venisse Nazareth, fuisse quæ illi subditum.* Est verò fas credere, matrem in itinere, distinctiùs quæsiuisse, quid toto illo triduo fecisset; eumque ea narraffe: *Ipsam vero, conseruasse omnia verba hac in corde suo, eaque magno suo solatio ac profectu contulisse, & expendisse.* Ex quo discam etiã in memoria conseruare, quod me Deus docebit, vt ex eo proficiam: alioqui eueniet mihi, quod Propheta dixit: *a Comedistis, & non estis satiati: & qui mercedes cõgregauit, non est ditatus, quia misit eas in sacculum pertusum.*

I.

a Aggei 1.6.

DEINDE, perpendam, quàm in posterum

II.

cauta

cauta circumspectaque fuerit Virgo sanctissima, ne, si è filij conspectu longius discederet; simile quid iterum eueniret. Eandem verò cautelam meritò & ego adhibebo, præteritorū lapsuum memor; ne iterum mihi cōtingat, Christum, eiusve dona amittere. O virgo beatissima, congratulor tibi ex animo de inuento, & cautiùs in posterum custodito filio; intercede, quaeso, ne vnquam illum ego amittam, aut ab eo discedam; donec tecum eo fruam in aeterna gloria. Amen.

MEDITATIO XXXI.

DE VITAE RATIONE
Christi Domini in Nazareth, usque
ad trigesimum aetatis
annum.

PUNCTVM I.

a Luc. 2. 53.

I.

T IESVS a proficiebat sapientia, & aetate, & gratia apud Deum & homines.

PRIMUM: Perpendendum Christum Dominum, ab ipso conceptionis suae instanti, ita quidem plenum

fuisse sapientiã & sanctitate immensa, vt reipsa non posset amplius in ea crescere; sed creuisse tamen in eius exercitijs; maiora indies

scien-

M E
F. DE PONTY
BI & IE.

scientiæ & virtutis; sapientiæ & sanctitatis interna indicia edendo: sicut sol, etsi non crescat in se, eius tamen lux ab aurora semper crescit vsque ad mediam diem. Quod ita Deus disposuit, vt eius nos doceret exemplo: quàm ipsi gratum sit, filios suos crescere, & quotidie in virtute proficere. Hoc enim inter terreni & cœlestis Adami filios interest; quod illi *b ab adolescentia sua in malum sunt prouisi*, & vt ætate, ita malitiâ crescunt, iuxta illud Dauidis: *c Superbia eorum, qui te oderunt, ascendit semper*: Hi veidò Adami cœlestis filij, vt Ieremias ait, *d portant iugum diuinæ legis ab adolescentia sua, & leuant super se*: qui, vt annis, ita virtutibus crescunt, spiritum quotidie supra se ipsos leuantes; & super ea, quæ prius habebant *e ea, quæ retrò sunt*, vt faciebat Apostolus, *obliuiscite*, vt ad maiora excelsioraque alia *se extendant*, donec ad perfectionis culmen perueniant. Hoc itaque singulari fauore matrem suam, S. Ioannem Baptistam, aliosque sanctos, qui ab ipsa infantia Deo seruire ceperunt, prosecutus est Christus, vt *f procederent crescentes vt lux matutina vsque ad perfectam diem*.

§ E D eadem, adhuc magis in particulari, expendens, intelligam: varias esse hominum Deo seruire incipientium, siue in infantia, siue in adultæ ætate, conditiones. Alij enim, eum progrediendum esset, inchoatâ virtutis viam deserentes, retrocedunt. De quibus dixit ipse Christus: *g qui mittit manum suam ad aru*

b Gen. 3.21.

c Psal. 73.23

d Thren. 3.27.

e Phil. 3.13.

f Prov. 4.18.

II.

g Luc. 9.62.

ET

trum, & respicit retrò, non est aptus regno Dei: erit itaque aptus inferno. Timendum est ergo mihi, si contingat retrocedere, ne eueniat quod h uxori Loth (quo exemplo Christus est vsus) i qua, cum exiisset ex Sodomis, respiciens post se, versa est in statuam salis, & in lapidem & signum cautelæ similis periculi ijs, qui inchoatum virtutis iter non profèquuntur.

h Luc. 17. 32.
i Gen. 19. 26

ALII, cum feruore incipientes, dum progrediendum erat, deficiunt: studiosa aliqua exercitia, quibus profecissent, dimittentes, aut feruorem in eis primum remittentes. Hi autem, etsi adhuc iusti sunt, magno se tamen per eundi periculo exponunt: sicut Episcopus ille, quem Christus à bona quidem vita laudauit:

1 Apoc. 2. 4.
5.

1 Sed habeo, inquit, aduersum te pauca: quod charitatem tuam primum reliquisti, feruorem videlicet, quem initio adh. bebas. subijcitque: Memor esto itaque, vnde excideris, & age penitentiam, & prima opera fac: sin autem, venio tibi, & amouebo candelabrum tuum, de loco suo. atque si clarius minaretur ei: veniam, & rationem exigam à te, ac istà dignitate spoliabo: nam feruorem amisisse, cecidisse est ex altiori ad inferiorem locum: nisi ergò repares, indignuses, qui altum & honorificum locum occupes, in quo te collocaueram. ALII, & incipiunt, & pergunt, sed lento ac tepido gressu; nullo animo aut spiritu proficiendi, aut extendendi se ad anteriora. Et hi, & si in exteriori homine deficere non videantur; in interiori tamen plerunque eunt retrò; ac denique

defi-

deficiunt omnino. Vt enim SS. Patres asserunt, in via ad coelum statio esse non potest: sed aut progredimur, aut retrocedimus. ALII, statim atque incipiunt, *in cum Dei auxilio, ascensiones disponunt in corde suo; vt in valle hac lachrymarum* progressum faciant, & voti compotes fiant: *euntes de virtute in virtutem, donec videant Deum Deorum in Sion.* Hi sunt Christi verè imitatores, quos par est me persequi; & erubescere, quòd sæpè hactenus in via virtutis retrò aspexerim; & à feruore primo, quo coeperam, deciderim, aut hæream certè in tepida quadam ac remissiori vitæ ratione. Meipsum ergò iam extimulabo, vt feruore magno in posterum crescam, ipsi Christo Domino dicens: O iustitiæ Sol, ita, obsecro, illustra, & accende animam meam, vt eius gressus, instar sint lucis matutinæ, quæ progreditur & crescit vsque ad perfectam diem. O legislator summe, copiosam tuam benedictionem mihi impertire, vt iuxta desiderium tuum crescam in virtute & sanctitate: ascendens à gradu in gradum, donec te videam in coelesti Sion, in secula. Amen.

PUNCTVM II.

DEINDE considerandum, coram quibus, & in quo IESVS crescere dicatur. PRIMVM ait Euangelista: *Crescebat coram Deo & hominibus:* quo nos exèplo duo, quæ vitio dantur extrema vitare docuit.

S. Bernard.
epist. 91.
Greg lib. 1.
in 1. Reg.
Aug. serm.
15. de verb.
Apost.
m. psal. 83.
6.

I.
Modus in
virtute pro-
ficiendi.

ALTE

ALTERVM indiscretè feruentium; qui nullà hominum habità ratione, siue ædificentur, siue scandalizentur, coram Deo tantùm crescere præsumunt: non attendentes eos, qui Deum amant, debere proximos etiã amare; & cuique ita profectum proprium quere licere, vt ue id in alterius cedat detrimentum. Attendendum enim præcipit Apostolus, vt a *quæ adificationis sunt, inuicem custodiamus*. ALTERVM est extremum priori omninò contrarium, & eorũ, qui fictè, & hypocritarum more, omne suum studium collocant in profectu coram hominibus, apud quos maiorem quærunt Sanctitatis opinionem; non interim solliciti de vero solidoq; illo profectu, quem Dauid b *Ascensiones cordis* appellat. Sed Christus Dominus noster, exemplo suo ita nos docuit, amplecti vtrunque, vt neutrum alteri noceat: primo tamen loco collocandum esse profectum solidum in conspectu Dei; deinde etiã coram hominibus: c *providentes*, ait Apostolus, *quod bonum est etiã coram eis, nõ vt nos in honore habeant, aut laudent; sed d vt Deum glorificent*, ipsi verò ædificentur, exemplo què illo proficiant: Quod si, me, quod meum est, faciente, aliquis culpã suã scandalizatur, aut non ædificatur; non propterea crescere desinam coram Deo, & coram prudentibus & sanctis, qui hominis nomine digni sunt.

II.

DEINDE: *Crescebat*, ait S. Lucas. *sapientia & gratia*: quæ duo veri profectus sunt materia.

PRIVS

P R I V S enim in sapientia & actibus, qui ab
 ea procedunt, proficitur; quales sunt Medita-
 tio, & rerum cœlestium Contemplatio; Pru-
 dentia & discretio in actionibus & negotiis
 gerendis; rerum æstimatio in gradu, quo o-
 portet; æternæ enim magni, terrenæ parui
 fieri debent: & porro vt verba *sermoq; noster* Colof. 4. 5.
 hac sapientia *condiantur*. D E I N D E, in Gra-
 tia est proficiendum, & in earum virtutum
 actibus, quæ nos apud Deum gratos & san-
 ctos; apud homines amabiles reddunt: in qui-
 bus Christus hoc se tempore exercebat. qua-
 les erant heroici actus Amoris Dei, & arden-
 tis zeli gloriæ eius, salutisq; animarum: Do-
 lor intensus offensionum eius, & iacturæ ea-
 rum; Orationis continuæ, ne perirent. Qui-
 bus aded gratiosus gratulq; Deo reddebatur,
 vt (quod ipse apud Isaiam dixit) *Je Complacue-* e Isai. 42. 1.
rit sibi in eo anima eius. Aedificabat præterea f 4.
 homines; raræ modestiæ, humilitatis, patien- e Mat. 18. 18.
 tiæ, mansuetudinis, & erga parentes subie-
 ctionis exemplis: ob quæ omnibus, quibuscū
 versabatur, erat amabilis. vt enim idem Isaias
 adiecit, *non erit tristis, neq; turbulentus*, nec
 offensionis occasionem alicui dabit, aut mo-
 rosus erit. O I E S v dulcissime, sapientiâ gra-
 tiaq; plenissime, ex cuius plenitudine iusti
 omnes augmentum accipiunt in vtraque, mō
 quoque vtraque reple, ac iuua in eisdem quo-
 tidie proficere.

V L T I M O, vt magis meipsum animem; per-
 pendam, B. Virginē his filij sui exemplis haud

III.

II. Part. Medit.

X

vulga-

vulgariter profecisse; & sapientiã gratiaque apud Deũ & homines semper creuisse, exultate ipso Christo, dum matrem suam videret omnia quæ faceret ipse, æmulantem. O mater æternũ benedicta, patrocinio me tuo, quæso, adiuua, quo & ego crescã, sicut & tu crescebas; eum imitãdo, quẽ tu tã sedulò imitabare.

P V N C T V M III.

TERTIÒ considerandum, quòd Christus Dominus, toto eo tempore, a duodecimo vique ad trigessimũ ætatis annum, vt ait Euang. a *Erat subditus illis*, Matri & S. Ioseph in omnibus obediens. Vbi hæc sunt perpendenda: quis sit ille qui obedit, cui, quibus in rebus, & quo modo obediat.

I.

Qui obedit, verè est Deus infinitus, creator & supremus mundi monarcha, cui omnes se subiicere & parere tenentur. & quamuis magnum non erat, quod, qua homo, æterno se Patri subiiceret: admirationem tamen adfert, quòd matri etiam, & pauperi fabro pareat; & Creator, Dominus, Rex, creaturis, seruis, subditis suis se submittat. Quo factò meam confundit superbiam ac pertinaciam. O vilissime vermis, cur te homini non subiicis propter Deum, qui se homini subiicit propter te? Si Deus, hominis voci pareat: cur tu miser, Dei voci non pares? O iustitiæ sol, qui iuxta horũ duorum vocem aut mouebaris, aut subsistebas, quibus te, mei amore, subiicisti: da mihi precor vt me illis, quos tui loco, mihi constituisti, omninò & ad nutum subiiciam; propria semper

volun-

voluntate abnegata, ut tuam amplectar.

DEINDE, in iis eum obedire, perpende: quæ fieri solent in pauperis fabri domo & cogita illa omnia, eoque modo impleuisse, quo filij solent pauperibus parentibus ministrare. Idem faciebat Christus humillimè, exactissimè, promptissimè, & summâ animi lætitiâ, ac perfectione, quam perfecta exigit obedientia: quæ parua æquè ac magna: difficilia, atque facilia: honorifica atque abiecta & contemptibilia complectitur. Postquam enim Deus ad aliqua abiecta præstanda sese demisit, nihil eorum abiectum amplius: sed omnia in obedientiæ æstimatione altissima & honoratissima sunt censenda: nec rem vllam in Dei domo vilem reputat obedientia, quam Deus ipse iubet: satis ad rei dignitatem esse rata, quod eam Deus, imperio suo dignam censeat. sicut b *Raphael* summo honori sibi duxit. *Tobia* etiam in rebus alioqui abiectis *seruire*; postquam id Deusei imponere statuit. Ex quo intelligam, spiritualis vitæ excellentiam, non tam consistere in gloriosis & præstantibus actionibus, quales sunt concionari, docere, gubernare: quàm in his, quas Deus iubet, etiam si abiectis alioqui, modò ratio eas præstandi sit excelsa, qualis est magnus Dei amor, pura gloriæ ipsius intentio, promptitudo magna, cordis hilaritas, & inflammatum ipsi Deo in his omnibus placendi desiderium. & in hoc sensu consultit Sapiens: c *In omnibus ope-*

II.

b *Tob. 5.*
c 9.c *Eccl. 33. 23.*

X 2 ribus

ribus tuis præcellens esto: talem eis adhibendo modum, qui ea faciat in Dei conspectu præcellere: propter quem modum, spiritu sanctitatis operandi, à Christo adhibitum, non minus eius opus exellebat, cum ferrá ligna secaret; quàm cum prædicaret, aut patraret miracula: Nec B. Virgo minus sanctitatis ostendebat, dum neret, filave duceret; quàm dum aliud obsequium filio suo exhiberet; aut aliquid eius causa pareretur. Quare meritò contendam, filium & matrem in hac agendi ratione imitari, si breui compendio magnam cupio assequi perfectionem.

PUNCTUM IV.

QUARTO considerandum, Christum Dominum, ad annum vsque trigesimū, fabrilem artem exercuisse, vt ex verbis conciuum eius conuicitur: dicebant enim (te-
a Marc. 6. 3. ste S. Marco) *a Nonne hic est faber, filius Maria?* Sed expendendæ hic sunt causæ, cur eam artem elegerit, quam etiam post S. Iosephi mortem exercuerit: (si verum est illud, quòd ante trigesimum Christi annum diem ille suum obierit.)

I. PRIMA causa fuit, vt otium fugeret, nobisque laborandi, beneque nos occupandi præberet exemplum. Nam vt Sapiens ait. b
b Eccl. 33. 29

II. *Multam malitiam decuit otiositas.* SECUNDA causa fuit, vt maledicto, quo Deus Adamum obstrinxit, seipsum sponte subiiceret: cui di-

xit: *c In sudore vultus tui ve, certe pane.* Quare
 toto illo tempore manuum labore panem lu-
 crabatur: à quo S. Apostolus, alii que sancti, la-
 borandi exemplum accipientes, labore manuum
 vitam sustentabant. TERTIA fuit, exercenda
 humilitatis causa, in vili illo abiecto que la-
 bore. Christus enim Dominus, mundi & suo-
 rum iudicio, non sponte, vt sapientes aliqui &
 nobiles, qui mechanicam aliquam artem, fal-
 lendi, vt dicitur, temporis causa, addiscunt;
 sed necessitate compulsus, quò sustentare se
 posset, eam exercebat: nec aliter à principi-
 bus & nobilibus viris tunc ipse tractabatur;
 quàm similes nunc mechanici à similibus tra-
 ctentur. Ex quibus omnibus affectum hauriã
 admirationis & imitationis, perpenso simul
 spiritu, quo eam artem Christus exercebat:
 qui dum laborabat corpore, corde orabat: vt,
 cum corporalis mihi aliqua incumbet occu-
 patio, meminerim, corde simul orare, vt eum
 imitari studeam: more etiam militum illorum
 Machabæorum, de quibus scriptum est: *d quod*
Manibus quidem pugnantibus; sed Dominum cor-
dibus orantes: qui & gloriosam obtinuerunt
 victoriam: siquidem, S. Augustino teste, benè
 se compatiuntur hæc duo: vt manus laboret;
 cor autem & lingua oret.

III.

d 2 Mach.
15. 27.S. August.
de opere Mo-
nachorum.

PUNCTUM V.

QVINTO, considerabo, Etsi Christus Do-
 minus, omnes in se sapientiæ & scienti-
 æ Dei thesauros haberet, omnesque
 X 3 gratias,

eum, toto illo triginta annorum spatio, rarum humilitatis exemplū præbere, omnia illa extraordinario silentio occultando. neque enim aut concionatus, aut docuisse, aut disputationibus & literatorum conuentibus interfuisse; Scholas aut Vniuersitates accessisse dicitur, vt

a *Iohas 7. 15.* ex ijs, quæ de eo Iudæi dicebant, colligitur: *a* *Quomodo, aiebant, hic literas scit, cum non didicerit?* Ex quo factum est, vt, cum ex suis non nulli idiotam & rerum ignarum existimantes, audirent prædicantem (vt S. Marcus aduertit)

b *Marc 3. 21.* *b* *tenere eum voluerint, dicebant enim, quoniam in furorem versus est* neque enim assequi poterant, talia verba & opera ab eo posse prodire, quem vili illa fabrilis arte semper nouerat occupatum. Ex quo ad eò raro exemplo, discam tacere; & dona talentaque Dei, nisi necessitas ad gloriam eius aliud iubeat, occultare. Item non leuiter mihi ipsi credere, in meis rebus, ante tempus, ostentandis, proprijs alicuius honoris & inanis gloriæ intuitu: sed libenter potius vt ignotus latere; aut, si ita Deus permiserit, stultus etiam haberi: Ac denique altæ humilitatis & familiarissimi eius socij, silentij radices iacere; cum ipsum Christum tam exactè hæc videam amplectentem: et iam enim salutis animarum fruentissimus esset, illud tamen eas iuuandi desiderium tantò tempore continuit. Quamuis enim 25. ætatis suæ anno, & citius prædicare potuisset; abstinuit tamen: quia eo mortificationis & silentij exemplo nobis interim prædicabat; & tutiorem humili-

tatis

M E
F. DE PONTY
R. P. & C.

tatis viam docebat : simul instruēs, neminem debere Concionatoris, aut Magistri munus ante perfectam ætatem auspicari: in qua didicerit in silentio, quæ possit alios verbo docere : & iactis in occulto humilitatis radicibus, in publicum tutius exire, & aliis exemplo vitæ prodesse. Nec mysterio vacare censendum est: quod tantus Magister triginta annos siluisse dicatur : vt paulò amplius quàm tres concionaretur, qui, numeri trigesimi, sunt pars decima : sed indicare & hoc voluit, multò plus temporis par esse, humilitatis exercitiis ad profectum nostrum tribuere: quàm iis, quæ ad alienum diriguntur: vt absque iactura nostra, aliis beneficiamus. O SYMME MAGISTER, cuius mihi silentium, non minus quàm sermo prædicat: confiteor tibi, tantam meam esse superbiam, vt, ignarus cum sim, sapiens tamen haberi velim : & inaniter modicum illud, quod habeo, manifestare. Doce me, obsecro, solidioris humilitatis tenere viam, tuisq; vestigiis insistentem, hic me ita humiliare, vt tecum postea regnem, in secula,
Amen.

S. Gregor.

Hom. 1 in

s. c. Ezech.

SECUNDÆ PARTIS

Finis.

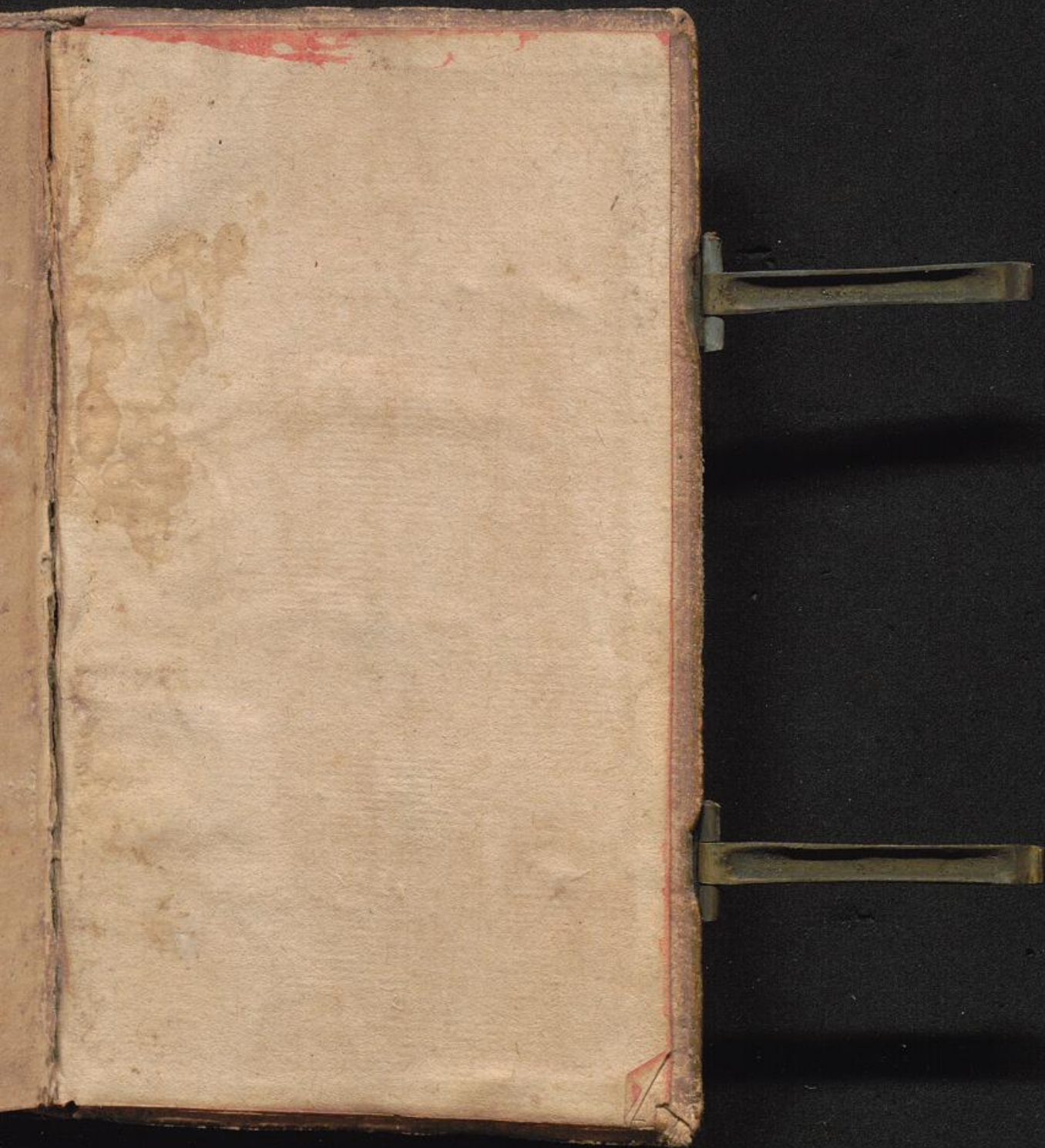
Libr. Collegij Soc: T. V. Paderborn.

M E
DE PONTY
R. I. E.

M E
F. DE PONTY
R. I. & I. E.

M E
F. DE PONTY
B. F. & C.

Ba Th
3177

